

DVD **Friss 9 GB**
A legújabb driverek, hasznos programok, a hónap játéka, exkluzív csomagok...

Most: vadonatúj CHIP magazin!
Egy sor hasznos változtatás olvasóink visszajelzései alapján. ► 3. oldal

Kell-e kémirtó a PC-jére? Tesztünkben kiderül!

CHIP
IT READY

10 verhetetlen rendszereszköz
Ezekkel a leglomhább PC is felgyorsítható. Mind a DVD-n! ► 90. oldal

2009/4 **CHIPONLINE.HU**

PC-biztonság 10 perc alatt

TELJES VERZIÓ
CSAK A CHIPBEN!

Nincs több gond

Ezek az eszközök garantáltan megvédik az agresszív új szupervírusok ellen. **Telepítse azonnal!** ► 28. oldal

**PLUSZ A CHIP nagy
antivírus-
csomagja**

TELJES VERZIÓ!
Gyors és stabil Windows
Csak a CHIP-olvasóinak - ingyen

Vista helyett XP

Idegesíti a Vista? Így tudja az XP-t kényelmesen és gyorsan minden PC-re megszerezni. ► 96. oldal

ingyen & azonnal!

TELJES VÁLTOZAT: DRIVE COPY 9
Régi Windows az új HDD-jén

FRISS! PHOTO OPTIMIZER 2
Minden képe szebb lesz

TOVÁBBI TELJES VERZIÓK ► 54. oldal

TELJES VERZIÓ
Friss!
Itt az ESS 4.0
Ingyen kódok a CHIP-olvasóknak

TELJES VERZIÓ
Soha többet adatlopás
Riadókészlet minden PC-re, noteszgépre

Plusz a DVD-n:
Szoftverek több mint 57 ezer FT-ért

1995 Ft, előfizetéssel 1395 Ft
XXI. évfolyam, 4. szám, 2009. április
Kiadja a Motor-Press Budapest Lapkiadó Vt.
9 708644 942839 0 9 0 0 4

A nagy frissítési örület

Így fűjják fel az értelmetlen frissítések rendszerét, és így védekezhet. Eszközök a DVD-n! ► 36. oldal

Kedves Olvasó!

Harangozó Csenger
főszerkesztő

Azért, hogy a CHIP a változásokat továbbra is a leggyorsabban követő, az olvasók igényeit a legjobban kiszolgáló lap legyen, áprilisi számunkat jelentősen átalakítottuk. Ennek önök is a részei voltak – ez úton is köszönjük, hogy aktívan részt vesznek a CHIP kutatásaiban vagy épp levélben küldik vissza a véleményüket. Fogadják szeretettel az új külsőt és az új rovatainkat!

MIRE VAN TÉNYLEG SZÜKSÉGÜNK? Próbálták már eltávolítani a Nero8-at egy pár éves konfigurációról? Nekem ez a művelet több mint 20 percig tartott, és utólag visszagondolva a program funkcióinak alig a negyedét használtam! A maradék feleslegesen foglalta a helyet és az erőforrásokat, ráadásul mennyire bizonyul jó vételnek az olyan szoftver, amely óriásira hízott, de valójában erre nekünk nem volt szükségünk?

Meglepő, de az óriások is verhetők!

Itt az ideje a racionalizálásnak, és a CHIP ehhez minden segítséget megad: bemutatunk egy sor kővérré hízott programot, amelyek felesleges pénzkidásokkal és update-ekkel terhelik hasznádjukat, és összeállítottunk egy ingyenes csomagot, amely remek alternatívákat kínál az óriásokkal szemben.

KELL-E KÉMIRTÓ A PC-JÉRE? Persze, hogy kell! Legalább is az antispyware programok készítői szerint! Profi víruslaborban készített teszünk, melyben 6 kémirtót árasztottunk el kártevőkkel, azonban nem teljesen igazolta a gyártók állításait. Sok program az éles bevetésen csúnyán leszerelt, ha pedig a gépünk már megfertőződött, gyakorlatilag egyik sem tudta kigyomlálni a spyware-eket a rendszerből, győztek a hackerek! Van azonban megoldás! Meglepő tapasztalataink és minden további részlet a magazin ► 42. oldalán.

VISTA HELYETT XP? Amíg nem érkezik meg a Windows7, továbbra is az XP a szupersztár. Vistával kapta a gépét, de lassú? Kipróbálta, de idegesíti? Nagyon gyorsan megoldhatjuk ezt a gondot! Ráadásul úgy, hogy minden programja, beállítása, drivere megmarad.

Kérem, hogy továbbra is ossza meg velem tapasztalatait a magazinnal kapcsolatban.

csharangozo@motorpresse.hu

Szerkesztői ajánlat

Gyors és apró eszközök Villámgyors telepítés és csak azok a funkciók, amelyekre valóban szükségünk van

Ezt látnia kell A CHIP szerkesztőit is meglepte a végeredmény

Vista downgrade Mert bizony az XP-t továbbra is sokan szeretik. Nekik segítünk!

CÍMLAPON

- 28 **PC-biztonság 10 perc alatt**
A védtelen számítógépek felett átveszik a hatalmat az internetes maffia programjai. A CHIP segítségével mégis meg tudjuk védeni számítógépünket a különféle támadások ellen.

AKTUÁLIS

- 8 **CeBIT 2009**
Beszámoló az újdonságokról: soha nem volt ilyen fontos a takarékoság és a mobilitás
- 14 **Az Artisjus lecsap az USB kulcsokra**
Tavasztól már a pendrive-ok után is kötelesek vagyunk jogdíjat fizetni
- 15 **Azt beszélnek, hogy...**
Megtörtént az első lézerfegyveres túsdráma, és mégsem káros az anyanyelvre az sms írása
- 16 **Biztonsági hírek**
Az antivírus-fejlesztők webhelyeit egyszerűbb manipulálni, mint az otthoni PC-eket?
- 18 **Mobilparkolás**
Március elejétől mindhárom mobilszolgáltatón keresztül vásárolhatunk parkolójegyet
- 19 **Nulla wattos PC**
Vége a pazarlásnak: a Fujitsu Siemens PC-i hibernált állapotban nem fogyasztanak áramot
- 20 **Új technológiák: Core i7**
A CHIP felnyitotta a motorháztetőt, hogy megmutassa, hogyan működik a csúcsprocesszor
- 22 **Zene DRM nélkül**
Győztek a vásárlók: egyre több zeneletöltő oldal kínálja a dalokat védelem nélkül
- 23 **Online marketing**
Figyel a Nagy Testvér: bárhol utolérhetnek a hirdető a Google új módszerével

- 24 **Fókuszban az adatbázisok**
Hitelkártyaszámok és banki adatok a feketepiacon: mennyit ér az Ön számlainformációja?
- 26 **Interjú: a Google alelnökével**
Marissa Mayer a cég új termékeiről, a videokeresés problémáiról beszél
- 27 **Vásárlási tanácsok a CHIP-től**
Három notebook-kategóriából ajánlunk készüléket és hat termékcsoport árait frissítjük

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

- 32 **Szupermini PC-k tesztje**
Elérhető ár, alacsony fogyasztás, megfelelő teljesítmény - a nettopok mindezt tudják?
- 36 **A nagy frissítési örület**
Haszontalan programfrissítések lassítják a gépet? Megmutatjuk, mi segít

A CHIP magazin két verzióban jelenik meg:

DVD melléklettel

CD melléklettel

28 PC-biztonság 10 perc alatt

Vigyázat! A védtelen számítógépek felett átveszik a hatalmat az internetes maffia programjai. Számítógépünket mégis meg tudjuk védeni a különféle támadások ellen. A CHIP megmutatja, hogyan! Minden program a CD/DVD-n

CD/DVD melléklet áprilisban

- ▶ **A 10 legjobb rendszerprogram**
Ezekkel a lomha Windows is felgyorsítható
- ▶ **Teljes verzió: Drive Copy 9 SE**
Régi Windows az új merevlemezén - egy klikkkel!
- ▶ **A nagy update örület**
Karcos programok a felesleges frissítések helyett
- ▶ **Teljes verzió: Power Up 2009**
Programjainkkal az ön gépe is képes lesz rá
- ▶ **Vista helyett újra XP!**
Minden, ami az XP újratelepítéséhez kell
- ▶ **Teljes verzió: Photo Optimizer 2**
Fotójavítás - meglepően egyszerűen
- ▶ **A világ leggyorsabb Linuxa**
A teljes sidux telepítő és hasznos programok

Nettopok tesztje

32 Elérhető ár, alacsony fogyasztás, megfelelő teljesítmény? Ezt ígérnek a nettopok asztali változatai, a nettopok. Segítünk kiválasztani a legjobbat.

73 TERMÉK TESZTJE

HARDVER

BLU-RAY LEJÁTSZÓ

LG BD370 76

DVB-T STB

Alcor HD2000 76

DVD-FELVEVŐ

LG RH-388H, Panasonic DMR-EH56EG, Panasonic DMR-EH58, Panasonic DMR-EH68S, Panasonic DMR-EX77, Panasonic DMR-EX80S, Philips DVDR-5570H, Pioneer DVR-555H-S, Samsung DVD-HR777, Sony RDR-HX1080, Sony RDR-HX780 40

HANGKÁRTYA

ASUS Xonar Essence STX 77

LCD TV

Sharp LC52DH65E 76

KÜLSŐ MEREVLEMEZ

Freecom ToughDrive Leather 320GB 75

NETBOOK

Acer Aspire One D150 74

NETTOP

Acer Veriton L670G, ASUS Eee Box B202, ASUS Eee Top ET1602, MSI Wind 120, MSI Wind D130, QWERTY Mini, QWERTY slim 32

NOTEBOOK

Toshiba Tecra S10-11A 74
ASUS F50SL, MSI PX600X 75

SZÍNES LÉZERNYOMTATÓ

OKI C830dn 78

SZÜNEMENTES TÁPEGYSÉG

APC Smart-UPS 1500 77

VIDEOKÁRTYA

ASUS ENGTX285, ASUS ENGTX295 73

WLAN KÜLTÉRI AP

Straightcore GWA-627EX 78

WLAN ROUTER

AVM FritzBox Fon WLAN 7270, D-Link DIR-615, D-Link DSL-2740B, DrayTek Vigor 2820n, Linksys WAG160N, Linksys WRT160N, Netgear DG834N, SMC WBR145-N2, Sweex LW300, Zyxel NBG-415N 53
SWEEX LW300 78

SZOFTVER

ANTISPYWARE

Ad-Aware 2008 Plus, AntiSpyWare 2, Spy Sweeper 5.8, SpyBot Search & Destroy, Spyware Doctor 6, Windows Defender 42

INGYEN PROGRAMOK

Advanced System Care 3, Bullzip PDF Printer, CPU-Z, EULALyzer, JauntePE, Free Registry Cleaner, Infra Recorder, InkScape, JpegCrops, Notebook Hardware Control, Paragon Drive Backup Express, Synkron 110

PDF-KONVERTER

ABBY PDF Transformer PRO 2.0 81

PROJEKTERVEZŐ

Mindmanager 8 80

RAJZ ÉS KÉPSZERKESZTŐ

Adobe Photoshop CS4 Extended, Ashampoo Photo Optimizer 3 79

RENDSZERTUNINGOLÓ

Tuneup Utilities 2009 81

SZINKRONIZÁLÓ

Syncing.net Home Edition 80

TÖMÖRÍTŐ

Winzip 12.0 PRO 81

WEBRÁDIÓ-RÖGZÍTŐ

Clipinc.fx 79

WEBSZERKESZTŐ

Serif WebPlus X2 80

- 40 **Merevlemez DVD-felvevők**
A legújabb DVD-felvevők a legjobb szolgáltatásokkal és hatalmas merevlemezrel
- 42 **Adatlopás spyware-rel**
Tesztünkben kiderül, vajon kellene anti-spyware eszközök, vagy jobb egy vírusirtó
- 46 **CHIP-történelem: zenelejátszók**
A CHIP végigkövette a mobil zenelejátszók útját a ma népszerű mp3-lejátszóig
- 48 **H.264: egy szabvány minden videóhoz**
A HD felbontástól a webes videókig: a H.264 formátum mindenhol bevezethető
- 53 **Kövesd a legjobb fogyasztót: router**
Egy router jelentős mennyiségű energiát fogyaszt. Bemutatjuk, melyik a legkevesebbet
- 60 **CHIP CPU/GPU kalauz**
A Magyarországon kapható összes videokártya és CPU összevetése. Már mobil CPU-k is!
- 64 **Hardver- és szoftvertesztek**
Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről
- 74 **CHIP TOP 10**
Folyamatosan teszteljük a legjobb IT-termékeket, és aktuális rangsort közlünk róluk
- 80 **Melléklet: IT a vállalkozásoknak**
Az IT infrastruktúra hatékony működtetésével sokat spórolhatunk. Ebben segít a CHIP a kis- és közepes vállalkozásoknak

GYAKORLAT

- 90 **A 10 legjobb tuningeszköz**
Tíz csúcs rendszergyorsítót gyűjtöttünk össze, amelyek a területükön mind a legjobbak
- 96 **Viszlát Vista - az XP visszatér**
Bemutatjuk, hogyan varázsolhatja vissza a Vista helyett az XP-t a gépére
- 100 **Dropbox: adattárolás a világhálón**
Megmutatjuk, hogyan férhet hozzá bárholon adataihoz, és juthat 2 GB tárhelyhez
- 102 **A világ leggyorsabb Linuxa**
Végigvezetjük a sidux Linux telepítésén, és megmutatjuk a legjobb alkalmazásokat
- 110 **Ingyen programok**
Mindig a hónap freeware és open source termékeiből választjuk ki a legérdekesebbeket
- 118 **Tipppek & trükkök**
Hasznos tippjeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot

MAGAZIN

- 114 **Szuperszámítógépek**
Nélkülük nem lenne időjárás-jelentés és kevésbé lennének hatékonyak a gyógyszereink

ÁLLANDÓ ROVATAINK

- 3 **Vezércikk**
- 6 **Mailbox**
- 54 **Programok a CD-/DVD-mellékleten**
- 106 **Gyors segítség - olvasóink kérték**
- 130 **Előzetes májusi számunkból, impresszum**

Hacker szoftverek

Gyakorlat – Jó eszközök, rossz eszközök
2009/03 ▶ 94. oldal

Szeretném felhívni figyelmét a legfrissebb CHIP magazinban fellelhető témérdek sok hibára, elírásra, félreértésre.

Csak néhány példa ezek közül:

1. A Cain and Abel a cikkben ismertetett dolgoknál sokkal de sokkal többre képes, legalább egy teljes felsorolást a funkcióiról megérdemelt volna. 2. Aircrack: na itt aztán minden keveredett. Nincs olyan program, hogy aircrack, csak olyan, hogy aircrack-ng. Nem ír a cikkíró arról, hogy a program csak Linux környezetben működik igazából (a Windows-port saját driver nélkül semmit nem ér – írják maguk a program készítői is), és bár kiterjedt a driver-támogatottsága Linux alatt, mégis bizonyos WLAN kártyákkal nem, vagy csak részlegesen tud együttműködni (pl. ipw2200). Ahogy a brute force-ot belekeveri a cikkíró, az már egyenesen mesteri kódosítás! A WEP törés egyszerű statisztikai analízisen alapszik, semmi köze nincs a brute force-hoz!

De egy pozitívummal zárom leveletem: az író legalább nem mondja feltörhetetlennek a WPA/WPA2-t, ami végre egy igaz állítás a cikkben. Kérem, a jövőben jobban figyeljenek oda a cikkek pontosságára.

TOMCSÁNYI DOMONKOS
Junior EthicalHacking Oktató
NetAcademia

A 97. oldalon szereplő jelszótörő programok tényleg többet érdemeltek volna, de felhívnánk mindenki figyelmét arra, hogy a BTK cikkben megnevezett paragrafus az is

Rólunk írták az olvasók

„A nyomtatott verzióban olvastam, hogy tervezik egy elektronikus verzió bevezetését... Ha belépnének a rendszerbe első magyar nyelvű IT magazinként, én biztos előlépnék alkalmi vásárlóból előfizetővé!”

(Terjesztés digitális formában)

bünteti, ha a számítógépes rendszerbe való betörés céljából valaki (azaz mi) erre alkalmas információt oszt meg – azt pedig nem garantálhatjuk, hogy egyik olvasónk fejében sem fordul meg az, hogy például egy cég védett WiFi hálózatát feltörje – ennyi felelősséggel mi is rendelkezünk. Aircrack program létezik, ennek újabb verziója az Aircrack-ng. Természetesen a jövőben is törekszünk arra, hogy a lehető legkevesebb hibával jelenjen meg újságunk.

CHIP SZERKESZTŐSÉG

Terjesztés digitális formában

A nyomtatott verzióban olvastam, hogy tervezik egy elektronikus verzió bevezetését. Egy ilyen rendszert régebb óta használok, a Zinio.com oldalon lehet elérni. Itt elő lehet fizetni a CHIP olasz nyelvű változatára, de elérhető a

Computer Shopper, PC Magazine, Mac World, a PC World több nyelven, Computer Active is. Ha belépnének a rendszerbe első magyar nyelvű IT magazinként, én biztos előlépnék alkalmi vásárlóból előfizetővé! Főleg, ha követik a jellemző ziniós árazást: pl. a Shutterbug 70 \$-os stand-ár helyett 9 \$-ért előfizethető egy évre.

RÓZSAHEGYI PÉTER

A CHIP-nél most több lehetőséget tesztelünk, azt nem ígérhetjük, hogy egy-két hónapon belül egy szuperolcsó elektronikus csomaggal jelentkezzünk majd, de igyekszünk megtalálni a legjobb terjesztési formát.

CHIP SZERKESZTŐSÉG

Linux-tanfolyam

Biztos vagyok benne, hogy több elképzelésük, ötletük van a Lap megtöltésére, mint teleírható oldal

a Lapban, de azért én mégis megpróbálkozom egy ötlettel. Engem – mint számítógép-használót – már elég régen (1983-ban) „megcsapott a számítógép füstje” (a szó legszorosabb értelmében is = amper-szag). Jó lenne a Lapban indítani egy teljesen alapfokú Linux-tanfolyamot. Valahogy úgy kellene kezdődnie, hogy „Kedves Olvasók, most rázzák ki a fejükből mindazt, amit eddig a DOS-ból és a Windowsból megismertek, és nyissanak egy új fejezetet a gondolataikban a LINUX világának...”

KÖSZEGI BÉLA

Köszönettel vesszük az újság tartalmára vonatkozó javaslatokat. Igyekszünk a CHIP hasábjain annyit foglalkozni a Linuxszal, amennyit a téma elbír, e számunkban a siduxszal. Sajnos azt egyelőre nem tartjuk megvalósíthatónak, hogy egy ilyen sorozatot indítsunk.

CHIP SZERKESZTŐSÉG

INFO _ GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

▶ Mit tegyek, ha olvashatatlan a DVD/CD melléklet?

Írjon az itelfozites@motorpresse.hu címre.

▶ Mit tegyek, ha sérült az újság?

Írjon az itelfozites@motorpresse.hu címre.

▶ Ha nem érkezett meg az előfizetett újság?

Írjon az itelfozites@motorpresse.hu címre.

▶ Hogyan vehetem igénybe az előfizetésemhez járó pdf-archívumot?

A lemez melléklet felületén olvasható kódot írja be (regisztráció és bejelentkezés után) a chiponline.hu weboldalon a Személyes/Profil szerkesztése/Előfizetés menüpontban.

▶ Hogyan fizethetek elő az újságra?

Írjon az itelfozites@motorpresse.hu címre egy levelet, vagy látogasson el a www.itmediabolt.hu weboldalra, illetve hívja az 577-2631-et.

▶ Hogyan kommentálhatom a cikkeket?

Hozzászólásait, véleményüket várjuk a chip@motorpresse.hu címen.

▶ Hardveres, illetve szoftveres problémámmal hová fordulhatok?

A leveleslada@chiponline.hu címre érkező leveleket szakújságíróink válaszolják meg.

▶ A DVD/CD melléklet tartalmával kapcsolatban hol tehetem fel a kérdésem?

A lemez melléklet chiponline@chiponline.hu címen.

▶ Miért csak egy DVD, illetve CD van az újságban, hol a másik lemez?

Kiadványunk két variációban vásárolható meg: CD-melléklettel vagy DVD-melléklettel, mellékletük egy darab CD vagy DVD.

▶ Hol találok további információt a szerkesztőségéről?

További elérhetőségeink megtalálhatók az impresszumban, a 130. oldalon.

TÖBB SZÍNEN

Optikai meghajtó netbookokhoz

A hely- és költségtakarékossági okokból optikai meghajtó nélkül szerelt netbookokhoz ajánlja E-S084 márkajelű, karcsú kivitelű, külső DVD-író családját a Samsung. A hét különböző színben és többféle funkcionalitással forgalomba kerülő, alig 40 dekás készülékek jól illeszkednek a hasonlóan dizájnos küllemű hordozható gépekhez. Ráadásul egy kábellel kevesebbet kell cipelni hozzá, ugyanis az áramellátásról is az USB illesztés gondoskodik.

EGY ÚJABB FUNKCIÓ

Mobiltelefonba épített kisméretű projektor

Bár a nadrágseb-ben hordható miniprojektoroknak már a második generációja is megjelent, a mobiltelefonnal kombinált projektor mind ez ideig hiányzott a kínálatból. A Samsung által kifejlesztett i7410-es az első ilyen hibrid a piacon: a mindössze 11,2x5,6x1,8 centiméteres méretű aprócska eszköz egy DLP videoprojektort rejt magában. Ennek 10 lumenes fényereje csak sötét szobában teszi lehetővé a 480x320 pixeles kép falra vetését, méghozzá az i7410-esről az interneten megjelent első videó tanúsága szerint jó eredménnyel. A további funkciók között megemlítendő a 7,2 megabit/s-os HSDPA támogatás, az 5 megapixel kamera, a tévévevő és a 3,2 hüvelykes OLED érintésérzékelő kijelző. A Samsung innovatív mobiltelefonja valamikor az év második negyedében jelenik meg, ára egyelőre nem ismert.

LG MÁRKABOLT

Teljes európai mobilválaszték

Budapesten, a Mammut II. bevásárlóközpontban nyitotta meg Európa első LG Mobile márkaboltját az LG Electronics kilenc piacon tevékenykedő magyarországi leányvállalata. A márka iránt elkötelezett vásárlóknak jó hír, hogy az üzletben nem csak a hazai mobiltelefon-kínálatot, hanem a hazai szolgáltatók által sem mindig forgalmazott, teljes európai választékot megtalálják. A hét minden napján nyitva tartó márkabolt a mobiltelefonok értékesítésén túlmenően személyes tanácsadással és egyedi akciókkal várja az érdeklődőket. Leadhatók itt szervizelésre a meghibásodott készülékek, és annak is érdemes ellátogatnia ide, akinek tartozékra van szüksége.

ÚJ MICROSOFT-BÖNGÉSZŐ

Kullog a többiek mögött az IE8

Az Internet Explorer előzetes kiadása (Release Candidate 1, RC1) sok tekintetben közelebb hozta a piacvezető böngészőt a riválisokhoz, sebességben azonban még mindig jócskán elmarad tőlük. Ami az újdonságokat illeti: a Microsoft egyszerűen lemásolta a versenytársak fontosabb funkcióit. Jó példa erre a privát üzemmód, amelyben törölődnek a szűrőfőlésre vonatkozó személyes információk, valamint a bezárt böngészőlapok visszaállítási lehetősége. A korábbi béta-változatokból már ismert a Web-

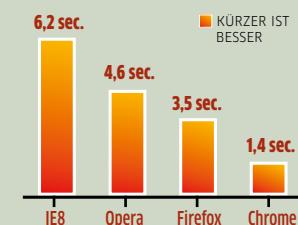
szeletek funkció, amelynek segítségével egyszerűen nyomon követhetjük az erre alkalmas webhelyek tartalmának - tőzsdei információknak, eBay-aukcióknak és hasonlóknak - változásait. Új viszont a kompatibilitási lista, amelynek jelentőségét növeli az a sajnálatos tény, hogy a 8-as verzió sok olyan weboldalt nem jelenít meg helyesen, amelyeket a korábbi Internet Explorer-változatok korrekten kezeltek. Ha egy webhely szerepel a listán, a böngésző automatikusan az IE7-et emuláló kompatibilitási módba

kapcsol a megjelenítési problémák elkerülésére.

A két bétaverzióhoz képest észrevehetően nőtt az IE8 RC1 teljesítménye, ami részben a felgyorsult JavaScript feldolgozó motornak köszönhető. Jelentős javulásnak számít a Sunspider tesztben elért jó 6 másodperces eredmény. A riválisok azonban lényegesen gyorsabban szerepeltek, így például a Firefox 3,5 másodperccel büszkélkedhet. Ráadásul kifejezetten kiábrándítóan teljesített az IE8 az Acid3 tesztben: csupán 20 pontot kapott a

SEBESSÉGVIZSGÁLAT

Ilyen gyorsan teljesítik a böngészők a Sunspider tesztet.

lehetséges 100-ból. Ez azt jelenti, hogy komoly gondjai vannak az újabb webes szabványokkal szembeni megfelelés terén. A Firefox itt 72 pontot ért el, vagyis a Microsoftnak még bőven akad tennivalója.

Színes címkék Az IE8 előkényen azonos színnel jelöli az egymáshoz tartozó böngészőlapokat

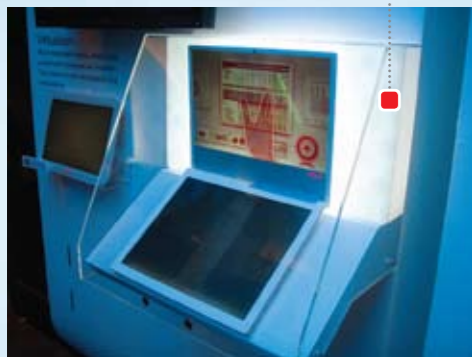
Webszetelek A frissített tartalmakat közvetlenül az IE8 menüsorán helyezi el

Gyorsregédek Egy ablakon belül több információ-forráshoz biztosítanak hozzáférést

CeBIT 2009

Az előző évek csökkenő érdeklődése ellenére idén közel 10 százalékkal nagyobb látogató volt kíváncsi a kiállításra, amelyen markánsan megmutatkoztak a jövőt leginkább érintő trendek. A legtöbb esetben a **MOBILITÁS ÉS AZ ALACSONY FOGYASZTÁS** volt fókuszban. A következő oldalakon e trendet képviselő termékekből készítettünk összeállítást.

ASUS CONCEPT NOTEBOOK

Miként az autókiallításokon igen népszerű az ún. concept car kategória, amely a (néha távoli) jövőbe mutat, az IT-kiállításokon is találkozunk hasonlóval: az ASUS egyelőre csak Dual Panel Concept Netbook számítógépe két érintőképernyőt kapott, notebookként kinyitva az egyiket a billentyűzet jelenik meg, könyvként kinyitva e-könyveket olvashatunk vele, de akár filmet is nézhetünk majd rajta. Az ehhez hasonló ötleteket az ASUS egyébként a www.wepec.com oldalon gyűjti, a legjobbakat pedig díjazza.

MSI WINDBOX

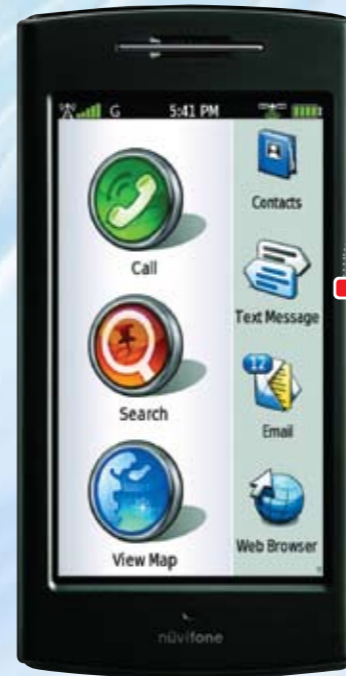
Az MSI számítógépe nemcsak az energiával, de az asztalon elfoglalt helyével is takarékoskodik: a WindBox tömege mindössze 500 gramm, és olyan apró, hogy a TFT monitor hátuljára szerelve csupán a rajta lévő logó miatt tűnik fel. Mérete csupán 180x190x255 mm, rögzítéshez pedig a monitorokon lévő VESA felfogatóhelyet használja. A manapság divatos Intel Atom CPU 1,6 GHz-es változatát használja, merevlemeze 160 GB, és elfért rajta még három USB port, memóriakártya-olvasó, WLAN és LAN interfész is.

TABLET NETBOOK

A 8,9 colos elforgatható kijelzőnek köszönhetően az ASUS Netbook Eee PC T91 netbookként és tablet PC-ként is használható. Az Intel Atom Z520 1,33 GHz-en működő processzorát SSD tároló, tévétuner és GPS vevő egészíti ki.

CeBIT

GARMIN-ASUS NÜVIFONE

A Nüvifone G60 csupán felszereltsége alapján is előkelő helyet fog kapni itthon, ugyanis a 3,55" képátlójú, 272x480 pixel felbontású okostelefon négynormás GSM modullal, 3G és HSDPA ismerettel rendelkezik, és természetesen van benne GPS vevő, WiFi és Bluetooth 2.0 is. A Linux-alapú operációs rendszert 4 GB belső memória, 128 MB RAM, valamint 3 megapixeles kamera egészíti ki. A kis mérete ellenére (112x58x14,6 mm, 137 g) 1100 mAh-s akkumulátor kerül bele, és szolgáltatásai is jók lesznek, például kezelni fogja az Office főbb dokumentumait és a PDF-et is.

EUROCOM ERŐGÉP

Ki gondolta volna, hogy nem éppen a „brand” gyártók rukkolnak elő a világ legerősebb notebookjával? Az EUROCOM D901C PHANTOM-i7 egy mobil munkaállomás, amelyben a legmodernebb LGA1366 foglalatú Intel Core 2 Quad vagy Xeon processzorok dolgoznak, méghozzá négy darab. A hordozható gépben Gigabit Ethernet, HDMI, eSATA, DVI portok, valamint teljes méretű billentyűzet, és munkára alkalmas 17" méretű WUXGA (1920x1200) kijelző is helyet kapott. A készülék memóriája természetesen elég nagy, 16 GB DDR3, amit az akár RAID 5-ben is működő 1,5 TB háttértár egészít ki.

FELJÖVŐBEN

LTE A mobil kommunikáció sebessége tovább gyorsul, az UMTS után következő technológia, az LTE (Long Term Evolution) 300 Mbit/s letöltési sebességet, és 75 Mbit/s feltöltési sebességet biztosít. A T-Mobile által bemutatott technológia már csak arra vár, hogy konkrét termékekbe bekerülhessen.

VEZETÉK NÉLKÜLI TÖLTŐ A kiállítás több standján bemutatott vezeték nélküli, indukzív csatolást használó töltők a jelenleg kapható hordozható elektronikai készülékek egész sorával használhatók. Sokat sejtet, hogy az Apple már beszerezte a vezeték nélküli töltők készítéséhez szükséges licencket.

GOOGLE MOBILTELEFON

Amerikában már megjelent, a kiállítás helyszínén, Németországban a T-Mobile is bemutatta a Google Android operációs rendszerét használó G1 mobiltelefont. A rendszer az aktív internetkapcsolat mellett a Google alkalmazásokhoz való hozzáférést is támogatja. Az operációs rendszer hamarosan más gyártók készülékeivel is elérhető lesz, például a G1-et is gyártó HTC G2 Magic mobilján – utóbbiban 3,2 megapixeles kamera, HSDPA, WLAN és GPS vevő is lesz.

CeBIT trend Új Intel CPU-k

A kiállításon több, AMD Athlon NEO (1,6 GHz, 512 KB L2 cache, 15W TDP) processzorral felszerelt notebookot is bemutattak, és természetesen nem maradhatott el az Intel sem. Azok a gyártók, akik inkább az Intel megoldásait részesítik előnyben, Core 2 Duo ULV 1 és 1,2 GHz órajelű változatban létező, 2 MB L2 cache-sel ellátott processzorokat építik a hordozható gépeikbe. Ezek nagy előnye, hogy fogyasztásuk teljes terhelésen csupán 9 watt.

MEGJELENÍTŐK

A képernyők évről évre egyre nagyobbak, és a térhatású kijelzőkre sem kell sokat várnunk. A kiállítók jelenleg a készülékek alacsony fogyasztását emelték ki a javuló minőség és teljesítmény mellett.

LED-ES PROJEKTOROK

Az ACER K10 LED-es fényforrása 20 000 óra üzemidővel rendelkezik, működése közben kevesebb hőt termel, így fogyasztása azonos fényerő mellett akár 30 százalékkal is alacsonyabb, mint a hagyományos lámpákkal szerelt vetítők. A fényerő mérsékelte, a készülék inkább tömegével és méreteivel hívja fel magára a figyelmet. Hozzá nagyon hasonlít a BenQ GP1 projektora, amely csupán 630 g tömegű, szintere pedig 120 százalékkal nagyobb, mint az NTSC szabványé.

OKOS LCD PANELEK

Az NEC és a BenQ közös fejlesztésének gyömoelcse az NEC 1990Sxi monitor, amelyben a felhasználó szabadon beállíthatja a monitor válaszidejét. Játékok alatt nem árt, ha a monitor képpontjainak válaszideje minél gyorsabb (9 ms), filmeknél viszont ez zavaró szemcsézettséget okozhat például a köd vagy felhők megjelenítésekor. Ezen túl a BenQ FP241W monitora a BFI (Black Frame Insertion) technológiával fekete képkockákat szűr be a 120 Hz-cel megjelenített képbe, a háttérvilágítás megfelelő használatával ez javítja a színátmenetek minőségét, és szebb képet eredményez.

CeBIT trend 3D a házimoziban

Ha minden a tervek szerint halad, a Panasonic 3D technológiája hamarosan a naplinkban is megjelenhet. A cég fejlesztésében 3D Full HD tartalom kerülhet a Blu-ray lemezekre, ennek használatához pedig a cég plazmatévéket is kínál már ez évben. További újdonság, hogy a Sony Playstation 3 lehet majd az első 3D-s lejátszó.

CeBIT

FELJÖVŐBEN

DIVX 7 Az ismert kodek 7-es verziója hamarosan a Blu-ray lejátszók dekódereiben található otthonra. A dekóder IC-ket gyártó Sigma Design áramköré a DivX Plus HD tanúsítványi rendszernek megfelel, tehát már ebben az évben találkozhatunk az új verziót használó eszközökkel.

HDMI 1.4 Ez év első felében jelenik meg a HDMI újabb szabványa, mivel a jelenlegi, 1.3-as változat 10 Gbit/s sebessége nem elég a jövőben megkívánt 1080p felbontású, 120 Hz-es, térhatású képek továbbítására. Az új rendszerben a jelek Ethernet alapokra helyeződnek.

TAKARÉKOS ASUS MONITOROK

Az ASUS VH192C és VH196 monitorjainak nem csak tervezésük és gyártásuk során használták fel a lehető legkevesebb energiát és káros anyagot, de mivel csak kettő lámpa szolgáltatja bennük a háttérvilágításhoz szükséges fényt, 20%-kal kevesebbet fogyasztanak, és még a felhasznált nehézfémekből (pl. higany) is kevesebbet tartalmaznak. A képernyő speciális Color Shine bevonata miatt a fényerő növelése nélkül szebb színeket és jobb képminőséget kaphatunk. A 4:3 képarányú monitorok legfőbb tulajdonsága, hogy a képet vezeték nélkül az EzLink technológiának köszönhetően WHCI (Wireless Host Controller Interface), vagy akár a Wireless USB HWA (Host Wire Adapter) interfészekre is a számítógéphez kapcsolhatók, a képet érintő minőségromlás nélkül.

CeBIT

NVIDIA ION

Az nVidia nem titkolt terve, hogy az általa készített Ion platform, amely egy Intel Atom processzorból, és egy nVidia GeForce 9400M chipsetből áll, nem csak az itt bemutatott mini-PC alapját fogja képezni, de lehetőséget ad más gyártóknak az olcsó és takarékos netbook, mini-PC és All-In-One készülékek tervezésére. Mivel a Pico-ITX (100x72 mm) méretű rendszer fogyasztása legfeljebb 18 W, a jövő számítógépeinek tényleg csak a fantázia szab majd határt. Az Ion egy ATOM Dual Core processzorral már elég gyors ahhoz, hogy lejátsza a 1080p-s filmeket is, ebben 1333 MHz-es DDR3 memória támogatja.

TEO-X

Ha nem látjuk, nem hiszük el: égszínkék, citromsárga, rózsaszín színekben készül a „Környezetbarát és trendi” szlogennel hirdett számítógép, amelynek már a háza is a régi műszerházakat idézi. Kétségtelen, hogy az elkészítése is egyszerű ezeknek a csupán hat centiméter magas számítógépeknek, amelyek maximális kihasználtságukkor is csupán 35 wattot fogyasztanak – egyébként ennél kevesebbel is beérik. Az irodákba ideális készülékek nem kötik meg a kezünket, ha kell, PCI foglalaton keresztül bővíteni is lehet őket. Talán nem meglepetés, hogy a processzorok Atom Dual Core 330.

ASUS EEE PC KEYBOARD

Az Eee-trend újabb darabja a klasszikus mikroszámítógépekre hasonlít – a kornak megfelelő köntösben. Ez év júniusában várható az Eee PC Keyboard, amelynek rögzített kétféle verziója is elérhető lesz: az egyik vezetékes HDMI, a másik vezeték nélküli, Ultra Wideband HDMI kimenettel. A CeBIT-en az is kiderült, hogy a 400, illetve 600 dollárba kerülő számítógépben 1,6 GHz-es Intel Atom processzor fog működni 1 GB memória és 16, illetve 32 GB SSD társaságában, de természetesen az USB, VGA, Bluetooth 2.0 és az N-es WiFi sem marad el. A billentyűzet mellett egy 5 colos érintőképernyő foglal helyet, erről egyelőre csak annyit tudunk, hogy „multi-médiás célokat szolgál”.

ASZTALI PC

Örvedetes trend, hogy még a leggyorsabb számítógépek fogyasztása is csökken – a belépő szinten pedig terjedni kezdenek a minimális fogyasztású, olcsó, esetenként egyszerű házat kapott számítógépek.

CeBIT trend 3D a PC-n

Az nVidia bemutatta LCD szemüveget használó térhatású technológiáját, amely jóval fejlettebb elődjénél, már nem igényel speciális, a szemüvegre felkészített játékokat, mind-egyikkel működni fog. A technológia használatához 120 Hz képfrissítéssel rendelkező monitorra van szükség, ilyen például a most debütált, 22” méretű Samsung 2233RZ.

FELJÖVŐBEN

DirectX 11 Ha minden jól megy, már az év vége felé találkozhatunk DirectX 11-et támogató videokártyákkal. Az új API a Windows 7 és várhatóan Vista alatt is elérhető lesz, de annyit mindenképpen meg kell jegyeznünk, hogy a játékok jó ideig használhatók lesznek a DirectX 10.1-es kártyákkal, az API ugyanis a kártya típusától függően el tudja dönteni, mely funkciókat kell DirectX 10.1-es utasításokra automatikusan átfordítani.

MSI Winki Az MSI Linux-alapú, a számítógép bekapcsolásával szempillantás alatt elinduló operációs rendszere valójában az alaplap USB csatlakozóra helyezhető pendrive-ról fut. Ezen több praktikus program is megtalálható, például webböngésző, VoIP és IM kliens, képkézelő és általános használt segédprogramok. A Winki több high-end notebookban is meg fog jelenni.

RÉSZEGYSÉGEK

A mind gyorsabb videokártyák, memóriák, és a perifériák közt is találhattunk újdonságokat. A színes kavalkádban az új rekordok mellett új interfészek is megszülettek, mint például az SDXC vagy az USB 3.0.

A LEGNAGYOBB SSD

Az A-DATA notebookokba és asztali számítógépekbe szánt SSD-vel jelent meg, amellyel ismét rekordot döntött, már ami a kapacitást illeti: a SATA-II csatlósú tároló 512 GB kapacitással bír. Sebessége sem lebecsülendő: 230 MB/s-mal olvas és 160 MB/s-mal ír. Tömege 85 gramm.

CeBIT trend Új memóriakártyák

Különösen a mozgó alkatrészek jelentős részét nélkülöző Full HD videokamerák számára készítette el a Pretec SDXC (SD eXtended Capacity) memóriakártyáját. Noha ma még csak 32 GB méretű változat került bemutatásra, amelynek olvasási sebessége 50 MB/s körüli, a technológia maximális sebessége 300 MB/s is lehet. A 64 GB kapacitású kártyát ez év vége felé fogják bemutatni.

FRITZBOX A CSÚCSON

A kiállításon bemutatott Fritz!Box Fon WLAN 7390 az eddig megszokott, igen gazdag felszereltséget is tovább tudta bővíteni. Az nem újdonság, hogy az All-In-One router LAN portjai gigabitesek, a bele szerelt WLAN pedig dualbandes, az integrált modem egyaránt működőképes ADSL és VDSL szolgáltatással, egészen 100 Mbit/s sebességig. A szolgáltatások között továbbra is megmaradt az ISDN interfész, a VoIP-képesség, és a DECT telefon bázisállomás.

CeBIT

SLI ÉS CROSSFIREX EGY ALAPLAPON

Az ASRock N7AD-SLI alaplapba egy különleges BIOS-t írtak, amely nForce 740 SLI chipkészlete „ellenére” kezelni tudja az AMD-ATI videokártyák CrossfireX szolgáltatását is. A működő bemutató szerint az alaplap hibátlanul kezeli a CrossfireX-et, de ami még ennél is különösebb: az alaplapok ilyenét szolgáltatása egy BIOS-frissítéssel elérhetővé válik. Várható, hogy a legtöbb gyártónál megjelenik az ASRock technológiája, ezt ugyanis az Intel már licenclte, az Intel X58-as alaplapok már most kezelik mindkét rendszert.

NVIDIA GEFORCE GTS250

Az NVIDIA a GeForce GTS250-nel váltja le a kínálatában bő fél éve szereplő GeForce 9800 GTX+-t. Noha a gyártástechnológiája nem változott (55 nm), magja sem (G92b), a rövidebb kártya nemcsak nagyobb memória kezelésére képes (1 GB), de ami a trendnek megfelelő: kevesebbet fogyaszt, mint a 9800 GTX+. Mindezt a tervezők átgondoltabb energiamenedzsmentnek köszönhetik, ezért már csak egyetlen tápcsatlakozót kellett rajta elhelyezni.

FELJÖVŐBEN

USB 3.0 Az USB-IF (Implementers Forum) bemutatta az USB 3.0-t, amely egyelőre csak elektronikai teszterverzióban létezik, és „csupán” 155 MB/s (azaz 1,24 gigabit/s) sebességgel működött, a technológia maximális sebessége 4,8 gigabit/s lesz. Ezt a sebességet csak úgy érhették el a fejlesztők, hogy a régi csatlakozó négy érintkezője mögött további ötöt helyeztek el, de megőrizték a kompatibilitást.

Wisair Ha már USB, akkor érdemes kiemelni a Fujitsu és az Olidata közreműködésében elkészült Wireless USB-t, amellyel a vezeték nélküli csatlakozásokat válthatjuk ki. Előnye, hogy működéséhez mindössze egyetlen integrált áramkör kell, gyártása olcsó lesz, és fogyasztása is alacsony. Piacérett termék is létezik már, a kiállításon a Wisair WSR601 mutatkozott be, ami gyakorlatilag egy USB „hosszabbító”.

CeBIT

MOBIL DUGÓJELZŐ

Miként a Blaupunkt, a Navteq is meglátta a mobiltelefonban a lehetőségeket, az általa bemutatott technológia a Floating Phone Data névre hallgat, és lényege, hogy a rendszer követi a mobiltelefonok mozgási irányát - így képes előre jelezni a dugók kialakulását, és ez alapján új útvonalat ajánl.

CeBIT trend Utazás internettel

A prémium kategóriában már megszokott, hogy az autóhoz fedélzeti számítógépet, navigációt és szórakoztató központot kapunk, ugyanakkor ezek az alsóbb kategóriába csak a számítógépgyártók nyomása útján tudnak betörni. A trendet mi sem példázza jobban annál, hogy az Intel Atom Z5xx processzorcsaládja, amely 2D és 3D megjelenítésre képes, internetkapcsolatot is kezel, és egyaránt működik Windows és Linux alatt - hogy ez milyen formában kerül az autóba, az csak a gyártók fantáziáján múlik.

IT AZ AUTÓBAN

Eddig az autókban csak PNA-kat és komolyabb MP3-as autórádiókat láthattunk. Pedig az igazán mobilis autókban hamarosan teljes internetkapcsolatot és akár 3D-s megjelenítőket is találunk majd.

TÉRHATÁSÚ MŰSZERFAL

Úgy tűnik, a Fraunhofer intézet megtalálta a szemünket figyelő, és ez alapján térhatású képet előállító monitora igazi alkalmazási területét, ugyanis az autók műszerfalán fog először feltűnni. A hagyományos műszereket is kiváltó megjelenítő kamerái azt figyelik, hogy pontosan hova nézünk a megjelenített képen, a képet ez alapján valós időben állítja elő. Ezt a vezető magának fogja beállítani, ami sok előnnyel is jár, hiszen a kijelző nem csak a hagyományos műszerek jelenhetnek meg.

WEBRÁDIÓ A KOCSIBAN

A Blaupunkt világelső a Hamburg 600i és a New Jersey 600i internetes autórádiók bemutatásával. Az ausztrál webrádió-specialista miRoamer sokcsatornás adását ezekkel a rádiókkal foghatjuk, ehhez csak bluetooth-képes mobiltelefonra van szükségünk, a csatlakozást teljes egészében a rádió intézi.

FELJÖVŐBEN

Microsoft Syn OS Több mint két éve fejlesztik az autógyártókkal karöltve a Microsoft autókba ajánlott operációs rendszerét (beválhat a jóslat, hogy ki kell szállnunk, majd újra be, ha leáll az autó), amely a mobil processzorokkal az eddig megszokott tevékenységekre kínál frappáns megoldást - a navigációtól kezdve az internetezésen át a szórakoztatásra is fel lesz készítve. A rendszerről mostanában nem hallani sokat, vélhetően az autógyártókat érintő válság és a visszafogott fejlesztési költségek miatt.

RÖVIDEN

BESZÁLL A PC-IPARBA A NOKIA

Váratlanul jött a Nokia legfrissebb bejelentése: arra hivatkozva, hogy a mobilok és a netbookok egyre közelebb kerülnek egymáshoz, a cég úgy döntött, beszáll a netbook/netbook bizniszbe. Egyelőre azonban sem időpontról, sem konkrét termékről nem beszélt a cég.

INFO: WWW.NOKIA.COM

QUAKE LIVE AZ INTERNETEN

A világ egyik leghíresebb fps (First Person Shooter) játéka már játszható egy szimpla böngészőn keresztül is. Az id Software elkészült a klasszikus, lövöldözős játék webes változatával, amit bárki ingyen használhat. Noha a játék látványos, 3D-s grafikát használ, egy szimpla, gyengébb gép is elegendő hozzá.

INFO: WWW.QUAKELIVE.COM

MACBOOK AIR KLÓNOKAT KÉSZÍTETT AZ MSI

Az MSI Wind sorozata hatalmas sikert aratott a vásárlók körében, ezért a cég újabb, drágább sub-notebookokat/netbookokat fejleszt. Ilyen a legújabb, ultravékony, prémium házba szerelt, 700 dolláros X320, ami 13,4 colos kijelzővel rendelkezik. Az Atom alapú netbookot az előzetes hírek szerint NVIDIA Ion platformmal készítik majd.

INFO: WWW.MSI.EU/HU

KÉSIK AZ ÚJ FIREFOX, MÉG TÖBB BÉTA ÉRKEZIK

Noha az eredeti ütemterv szerint már tavaly decemberben megjelent volna a Firefox 3.1-es változata, a Mozilla úgy határozott, a már elhalasztott megjelenést is tovább halasztja, és még egy béta fázist élkel a fejlesztésbe. A késlekedés oka egy súlyos biztonsági rés a TraceMonkey javascript motorjában, amit ki kell javítani, továbbá az új szolgáltatások is további tesztelésre és finomhangolásra szorulnak. Az új böngésző végleges változata leghamarabb nyár elején jelenhet meg.

INFO: DEVELOPER.MOZILLA.ORG

STEVE NÉLKÜL SEM ÁLL MEG AZ ÉLET

Az Apple Core i7-tel és bivalyerős Mac Minivel erősít

Az Apple márciusban ismét frissítette termékeit, hogy kiaknázza a legújabb, legjobb hardverek kínálta előnyöket. A legerősebb Mac Pro váltott a Core 2 alapú Xeon processzorokról az Intel legújabb Core i7 rendszerére, amihez Radeon HD4870-et és akár 32 GB DDR3 memóriát kínál, nem beszélve a 4 TB-nyi tárhelyről.

Ennél elérhetőbb a hazánkban sikeresnek mondható Mac Mini, aminek új változata végre szakít a már két éve is elavultnak számító Intel chipkészlettel és az NVIDIA GeForce 9400M-et használja. Ehhez jön egy 2, illetve 2,26 GHz-es Core 2 Duo processzor, 2 SO-DIMM foglalásban akár 4 GB DDR3 memória, Mini DVI, DisplayPort, USB és Firewire csatlakozók, valamint egy 320 GB-os, 2,5 colos HDD. Egy ilyen gép már tökéletesen elegendő akár Full HD filmek lejátszására is, sőt, a játékoktól sem kell már úgy féltetni a miniatűr, alapállapotban csupán 13 wattot fogyasztó PC-t. Az iMac-eket is frissítette a cég, így az NVIDIA alapú, Core 2 Duo CPU-s, 20 és 24 colos gépek akár 8 GB DDR3 RAM-ot és 1 TB HDD-t is tartalmazhatnak.

INFO: WWW.APPLE.COM

100 DOLLÁROS MIKRO-PC

Marvell Sheevaplug: A világ legkisebb PC-je

A LAN és SATA chipjeiről ismert Marvell elkészítette minden idők egyik legkisebb számítógépét, a SheevaPlugot. A konnektordugónyi méretű PC nem x86-os: szíve egy 1,2 GHz-es Sheeva ARM CPU, amihez 512 MB DRAM és 512 MB flashmemória kapcsolódik. Az ARMv5 architektúrára épülő Marvell 88F6000 egy SoC, azaz System on a Chip, így minden szükséges vezérlőt tartalmaz, ami egy komplett PC-hez szükséges. Ebbe beletartozik az ethernet kapcsolat és az USB csatlakozás is, de a SATA és PCI Express kapcsolatok nincsenek kihasználva. A miniatűr gépen bármilyen, ARM-kompatibilis Linux elfut, amit távoli eléréssel tudunk vezérelni. A mikro-PC nonstop üzemeltetése sem jelent problémát, mivel nem tartalmaz mozgó alkatrészt, és mindössze 5 wattot fogyaszt. A Marvell már árulja a SheevaPlugot (nagy mennyiség esetén 100 helyett 50 dollárért), ami remélhetőleg hamarosan megjelenik több cég kínálatában is.

INFO: WWW.MARVELL.COM

PERBEN AZ ATOM ATYJA

Tilos kimondani, hogy netbook

Az Intel Atom platformja hihetetlenül sikeres, ám lehet, hogy hamarosan már nem szabad rávágunk az ultrahordozható gépekre, hogy netbook. Kiderült ugyanis, hogy a Psion már régen bejegyezte a szót PDA-számítógépére. Az Intel és a Dell most követeli a Psiontól, hogy szabadítsa fel a netbook elnevezést. A Psion kijelentette, a régi Netbook továbbra is többmillió biznisz, ezért nem mond le róla. A cég akkor lett igazán dühös, amikor az Intel (a Dell petícióján felbuzdulva) beperelte, mondván egy ósrégi technológiára hivatkozva tartja csak a nevet a Psion. A Psion most viszont perelte az Intel-Dell párost, és 1,2 milliárd dollárt követel hitelrontásért és a netbook elnevezés jogtalan használatáért.

INFO: WWW.INTEL.HU

DRÁGULÓ PENDRIVE-OK

Az Artisjus lecsap az USB kulcsokra

Az Artisjus magyar szerzői jogvédő egyesület halad a korról: egyik szemét mindig a legújabb technológiákon, trendeken tartja. A népszerűnek semmiképpen sem mondható egyesület most úgy határozott, az egyre olcsóbb USB kulcsok rohamos terjedése a kalózkodást segíti elő, amit szabályozni kell. Ennek értelmében tavasztól már a pendrive-ok (USB-s flashmemóriás tárolók) után is kötelesek vagyunk jogdíjat fizetni az Artisjusnak. Ez 1 GB-os kulcsnál még csak 100 forint, ám 4 GB esetén már 400, míg 16 GB-nál már 1200 Ft (és így tovább), ami a folyamatosan csökkenő árakat figyelembe véve azonnal meg fog látszani a kiskereskedelmi árakban is. A nagykereskedők április közepéig még mentesülnek a matrica használata alól, így aki szeretne nagykapacitású USB kulcsot, most vásároljon, vagy ezt is vegye meg például Szlovákiából.

INFO: WWW.ARTISJUS.HU

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYŰGŐZŐ VILÁGÁBÓL

► **Megtörtént a világ első lézerfegyveres tüzdrámája!** Hiába, itt a válság, megszaporodtak a pénzszerzésből elkövetett bűntények, amihez egy kétségbeesett brazil férfi a Sega Master System játékkonzol fegyverét használta. A férfi tíz óráig tartott fogságban egy hatvanéves nőt, miközben filmekből ellesett követelésekkel élt. A kivezényelt kommandósok is sokáig valóságnak hitték a fegyvert, majd amikor a férfi végül elengedte tüzét, a következőkkel védekezett: „Persze, hogy nem tudtam volna bántani a tüzst, hiszen nem volt a konzolhoz kötve a lézerfegyver!”

► **Amerikában sorra zárnak be a hatalmas műszaki üzletláncok.** A sort még tavaly a CompUSA nyitotta, ahová már beállt a Circuit City is, aminek állítólag nagyjából egymilliárd dollárnyi raktárkészlete van felhalmozva. A legújabb csődbe jutott óriás a Ritz Camera, ami kifejezetten a fényképezőgépekre, a fotótechni-

kára és a videózásra volt szakosodva. A Ritz Camera is óriási üzletláncnak számít a tengerentúlon, hiszen több mint 1100 üzletet üzemeltet. Egyelőre európai elektronikai óriás még nem dobta be a törölközőt, de lehet rá számítani, hogy még idén kontinensünkön is történnek hasonló esetek.

► **Mégsem káros az anyanyelv-re a rövid szöveges üzenet írása,** sőt, egy tanulmány kimutatta, hogy az éjjel-nappal sms-ező diákok leleményesebben, választékosabban használják nyelveket. A szöveges üzenet hossza meglehetősen limitált, a gépelés is nehézkes, így a fiatalok rá vannak kényszerítve, hogy intelligens rövidítéseket, utalásokat, központozást használjanak, vagy éppen szándékos elgépeléssel fejezzék ki szándékaikat. A kutatók szerint azért is fontos figyelni az ilyen, új technológia teremtette helyzeteket, mert új szleng is kialakulhat, amit ha elegendően sokan kezdenek használni a

hétköznapi nyelvben, az befolyásolja a hivatalos nyelvtant is. ► **Az angol kormány úgy határozott,** költségei lefaragására a nyílt forráskódú, ingyenes programok használatára tér át. A kormányzat a versenyzetéseket alkalmával a nyílt forráskódú szoftvereknek a fizetősökkel azonos feltételeket biztosít, az állami munkahelyeken és irodákban pedig felülvizsgálja, mit lehet ingyenes változatra leváltani. A Sun és az open source közösség remélik, a sikeren felbuzdulva más országok is hasonló döntéseket hoznak majd. Az angol kormány szerint ezzel akár évi 600 millió fontot spórolhat meg.

► **2012-ig nincs reménye a chipgyártóknak** - jelentette ki Tajvan legnagyobb gyárának főnöke. A TSMC vezetője, Morris Chang állítása szerint 2012-re áll újra helyre a chipgyártás pénzügyi helyzete, addig semmi jóra nem lehet számítani. Morris több mint 50 éve dolgozik a

szakmában, ő alapította a TSMC-t, aki például az NVIDIA-nak és már az Intelnek is gyárt, így abban biztosak lehetünk, tudja, mit beszél.

► **Továbbra is az emberi hiba a legkomolyabb biztonsági kockázat** - semmi sem változott az elmúlt évtizedekben. Hiába érkezünk lassan az évtized végéhez, a Deloitte éves felmérései minden esetben azonos végeredményt hoznak: az emberi hiba a legnagyobb gond, amivel a biztonságtechnikai cégeknek meg kell küzdeniük. Legyen szó adatvesztésről, adatlopásról, biztonsági résekről, az esetek döntő többségében emberi hiba vagy mulasztás okozza a katasztrófát. Messze-messze lemaradva az első helyezettől, a második helyen a technológia tökéletlensége áll. Azért nem teljesen reménytelen a humanoidok helyzete: az e-mailes és adathalász támadások sikeressége sokat romlott a 2007-es állapotokhoz képest.

AZ APPLE ÚJ SAFARIT FEJLESZT

Van mitől félnie a Firefoxnak és az IE8-nak

Az Apple Mac gépek és az iPhone-ok elsőszámú böngészője, a Safari új verziószámot kap még az idén. Természetesen nem csupán a verziószám növekszik 4-re, rengeteg újdonság is kerül a böngészőbe. A Safari 4 jelenleg béta változatban próbálható ki Mac és Windows platformokon, ám az már most is jól érezhető, hogy újfent a sebesség lesz az egyik legfontosabb tényező. Erről a Nitro motor gondoskodik, ami a JavaScriptek futtatásáért felelős, és négyszer gyorsabb elődjénél. A további újdonságok közt szerepel a Top Sites, ami előnézeti miniatűrökben mutatja meg kedvenc és megnyitott oldalainkat (ilyenre már most képes a Firefox és Opera is), a teljes körű keresés a korábban begépeltek között, a könyvjelzőknél pedig megjelenik a látványos Cover flow. Az új böngésző fejlesztésének alapjai a HTML 5 és a CSS 3 szabványok, így nem meglepő, hogy a Safari 4 béta tökéletesen, 100 ponttal vette az Acid3 tesztet.

INFO: www.apple.com/safari

BLUETOOTH+WIFI HÁZASSÁG

Egyesített vezeték nélküli szabványok

A wifi és a Bluetooth roppant fontos szabványok, amelyek nélkül ma már elképzelhetetlen lenne a rengeteg okostelefon és notebook. Segítségükkel végre felszabadultunk rengeteg kábel, bonyolult programok és a nehézkes kapcsolódás alól. De még korántsem tökéletesek ezek a technológiák. Ezen segít a Bluetooth over wifi szabvány, ami egyesíti a két technológia előnyeit.

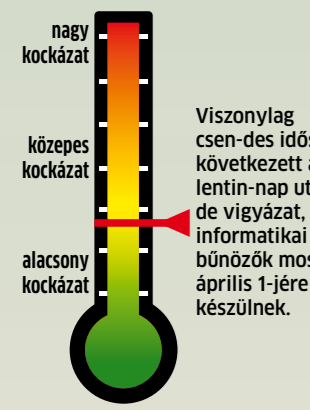
Mivel ez a két vezérlő együtt az alapja szinte minden új mobil eszköznek, kézenfekvő volt, hogy egyesítsék. Az új vezeték nélküli szabványhoz nem kell semmiféle új rövidítést megtanulni: a két készülék Bluetoothon találja meg egymást, ott kell őket összepárosítani, majd a BoW az adatátvitel idejére mindkét eszközön átvált a wifi szabványra, hogy a lassú Bluetooth helyett 54 Mb/s-on cseréljenek gazdát az adatok. A BoW igazi előnye, hogy támogatása tulajdonképpen egy egyszerű szoftverfrissítéssel megoldható az új készülékekben, sem új szabványosítás, sem új frekvencia nem szükséges hozzá, kizárólag meglévő technológiákat használ, és tökéletesen kompatibilis visszafelé is.

INFO: www.bluetooth.com

ADATOK+TÉNYEK

Veszélybarométer
Március hónapban:

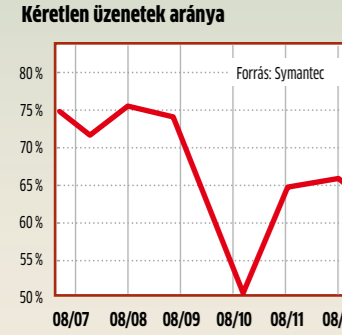

Biztonsági felmérés

- 96 %** rendelkezik antivírus programmal
 - 21 %** frissíti a vírusadatbázist
 - 29 %** ismeri a szörfölés veszélyeit
 - 54 %** veszélytelennek tartja a spamet
- Forrás: F-Secure

Szinte mindenki használ vírusellenes szoftvert, de nagyon kevesen frissítik azt

Háború a spam ellen

2008 novemberében a hatóságok lekapcsolták az egyik legnagyobb spamszervert, amelyet 4 hét alatt helyettesítettek a hackerek.

A hónap száma

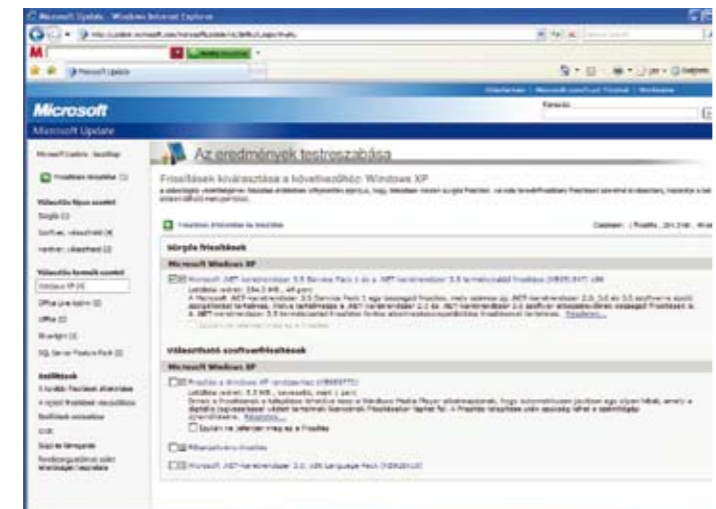
215 millió eurót keresnek évente az informatikai bűnözők az interneten lopott adatok értékesítésével.

Feltörhető biztonsági oldalak

A hatóságok és az antivírus-fejlesztő cégek webhelyeit sokszor **EGYSZERŰBB MANIPULÁLNI**, mint az otthoni számítógépek legnagyobb részét.

Ha biztonságos számítógépet szeretnénk, nem kell mást tennünk, mint üzembe állítani egy jó vírusellenes programot, és rendszeresen telepíteni a megjelenő szoftverfrissítéseket. A cégeknek hasonlóképpen kellene cselekedniük, az utóbbi időszak azonban ennek éppen az ellenkezőjét bizonyította. Pontosan azok a cégek vallottak kudarcot, amelyeknek például kellene mutatniuk: a Kaspersky, a BitDefender és az F-Secure antivírus-fejlesztők váltak hackertámadás áldozatává. En-

nek felettébb egyszerű oka volt: elfelejtették frissíteni a webhelyüket. A támadók egy javítatlan biztonsági rést használtak ki SQL-beillesztéses módszerrel, melynek eredményeképpen megszerezték az ügyfelek e-mail címét és a rájuk vonatkozó egyéb információkat. Az SQL-beillesztéses támadásban nincs semmilyen újdonság: a legtöbb webhely védett az ilyen típusú incidensekkel szemben azáltal, hogy kiszűri a hackerek által kiadott, rosszindulatú utasításokat. A Kaspersky cáfolta, hogy kritikus

Meglepetések helyett Ha nem akarunk úgy járni, mint néhány biztonsági cég, mindig telepítsük alkalmazásaink és a Windows frissítéseit

ügyfeladatok kerültek illetve kezekbe, a hackerek viszont az ellenkezőjét állítják. Mentegőztött a BitDefender is, szerintük a megtámadott webhely egy vízonteladóé, azonban a cím alatt a biztonsági cég oldalai találhatók. Egyedül az F-Secure ismerte el, hogy a támadás rendkívül kínosan érintette.

Azonban nem csak egyes antivírus-gyártóknak kell szégyenkezniük, van még mit javítani a webhelye biztonságán például a német belügyminiszternek is. Az itt használt Typo3 adatbázis biztonsági hiányosságait kihasználva a hackerek teljes ellenőrzést szereztek a politikusi webhelye felett. A főoldalon egy hivatkozást helyeztek el, amely az adatmegőrzés ellen tiltakozó weboldalra mutatott. A frissítést elmulasztó webhely-adminisztrátor nem reagált a történetekre, és feltört állapotban hagyta a webhelyet a neten. Csak akkor vette észre a feltörést, és kapcsolta ki a webhelyet, amikor a hackerek felhívták a figyelmét a Typo3 adatbázis frissítésére. Szerencsére kritikus magyar kormányzati webhelyeket még nem ért hasonló incidens, az ügyfélkapu február 7-i meghibásodását sem hackertámadás, hanem az üzemeltetés szabályainak megsértése okozta.

Szoftverfrissítések: elkészül a javítás, de nem telepítik

Az SQL-beillesztést és a Typo3 elleni támadást lehetővé tévő hiba javítása már hetekkel az incidensek megtörténte előtt rendelkezésre állt. Ha azt szeretnénk, hogy otthoni számítógépünk biztonságosabb legyen, mint a pörül járt antivírus-fejlesztő cégek webhelye, mindig telepítsük az aktuális Windows-frissítéseket.

KIEGÉSZÍTŐ VÉDELEM

Azonnali víruskeresés telepítés nélkül

Megjelentette azonnal használatba vehető vírus- és kémprogram-eltávolító eszközt, az ingyenes Vipre Rescue alkalmazást a Sunbelt Software. Sokszor előfordul, hogy aktív védelmi rendszer mellett is felugró hirdetési ablakok tűnnek fel a képernyőn, de még ennél is idegesítőbb, ha használhatatlanná lassul és instabil lesz számítógépünk. A legrosszabb

esetben a rosszindulatú programok akár a védelmi csomagok telepítését, illetve megbízható működését (például a riasztást, állandó védelmet) is megakadályozhatják. Ilyen esetekben hívhatjuk segítségül a vírusok, kémprogramok és más károkozók ellen a térítés nélkül letölthető, naponta frissített Vipre Rescue-t, amely a szintén Sunbelt-fejlesztésű Vipre

Antivirus+Antispyware programcsomag átfogó vírusadatbázisán alapul. Az elterjedtebb programkártévköket felkutató gyorskereső funkciója segítségével a teljes számítógép csupán néhány perc alatt ellenőrizhető és kitakarítható. Az alaposabb vizsgálat-hoz a minden részletre kiterjedő, heurisztikus keresést is alkalmazó szolgáltatás használható.

INFO

Új biztonsági kockázatok

ADOBE FLASH PLAYER

A széles körben használt médialejátszóban felfedezett biztonsági rések támadásával megkerülhető a védelmi rendszer, és átvehető az ellenőrzés a javítatlan szoftververziót futtató PC felett.
► Megoldás: Késedelem nélkül telepítsük a legújabb programváltozatot.
INFO: www.adobe.com/products/flashplayer/

MOZILLA FIREFOX

A 3.x-es böngészőváltozat többszörös sebezhetőségének kihasználásával jogosulatlan rendszerelérés szerezhető, és rosszindulatú programkód távolról történő futtatása válik lehetővé.
► Megoldás: Frissítsünk a 3.0.7-es változatra.
INFO: www.mozilla.com

GOOGLE CHROME

A keresőkirály böngészőjében felfedezett biztonsági résén keresztül behatolva a hackerek programkártévkövel fertőzhetik meg az érintett a számítógépet.
► Megoldás: Térjünk át a Google Chrome legfrissebb kiadására, amelyben a készítő rohamléptekben javított 150 kritikus hibát.
INFO: www.google.com/chrome

FOKOZOTT VÉDELEM

Új generációs Smart Security

Angolul már elérhető az Eset cég vírusellenes védelmet és integrált biztonsági funkciókat kínáló negyedik generációs programcsomagja, a Smart Security 4. A vírus- és kémprogram-irtó Nod32-t, valamint személyi tűzfalat és spamszűrőt tartalmazó szoftver a fejlesztő szerint gyorsabb és hatékonyabb elődjénél, és továbbra is csak kevésbé terheli a központi processzort.

szerfájlijait és konfigurációs bejegyzéseit a jogosulatlan hozzáféréstől, így a számítógép védelmi állapotát befolyásolni próbáló károkozók kudarcot vallanak. Az Smart Security képes érzékelni, hogy a számítógép akkumulátorról vagy hálózatról működik-e, és ennek megfelelően időzíti az ütemezett feladatok végrehajtását. Bekerült továbbá a csomagba az eddig önálló szoftverként létező SysInspector rendszerfelügyeleti alkalmazás, amellyel a futó folyamatok és a rendszerösszetevők működése elemezhető.
INFO: Az ESS 4.0 angol verziója letölthető a www.eset.hu címről, ezt a 8khfvv kóddal aktiválhatják a CHIP olvasói.

Új szolgáltatásai közül talán a legérdekesebb a játékos üzemmód és a helyreállító CD létrehozásának lehetősége.

Az előbbi esetében teljes képernyős használat esetén a szoftverek figyelmeztető ablakainak felugrása letiltható, míg az utóbbi lehetővé teszi a fertőzött rendszerek kívülről történő ellenőrzését. Így olyan esetekben is megtisztíthatók a számítógépek, amikor egyébként a merevlemez kiszerelésére lenne szükség. Az önvédelmi technológia megvédi a program saját rend-

Change Leadership... Constant Departures

BUSINESS DEPARTURES	GATE	TIME	STATUS
SOFIA	CEU	2009	UNTAPPED POTENTIAL
BRATISLAVA	CEU	2009	SURPRISING
TBILISI	CEU	2009	UNCERTAIN
VIENNA	CEU	2009	RELIABLE
ISTANBUL	CEU	2009	EMERGING FORCE
BUDAPEST	CEU	2009	OVERBURDENED
MOSCOW	CEU	2009	RE-ASSERTING ITSELF
BUCHAREST	CEU	2009	GROWING PAINS
ZAGREB	CEU	2009	ON COURSE

Master of IT Management

Combine IT knowledge with business management skills.

In today's volatile markets managers must obtain a broader understanding of the goals, strategies and procedures of business.

IT is our business.

Program starts 24th April

For more information:
info@ceubusiness.org
or +361 887 5014

Central European University Business School

www.ceubusiness.org

Adult Education Registration Number: 01-0516-04
Institutional Accreditation Registration Number: AL-0515

ceubusiness school

Central European University

POWERSHOT D10

Aktívak kamerája

Piacra dobta első kompakt méretű, vízálló digitális fényképezőgépét a Canon, amelyet a kalandokat kedvelő, aktív életet élő hobbifotósoknak szán a gyártó. A 12,1 megapixeles érzékelővel büszkélkedő Power-Shot D10-es a strapabíró kivitelű kiváló képminőséggel párosítja. A DigiC 4-es képfeldolgozó proceszort tartalmazó fényképezőt háromszoros átfogású zoomobjektívvel és képstabilizátorral látták el, a 18-féle felvételi üzemmódnak köszönhetően pedig minden fényképezési helyzetben gyorsan alkalmazhatjuk a helyes beállításokat. Sőt, ha teljesen az elektronikára bízunk magunkat, a Smart Auto funkció a téma fényességének, kontrasztjának, távolságának és színösszetételének elemzése után automatikusan kiválasztja a legjobb eredményt adó üzemmódot. Egy másik fejlett technológia, a mozgásérzékelő funkció mind a kamera, mind a tárgy mozgását figyeli, és ezek egymáshoz való viszonya alapján állapítja meg a bemozdulást kizáró, helyes felvételi paramétere-

ket. Nem maradhatott ki a funkciók közül a manapság divatos arcfelismerés sem, ami pislogás-felismeréssel párosul, így elkerülhetők a kínos felvételek.

A PowerShotot bármilyen körülmények között biztonságosan használhatjuk: bátran készíthetünk vele felvételeket akár szőrfölés, hegymászás, vízfelszín közeli búvárkodás és hógolyózás közben is. Tíz méteres mélységig vízálló, károsodás nélkül megúszsza, ha 1,2 méterről egy kemény felületre ejtjük, mínusz 10 Celsius-fokos hőmérsékletig működő-

képes marad, és a mind a négy sarkán megtalálható csatlakozási pontok lehetővé teszik a rögzítést a legkülönfélébb helyzetekben. A biztonságos használatot olyan kiegészítők segítik, mint az ütések-től és karcolásoktól védő, puha kivitelű tok, valamint a testhez való rögzítésre szolgáló szíjak.

A készülék 2,5 hüvelyk átmérőjű, PureColor LCD II kijelzője nagy fényerejének és 2 milliméteres védőrétegének köszönhetően bármilyen körülmények között alkalmas a felvételek minőségének ellenőrzésére.

Strapabíró Vízben, hidegben, mostoha körülmények között is kiválóan helytáll az egyedülálló funkciókkal telepakolt Powershot D10-es

MOBILPARKOLÁS

Gazdaságosan, határozatlan időre

Március elejétől az EME cég közreműködésével mindhárom hazai mobilszolgáltató ügyfelei - a számlás és a kártyás előfizetők egyaránt - zökkenőmentesen, közvetlenül vásárolhatnak parkolójegyet mobiltelefonjuk segítségével Budapesten és további 20 vidéki városban. A MobilParkolás nevű szolgáltatással a mobil-előfizetők hitelkeretük vagy univerzális egyenlegük terhére egyenlíthetik ki a parkolási díjat.

Már eddig is lehetett mobiltelefonnal fizetni a parkolásért, az újdonság az, hogy a MobilParkolás nem igényel előzetes regisztrációt, s azonnal igénybe vehető.

Használatával takarékosabban bánhatunk a pénzünkkel, ugyanis nem csupán hagyományos, meghatározott időre szóló parkoló cédulát vásárolhatunk, hanem

határozatlan idejűt is: bármikor elindíthatjuk és leállíthatjuk saját parkolóóránkat. Így egyszer s mindenkorra megszabadulhatunk

mind a túlfizetéstől, mind a késedelmes visszatérés miatt a szélvédőre helyezett mikulászsombagoktól is, és nem szükséges többé aprópénzzel kitömött pénztárcával közlekednünk. Arra azért továbbra is oda kell figyelnünk, hogy ne lépjük túl a helyi hatóságok által meghatározott maximális parkolási időt.

A MobilParkolás szolgáltatás használatakor a parkolóautomatán található telefonszámra elküldjük autónk rendszámát (határozott idejű parkolásnál a parkolás időtartamát is), amit egy visszaigazoló szöveges üzenettel nyugtáz a szolgáltató. A rendszám egy központi adatbázisba kerül, melynek alapján a parkolóőrök pillanatok alatt ellenőrizhetik, hogy fizettünk-e az ott tartózkodásért vagy jöhet a mikulászsomag.

WINDOWS 7

Ki-be kapcsoló az IE8-hoz

A Windows 7 operációs rendszer soron következő előzetes verziójában a Windows Features elnevezésű vezérlőpult panelben már kikapcsolható lesz az Internet Explorer 8, amely az Európai Biztonság trösztellenes vizsgálódásának fő célpontja. A funkció azonban nem távolítja el teljesen a merevlemeztől a böngészőt, csupán az iexplore.exe végrehajtható állományát törli, a program minden egyéb összetevője a helyén marad. Így az IE8 ugyanabban a panelben bármikor visszakapcsolható lesz. További hír a Windows 7-tel kapcsolatban, hogy továbbfejlesztési programot tervez indítani júniusban a Microsoft, amely lehetővé teszi a Vistát futtató számítógépet vásárlóknak, hogy ingyenesen áttérjenek az új rendszerre annak megjelenésekor. A program a június 28-a után vásárolt PC-kre vonatkozik majd, és a továbbfejlesztésnek 2010 ápriliséig meg kell történnie.

HARC A MOBILOKÉRT

Elkészült a Windows Mobile 6.5

Mobil operációs rendszerének új változatával, a Windows Mobile 6.5-tel kívánja felvenni a versenyt riválisaival, az Apple-lel és a Symbiannal a Microsoft. Az átdolgozott felhasználói felület immár kényelmesen kezelhető ujjal is, és a rendszerhez programok tölthetők le az App Store-hoz hasonló Windows Marketplace-ről. A Windows Mobile 6.5 OS köré épülő első készülékek 2009 második felében jelennek majd, az LG már be is mutatott egy mintapéldányt a Mobile World Congress rendezvényen.

FUJITSU SIEMENS

Vége a pazarlásnak: itt a nulla wattos PC

Rengeteg energiát emésztenek fel a folyamatosan bekapcsolt állapotban lévő számítógépek, annak dacára, hogy a gyártók évek óta a legkülönfélébb módszerekkel igyekeznek csökkenteni az áramfogyasztást. A Gartner legfrissebb kutatása megállapította, hogy egy 2500 PC-t használó vállalat közel 10 millió forintot takaríthat meg évente az alvó üzemmód bekapcsolásával, és további másfél milliót a használaton kívüli gépek tápcsatlakozójának kihúzásával. A piacutató cég felmérése szerint sokan azért nem kapcsolják ki a gépüket, mert attól tartanak, hogy így nem lehet rajtuk elvégezni a munkaidőn túl esedékes frissítéseket, és romlik a termelékenység. Erre a problémára kínálnak határozott megoldást a Fujitsu Siemens nulla wattos PC-i, ame-

lyek hibernált állapotban egyáltalán nem fogyasztanak áramot, és az innovatív ütemezési funkcióknak köszönhetően ilyenkor is tudják fogadni a szoftverfrissítéseket. Előremutató konstrukció: megfelel a jövő szabványának. Az eszköz automatikusan átáll nulla wattos készenléti üzemmódba, ehhez nem kell gombbal kikapcsolni, vagy leválasztani az elektromos hálózatról. Ha a frissítés munkaidőn kívül történik, a rendszergazda egyszerűen meghatározza azt az időintervallumot, amelyben a PC automatikusan várja a programfoltokat. A beállított időtartam végén a gép visszaáll nulla wattos készenléti üzemmódba, a felhasználó pedig az előlapján található kapcsológombbal indíthatja el.

A Fujitsu Siemens új nulla wattos gépei már előre túlteljesi-

tik az Európai Unió 2013-tól érvényes előírását, amely a PC-k esetében 0,5 watt alatti fogyasztást ír elő készenléti állapotban. Az első nulla wattos modellek, az Esprimo E7935 és P7935 módosított változatai a nyár elején kerülnek az üzletekbe.

ÚJ SKYPE-FUNKCIÓ

Hangüzenet küldése sms-ben

A SpinVox céggel társulva új szolgáltatást vezetett be a Skype: a hangüzeneteket kívánságra rövid szöveges üzenetben továbbítja a megadott mobilszámra – egyelőre azonban csak angol, francia, német és spanyol nyelven. Így akkor is késelem nélkül megkaphatjuk a nekünk szánt üzeneteket, ha nem vagyunk számítógép közelben. A SpinVox technológiája szöveggé konvertálja a hangüzenetet – ha ez nem sikerülne, arról stílszerűen sms-ben kapunk értesítést –, majd ezt a Skype legfeljebb három sms, vagyis 480 karakter hosszúságban küldi, így az üzenethagyónak meglehetősen rövidre kell fognia a mondókáját. A konvertálásért 25 dollárcentet számít fel a Skype, amit akkor is kegyetlenül kiszámláz, ha sikertelen volt az átalakítás, és ugyancsak meg kell fizetni az sms-ek küldésének szokásos díját.

KINDLE FOR IPHONE

Olvassunk e-könyveket az Apple okostelefonján?

Már régóta kínálja Kindle e-book olvasóját vásárlóinak az Amazon, amely most elkészítette és ingyenesen letölthetővé tette a készülék iPhone-okon és iPod Touchokon való futtatásra alkalmasá tett szoftverét. Így sokkal nagyobb közönséget érhet el az internetes áruház, mivel egyedül az iPhone-okból eddig több mint 17 milliónyit értékesítettek világszerte, míg a Kindle-ből csupán néhány százezer talált gazdára. Mert ugye, az olvasnivalóért már fizetni kell, még hozzá nem is keveset: a legtöbb e-book 10 dollárba kerül. Az elektronikus könyvek meglepően jól olvashatók az

iPhone viszonylag kisméretű, de nagyfelbontású képernyőjén, amelyen különösen jól mutatnak a színes képek. A lapozáshoz a hűvelykujjunkt használhatjuk, a kijelző alján megjeleníthető vezérlőpultot pedig megváltoztathatjuk a betűméretet, és elővarázsolhatjuk a könyv fejezeteinek listáját.

WESTERN DIGITAL

Óriási kapacitás, csendes üzem

A világon elsőként dobott piacra 2 terabájtos kapacitású, belső merevlemez-meghajtót, 3,5 hüvelykes formátumban a Western Digital. A Caviar Green WD20EADS márkajelű tárolóeszköz négy mágneslemezen egyenként 500 gigabájtnyi adatot képes tárolni, ami négyzethüvelykenként 400 gigabites adatsűrűségnek felel meg. A hatalmas kapacitást kínáló, belső tároló percenként kevesebb mint 6000-es fordulatszámra pörög, így gazdaságosabb a standard, 7200-as fordulatszámú eszközöknél: a gyártó szerint akár 40 százalékkal is alacsonyabb lehet az energiafogyasztása. A HDD adatátviteli sebessége elérheti akár a 100 MB/s-ot is, amihez már szükséges a 32 MB-os puffer-tároló. A Western Digital alacsony fogyasztású, környezetbarát számítógépekbe és csendes működést igénylő, energiatakarékos külső tárolórendszerekbe ajánlja nagykapacitású merevlemezét.

Core i7: Az Intel új csodaprocesszora

A processzorok királya, az Intel új rekordert állított csatasorba: a Core i7 családot. A CHIP felnyitotta a motorháztetőt, hogy **MEGMUTASSA, HOGYAN MŰKÖDIK** a teljesen új csúcsprocesszor.

ERDŐS MÁRTON

A Pentium 4-katasztrófa után az Intel óramű pontosságú fejlesztési ütemre váltott, amit fantáziadúsán Tick-Tockra (tik-tak) kereszteltek. A könnyen átlátható ütemezés során a „tik” lépcsőben gyártástechnológiai előrelépés történik: így jelent meg például a 65 nm után 2007-ben a 45 nm (Penryn). A „tak” éveiben a mikroarchitektúrát érintik a komolyabb változások: tavaly év végén debütált a vadonatúj Core i7 processzorsorozat.

A régebben Nehalem kódneven ismert, alapjaiban új felépítéssel három processzor került a piacra tavaly novemberben. Itt olyan forradalmi újdonságok mutatkoztak be, mint például a Core-Uncore felépítés, a QPI (QuickPath Interconnect), valamint az integrált DDR3 memóriavezérlő. A fejlesztések egytől-egyig a nagyobb számítási teljesítményt és a kisebb fogyasztást szolgálják, továbbá jövőbemutató fejlesztéseknek is teret biztosítanak.

Új alapok: plusz 600 láb az új szolgáltatásoknak

Utoljára 2004-ben váltott foglalatot az Intel, akkor a Socket 478-at cserélte LGA775-re (igaz, az LGA775-ös generációk közt volt inkompatibilitás). Most, a Core i7 forradalmi újításai okán újfent foglalatváltásra volt szükség, így érkezett meg az 1366 lábú Core i7 CPU-t fogadó LGA1366. A közel 600 extra lábra a memóriavezérlő integ-

rálása miatt volt szükség, ám ezzel párhuzamosan az északi hídnak sokkal kevesebb feladatot kell ellátnia, ami cserébe kisebb, kevésbé melegedő komponens az új alaplapokon.

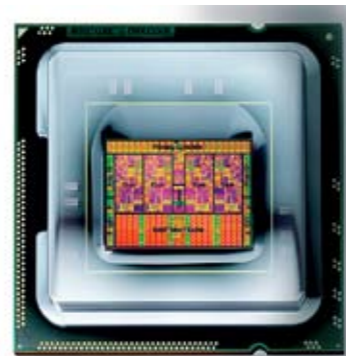
És a csel? Aki Core i7-re akar váltani, előző platformjától függetlenül kénytelen lesz alaplapját lecserélni az új CPU-hoz.

Viszlát FSB: már nagy szükség volt a QuickPath szupersztrádára

Hatalmas előrelépés a Front Side Bus (FSB) és ezzel együtt a processzoroldali QPB (Quad Pumped Bus) megszüntetése, ami eddig az északi hidat kötötte össze a processzorral. Ez rendkívül szűk keresztmetszet volt, hiszen ezen a maximálisan 12,8 GB/s-os csatornán kellett a memóriavezérlővel és egyben az egész rendszerrel tartania a CPU-nak a kapcsolatot.

A Core i7-ben a tokon belülről, az Uncore részbe költözött a háromcsatornás DDR3 memóriavezérlő, így az új CPU-nak a rendszerrel való kapcsolatra (az északi hídnak) teljes, 25,6 GB/s-os sávszélességgel áll rendelkezésre a QPI (QuickPath InterConnect) busz.

Ez radikális változtatás, ám ennek köszönhetően a CPU közvetlenül és dedikáltan, 25,6 GB/s-os sebességgel éri el a háromcsatornás, DD3 rendszermemóriát, miközben a rendszerrel is ekkora sebességgel kommunikálhat. A QPI 20 bit széles, kétirányú kapcsolatot biztosít, amivel nagyban hasonlít az azonos

Új tokozás
Az Intel újfajta hőelvezető sapkával védi az i7 magot

Új chipkészlet
Többek közt az 1366 láb és az integrált memóriavezérlő miatt is szükség volt a váltásra

EZEK A VÁLTOZATOK ÉRTHETŐEK EL A CORE I7 CSALÁDBÓL

Név	Magok száma	Órajele	Ár (Ft)
i7 975 XE	4	3,33 GHz	300 000
i7 965 XE	4	3,2 GHz	244 000
i7 940	4	2,93 GHz	136 000
i7 920	4	2,66 GHz	70 000

sávszélességet biztosító, AMD Phenomnál is használt HyperTransport 3.1-re. A későbbi, olcsóbb 1156 lábú Core i5-ös CPU-knál várhatóan már csak kétcsatornás DDR3 vezérlőt alkalmaz majd az Intel, ám még ez is sokkal gyorsabb lesz, mint Core 2-es elődje.

Az integrált memóriavezérlő nem csupán a QPI busz tehermentesítése miatt nagyszerű újdonság, de a rendszermemóriát is közelebb hozta a processzormaghoz. Az LGA1366-os Core i7-be háromcsatornás DDR3 memóriavezérlőt szereltek, ami maximálisan 25,6 GB/s-os sebességre képes – ez pedig a több-

szöröse a Core 2 rendszereknél használt északi híd integrált memóriakontrollerének.

És a csel? Aki Core i7-re vált, nem csupán új alaplapot és CPU-t kénytelen majd venni, de a háromcsatornás kiépítés miatt DDR3-as modulból is hármat kell vásárolnia, így 3, 6 vagy 12 GB memória lesz gépében. Ennek kihasználásához pedig váltania kell majd a Windows 64 bites változatára.

A HyperThreading visszatérése: minden mag virtuálisan két CPU

A Pentium 4-gyel együtt évekkal ezelőtt a HyperThreading technológia is eltűnt a süllyesztőben.

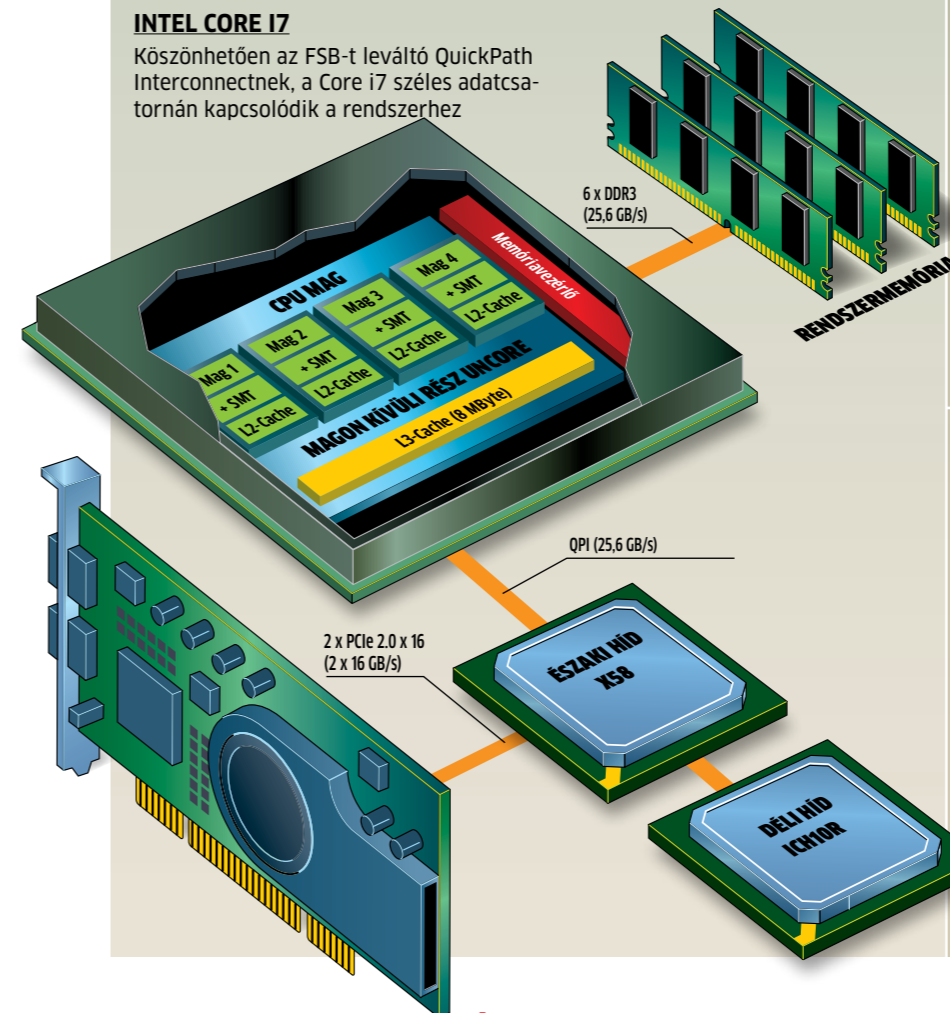
INFO

Processzorarchitektúrák összehasonlítása

Sok közös vonás figyelhető meg a Core i7 és az AMD Phenom II felépítésében, és az is egyértelmű, hogy a Core 2 mára elavult. Újdonság például a háromcsatornás memóriavezérlő, az SMT-t és a Core-Uncore felosztás is.

INTEL CORE I7

Köszönhetően az FSB-t leváltó QuickPath Interconnectnek, a Core i7 széles adatcsatornán kapcsolódik a rendszerhez

Új órajelszabályzás: turbó és mélyalvás

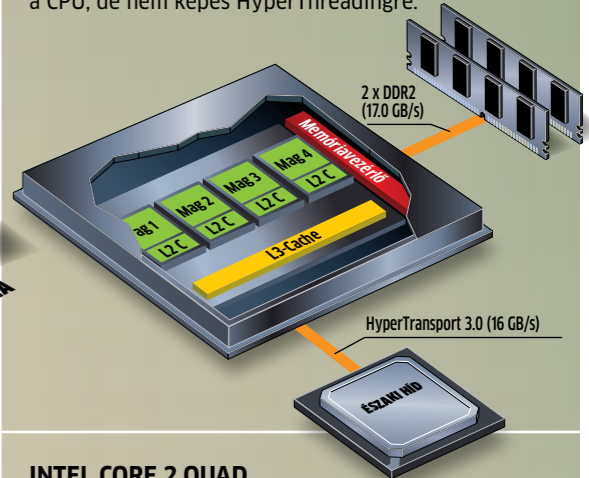
Ez eredetileg egymagos processzorból „varázsoltt” egyszerű hardveres trükkökkel kétmagosat, ami megfelelő alkalmazások esetén akár 10–18%-ot is gyorsított, ám a Core 2 architektúrájánál teljesen elhagyta az Intel.

Nos, a Core i7-tel újjáéledt a HyperThreading technológia, így az új CPU-k az operációs rendszerek alatt nyolcmagosnak tüntetik fel magukat. Ez az SMT (Simultaneous MultiThreading) a jelenlegi négy mag esetén jelentősen javítja a végrehajtó egységek kihasználtságát, vagyis a processzor hatékonyságát, ami a PC teljesítményét akár 20%-kal is növelheti.

A Core i7 CPU egymástól függetlenül vezérli a processzormagokat: miközben egyik alszik, a másik három dolgozhat, de az is elképzelhető, hogy csak egy magot terhel le az aktuálisan futó, egy programszálra optimalizált program. Ekkor – mintegy automata gyári tuningként – a processzor vezérlése akár kettővel is megemelheti a szorzót, ami 266 MHz-cel növeli az órajelet. Mivel azonban a többi mag alvásba kapcsol, a processzor nem fogyaszt többet a megengedettnél, nem termel több hőt, és garantáltan nem fagy le.

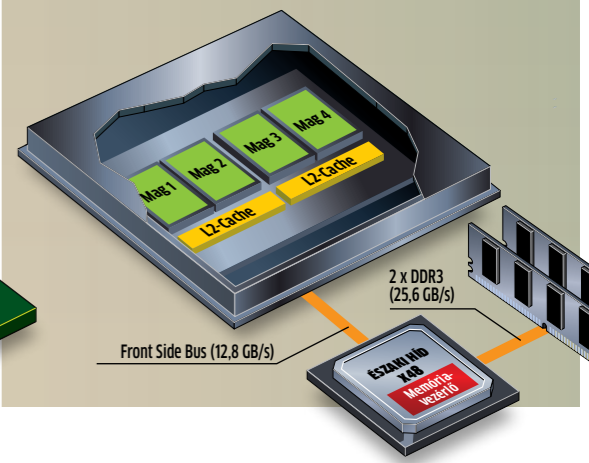
AMD PHENOM II X4

Az AMD már régóta integrált memóriavezérlővel (a Phenom II-ben DDR3/DDR2-es hibrid) és L3 cache-sel operál. Felépítését tekintve a Core i7-re hasonlít a CPU, de nem képes HyperThreadingre.

INTEL CORE 2 QUAD

Az osztott L2 cache és a külső memóriavezérlő is szűk keresztmetszetet a régebbi Intel CPU-knál, ami jelentősen visszafog(hat)ja a teljesítményt.

A C6-os mélyalvási üzemmódban az egyes magok tökéletesen lekapcsolódnak a rendszerről, nem fogyasztanak semmiféle áramot, így használaton kívül a teljes fogyasztás is jelentősen lecsökken.

Skálázhatóság: jövőálló felépítés

Felépítéséből adódóan a Core i7 egyedülálló módon skálázható. A Core részben szabadon állítható a magok száma (így még idén érkezik majd a 8 magos szerverváltozat is), az Uncore-ban pedig a memóriavezérlő és a QPI csatló mellett egyéb vezérlők is helyet kaphatnak. Például „könnyedén”

lecserélhető a memóriavezérlő háromcsatornásról kétszatornásra (ezt láthatjuk majd a kisebb, Core i5-ös esetében), vagy több QPI-t is beszerelhetnek a sokprocesszoros rendszerek támogatásához (Xeon). Jövőre még komolyabb változások várhatóak az Uncore részben: itt jelenik meg az integrált videovezérlő és a PCI Express csatló is.

Az Intel Core i7 tehát egy kiváló alap architektúra témédek jövőálló fejlesztéssel. Ebből a felépítésből fogják magukat kinőni az elkövetkezendő egy-két évben szerver, notebook, netbook és olcsó asztali modellcsaládok.

Zene DRM nélkül Megint csak győztek a vásárlók

A rengeteget szidott és utált másolásvédelmet végre megölte az internet. Az online zeneboltok pánikszzerűen szabadulnak meg a DRM-től és **VONZÓ ÁRENGEDMÉNYEK**kel kínálják a szabadon másolható zenéket.

A digitális jogok kezelése (Digital Rights Management, DRM) kulcsszerepet játszik a digitális zenei ipar fejlődésében. A DRM rugalmas lehetőségeket biztosít a vásárlóknak a zenék élvezetében. Az iparág tovább erősödik a DRM által. Ilyen hangzatos, erősen pr-szagú kijelentések olvashatók az IFPI, a zenekiadók világszervezetének Digital Music Report 2007 nevű jelentésében.

Két év telt el e jelentés közzététele óta, és a helyzet a vásárlók legnagyobb örömére gyökeresen megváltozott. Az Apple nemrégiben ütött nyélbe egy szerződést, mely szerint 8 millió DRM-mentes dallal bővíti az indulásakor kizárólag védett állományokat árusító iTunes online zeneboltjának kínálatát. Az év eleje óta az internetes áruházból letölthető mintegy 10 milliónyi zeneszám 80 százaléka DRM nélküli, és április elejéig a teljes árukészlet az lesz. Az iTunes jelenleg magasan vezet az online és offline zeneértékesítéssel foglalkozó áruházak toplistáját. Az Amazon mellett az iTunes egyik legnagyobb konkurense a Musicload, ami jelenlegi mintegy 6,5 milliós zenei választékának a 90 százaléka DRM védelem nélkül tölthető le, és március végéig ez a teljes

készletre igaz lesz. E történések alapján megalapozottan állíthatjuk, a kezdetektől fogva komoly ellenérzésekkel fogadott, a legálisan megvásárolt zenék jogszerű használatát zavaróan korlátozó, botrányoktól sem mentes – gondoljunk a vásárlók számítógépére titokban root-kitet telepítő Sony-ra – DRM pályafutásának befellegzett.

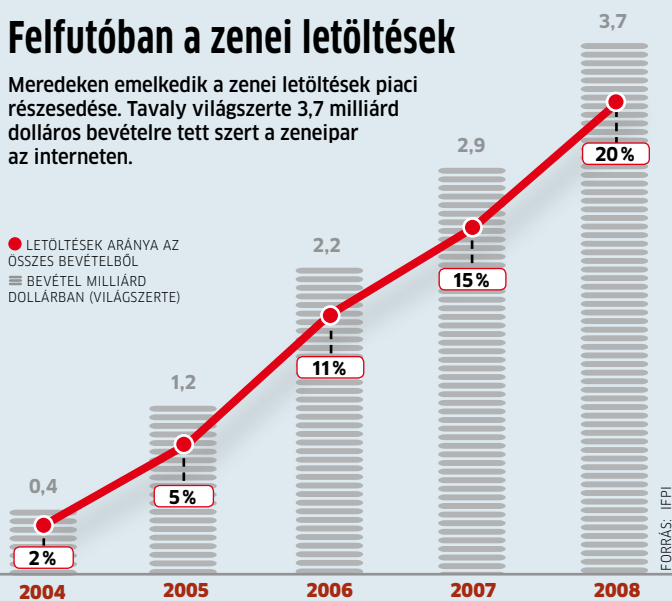
Meglóduló letöltések: nincs DRM, bővül a kereslet

A vásárlók már régóta várják a digitális zenék használatát idegesítően korlátozó másolásvédelem feloldását (sajnos erre itthon még várunk kell). Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy az online zeneboltok a letöltések hihetetlen mértékű felfutásáról számolnak be. Ezen nincs mit csodálkozni, hiszen a DRM nélküli állományok (amelyek az iTunes-ról letöltöttek kivételével mind mp3 formátumúak) szabadon másolhatók, és bármilyen hordozható zenelejátszón meghallgathatók – nem csak azon, amelyekre eredetileg letöltöttük őket. Ráadásul a korábbinál jobb minőségben: az általánosan alkalmazott 256 bit/s-os bitrátával kódolt mp3-állományok hangminősége már nem különböztethető meg az audio-CD-kétől.

Felfutóban a zenei letöltések

Meredeken emelkedik a zenei letöltések piaci részesedése. Tavaly világszerte 3,7 milliárd dolláros bevételre tett szert a zeneipar az interneten.

● LETÖLTÉSEK ARÁNYA AZ ÖSSZES BEVÉTELBŐL
■ BEVÉTEL MILLIÁRD DOLLÁRBAN (VILÁGSZERTE)

FORRÁS: IFPI

ONLINE MARKETING

Új célzási módszert tesztel a Google

ngyenesek a Google szolgáltatásai, a keresőkirály a célzott hirdetésekben tartja fenn magát – méghozzá nem is akárhogyan. A hatékonyság további növelése érdekében új célzási technológia tesztelését kezdte meg a cég, amely a Google megjelenítő partnereinek weboldalaiból álló tartalmi hálózaton és a YouTube videomegosztó portálon érhető el. Az új célzási lehetőség a próbaüzemet követően a magyarországi AdWords-hirdetők eszköztárába is bekerülhet majd.

Figyel a Nagy Testvér: bárhol utolérhetnek a hirdetőket

Az eddig használt technológia olyan Google-hirdetéseket jelentett meg, amelyeket a webhelyek szövege és témája alapján társított a rendszer a megfelelő oldalhoz. Így például egy Ausztriával foglalkozó turisztikai portálon az alpesi ország szálláshelyeit, látnivalóit népszerűsítő webhelyek elhelyezésére van lehetőség. A béta-tesztelés alatt álló célzási technológia segítségével a Google

AdWords hirdetési programot használók azokat az internetezőket is megcélozhatják a YouTube-on és a tartalmi hálózaton, akik előzőleg meglátogatták a hirdető weboldalait. Ha például valaki korábban már felkereste egy utazási iroda webhelyét, ez a vállalkozás később is elérheti őt más honlapokon a legkülönbözőbb oldalakkal. Ezen túlmenően az internetezők általános érdeklődési körük alapján is elérhetőek lesznek, amire a korábban meglátogatott tartalmi hálózati oldalak és a megtekintett YouTube-videók alapján következett a rendszer. A neten szörfölők maguk is összeállíthatják profiljukat, sőt, arra is lehetőségük van,

hogy kizárják az őket nem érdeklő témákat. Az internetezési szokásokat minden korábbinál hatékonyabban feltérképező új célzási technológia komoly adatvédelmi aggályokat vet fel, de a Google átláthatóságot ígér. Azt állítja, a tartalmi hálózaton kiadott hirdetések túlnyomó többsége mellett már most is jelzi, hogy Google-reklámról van szó. A címére kattintva megtudhatjuk, milyen szabály alapján került oda az adott hirdetés, a Google Hirdetéskezelővel (www.google.com/admanager/) pedig megtekinthető, módosítható és törölhető az adott böngészőhöz társított érdeklődési kör. A célzáshoz használt sütik küldése is letiltható itt.

UNIÓS AKADÁLYOK

Korlátozott e-kereskedelem

Bár egyre többen vásárolnak online az Európai Unió polgárai, az áruk és szolgáltatások szabad áramlását biztosító előnyös rendelkezések ellenére a nagy részük még mindig a hazai internetes üzleteket részesíti előnyben. A hivatalos statisztikák szerint 2006 és 2008 között a legalább egy terméket az interneten keresztül megvásárló fogyasztók aránya 27 százalékról 33 százalékra nőtt, ami 150 milliós online fogyasztói kört jelent. Sajnos azonban közülük csupán 30 millióan szoktak külföldről árut megrendelni. Az online kereskedelem nagyobb mértékű nemzetközivé válását leginkább az Unión belüli magas szállítási költségek és egyes országokban – köztük Magyarországon is – a postai szolgáltatás megbízhatatlansága (értsd: rengeteg lopás) akadályozza.

AZ EMBER TÁRSAS LÉNY

Rohamosan nő a közösségi portálok látogatottsága

Immáron a negyedik legnépszerűbb online tevékenység a közösségi webhelyek és az internetes blogok látogatása – megelőzve az elektronikus levelezést –, amelyben a világ teljes online populációjának 67 százaléka vesz részt, állapította meg a Nielsen Online kutatása. A terület kétszer olyan gyors ütemben növekszik, mint a másik négy legnagyobb szektor, a keresők, a portálok, a PC-s szoftverek és az e-mailezés.

Világviszonylatban minden 11, online töltött percből egy a közösségi portálok és a blogok látogatására jut. Mind változatosabb a közönség életkor szerinti összetétele. Már nem csak a fiatalok körében népszerűek a közösségi webhelyek: tavaly a legnagyobb növekedést a 35-49 éves korosztály produkálta, amelynek közösségi létszáma 11,3 millióval gyarapodott. További érdekesség,

hogy egyre fontosabb szerep jut a mobiloknak az online közösségekben: a britek 23 százaléka, az amerikaiaknak pedig a 19 százaléka telefonja segítségével tesz látogatást a közösségi webhelyeken, ami 2, illetve 10,6 millió felhasználót jelent.

DELL-KÜLÖNLEGESSÉG

Majdnem golyóálló noteszgép

Ipari és katonai alkalmazásra szánt noteszt dobott piacra a Dell. A Latitude E6400 XFR porral, hővel és rázkózással szemben ellenálló képessége kielégíti az amerikai hadsereg szigorú előírásait. Komolyabb következmények nélkül leejthető 1,2 méteres magasságból, és a külső elemeinél használt tömítéseknek köszönhetően még nyitott állapotban is képes károsodás nélkül átvészelni, ha közvetlenül nagy nyomású vízsugár éri. A nagy strapabírás a ház anyagát alkotó, titokzatos PR481-es anyagnak köszönhető, amelyet kifejezetten katonai és űrkutatási célokra fejlesztettek ki. Egyébként az E6400-as Intel Core Duo 2-es processzort, 4 gigabájt memóriát és 80 gigabájtos, ütésálló merevlemez tartalmaz.

APPLE-ÚJDONSÁG

Még kisebb lett az iPod Shuffle

Új iPod Shuffle modellel rukkolt elő az Apple. Ez mintegy feleakkora, mint a korábbi típusok, noha a Shuffle minden is a legkisebb iPod-változat volt. A VoiceOver szolgáltatásnak köszönhetően megtanult beszélni – felolvassa a dalcímeket, a szerzőket és a lejátszási listák nevét –, méghozzá 14 nyelven, de a magyar egyelőre nincs a választékban. Megkönnyíti az aprócska eszköz használatát, hogy összes kezelőszerve a fülhallgató vezetékére került. Az alumínium tok ellenállóvá teszi a fizikai igénybevétellel szemben. Négy gigabájtos memóriájában 1000 dalnak jut hely.

Fókuszban az adatbotrányok

Ennyit ér feketén a számlainformáció

Virágzik a lopott adatok piaca. Egyre több és több **HITELKÁRTYASZÁM ÉS BANKI ADAT** tűnik fel a fekete piacon – különleges ajánlatként csalogó számára.

Fertőzött programok, vírus hordozó honlapok, spamádat: a csalogó különleges trójai programokkal igyekeznek kikélni a mit sem sejtő felhasználók adatait. Más alkalmazások pedig analizálják a kapott adattömeget, és kiszűrnek belőle a jelszavakat, hitelkártyaszámokat, netbank információkat.

2008 decemberében 21 millió német állampolgár személyes adatait (neveket, címet, bankszámlaadatokat) kezdték árulni a neten, 12 millió euróért – számlánként mindössze 60 eurocentért. Sőt, az érdeklődők, ez esetben a botrányt kihozó WirtschaftsWoche újságírói, 1,2 milliós mintát kaptak a zsákmányból.

Idén januárban pedig Nagy-Britanniában dőlt meg az adatlopási rekord: 4,5 millió álláskereső adataihoz jutottak hozzá a csalogók. A megszerzett információk között nem csak az álláskereső neve, e-mail címe, lakhelye, születési ideje, hanem etnikuma és számos személyes adata is megtalálható volt.

Magas haszonkulcs: a lopott adatok piaca több milliárd dolláros

Csak találgatni lehet, hány ember adatai keringenek vevőre várva illegális körökben.

Német egyetemi kutatók több mint 220 000 személy adataira bukkantak 7 hónapos kísérletük során. Miután saját – erre a célra létrehozott – hálózatukat megfertőzték néhány népszerűbb kémprogrammal, megfigyelték a kiberbűnözők tevékenységét. A vizsgálat során 350 olyan titkos oldalra bukkantak, ahol a trójaiak „leadják” a megszerzett adatokat, ezekből 70-be be is jutottak, így szerezték meg az összesen 220 000 adatot.

A fekete piaci árak szerint ez az információ mennyiség nagyjából 17 millió eurót ér. Ám a kísérletben csak két programcsalád (Zeus és Nethell) használtak, és a 350 adattároló oldalnak is csupán ötödébe tudtak a kutatók betörni. Akár egyetlen ország adat-fekete piaca is több százmillió eurós forgalmat bonyolíthat, és még csak nem is feltétlenül az olyan dúsabb vadászmezőkön,

INTERJÚ

„A bűncselekmények nagysága az, ami miatt aggódom”

Peter Schaar, adatvédelmi szakértő

Egyetért azzal a nézettel, hogy 2008 az adatvédelmi botrányok éve volt? Sőt, 2008 során példátlanul megnőtt az ellopott adatok mennyisége és ezáltal a botrányok nagysága is. Egyrészt a bűncselekmények kiterjedtségének növekedése is komolyan aggaszt. Másrészt ijesztőnek találom az illegális adatok kereskedelmének nagyságát és arányait is. Példának okáért Angliában vagy Németországban jóformán minden állampolgárnak került már rossz kezekbe valamilyen adata – még ha nem is létfontosságú.

Nincs a nagy cégeknek túl nagy mozgástere az adatkezelés és az azokkal való kereskedelem terén? Egyre több és több adat kerül rögzítésre „menet közben”, például a mobiltelefonok forgalmi ada-

ta a mobilhálózatokon, vagy IP-címek minden napi böngészés közben (ahogy erről Fókuszban az állami lehallgatás című cikkünkben – CHIP 2008/11, 10. oldal – is írtunk). Számos esetben olyan adatokat is rögzítenek, amelyekre nincs feltétlenül szükség a szolgáltatás működéséhez. Az adatok helytelen vagy illegális felhasználásának esélye pedig az összegyűjtött adatok mennyiségével arányosan nő.

Van esély a pozitív változásokra? Akadnak szabályozási kísérletek például az unián belül, de az egyes országok által megvalósított adatkezelési szabályok meglehetősen különböznek. Mindenesetre előrelépés, hogy egyre több országban szükséges a felhasználó beleegyezése ahhoz, hogy adatait reklámcélnak is továbbíthassák. Ez biztató kezdet.

mint Németország vagy Anglia. Ráadásul még komolyabb befektetést sem igényel, ha valaki ebből az összegből részesedni kíván. A jelszavakat és online adatokat rögzítő Zeus csomagot már két-három ezer dollárért beszerezheti egy ambíciósabb csalogó.

Természetesen létezik legális adatkereskedelem is, cégek száza foglalkoznak adataink legális (vagy legalábbis hivatalosan legális) beszerzésével és kezelésével. Az adatokat, megfelelően szűrve aztán marketing és reklámcélok vásárolják meg, ám adatonként csupán néhány forintért. Ám minél több és precízebb az információ, annál többet ér. Ha nem csak nevet, címet tartalmaz egy lista, de példának okáért pontos részleteket az adatbázisban szereplők anyagi helyzetéről és vásárlási szokásairól is, az ár már akár eurocentekre is nőhet. Legtöbb esetben azonban nem lehet megállapítani, hogy egy ilyen lista legális vagy illegális forrásból származik-e.

Az illegális adatok forgalma sokkal jövedelmezőbb, mint a legálisaké, amint azt a Symantec is megerősíti. A cég szakértői egy teljes éven keresztül figyelték meg az adatok

fekete piacát. Az így szerzett tapasztalataik szerint a „sötét oldal” szerverein feltűnő kínálat egyharmada hitelkártya-információ volt.

A Symantec számításai szerint a fekete szervereken kínált hitelkártyaadatok összértéke akár 5,3 milliárd dollár is lehet. Az ár per sze függ a kártya típusától: egy amerikai Visa kártya adata nagyjából 3 dollárba kerül, egy Master vagy American Express számsor négy, míg egy brit hitelkártyáé már 8 dollárt ér. Egy aranykártya értelemeszerűen jóval drágább – nagyjából 40 dollárba kerül.

Mélyebbre kell nyúlniuk a zsebükbe a kiberbűnözőknek, ha több információra van szükségük a bankok ügyfeleiről. A Symantec felmérése szerint egy számla hozzáférési adatai akár 1000 dollárba is kerülhetnek – attól függően, mekkora összeget lehet leemelni az adott számláról. Utóbbi összeg átlagban 40 000 dollár. A végeredmény ijesztő: az illegális adatok kereskedelme Németországban 11 milliárd eurós üzletág. Amerikában pedig már 2007-ben átlépte a 100 milliárd dollárt a kiberbűnözők összbevétele – megelőzve a drogkereskedelem forgalmát.

ADATBOTRÁNYOK

Az utóbbi hónapokban számos botrány borzolta az adatvédelemért aggódók idegeit. Az esetek gyakorisága és az elrabolt adatok mennyisége is jelentősen megnőtt. Egyre több és több adat érhető el mind legálisan, mind jó pénzért a fekete piacon.

2008. AUGUSZTUS

- Üzleti tranzakciók** Egy gazdasági társaság hat millió német magánszemély adatait bocsátja áruba
- Szökésben** Angliában eltűnik egy memóriakulcs, rajta 10 000 fegyenc adataival

2008. OKTÓBER

- Virtuális háború** Egyetlen merevlemezben százezer szolgálatban lévő brit katona adatait lopják el
- Hozzáadott érték** Egy eBay aukción használt merevlemezek cserélnek gazdát, melyek összesen több millió ember adatait tartalmazzák

2008. OKTÓBER

- Lopás** A német Telekom megerősíti, hogy ellopták tőlük 17 millió felhasználó adatait

2008. NOVEMBER

- Feltörve** Az amerikai elnökválasztási kampány során mind Obama, mind McCain számítógép-hálózatát ismeretlenek törtek fel

2008. DECEMBER

- Modern diákcsinny?** A veszprémi Pannon Egyetem több ezer hallgatójának adatai kerülnek fel a webre

2009. JANUÁR

- Eltérítve** Az 5 millió felhasználót kiszolgáló amerikai CheckFree elektronikus fizetési szolgáltatás oldalát ukrán adathalászok törtek fel
- Nagy dobás** A havi százmillió hitelkártya-tranzakciót bonyolító Heartlandnál illegális adatgyűjtő programra bukkannak

„A Google-nak nincs szüksége saját operációs rendszerre!”

Marissa Mayer, a Google alelnöke **CHIP-INTERJÚJÁBAN** a cég új termékeiről, a videokeresés problémáiról és a Cloud Computing előnyeiről beszél.

A Google-nak épp most kellett történetében először nyeresége csökkenéséről hírt adnia. Mennyire érint súlyosan a válság egy vállalatot, amely szinte csak reklámokból él?

Egy ilyen válság természetesen minket sem hagy érintetlenül. De nekünk olyan sok különböző ügyfelünk van különböző területekről, hogy ez mérsékli a bevételeink visszaesését. Még mindig veszünk fel új munkatársakat – csak már nem olyan sokat, mint egy évvel ezelőtt.

Tehát 2009-re is várhatunk új Google-termékeket?

Hiszen tudja, hogy mi nem teszünk ilyenfajta konkrét bejelentéseket, de természetesen folyamatosan továbbfejlesztjük alaptevékenységünket. Így a keresési szolgáltatásunk is alaposan megváltozott az utóbbi időben. Gondolok itt a Search-Wikire, amit novemberben mutattunk be. A keresési eredmények értékelésének, kommentálásának és sajátkező szétválogatásának lehetősége jó fogadtatásra talált a felhasználóknál. Szívesen keresnénk végre kép- és videotartalmakban is, és nem csak a fájlok vagy az őket tartalmazó weboldal szövegei alapján.

Ez egy valóban nagyon érdekes probléma, amelynek megoldásán nagyon régóta dolgozunk. De már haladtunk valamennyit, például az arcfelismerésnél és a hanginformációk elemzésénél. Reméljük, hogy

egyszer majd meghatározott jeleketre vagy személyekre is kereshetünk.

Mennyit kell még erre várni?

Ez spekuláció lenne. Jövőre még biztos nem lesz ilyen szolgáltatásunk. Ehhez még el kell érünk néhány áttörést.

„Operációs rendszeren – az Androidot leszámítva – nem dolgozunk.”

Mi teszi a dolgot ilyen nehézé?

Az algoritmusok. Nézzé, van nagyjából egy millió olyan híres ember, akiket az arcfelismerő rendszerünkkel meg tudunk találni. A YouTube-on azonban nem csak híres emberek videóit vannak fenn – hiszen oda felhasználók tömegei töltik fel a videóikat. És el sem hinnék, hány embernek van olyan arca, mint Cindy Crawfordnak vagy Julia Robertsnek.

Mindig hallani olyan pletykákat, hogy a Google saját operációs rendszeren dolgozik. Mi igaz ebből?

Nekem, mint informatikusnak az operációs rendszer egy egyszerűen megfogalmazható dolog: ez a szoft-

verfelület közvetlenül a hardver fölött. Ilyesmin pedig nem dolgozunk – eltekintve mobiltelefon-operációsrendszerünkötől, az Androidtól. Azonban van egy érdekes fejlesztésünk, amely kapcsolódik a ma népszerű Cloud Computinghoz. Ez mindenkinek lehetőséget nyújt arra, hogy dokumentumokat online tároljon vagy

szerkesszen, és ezeket a webalapú programokat bárki futtathatja a böngészőjén belül. Ez sok előnnyel jár az ügyfeleknek – az adatbiztonságtól a rendelkezésre állásig.

Milyen mobiltelefonja van?

Egy iPhone-om.

Egy feltört iPhone?

Nem, ez nincs feltörve.

Nem Androidot használ?

Otthon van egy Android-mobilom is, természetesen kipróbáltam azt is.

Európában még csak mostanában jelent meg az első Android-mobil.

Személyes adatok

Marissa Mayer informatikát hallgatott a Stanford Egyetemen. 1999-ben ment a Google-hoz – a legenda szerint a 20. számú munkatársként. Az igazság az, hogy három másik kollégával egy napon alkalmazták. Hogy ő a 17., 18. vagy 20. volt, azt nem lehet megmondani – a Google nem számozza a munkatársakat. Ami azonban biztos: ő a cég első női alkalmazottja. Az általunk is látható „munkái” közé tartozik például a Google keresőoldalának, a Newsnak és a Gmailnek a felülete, de sokat dolgozott ezen oldalak idegen nyelvekre való átültetésén is.

Ezzel összefüggésben: mennyire lesz fontos a mobil keresés?

Minden nap milliányi és milliányi keresést nem indítanak el, mert az emberek éppen útközben vannak, és nem a számítógépükön ülnek. Ez azt jelenti: a mobil keresésnek köszönhetően a keresőgép-piac jelentősen növekedni fog a következő években.

És ez teljesen magától történik?

Dolgozunk speciális mobil szolgáltatásokon. A beszéddel történő bevitel itt nagyon fontos téma, novemberben az USA-ban elindítottunk egy ilyen szolgáltatást.

Nemzetközi verzió is dolgoznak? Ezt nem tudom megerősíteni.

CHIP Vásárlási tippek

A HÓNAP LEGJOBB VÉTELEI. Csapjunk le a kedvező árakra, vagy érdemesebb várni? Minden hónapban megmutatjuk hét alkatrész árának eddigi és várható alakulását, hogy segítsünk a döntésben. Plusz ajánlat: a legjobb noteszgépek három kategóriában.

VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ

Havi noteszgépajánló

Összeállításunkban megtalálhatja a főbb kategóriák egy-egy legjobb vételét, de azt is megállapíthatja, az Önnek tetsző modell árazása tisztességes-e.

BELÉPŐSZINTŰ

Tájékoztató ár
98 000 Ft

Név	Fujitsu-Siemens Amilo Li2727
Processzor	Intel Core 2 Duo T2370
Memória	2 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	Intel GMA X3100
Megjelenítő	15,4", 1280×800 pixel
Merevlemez	250 GB
WLAN	802.11 b/g
Operációs rendszer	-
Méret	355×34×255 mm
Tömeg	2,7 kg

ÁLTALÁNOS FELHASZNÁLÁSRA

Tájékoztató ár
160 000 Ft

Név	ASUS F5SL-AP344
Processzor	Intel Pentium Dual Core T3200
Memória	2 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	ATI Mobility Radeon HD3470
Megjelenítő	15,4", 1280×800 pixel
Merevlemez	250 GB
WLAN	802.11 b/g
Operációs rendszer	-
Méret	360×27×260 mm
Tömeg	2,6 kg

MULTIMÉDIA - JÁTÉK

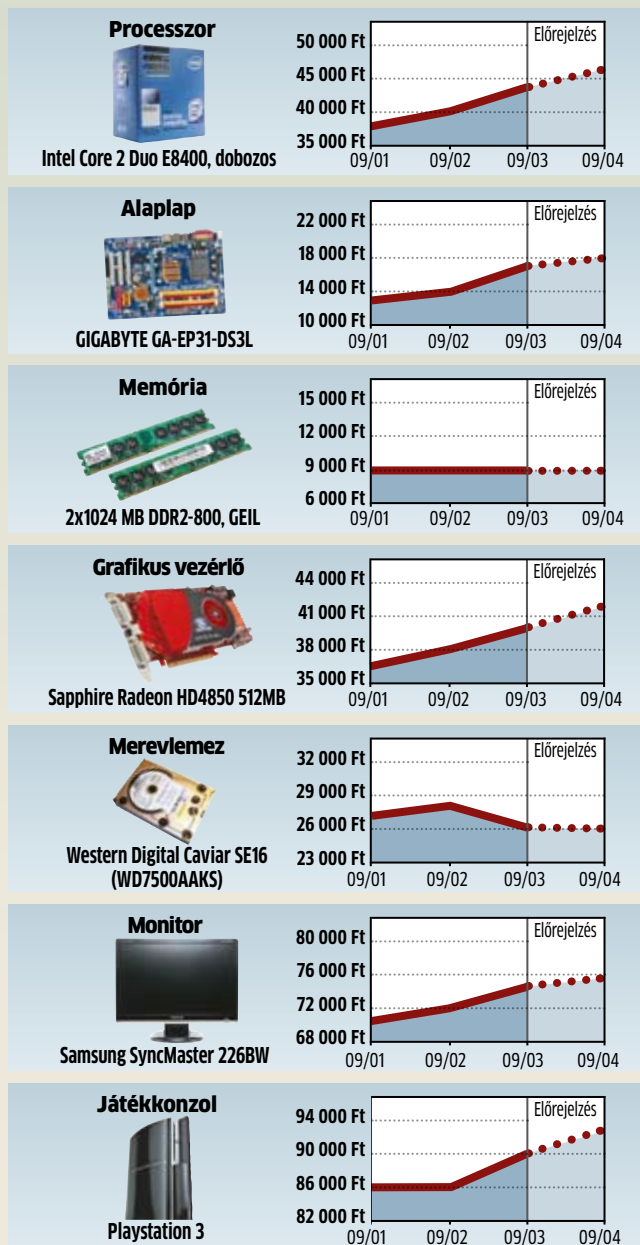
Tájékoztató ár
420 000 Ft

Név	Acer Aspire 8930G-844G32BN
Processzor	Intel Core 2 Duo P8400
Memória	4 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	NVIDIA GeForce 9700M GT 512MB
Megjelenítő	18,4", 1920×1080 pixel
Merevlemez	320 GB
WLAN	802.11 a/b/g/n
Operációs rendszer	Windows Vista Home Premium
Méret	441×44×300 mm
Tömeg	4,1 kg

CHIP ár-előrejelzés

Prognózisainkból előre láthatja, mennyire jó üzlet most megvenni a cikkben szereplő alkatrészeket.

PC-biztonság 10 perc alatt

Vigyázat! A védtelen számítógépek felett átveszik a hatalmat az internetes maffia programjai. Számítógépünket mégis **MEG TUDJUK VÉDENI A HACKEREK ELLEN**. A CHIP megmutatja, hogyan!

A bankoknak golyóálló üvegük van; ha leállítjuk az autónkat, azt bezárjuk; az igazán fontos dokumentumainkat széfbe zárjuk; ám ha a PC-ről van szó, akkor többségünk mégis védtelenül hagyja értékeit. Az internetes maffia ma paradicsomi állapotok között érezheti magát, hiszen áldozatból akad bőven. Professzionizmusának köszönhetően az óvatlan internetezők felhasználói jelszavait is meg tudja szerezni, így pedig üzleti adatokhoz, pénzzel és bankszámlával kapcsolatos információkhoz is hozzájuthat. Gyerekjáték lenne? Nem, legalábbis a mi esetünkben nem az. Az alább bemutatott tippekkel és trükkökkel, no meg ügyes szoftverekkel „hackerállóvá” tehetjük számítógépünket.

Nyugodtan ülhetünk a számítógép előtt annak tudatában, hogy az adatainkhoz senki nem férhet hozzá. Ha pedig fizikailag lopnák el a számítógépet, akkor az orgazdának a CIA és az NBH védelmi szintjével egyező falat kellene ledöntenie – a hardvert persze használhatja, de adatainkat semmiképpen. A mindenre kiterjedő védelem telepítése olyan gyorsan megy, hogy a frissen elkészített kávénk ki sem hűl a feladatok elvégzéséig.

1 perc: frissítések telepítése

A Windows XP és Vista jelenleg száznál is több ismert biztonsági rést tartalmaz, amelyek végleges javításáig nyitva áll a hackerek, kémprogramok előtt az út. Sokszor csak néhány programsor kell ahhoz, hogy az áldozat számítógépét megbénítsa, és azon „kártevő kód futtasson”; ez még akkor is lehetséges, ha a merevlemezünk erős titkosítással védett, vírusirtót is telepítet-

tünk, és normál, tehát nem rendszergazdafiókat használunk. Az egyetlen megoldás az, hogy az operációs rendszerünket folyamatosan frissítjük. Persze még ez sem tökéletes megoldás, hiszen a napvilágra került biztonsági réseket be kell foltozni – ezt pedig az operációs rendszer készítői teszik meg, lehetőleg minél hamarabb. Addig is, mi gondoskodjunk a frissítés folytonosságáról!

Windows XP alatt nyissuk meg a *Vezérlőpult*-ot, majd az *Automatikus frissítések*-et. A megjelenő ablakban válasszuk az *Automatikus* opciót. Bármelyik kézi felülbírlást megengedő állapot is megteszi, ha nem akarjuk, hogy például a Valódi Előny értesítőeszköz a gépünkre kerüljön.

Vista alatt menjünk a Start menübe, válasszuk a *Minden program/Windows frissítés* opciót. A *Frissítések keresése* gombra kattintva a rendszer elemzi magát, és az elérhető frissítéseket letölti és feltelepíti. Indítás után a frissítő rutint futni hagyhatjuk, így a tálcára ülő alkalmazás az elérhető frissítésekről rögvést figyelmeztetni fog. A rendszerünkötől függően ez a művelet alkalmanként 20-40 másodpercet igényel. A telepítés enél több percet is igénybe vehet, de addig is folytathatjuk a munkát.

1 perc: víruskereső telepítése

A víruskereső rendszerek adatbázisába naponta átlagosan több mint 6000 új elem kerül be. Ha a rendszerünk nem védett, akkor ezek a programok nagyobb eséllyel kerülnek gépünkre, utat engedve a garázdálkodásnak, lopásnak: ezeket használva fontos állományokat törölhetnek ki, vagy megfigyelhetik a billentyűzetünket is a bankszámlánk kódjainak ellopása miatt.

LEMEZMELLÉKLETEN

Antihacker programok

- EasyCrypto Deluxe** ► USB kulcsok titkosítására
- Firefox** ► böngésző biztonságos funkciók sorával
- Eset Smart Security 3.0** ► hatékony védelem vírusok, kémprogramok és spamek ellen
- Kaspersky Anti-Virus** ► hatékony vírusvédelem
- IE7pro** ► az Internet Explorer bővítésére
- KeePass** ► megjegyzi hosszú jelszavainkat
- Logon Key** ► jelszó helyett USB kulcs
- NoScript** ► megvédi böngészőnket a támadásoktól
- Spamihilator** ► kiszűri a kénytelen leveleket
- Thunderbird** ► levelező beépített szűrővel
- TrueCrypt** ► adataink hatékony titkosítója
- Wireshark** ► a sérülékeny hálózati adatokat azonosítja

► A CD/DVD-N: Minden programot megtalál a **PC-BIZTONSÁG** menüpontban.

A vírusirtó csomagok közül a CD/DVD mellékletünkön is rendszeresen megjelenő NOD32 (www.eset.hu), a Kaspersky (www.kaspersky.hu), ezeken kívül pedig a Symantec (www.symantec.hu), az F-Secure (www.f-secure.hu) és a Trend Micro (www.computerlinks.hu) programokat ajánljuk. E programok telepítése egy viszonylag új számítógépen csupán fél-egy percet vesz igénybe.

Az ismeretlen vírusok ellen mindegyik program heurisztikus keresőmotorral van felvértezve, így az ismert változatokból mu-

tációval „kifejlődő” változatokat is nagy biztonsággal azonosítják. A háttérben működnek, ellenőrzésük állandó. Ha vírusgyanús programot találnak, azt vagy megkísérlik megjavítani, vagy a karanténba helyezik a fertőzés megállítására céljából. Ennek a könyvtárnak a tartalmát minden egyes frissítés után ellenőrzik, így ha egy-két héten belül megjelenik az addig csak felismert vírus javítórutinja, a karanténból a gyógyulás után visszakerülhet eredeti helyére.

A védelem sarkalatos pontja a frissítések gyakorisága, illetve a vírusirtó cégek reakcióideje. Akkor vagyunk a legnagyobb biztonságban, ha a frissítés a lehető leggyakoribb.

Az ingyenes víruskeresők frissítése ennél ritkább. Egy számítógépre egyszerre csak egy rezidens víruskeresőt telepítsünk, mert ezek nem csak zavarják egymást, de a gépünket jelentős mértékben le is lassítják.

3,5 perc: antispam program használata

A biztonsági programokat készítő Sophos kimutatása szerint a postafiókunkba érkező levelek 92 százaléka spam, azaz kénytelen levél. Igen nagy gondot okoz, hogy ezek a „hirdetéseket” elfoglalják a területet fontos leveleink elől, ráadásul kártékony kódot is tartalmazhatnak. Ez annak is köszönhető, hogy a spamek többségét leginkább a trójai progra-

A vírusirtók minden hacker-támadást blokkolnak

Valóban all in one! Az internetbiztonsági csomagok adathalászat ellen is védenek

P2P hálózat tagjaitól/szervereitől lekérdezi, hogy a beérkezett levelet azonos formában mások is megkapták-e: ha sok az igenlő válasz, a levél minden bizonnyal spam – az erre szakosodott szerver rögzíti a levelet a spamlistában, így a szűrés a későbbiekben pontosabb és gyorsabb lesz. A Spamhíltörő ezen kívül fekete és fehér listákat is használ: itt jelölhetjük meg a biztosan megbízható forrásokat, amelyeket ellenőrzés nélkül átenged, illetve a spamforrásokat, amelyeket automatikusan töröl a program. Utóbbit felesleges definiálnunk, hiszen a küldő minden esetben más.

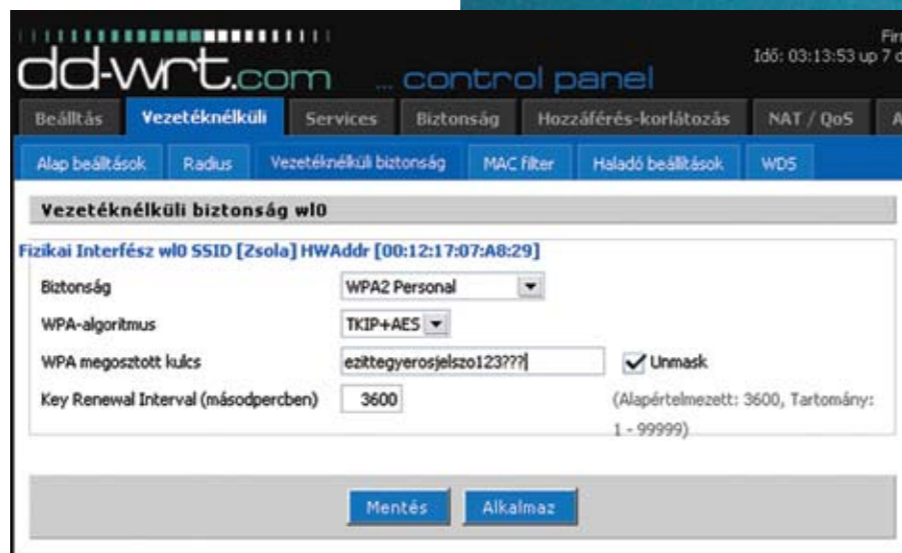
Használat előtt telepítsük a nyelvi csomagot (*Language Pack*), ez után a program nyelve a magyar lesz. A PC újraindítása, no meg a levelezőnk beállításainak megadása után kattintsunk a tálcikonra jobb gombbal, és válasszuk a *Gyakorlótér* opciót. Ebben az ablakban jelennek meg a bejövő leveleink, és itt határozhatjuk meg, hogy az adott levél spam-e, vagy sem. Később a szűrés automatikus, és az itt adott információk szerint egyre megbízhatóbb lesz. A program tudását a jelenlegi leveleken tesztelhetjük, ha az *Edit* menü alatt a *Pre-Mark* variációit választjuk – ekkor a spamnek illetve a nem spamnek tűnő leveleket választja ki.

A megbízható feladokat a tálcikon *Beállítások* menüjének *Feladók/Barátok* szekciójában rögzíthetjük (fehér lista), ehhez a drag and drop módszer célravezető: csak dobjunk ide egy megbízható levelet. Ha levelezőprogramunk ezt a műveletet nem támogatja (mert nem tudjuk kihúzni belőle a levelet), akkor használjuk az *Új...* opciót, és írjuk be kézzel a feladó nevét és címét.

Ha még ezután is kapunk spameket, akkor a levelezőprogramon kell javítanunk. Az alábbiakban a két legnépszerűbb, az Outlook és a Thunderbird levelezők beállítását mutatjuk be.

OUTLOOK: A legmagasabb szűrési fokozatot a *Műveletek/Levélszemét/Levélszemét beállításai* menüben, a *Magas...* opcióval választjuk ki. Ha a fehér listát elkészítjük a *Melegbíztató feladók* fül alatt, akkor a Levélszemét mappába érkező leveleket később, annak helyi menüjéből egy lépésben törölhetjük.

THUNDERBIRD: A program beépített szűrővel rendelkezik, amely a spamek feladóit megjegyzi. Elég csak azt beállítanunk, hogy mit tegyen azzal a levéllel, amit első körben spamnek minősít. Ehhez nyissuk meg az *Eszközköz/Beállítások...* menüt, majd az *Adatvédelem* szekcióban a *Levélszemét kézi megjelölésekor:* alatt válasszuk tevékenységet. Az előbbi csak a szemetesbe helyezi a levelet, utóbbi rögzíti törli is. A kéretlen levelek kijelölése után elég, ha a főablakban a *Szemét*

Hálózati biztonság WPA2 titkosítással a legjobb védelmet biztosíthatjuk WLAN hálózatunk számára

ikonra kattintunk. Minél többet használjuk ezt az opciót, a program annál pontosabban ítéli majd meg, mi a levélszemét.

1 perc: A WPA2 védelem beállítása

A Windows a helyi hálózatban lévő számítógépekben jobban megbízik, mint az internetben. Ez nem is baj, de mi történik, ha egy hivatlan vendég a titkosítás nélküli hálózatunkhoz csatlakozik? Egy gyenge (WEP) védelmű hálózat gyorsan feltörhető, ehhez még zseninek sem kell lenni. Az ártalmatlan vendég csak az internetünket használja, de ha vírusos a gépe, az a miénket is megfertőzheti.

A router beállítása nem nehéz, hiszen a legtöbb webes felületen keresztül konfigurálható. A kivételnek számít az Apple Airport Extreme csak saját programjával bírható működésre, ám az ezzel rendelkezők is bizony megtalálják a megfelelő opciót.

Először is, nézzük meg a router IP-címét! Ha a tálcán látható a csatlakozást jelző monitor, akkor kattintsunk rá kettőt, majd a *Támogatás* fül alatt nézzük meg az *Alapértelmezett átjáró címét*, ezt a négy számot kell a böngészőnk címsorába írunk (pl.: 192.168.1.1). Ha nem lenne a tálcán ilyen ikon, akkor nyissunk egy DOS ablakot (a *Start menü/Futtatás* sorába írjuk: cmd). A megnyíló ablakba írjuk be az ipconfig, igény szerint az *ipconfig /all* parancsot. Az átjáró címe itt is megjelenik.

Jöhet a böngésző, és annak címsorába írjuk IP-cím: a routerek ilyenkor bekérlik a felhasználói nevet és jelszót, ami leggyakrabban admin/admin vagy admin/password. A *Settings*, illetve *System* menü alatti *Login password* vagy *Router password* opcióval min-

denképpen változtassuk meg a jelszót. Ha nem tennénk, routerünket bárki saját szájze szerint átállíthatja, esetenként kizárva minket saját hálózatunkból.

Ez után következnek a lényeg: keressük meg a *WiFi security* opciót, és itt válasszuk ki a *WPA2*, illetve *Shared password* opciókat! Természetesen a router típusától függően eltérhet a megnevezés, de a lényeg, hogy a titkosítás WPA2 legyen, és password, passphrase vagy network key nevekkel illetett jelszót kelljen megadnunk, semmi mást! Az elérhető titkosítások közül válasszuk azt, amelyiket kliens gépünk kártyája is ismer (WPA2-AES vagy WPA2-TKIP). A jelszót mi adjuk meg, amely legyen hosszabb, mint 8 karakter, és betűt és számot is tartalmazzon!

Ennek megfelelően a kliens beállításait is módosítanunk kell, hogy az csatlakozni tudjon. Ha kliensünk csak a WEP-et ismeri, ak-

Szigorúan titkos A TrueCrypt az egész merevlemezünket is titkosítani tudja, a védelem ekkor vetekszik a NBH szabványai

Bejelentkezés pendrive-val A Logon Key-jel nem kell a Windows bejelentkezésekor jelszót beütünk, elég az előkészített USB kulcsot a gépbe dugnunk

INFO

USB KULCS TITKOSÍTÁSA

A hordozható tárolókon gyakran fontos, titkosítás nélküli adatokat tárolunk, így elvesztésük igen kényesen éríthet minket. Ezért fontos, hogy a hordozható tárolóinkat megfelelő módon védjük – szükség szerint ezek fájlrendszerének titkosításával.

INGYENES VÉDELEM HACKEREK ELLEN

Az ingyenes TrueCrypt (lemez mellékletünkön, illetve letölthető a www.truecrypt.org címről) adatainkat 256 bites kulcsokkal, erős AES kódolással titkosítja.

MUNKÁBAN IS VÉDVE

A SanDisk (www.sandisk.hu) fejlesztette ki az USB kulcsok U3 platformját, amely egy járulékos partíciót jelent a tárolón. Erről tesztes szerinti programok, köztük titkosítók indulhatnak, és a Windows is natív módon támogatja. Az U3-kompatibilis meghajtók ára a hagyományos pendrive-ok áránál csak elhanyagolható mértékben magasabb.

kor távolítsuk el a hozzá tartozó programokat, és úgy próbálkozzunk: a Windows XP SP2 már alából ismeri a WPA2-t. Ha még így sem sikerülne a csatlakozás, keressünk friss meghajtókat és programokat a hálózati kártya gyártójának weboldalán. Végül, ha esetleg használhatjuk a WEP-et is, a „koca WiFi-használóknak” már ez is elveszi a kedvét, legalábbis kisebb az esély arra, hogy hálózatunkhoz csatlakoznak.

A beállításokat a kliensnél és a routernél se felejtjük elmenteni, utóbbinál a router

újraindítása (kikapcsolás-szünet-bekapcsolás) is szükséges lehet.

Végül egy apróság: a fenti procedúrát gyorsabban elvégezhetjük, ha a router és a kártya is támogatja a WPS-t (Wi-Fi Protected Setup), ami leggyakrabban egy gomb megnyomásából, illetve egy PIN kód beírásából áll.

1 perc: USB kulcsról való bejelentkezés

„Soha ne hagyja csomagját felügyelet nélkül” – utazások során ezt sok helyen olvashatjuk, hallhatjuk, nem is alaptalanul. Talán nem okoz meglepetést, hogy a számítógépünkre is vonatkozik a figyelmeztetés, különösen a mobil készülékekre, amelyeket könnyű meglovasítani. A felhasználói fiókok védelme ez esetben különösen fontos. A belépéshez ugyan használunk jelszót, de őszintén: ki szereti minden alkalommal begépelni a jelszavát, amikor visszatér a kávészünetből? Van elegánsabb, kényelmesebb megoldás is.

Például a Rohos Logon Key nevű szoftvere, amelyet a CD/DVD mellékletünkön is elhelyeztünk. A program USB kulcsot használ a hitelesítésünkhöz. Ha eltávolítottuk az eszközt, a PC-t zárolja, ha pedig csatlakoztatjuk, beléptet. A shareware 15 napig használható korlátozás nélkül, ez után 32 dollárt kell fizetnünk, ha tetszik. Sajnos a piacon jelenleg nem létezik hasonló, ingyenes program (ami van, az vagy speciális USB kulcsot igényel, vagy trójaiakat rejt).

A Logon Key használata egyszerű: feltelepítjük, majd a főmenüből kiválasztjuk azt a meghajtót, amelyiket kulcsként szeretnénk használni. Csatlakoztatjuk az eszközt, és a *Setup USB Key* opciót választjuk. A következő ablakban beírjuk a Windowsba való belépés-

hez szükséges jelszavunkat, hiszen a program lép be helyettünk. Ahhoz, hogy a program automatikusan működjön, az *Options* menü alatt, a harmadik legördülő menüben válasszuk a *Lock computer* opciót. A program csökkentett módban is működik, erre legyünk tekintettel.

1,5 perc: jelszószerű használata

Egy biztonságos jelszó legalább 20 karakter hosszú, és vegyesen tartalmaz kis- és nagybetűket, írásjeleket és számokat. Továbbá akkor hatékony igazán, ha a különböző fiókjainkhoz más és más jelszót használunk. A jelszószerű megjegyzi helyettünk a jelszavainkat, és automatikusan belép helyettünk a megfelelő helyre – ehhez pedig csak egy mesterjelszót kell megjegyeznünk. Azért jó ez, mert jelszavunkat keyloggerrel sem tudják megszerezni, ehhez ugyanis a jelszószerűnk tartalma is kell. Ez pedig a számítógéphez való közvetlen hozzáférés nélkül nem nagyon fog menni.

Jelszószerűként az ingyenes, korlátozás nélküli KeePass 2.06-ot ajánljuk. Ebben létre kell hoznunk a széfet a *File/New* opcióval, megadva annak tárolási helyét. A *Master Password* alatt adjuk meg a mesterjelszót, ezzel érjük el majd jelszavainkat. Nyugtázzuk a beállításokat, ez után tehetünk jelszavakat a széfbe az *Edit/Add Entry* opcióval. A létrehozott jelszavak helyi menüjében válasszuk a *Clipboard/Copy Entries* sort, így a jelszó 12 másodpercre a vágólapra másolódik, így azt programunkba vagy a jelszót kérő weboldalra a Ctrl+Alt+V kombinációval szúrhatjuk be. A program régebbi, 1.14-es verziója nem igényli a .NET-et, és az is elérhető ún. hordozható, telepítést nem igénylő változatban.

1 perc: merevlemez titkosítása

Ha minden előbbi beállítást elvégeztünk, akkor a számítógépünk a lehetséges támadásokkal szemben 95 százalékban védett. A fennmaradó 5 százalék sem marad védtelenül, ehhez viszont a merevlemezünket kell titkosítani a CD/DVD mellékletünkön is megtalálható TrueCrypt programmal. Elinde után válasszuk a *System* opciót az *Encrypt System Partition/Drive* menü alatt. Ez a beállítás csak egy percet vesz igénybe, a titkosítás folyamata első alkalommal viszont 20-30 percet vesz igénybe a merevlemez méretétől függően. Ekkor már csak a számítógép dolgozik, így megíthatjuk a kávénkat, ami még ki sem hűlt!

Szupermini PC-k tesztje

Elérhető ár, alacsony fogyasztás, megfelelő teljesítmény – túl szépen hangzik. Pedig ezt ígérik a netbookok asztali változatai, a rendszerint Atom processzorral szerelt apró **NETTOPOK**, amelyek közül most segítünk kiválasztani a legjobbkat.

ROSTA GÁBOR

Kicsit több mint egy éve annak, hogy egy új termékkategória gyakorlatilag bankot robbantott a hordozható gépek piacán: az ASUS által piacra dobott Eee PC, mint a netbookok első képviselője, hihetetlen népszerűségre tett szert. Kiderült, hogy az emberek a nagy, nehéz és erős gépek mellett ugyanolyan szívesen használnak valamivel gyengébb, de cserébe kicsi, könnyű és divatos masinákat is. Ezt mutatja az is, hogy friss felmérések szerint e gépeknek 10 százalékos részesedésük van a noteszgépeken belül (bár egyre több felmérést készítő cég – nagyon helyesen – külön kategóriába sorolja őket). Ennek a sikernek az egyik következménye most az asztali változatoknak – a nettopoknak – a megjelenése.

Mi is az a nettop?

Talán nem nehéz kitalálni, hogy a „nettop” a desktop és a netbook összevonásából keletkezett – ezek tehát olyan asztali masinák, amelyek netbook-alkatrészekből készülnek, de asztali gép formájúak, és úgy is használhatjuk őket.

A nettop elnevezéssel a gyártók azt is el akarták kerülni, hogy összekeverjük őket a valódi asztali gépekkel, hiszen hordozható társaikhoz hasonlóan ezek a masinák is elsősorban egyszerűbb feladatokra: netezésre, chatre, skype-ra való, komolyabb munkára, pláne grafikaigényes alkalmazásokra viszont nem használhatóak. A Photoshop használata, HD filmek lejátszása, 3D-s játékok kipróbálása messze kívül esik a nettopok képességein, cserébe viszont kicsik, keveset fogyasztanak, és igazából nem is kerülnek sokba. Vásárlás előtt ezek figyelembevételével érdemes eldönteni, hogy nettopot vagy valódi asztali gépet keresünk. A piacon kapható modellek általában nem sokban különböznek: Atom processzor, 1–2 GB memória, 160–250 GB-os merevlemez jellemzi őket.

Tesztünkben 5 „igazi” és 2 „ál” nettopot hasonlítottunk össze. A két kakukktójas a QWERTY Slim és az Acer Veriton modellje,

amelyek teljes értékű, bár kisméretű asztali számítógépnek tekinthetők. Azért vettük mégis bele őket a tesztbe, mert árukban megfelelnek a nettopok kategóriájának, és kíváncsiak voltunk, egyáltalán érdemes-e a nettopokkal foglalkozni.

Használat: előny a nettopnál?

Sokan kritizálták már a netbookat alacsony teljesítményük, méretük és egyéb jellemzőik miatt. Ezek egy része jogos, más része inkább csak a kategória céljának félreértése miatt hangzott el. Akármilyen is az ok, a lényeg, hogy a nettopok esetében több előbb említett problémát kipipálhatunk. A netbookok alapvető célja, hogy minél kisebbek és hordozhatóbbak legyenek, és persze mindeközben minél tovább bírják egy feltöltéssel. A tervezéskor tehát ezek a fő szempontok, a teljesítmény teljesen a háttérbe szorul.

Nettop oldalon kicsit más a helyzet: itt nem érdekes sem a hordozhatóság, sem a méret. Az ASUS Eee Boxa például éppen, hogy el-

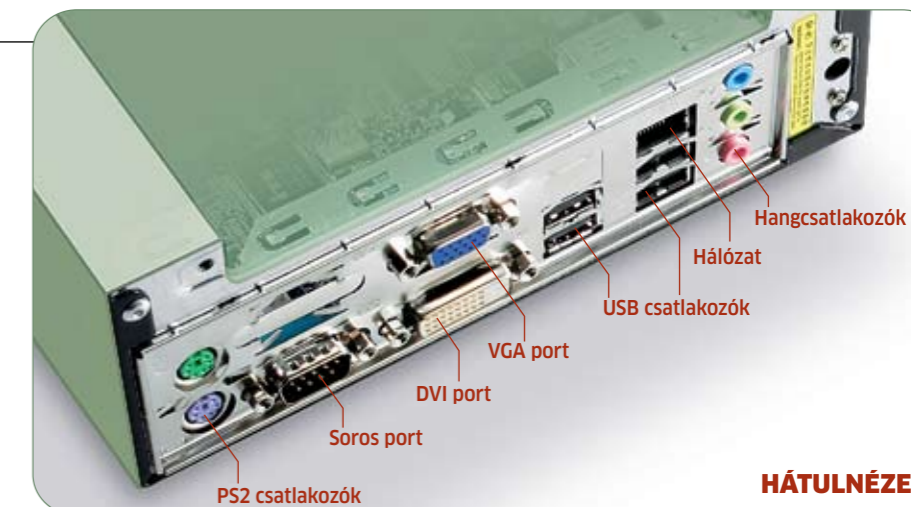
éri az egyliteres térfogatot, miközben a QWERTY Mini pont tízszer ekkora (és még mindig jóval kisebb egy közönséges asztali gépnél). Mivel az üzemidő sem lehet lényeges, nyugodtan szerelhetünk a gépbe valamivel komolyabb hardvert – a Wind D130 és a QWERTY Mini kétmagos Atom processzora sokat segít abban, hogy a Windows gördülékenyebben működjön. Ez azért is fontos, mert amíg a netbookok apró kijelzőin általában csak egy-két programmal dolgozunk egyszerre, addig egy nettop esetében semmi akadály sincs a megszokott 20–24”-es monitorok használatának, márpedig ezeken könnyedén elfér öt-hat megnyitott ablak is.

Az ergonómiára vonatkozó kifogások teljesen értelmetlenek egy nettop esetében, hiszen amíg a netbookoknál a kijelző erősen korlátozza a beépíthető billentyűzet méretét is, addig az asztali gépekhez olyan kezelőszerveket csatlakoztatunk, amelyeket csak akarunk – lehet az akár a legdurvább játékosoknak kifejlesztett egér-billentyűzet kombináció is. Végül: a netbookokból hiányzik az optikai meghajtó, ez út közben nem különösebben nagy gond, de nettopoknál ez sem merülhet fel, az ASUS gépeit leszámítva minden versenyzőnek van DVD-írója.

Méretük: minél kisebb, annál jobb?

Mi értelme van ezeknek az apróságoknak, amikor ezért a pénzért egy „igazi” asztali PC-t is vehetnénk, sokkal nagyobb teljesítménnyel? Nos, három olyan szempont is van, amelyben a minigépek előnyben vannak: zajszint, energiafogyasztás és különösen a méret területén verhetetlenek.

Ennek köszönhetően e gépeket könnyű elrejteni, akár könyvespolcon, akár monitor mögött (az ASUS annyira komolyan gondolja ezt, hogy direkt erre a célra egy külön tartót is mellékel, amellyel LCD monitorok hátára is felszerelhetjük az Eee Box B204-et). Előnyt jelent az igényes formaterv is, aminek köszönhetően ezek a gépek a nappaliban is jól mutatnak, és nem egy nagy szürke torony árválkodik a sarokban. Apropó, nappali: a legtöbb nettop működés közben is szinte teljesen →

HÁTULNÉZET
Hangcsatlakozók
Hálózat
USB csatlakozók
VGA port
DVI port
Soros port
PS2 csatlakozók

TÁPEGYSÉG
Passzív hűtésű külső táp is elég energiát képes biztosítani

CPU-HŰTŐ
Még a kétmagos Atom is elvan passzív hűtéssel, így teljesen csendben működhet

LAPKAKÉSZLET HŰTŐJE
A kétmagos Atomokhoz tartozó északi híd elég komoly hűtést igényel

ÉSZAKI HÍD
Ez a leggyengébb láncszem a viszonylag magas energiafogyasztás miatt

RAM
Asztali és netbook-modulokkal működő nettopok is vannak

Atom a „normál” processzor ellen

Az Intel Atom processzora többféle változatban is kapható, egy- és kétmagos kivételben, 533 és 667 MHz-es buszsebességgel.

	ATOM CPU	„NORMÁL” CPU
MAGOK SZÁMA	1-2	2-4
TELJESÍTMÉNY	■ ■ □ □ □	■ ■ ■ ■ ■
FOGYASZTÁS	2-4 W	45-140 W
TÁJÉKOZTATÓ ÁR	40-80 €	30-1000 €

Nettopok: Ez van bennük

A legtöbb mai nettopban mini-ITX formátumú (170×170 mm) alaplapokat találunk. Processzor és lapkakészlet területén elég kicsi a választék, CPU-ból például kétféle egymagos (270, 230) és egy kétmagos (330) áll rendelkezésre, lapkakészletből pedig általában a 945-ös valamely változatát használják a gyártók.

A nagy

Valóban jobb az új? Nem mindig! A legfrissebb szoftver gyakran nehezen megtanulható, teljesítményfaló és tele van hibákkal. A CHIP leleplezi a **TÚLSÚFOLT PROGRAMOKAT**.

A szoftvergyártók minden évben új változatokkal rukkolnak elő, amelyek hatékonyabbak és még inkább felhasználóbarátok, mint elődeik. De ennek az éves ciklusnak megvannak az árnyoldalai is. Néhány cég ugyanis arra használja a frissítést, hogy a jobb eladhatóság érdekében rengeteg szükségtelen funkcióval hizlalja fel a terméket. A legrosszabb az egészben, hogy ennek következtében a szoftver áttekinthetetlenül és lassúvá válik, vagyis nem igazán nevezhető felhasználóbarátnak. De nem csak a használhatóság rovására megy az indokolatlan pumpálás: a programok egyre több tárolóterületet és egyre nagyobb proceszorteljesítményt igényelnek. A CHIP lelep-

LEMEZMELLÉKLETEN

Karcsú ingyenes eszközök

- CDBurnerXP** ▶ kisméretű égetőprogram sok funkcióval
- Foxit Reader** ▶ tökéletes Adobe Reader-alternatíva
- Gimp** ▶ teljes körű képszerkesztő program
- Paint.NET** ▶ kényelmesen kezelhető grafikai eszköz
- Pidgin** ▶ minden elterjedt protokollt (MSN, ICQ, Yahoo stb.) ismerő azonnali üzenetküldő
- Songbird** ▶ a Firefoxon alapuló iTunes klón
- UpdateStar** ▶ frissen tartja a szoftvereket
- VirtualDub** ▶ kis erőforrás-igényű videovágó
- VLC** ▶ minden formátumot ismerő médialejátszó

▶ A CD/DVD-N: Minden programot megtalál a **UPDATE ŐRÜLET** menüpontban.

frissítési örület

lezi a legkirívóbb eseteket, és karcsú ingyenes alternatívát kínál helyettük a lemez-mellékleten (lásd a keretet).

Felhizlalva: pusztá tárpoocsékolás

Sok program szükségtelenül nagy helyet foglal el a merevlemezen. A modern adatbázisok számtalan állományt tudnak kezelni, ha azonban fényképeket, videókat és zenéket is tárolunk bennük, méretük pillanatok alatt elérheti az 500 gigabájtot is. Ezért jogos elvárás, hogy legalább a programok kisméretűek legyenek. A fejlesztők azonban egészen más véleményen vannak. Míg az aprócska Acrobat Reader 2 tömörítve csupán 1,4 megabájtnyi helyet foglal, addig a jelenleg használatos Adobe Reader telepítő állománya már 26 megabájtnál is nagyobb. Ez nem tűnik óriásinak, a program tényleges méretére azonban csak a telepítés után derül fény: a Reader 230 megabájtos helyfoglalása egyenesen sokkoló. Kis jóindulattal még akár elfogadható is lehetne, ha figyelembe vesszük, hogy a legújabb változat milyen sok szolgáltatást kínál. Így például a többnyelvű felhasználói felület lehetővé teszi a nyelvek közötti váltást. E különleges funkciókat azonban csupán a felhasználók igen kis hányada veszi igénybe. De függetlenül attól, hogy hányan igénylik őket, az Adobe egyáltalán nem kínál választási lehetőséget. Otthoni használatra – ami főként a pdf dokumentumok megtekintéséből és nyomtatásából áll – a szoftver durván túlmeretezett.

Sokkal jobban járunk egy kisméretű alternatívával, például a Foxit Readerrel. Ez a 3,2 megabájtos program nem csupán olvasásra használható, hanem elboldogul a multimédiás tartalmakkal is, amelyeknek a szerkesztésére és törlésére is képes. Sőt, a hozzá adott bedolgozó lehetővé teszi a pdf fájlok megjelenítését a Firefoxban.

Ugyancsak szeretnek nagyra nőni a különféle multimédiás lejátszók. A DivX például a kodekje mellé ad egy külön lejátszót és a DivX konverter demó verzióját, melyek összesen 50 megabájt tesznek ki. De a legtöbb felhasználónak csupán a kodekre van szüksége, amelynek mérete mindössze 1,4 megabájt, és minden lejátszóval együttműködik. Hasonlóan kiábrándító az iTunes: a program nem kevesebb, mint 100

megabájtnyi területet emészt fel a merevlemez kapacitásából, és kényszeríti a felhasználót a QuickTime médialejátszó telepítésére, amely további 75 megabájtot foglal le. Alternatívaként a Songbirdöt ajánlhatjuk, amely hasonlít az iTunesra, de a Firefoxra épül. Így a zenelejátszót nem csupán dalok begyűjtésére, hanem az interneten való szörfölésre is használhatjuk. Ráadásul a bedolgozó programoknak köszönhetően a Songbird működése széles határok között az igényeinkhez igazítható.

Zavarban: szükségtelen funkciók

Aztán léteznek olyan szoftverek, amelyeket azért duzzasztanak fel fejlesztőik senki által nem igényelt szolgáltatásokkal, hogy indokolni lehessen, miért adnak ki új változatot. A legjobb példa erre a Nero, amelynek 3-as kiadása még csak a lemezégetéshez valóban szükséges funkciókat tartalmazta. A 6-os változat azonban már telis-tele volt olyan töltelék funkciókkal, mint például a rendszerinformációkat közlő ablak. A felpumpálás eredményeképpen a programcsomag mérete a harmincszorosára nőtt. De ez még mindig semmi a jelenlegi, 9-es kiadáshoz képest. Ez több mint 20 különálló alkalmazásból tevődik össze, és megszámlálhatatlanul sok funkciót kínál, amelyek közül vajmi keveset vesznek igénybe a felhasználók. Ki alapozza otthoni hálózatát a →

Felfújtt programok

A korábban karcsú eszközök az évek során szoftvermonstrumokká váltak. A grafikuson ábrázolt méretek a tömörített telepítőfájlokra vonatkoznak – a tényleges helyfoglalás a merevlemezen sokkal nagyobb.

■ régi verzió
□ jelenlegi verzió

Neróra, és ki használja videóinak szerkesztésére a csomagban található programot? A StartSmart felületen található RSS hírolvasó nem csupán kiábrándítóan néz ki, de a standard beállításnál csak a gyártóról szolgáltat információkat. Rejtély, hogy vajon miért építettek egy égetőprogramba ilyen funkciókat.

Mit műveltek egy korábban kisméretű, ütős lemezíró szoftverrel? Egy 1,5 gigabájtos monstrummá hizlalták fel, ami több fejfájást okoz tulajdonosának, mint hasznot. Ha csupán egy adatlemez szeretnénk felírni, semmi szükségünk nem lesz az extra szolgáltatásokra. Sőt, az XP-ben és a Vistában ezt a műveletet külön program nélkül is elvégezhajtjuk. Komolyabb feladatokhoz pedig használhatjuk a csupán 3 megabájtos, ingyenes CDBurnerXP-t, amely mindent tud, amit egy égetőprogramnak tudnia kell (Blu-ray lemezre és HD DVD-re is írhatunk vele).

A médialejátszó programok is szeretik elkápráztatni használóikat extra funkciókkal. A PowerDVD-t és a WinDVD-t egyszerű kezelni, bár ezekben is rengeteg szükségtelen szolgáltatást találunk. Így például a PowerDVD Movie Remix funkciójával megszerkeszthetjük, átrendezhetjük és az internetre tölthetjük fel a videókat. Az ilyen kiegészítők minden bizonnyal jó szórako-

Karcsú és egyszerű
A Nero 6 még jól áttekinthető és felhasználóbarát volt

Túlméretezett A jelenlegi, 9-es változatot úgy teletsúfolták funkciókkal, hogy még az egyszerűsített nézetben is zavarba ejtő a választék

zást nyújtanak egyeseknek, de miért nem kínálják őket inkább upgrade-ként?

Ami egyébként a továbbfejlesztést illeti, a PowerDVD és a WinDVD használói valóban jól járnak a legújabb kiadásokkal, ugyanis ezek – legalábbis a drágább változatok – már lehetővé teszik a Blu-ray lemezek lejátszását. Ha nincs szükségünk puccos felhasználói felületre, érdemes egy pillantást vetni a VLC médialejátszóra: ez a mindentudó klasszikus bármelyik fizetős programot könnyedén „lejátssza” a porondról, igaz, a Blu-ray és a HD DVD hordozókkal nem tud mit kezdeni.

Az azonnali üzenetküldőket is telepokolják mindenféle cafranggal. Legyen az a Skype, az MSN Messenger vagy az ICQ, az agyunkra megy a reklámokkal és az olyan felesleges extrákkal, mint a minijátékok. A Pidgin sokkal inkább helytakarékos és felhasználóbarát. Támogatja az összes elterjedtebb protokollt – Yahoo, MSN, AIM, ICQ és IRC –, így valamennyi népszerű szolgáltatáshoz használható. Így nem kell telepítenünk ezek felhízlalt ügyfélprogramjait ahhoz, hogy minden ismerősünkkel kapcsolatban maradjunk.

Mohók: új PC kell a szoftverekhez

Abban nincs semmi szokatlan, hogy az új programok nagyobb teljesítményt igényeljenek, mint a régebbiek. Ez leginkább a játékokra igaz, amelyek többnyire csak a legújabb hardveren futnak kielégítően. De az irodai csomagok és más, munkavégzésre használatos programok is egyre nagyobb tarterületet fogyasztanak. Az Adobe Photoshop CS4 például legalább 1,8 gigahertzes processzort és 512 megabájt memóriát igényel, de egy ilyen konfigurációnál valószínűleg csak vánszorog, a megfelelő működéséhez minimum 1 gigabájt RAM szükséges. Ezzel szemben a három éve megjelent CS2 változat egy gyengébb teljesítményű géppel is megelégszik, és elég neki

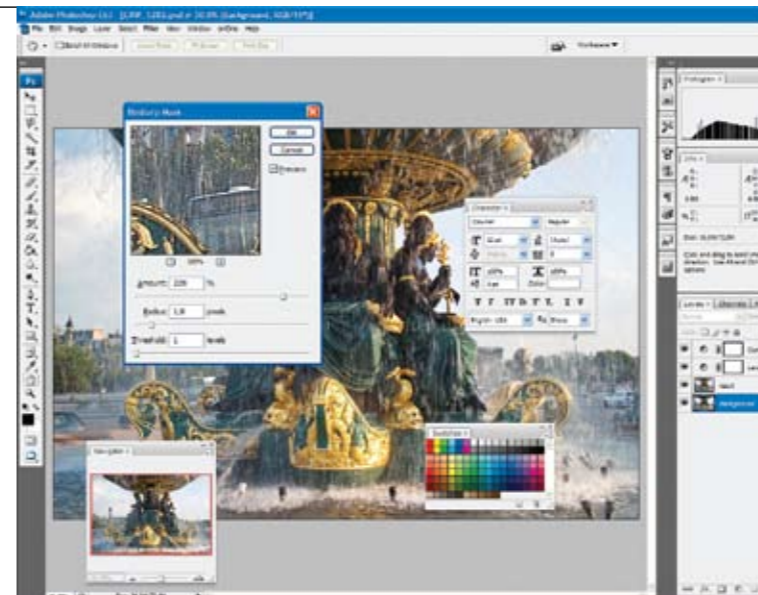

Nem kompatibilis Új vagy frissített kodeknél a gyártó teljes eszközfrissítésre kényszeríti a felhasználót

320 megabájt memóriára, pedig a szükségesnél is több professzionális képszerkesztési szolgáltatást kínál.

Mivel az egyre nagyobb felbontású digitális fényképezőkből kikerülő képek mérete folyamatosan nő, a szerkesztő programnak a lehető legkisebbnek kéne lennie, és egyáltalán nem kellene próbára tennie a számítógép erőforrásait. A gyengébb PC-vel rendelkező hobbifotósok sokkal jobban járnak a kevesebb funkciót tartalmazó, jobban áttekinthető és a hardvert kevésbé terhelő alternatívákkal. Jó választás a Paint.NET és a Gimp, amelyeket minden szükséges eszközzel elláttak a fényképek magas színvonalú korrigálásához.

A videoszerkesztő programoknak még a képszerkesztőkénél is nagyobb a hardverigényük. E kategória egyik csúcsterméke, az Adobe Premiere már 3,4 gigahertzes processzort és 2 gigabájt RAM-ot követel magának. Egyszerű videofilmeik esetében azonban jócskán mérsékelhető a hardverigény egy olyan programmal, amely csak a legszükségesebb funkciókat tartalmazza. Az erőforrás-

Funkcióözön Még a profi fotósok is csupán a töredékét használják a szolgáltatásokban igencsak bővelkedő Photoshop képszerkesztő fenomenális funkcióinak

Kárt okoznak a rossz eszközök

kímélő VirtualDub jól használható olyan gyakori feladatokhoz, mint a hirdetések kivágása és a nyaralási videók szerkesztése. Akinek ennél többre van szüksége, az interneten talál bedolgozókat, amelyekkel bővítheti a program funkcionalitását – a HD minőségű anyagok szerkesztése azonban ezekkel sem fog menni.

Instabil: tesztel a vásárló

Minden frissített programban új kódreszletek találhatók, amelyek instabillá tehetik a szoftver működését, és új biztonsági réseket nyithatnak meg. Mivel a frissítés egyes fejlesztőknél évente történik, a hibák egyre szaporodnak, és mind kevesebb idő jut a tesztelésre, a módosítások közben keletkező hibák kiszűrésére. Így aztán nincs mit csodálkozni azon, hogy a programok valójában béta állapotban kerülnek az üzletkebe. Ez nem csupán bosszankodással jár együtt, hanem komoly veszélyekkel is, mivel jelentősen megnő a valószínűsége annak, hogy az új szoftver biztonsági résein keresztül a hackerek behatolnak a rendszerünkbe. Itt van példaként a megjelenésekor rengeteg hibát tartalmazó Vista, amelyhez egy év múlva javítócsomagot kellett kiadni a hiányosságok megszüntetésére.

Mindazonáltal a Vista a legtöbb gépen különösebb gond nélkül futott, ami nem mondható el az Acronis True Image 10 tartalékmásolat-készítő programról, amely működés közben állandóan összeomlott. Béta-tesztelőkké váltak a vásárlók a Pinnacle

2005-ben kiadott Studio 10-es videoszerkesztője esetében is: a szoftver átdolgozásakor néhány funkció hibás lett, ami a számítógép gyakori lefagyásához vezetett. A következő verzió ugyancsak sok hibát tartalmazott, amelyek nagy részét csak a jelenlegi, 12-es kiadásban javították ki a fejlesztők. De a zavarmentes működéshez most is melegen ajánlott a javítások telepítése.

Drága: frissítés felárral

Ha a felhasználó frissíteni kívánja szoftverét, egyes gyártóknál csak pénzért teheti ezt meg. Pénzügyi alkalmazások, könyvelő programok, vírusirtók, lexikonok esetében márpedig elengedhetetlen a rendszeres frissítés, hiszen ennek hiányában a szoftver elavulttá, sőt, használhatatlanná válik. Egy adóbevallást ugyanis nyilvánvalóan nem lehet elkészíteni egy olyan programmal, amely nem ismeri az adótörvények legújabb módosításait. Az is előfordulhat, hogy bizonyos, a programban reklámozott extra szolgáltatások, kiegészítők telepítéséért kell felárat fizetni.

A legfurcsább esettel a biztonsági terméket fejlesztő Symantec online áruházában találkozhatunk. Itt például a Norton Internet Security 2009 teljes körű internetbiztonsági csomag letölthető változatát 39,99 euróért kínálják megvételre. Ha viszont rendelkezünk egy korábbi változattal, és frissíteni szeretnénk, egy angol nyelvű weboldalra jutunk, ahol a 2009-es kiadásra való továbbfejlesztést 59,99 euróért vásárolhatjuk meg. Ráadásul az oldal tetején azt olvashatjuk, hogy a frissítéssel akár 40 százalékot is megtakaríthatunk. Ez valami vicc?

Szerencsére elkerülhető az újítási mánia. Ha a frissítés nem kötelező, és elégedettek vagyunk a jelenlegi változat funkcionalitásával, nyugodtan figyelmen kívül hagyhatjuk a továbbfejlesztésre való felhívást.

INFO

Hasznos frissítések

Nem minden új változat és frissítés jár együtt kellemetlenségekkel. Az alábbi továbbfejlesztések elengedhetetlenek gépünk védelméhez és működőképességének megőrzéséhez.

HIBA JAVÍTÁS

Minden program tartalmaz hibákat, amelyek potenciális veszélyt jelentenek a gépünkre. Ezért nagyon fontos, hogy rendszeresen felkussassuk és telepítsük a frissítéseket. Sok program kínál automatikus frissítési lehetőséget, amit mindenképpen vegyünk igénybe. A lemez mellékleten megtalálják az UpdateStar segédprogramot, amely figyeli a gépünkön futó programok frissítettségét, így nem maradunk le egyetlen fontos frissítésről sem.

BIZTONSÁGI SZOFTVEREK

Napi frissítésre van szükség ahhoz, hogy a vírusellenes programok megfelelően elláthassák feladatukat. Ugyanis folyamatosan új programkártévkők jelennek meg az interneten, amelyek könnyedén megfertőzhetik a gépünket, ha a vírusirtónk nem ismeri fel őket. Természetesen a biztonsági programok automatikusan frissítik magukat, feltéve persze, hogy a szolgáltatást bekapcsoltuk. Fontos a friss verzióra való továbbfejlesztés is: egy új víruskereső motor hatékonyabban találja meg a kártévkőket.

OPERÁCIÓSRENDSZER-VÁLTÁS

Az új rendszerszoftver az esetek nagy részében igényli az alkalmazások továbbfejlesztését, mivel a régi változatok nem kompatibilisek vele. Néhány esetben egyes hardverelemek cseréjére is szükség lehet, ha azok nem bírják a megnövekedett igénybevételt.

ÚJ TECHNOLÓGIÁK

A Blu-ray és HD DVD adathordozók új meghajtót, grafikus kártyát és megjelenítőt igényelnek. Ugyanez vonatkozik a lemezeket kezelő szoftverekre is, mivel az új kodekek általában nem működnek együtt a régi programváltozatokkal. Ha korszerűsítjük számítógépünket, ez mindig együtt jár a szoftverek frissítésével.

PÉNZÜGYI SZOFTVEREK

Az adóügyi, jogi és hasonló programok évenkénti vagy még annál is sűrűbb frissítést igényelnek annak érdekében, hogy működésük követni tudja a törvényi és jogszabályi változásokat.

INFO

Másképpen is lehet

Sok gyártó igyekszik szakítani azzal a gyakorlattal, hogy az új szoftverváltozatokat telepokolja felesleges funkciókkal. A vírusellenes programok fejlesztői jó úton járnak.

ÉSZREVÉTELLEN BIZTONSÁG

A G Data biztonsági szoftverei a háttérben futtathatók, s alig veszik igénybe a processzort. A gyakorlottabb felhasználóknak azért módjuk van arra, hogy teljes mértékben az igényeik szerint konfigurálják a programok működését.

KEVESEBB ERŐFORRÁSSAL

A legfrissebb Norton biztonsági csomagokban a fejlesztők optimalizálták a programkódot. Míg a korábbi verziók arról voltak hírhedtek, hogy jelentősen visszafogták a számítógép teljesítményét, addig a jelenlegi változatok már alig észrevehetően futnak az átlagos PC-ken.

HDD-s DVD-felvevők

A legújabb generációs DVD-felvevők a **LEGJOBB SZOLGÁLTATÁSOKKAL** és hatalmas merevlemezzel érkeznek. A CHIP tizenkét új modellt tesztelt.

CHIP EXPRESSZ TESZT
TÉNYEK RÖVIDEN ÉS VELŐSEN

Vége elfelejthetjük a videomagnókat. Manapság már a legjobb, merevlemezzel szerelt DVD-felvevőkért sem kérnek megfizethetetlen árat, s pénzünkért cserébe rengeteg extra szolgáltatást is kapunk. Gondoljunk csak a time-shiftre, a DivX lejátszási képességre. Nem mellékesen a DVD-felvevők a házimozirendszerek alapját is jelenthetik. Nem meglepő tehát, hogy mind újabb és újabb típusok jelennek meg a piacon. A CHIP ezek közül tesztelt le 10 modellt, 59 000 és 159 000 forintos ártartár között.

Kép és hang: a minőség számít

A piacon található készülékek túlnyomó többségét néhány nagyobb gyártó, mint például a Panasonic, a Philips, az LG, a Samsung vagy a

Sony gyártja. Ezek a gyártók a kezdetektől jelen vannak ezen a piacon, így mindannyian kiváló képességű termékeket gyártanak. A kép- és hangminőségben gyakorlatilag nincs is különbség közöttük. Bár a mérések minímális eltéréseket azért mutatnak, ez elsősorban az analóg kimenethez használt komponensek megválasztásából ered. Röviden: ha

ÖSSZEGZÉS

A DVD-felvevők kiforrott technológiát képviselnek, rosszul egyetlen márkás modellel sem járunk. A döntésnél leginkább a HDD területe számíthat. A Pioneer DVR 555H-S, tesztgyőztesünk minden szempontból kiváló, de a Sony RDR-HX780 is remek teljesítményt nyújt, ráadásul nagyon olcsó is.

nagy gyártó termékét választjuk, a kép- és hangminőség miatt nem kell aggódnunk, annál is inkább, mert a tesztben szereplő valamennyi modellre digitális HDMI kimenet és legalább optikai audiokimenet is került.

Szolgáltatások: bő alapfelszereltség

Legyen bármilyen is az ízlésünk, biztosan megtaláljuk a hozzá passzoló készüléket. Legalább 160 GB-os HDD például minden

Nagy tárhely A modern merevlemez DVD-felvevők annyi felvételi kapacitást nyújtanak, hogy szinte egyáltalán nincs szükség üres DVD lemezekre

modellbe került, ez normál minőséget választva nem kevesebb, mint 40 órányi felvételre elegendő – ez kb. 20 DVD tartalma. A lejátszók közös extrája, hogy valamilyen módon kezelik a DivX videókat is. A kezelés minden gyártónál más, de a mérnökök minden esetben jó munkát végeztek, a kezelhetőséggel semmi gondunk nem akadt.

A műholdas rendszerrel is bíró felhasználók számára jó hír, hogy a DVD-felvevők közül többen is van DVB-S tuner. Rossz hír ugyanakkor, hogy a hazai rendszerrel kompatibilis DVB-T tunert, illetve DVB-C tunert egyetlen tesztresztvevőbe sem építettek be.

Működés: takarékos és halk

Nem is olyan régen a HDD-s felvevők legnagyobb hibája az volt, hogy a ventilátor folya-

INFO

Digitális vétel - egyelőre nem problémamentes

A digitális tunerrel szerelt DVD-felvevők nemcsak közvetlen tudják elmenteni a streameket, hanem konvertálni is tudják azokat.

A DVB-t ne keverjük össze a DVD-vel

Ez egy nagyon fontos kérdés. A DVD és a DVB-T/S/C semmiképpen sem használhatók teljesen azonos formátumot, ezért a DVB adásokat átalakítás nélkül nem lehet DVD lemeze írni. A DVD-lejátszók csak akkor fogják felismerni a digitális műsorszórással érkező filmeket, ha azokat előbb átalakítjuk analógra, majd vissza digitálásra. Ez a felvevőkkel megoldható, csupán azt kell figyelembe venni, hogy a lemeze írás így több időt vesz igénybe.

Lehet jobb az analóg?

A digitális tévéadások zaj- és torzításmentesen érkeznek a felhasználók lakásába, ezért elvileg mindenképpen jobb, mint az analóg terjesztésű adók. A tesztben ezt nem sikerült igazolni – persze a digitális adások nem voltak rosszabbak sem, de szabad szemmel nem találtunk különbséget az analóg és digitális tévé között.

A DVB-C kimarad

A DVB-C egyedi modulációja és kódolása miatt a szolgáltatók és a hardvergyártók általában nem fognak össze, ami azt eredményezi, hogy a digitális kábeltévéhez kapott set-top boxokat nem tudjuk kiváltani egyetlen DVD-felvevővel sem.

matosan és zavaró hangon működött szinte minden készülékben. Ehhez képest mostani tesztünkben minden résztvevő halk működésről tett tanúbizonyosságot. Egyedül a Sony RDR-HX1080 esetében van némi alapzaj, ám ez is legfeljebb akkor hallható, ha amúgy teljes csend van a szobában.

Hasonlóan jól mondhatunk a fogyasztási adatokról is, annak ellenére, hogy a hamarosan bevezetésre kerülő EU direktíva előírásait egyelőre csak néhány készülék teljesíti

(ahogyan előző számunkból is kiderült, készenléti állapotban legfeljebb 2 watt lehet a fogyasztás).

Bár a digitális tuner készülékek az átlagosnál valamivel többet fogyasztanak, esetükben is bekapcsolható egy ún. ECO mód. Ez a készenléti fogyasztást csökkenti le drasztikusan, igaz, azon az áron, hogy a bekapcsolás időtartama valamivel hosszabb lesz. Ez egyedül akkor lehet kellemetlen, ha kikapcsolt állapotból szeretnénk a felvételt azonnal elindítani.

TESZTGYŐZTES
2009/04

LEGJOBB VÉTEL
2009/04

HELYEZÉS	1. HELY	2. HELY	3. HELY	4. HELY	5. HELY	6. HELY	7. HELY	8. HELY	9. HELY	10. HELY	ÖSSZEHASONLÍTÁSKÉPPEN: 2007 TESZTGYŐZTESE
Termék	Pioneer DVR-555H-S	Panasonic DMR-EX80S	Panasonic DMR-EX77	Philips DVDR-5570H	Panasonic DMR-EH68S	Sony RDR-HX780	LG RH-388H	Panasonic DMR-EH58	Samsung DVD-HR777	Sony RDR-HX1080	Panasonic DMR-EH56EG
Tájékoztató ár	65 000 Ft	89 000 Ft	79 900 Ft	79 900 Ft	87 000 Ft	59 000 Ft	82 000 Ft	66 990 Ft	61 000 Ft	159 000 Ft	-
Értékelés	90	89	88	88	88	87	87	86	85	85	88
Képminőség (30%)	98	98	100	90	96	88	95	79	81	90	92
Szolgáltatások (20%)	93	88	83	95	93	90	83	88	86	100	83
Ergonómia (20%)	90	87	95	85	88	90	91	100	86	72	90
Zajszint (15%)	65	69	80	65	73	75	73	73	80	62	80
Hangminőség (10%)	100	98	99	94	79	87	79	99	92	96	100
Dokumentáció (5%)	87	87	69	87	87	87	87	87	100	87	69
Ár/érték arány	kiváló	közepes	jó	jó	közepes	kiváló	jó	kiváló	kiváló	gyenge	
Mérések és adatok											
HDD kapacitása	160 GB	160 GB	160 GB	250 GB	320 GB	160 GB	250 GB	250 GB	320 GB	500 GB	160 GB
Felvételi idő (min/max)	23/340 óra	36/284 óra	36/284 óra	40/300 óra	71/567 óra	23/465 óra	66/729 óra	55/441 óra	53/421 óra	72/420 óra	55/443 óra
Bemenetek (DV/USB)	●/●	●/-	●/-	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/-
HDMI ki	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	-
Tunerek	analóg	DVB-S	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg
EPG	Guide+	+	Guide+	Guide+	Guide+	Guide+	-	Guide+	-	Guide+	Guide+
Videó frekvenciatartomány	95.80%	90.20%	93.80%	93.80%	90.40%	95.50%	92.10%	92%	86.30%	95.50%	97%
Jel-zaj viszony (fény/kontraszt)	63,4/51 dB	72,2/53,7 dB	67,1/44,1 dB	61,8/54,2 dB	61,2/53,3 dB	45,5/64,2 dB	63/51,5 dB	60,2/52,2 dB	73,7/58,1 dB	65,8/44,3 dB	62,1/52,1 dB
Fogyasztás (stand by/TV)	1,8/21,1 W	10,2/21,1 W	1,5/20,7 W	5,8/32,1 W	2,8/34,8 W	3,1/25,5 W	2,5/30,4 W	4,4/18 W	1,9/22,4 W	1,6/20,7 W	1,7/20,7 W
Zajszint (TV/DVD/Time-shift)	1,1/1,3/1,3 fon	1/1,3/1,2 fon	1/1/1 fon	1,2/1,3/1,2 fon	1/1,2/1,1 fon	1,1/1,1/1 fon	1/1,2/1,1 fon	1/1,2/1,1 fon	0,9/1,2/0,9 fon	1,2/1,4/1,3 fon	0,9/1,1/1 fon

● Csúcskategória (100-90) ● Felső kategória (89-75) ● Értékelés pontszámokkal (max. 100) ● igen
● Középkategória (74-45) ● Nem ajánlott (44-0) ● nem

Versenyképes: A mostani tesztben szereplő készülékek ára nem tér el jelentősen az egy évvel korábban tesztelt masinák árától.

HDMI nincs: A HDMI csatlakozó egy évvel ezelőtt még nem volt része kötelezően az alapfelszereltségnek, s bár minden más csatlakozó megvolt, azért ez nagyon tud hiányozni.

Lopakodó: A zajszint tekintetében a Panasonic DMR-EH56EG etalon, a mostani versenyzők sem tudják megzorognatni.

Adatlopás

Hitelkártyaszámok, bankszámlaszámok, e-mail postafiókok – semmilyen bizalmas adat sincs biztonságban a spyware-ek előtt. Tesztünkéből kiderül, vajon melyik **ANTISPYWARE ESZKÖZ** véd ellenük.

Kinek mi jut eszébe az ilyen szoftverek nevei hallatán: XP Anti-Spyware 2009, AntiSpyCheck vagy Malware Alarm? Főleg, ha netezés közben találjuk meg őket? Valószínűleg az, hogy megint itt van három olyan program, amely az internet egyik rákfenéje, a spyware ellen nyújt védelmet. Csakhogy a valóság éppen ennek ellenkezője! Ezek a programok nemhogy megvédenének a kémprogramok ellen, éppen, hogy ők maguk azok. A készítő a valós programok nevei alapján neveztek el kártékony szoftvereiket, hogy a gyántlán felhasználók telepítsék őket. Az első ilyesfajta szoftver 2003-ban jelent meg, azóta ez a technika a hackerok egyik kedvelt eszközévé vált. Manapság programok százaai tetteik magukat vírusirtónak, vagy éppen kémprogramok ellen védelmet nyújtó alkalmazásnak, s kéri az azonnali telepítést a gépen lévő hamis vírusokra hivatkozva.

A szoftverek ezután kéri, hogy a kártevő végleges eltávolításához vásároljuk meg a program teljes verzióját. Nyilvánvaló, hogy aki beleesik a csapdába, az pénzért nem egy jól működő szoftvert, hanem egy mindenre használhatatlan alkalmazást vásárol meg, és ez még a jobbik eset. Az is előfordulhat ugyanis, hogy a „vírusirtó” egy kémprogramot telepít fel gépünkre, hogy aztán érzékeny adatainkat a készítője számára eljuttassa.

Kémtechnikák

Azt egészen biztosan leszögezhetjük, hogy a hackerok nem a böngészési szokásainkra kíváncsiak. Ami őket igazán érdekl, azok a következők: hitelkártyaszámok, online banking adatok, felhasználói nevek, jelszavak, e-mail fiókok belépési adatai. Ezeket általában nem felhasználják, hanem eladják, de így is komoly pénzre tehetnek szert. Felmérések szerint a fekete piacon akár 1000 dollárt is fizetnek egy bankszámla adataiért, míg a hitelkártyaszámok, e-mail fiókok belépési adatai 25-40 dollárt érnek. Nem csoda

TÉNYEK

Christian Funk, a Kaspersky Lab Central Europe elemzője

Növekvő fenyegetettség

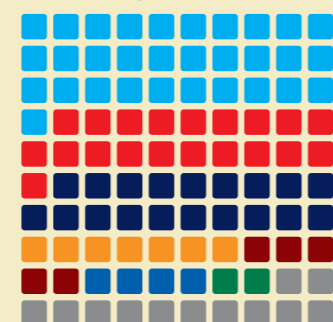
Amíg a klasszikus vírusok száma alig növekszik, a spyware alkalmazások száma egyetlen év alatt megnégyszereződött. És a növekedésnek addig valószínűleg nem is lesz vége, amíg van esély ily módon mások számláját használni. A legfontosabb dolog, amit a felhasználók tehetnek, hogy nem becsülik le a bűnözés e formáját.

téhat, hogy manapság virágzik az online szervezett bűnözés, s a rengeteg klasszikus spyware, amelyek csak a felhasználók szokásait jelentették, már a múlté. Helyettük folyamatosan hirdetések ugrálnak fel, amelyek elsősorban a figyelemfelkeltést szolgálják, s ha rájuk kattintunk, akkor jutunk el a valódi kémprogramot tartalmazó oldalra.

Néha még arra sincsen szükség, hogy bármire is rákattintsunk, a letöltés és a telepítés automatikusan elindul a háttérben. Ezek nagyon ravasz dolgok, mert amellet, hogy a telepítés a felhasználó tudta nélkül indul el, akkor sem nagyon lehet ellene tenni, ha valahogyan észrevesszük, hogy mi folyik a „színfalak mögött”. A spyware programok inntől kezdve beépülnek a rendszerbe, a Windows következő indításakor már automatikusan elindulnak – ráadásul az indító kód a registryben tárolódik, így nehéz megtalálni. A kártevő gyakran nem is egy, hanem több folyamatot indít el, amelyek egymást monitorozzák. Ha a felhasználó bármelyiket leállítja, a másik azonnal újraindítja az alkalmazást, illetve ezek a szálak figyelik a registry-bejegyzéseket is, és szükség esetén pótolják a törölteket. Így az eltávolítás gyakorlatilag megoldhatatlan feladat elé állítja a felhasználókat.

ADATCSERE A FEKETEPIACON

A hackerok csak megszerzik és eladják az adatokat. A vevők azok, akik a számlák tényleges kiürítését végzik.

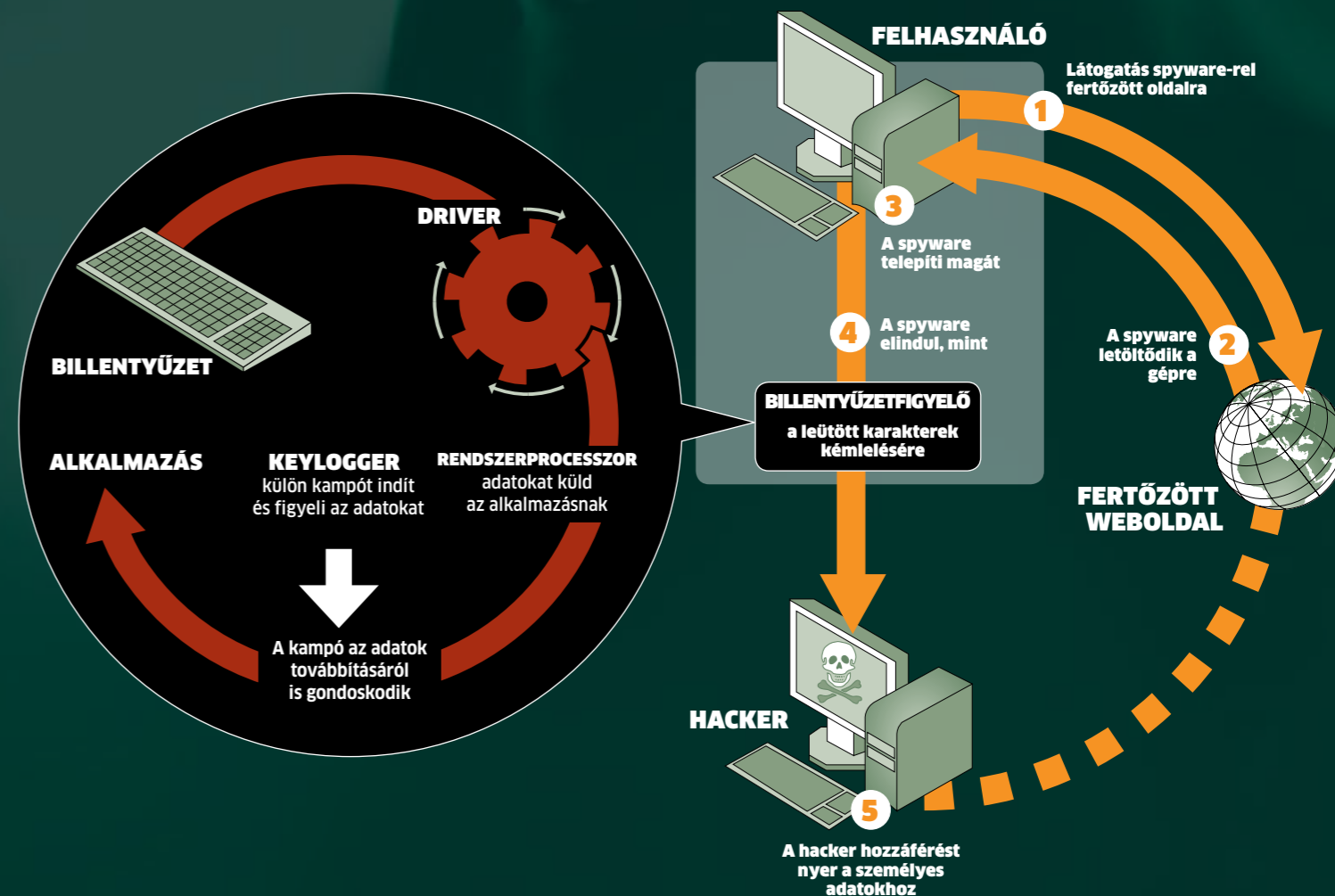
De nemcsak az eltávolítás, hanem a kémprogramok felismerése is egyre nehezebb. A hackerok ugyanis előszeretettel kombinálják a spyware és rootkit alkalmazásokat – utóbbi eltereléséként funkcionál, meg persze remekül el tudja rejtteni a valóban ártalmas folyamatokat, minden nyomukkal, még a registry-bejegyzésekkel együtt is. A rootkit előszeretettel bújkál meg a kernelben, ahonnan remek rálátással van az egész rendszer működésére. A kernel felügyeli többek között a CPU-időt, a memória-hozzáféréseket, a hozzáférési jogosultságokat stb. És ez az, ami különösen ellenállóvá teszi őket.

Rootkit: elrejtja a spyware-t

A hackerok a támadásnál előszeretettel használják fel a kernel objektumokat. Az operációs rendszer ezeket adminisztrátori és ellenőrző funkciókra használja fel, például az aktív feladatok rendszerbe történő regisztrálásakor. A feladatkezelő hozzáfér az ehhez használatos protokollhoz, így könnyedén ki tudja listázni az éppen futó alkalmazásokat. Ha azonban a rootkit meg tudja változtatni →

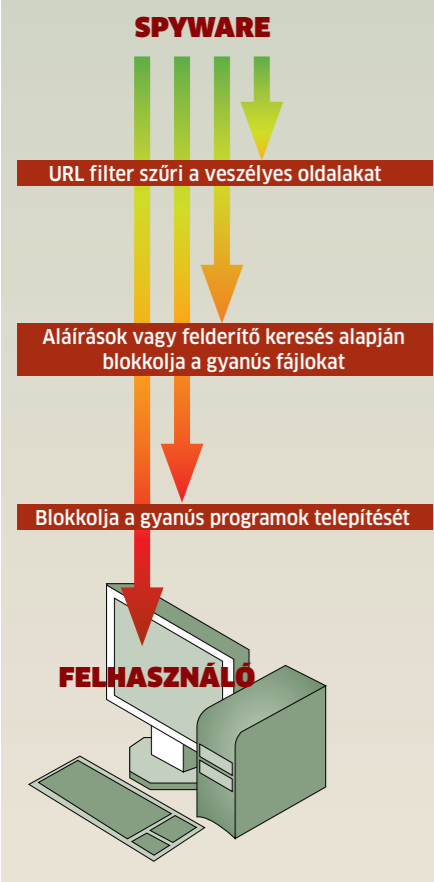
spyware-rel

Így működnek a spyware programok

Háromszintes védelem

Egy jó AV program egyszerre több szinten is figyel, hogy már a kártevők PC-re jutását is meg tudja akadályozni. Figyel internetezésnél, a webes fájlok letöltésénél és a programok telepítésénél is.

AI-antispyware
Igazi átverés: a program vírusra figyelmeztet, és kéri a felhasználót, hogy vegye meg a vírusirtó teljes verzióját. Aki ezt megteszi, pénzt dob ki az ablakon, de rosszabb esetben spyware-t is letölthet

a kernelhez kapcsolódó információkat, ezt természetesen meg is teszi, oly módon, hogy a kémprogramokra vonatkozó infók eltűnjenek. Azaz, ha valaki spyware után kutakodna, semmit nem fog találni.

A kernelbe való beépülésnek azonban van még egy további „előnye” is. A Windows a rendszerfejlesztők számára engedélyezi, hogy egyes meghajtókhoz további szűrőket illesszenek, annak érdekében, hogy az illesztő-programok funkcionalitását növelni lehessen, a driver újraprogramozása nélkül. Ez viszont egy biztonsági rés, hiszen a driverek nemcsak a hardverekhez és szoftverekhez való hozzáférésre jogosultak, hanem egyes rendszerfájlokhoz is hozzányúlhatnak. Ez egyfelől a valódi biztonsági programoknak ad lehetőséget gyanús alíráások, gyanús programok keresésére, másfelől viszont a rootkitek is „élvezhetik” a plusz jogokat: például, és ez nagyon fontos, kommunikációs csatornát nyithatnak a szoftver gazdája, a hacker felé. E szempontból a Vista sokkal biztonságosabb, a kernelhez például csak az aláírás és a felhasználó által hitelesített folyamatok férhetnek hozzá.

Ha azonban a spyware mégis a gépre került, az adatok biztonságát semmi nem garantálhatja. A billentyűzetfigyelők a legveszélyesebb programok közé tartoznak – a háttérben figyelnek, és minden leütést, sőt, időnként képernyőképeket is küldenek a gazdájuk felé. Ezen kívül rögzítik a látogatott weboldalakat, és azt is, hogy a felhasználó mely alkalmazásokat indította el. A keylogger dolga ezután már csak annyi, hogy akár a megnyitott csatornán, akár e-mailen keresztül elküldje az adatokat a hackernek.

A spyware-vadász

A spyware alkalmazások egyre kifinomultabb és ravaszabb működése a kémprogramok elleni szoftverek fejlesztőitől is hasonló megoldásokat követelnek. Tesztlaborunkban hat

biztonsági csomagot vizsgáltunk meg. Elsősorban arra voltunk kíváncsiak, hogy mennyit fejlődött a helyzet az elmúlt időszakban, illetve nagy kérdés volt az is, hogy az antivírus alkalmazások jó eredménnyel veszik-e fel a harcot a spyware alkalmazásokkal szemben. Vagy esetleg szükség van külön erre szakosodott program használatára is?

Speciális tesztünkben az alkalmazásokat egy többszintes „tesztpálya” segítségével vizsgáltuk meg, amely a hatékonyságuk mellett az erőforrásigényt és a sebességet is mérte.

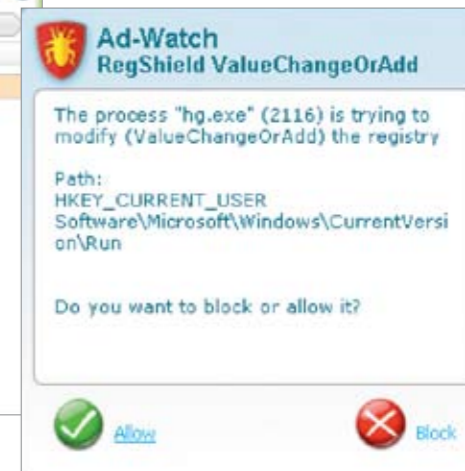
Felismerés: spyware-vadászat

Egy jó antivírus program kétféle módon is ki tudja szűrni a spyware alkalmazásokat, megelőzve ezzel azt, hogy a kártevő felkerüljön gépünkre. Az egyik egy URL-ekből összeállított feketelista, amely tartalmazza azokat a weboldalakat, ahonnan – felhasználók jelentései és saját vizsgálatok alapján – kártékony kód kerülhet a gépünkre. A lista alapján az AV program blokkolja a kérdéses weboldalakat, így azok egyáltalán nem töltődnek be.

A másik dolog a fájlrendszer figyelése: a különféle aláírások alapján a vírusok és más kártevők abban a pillanatban észlelhetők, amint a telepítő létre akarja hozni a fájlt. Tesztgépünkkel, amelyre Windows XP SP3-at telepítettünk, 200 olyan oldalt próbáltunk megnyitni, amelyek titokban spyware szoftvert akarnak gépünkre felcsempészni. Mivel URL listája csak a Spy Sweepernek van, ez a szoftver a többiekkel szemben előnyt élvezett. 24 olyan oldalt is blokkolt, ahol az aláírások alapján nem lehetett következtetni a spyware program jelenlétére. A többiek pusztán az adatbázisuk alapján dolgoztak, és kiabrándító eredményt produkáltak: egyikük sem blokkolta még csak a kártékony weboldalakat felét sem. Leggyengébben a Spyware Doctor és a SpyBot teljesített, e két szoftver a fenyegetések kevesebb mint egy tizedét tudták kiszűrni. Még egyszer: ezek a szoftverek csak az

Tesztgyőztes A Spy Sweeper a legtöbb kategóriában az élen végzett, azonban ez sem elég arra, hogy egy vírusirtó nélkül tökéletesen megvédje gépünket a spyware alkalmazásoktól

Mit tegyünk? Számos antispyware alkalmazás ehhez hasonló figyelmeztetésekkel elbizonytalanítja a felhasználókat, amikor a felhasználó kezébe adják a döntést, ahelyett, hogy azonnal blokkolnák a gyanús programot

alíráások és más egyéb működési jellegzetességek figyelése alapján dolgoztak, viszont azt így megállapíthatjuk, hogy a kártevők viselkedése alapján egyikük sem tudja megbízhatóan kiszűrni a kémprogramokat.

Miután a kártevő a gépre került, elindul egy telepítési folyamat. Legalább ennek felderítése nem okozott komolyabb gondot – általában. A SpyBot valamennyi kísérletet blokkolta, a Windows Defender viszont alig néhányat – ez az oka annak, hogy a szoftver az utolsó helyre került a rangsorban.

A felderítés azonban még csak a kezdet, az alkalmazásoknak tudniuk kell blokkolni a folyamatot, és persze eltávolítani a kártevőt, kártevőket. E szempontból ismételtelen a Spy Sweeper mutatkozott a legjobbnak, de néhány hátránya ennek az alkalmazásnak is volt. A többiek esetében nagy hibának tartjuk, hogy túlságosan gyakran igényeltek felhasználói beavatkozást, rengeteg esetben a felhasználónak kell eldöntenie, hogy kémprogrammal áll-e szemben. Ráadásul, ha

ilyenkor csak a telepítés megszakítását kérhetjük, az EXE fájl a gépen marad, így később még probléma forrása lehet.

Gyakran kaphatunk téves riasztást is – ennek tesztelésére tíz népszerű programot telepítettünk, köztük a Deamon Tools, Microsoft Office 2007, Adobe Reader és iTunes alkalmazásokat is. A Windows Defender és a Spyware Sweeper csont nélkül vette az akadályt, míg az Ad-Aware tízből hétszer riasztott. A Spy Sweeper megszakította az Adobe Reader és a Skype telepítését, az AntiSpyWare 2 pedig kifagyott az iTunes telepítése során.

Kártevők kiirtása: csupa csalódás

Rengeteg felhasználó csak akkor kap észbe, és kutat spyware-irtó alkalmazás után, amikor gépét már ellepték a kémprogramok. Éppen ezért a tesztben résztvevő alkalmazásokat próbára tettük tíz „előre telepített” kémprogrammal is – köztük néhány olyannal, amelyik registry-módosításokat is végzett.

Megdöbbenő és egyben csalódást keltő eredmény született: teljesen egyik résztvevő sem tudta megtisztítani a rendszert. Még a legjobban teljesítők is csak a kártevők felét tudták eltávolítani, számos indítható fájl, több registry-bejegyzés is a gépen maradt.

Tesztünk végkövetkeztetése ezzel teljesen egyértelmű: a vírusirtó alkalmazások jobb munkát végeznek, mint a külön kémprogramok eltávolítására specializálódott szoftverek. Bár ez mindenképpen csalódást keltő eredmény, annyi pozitívum azért van a dologban, hogy egy korszerű antivírus program mellé, úgy tűnik, nem szükséges kémprogram-eltávolítót telepíteni.

De vigyázzunk, az egyszerűbb programváltozatok, jellemzően az ingyenes verziók és a különféle hardverekhez mellékelt szoftververziók nem tartalmazzák azt a modult, amelyik a kémprogramok eltávolítását végzi! Esetükben a „kevés is több, mint a semmi” elvet követve erősen ajánlott a kémprogram-eltávolító használata.

LEMEZMELLÉKLETEN

Spyware-védelem

- AVG Anti Virus Free ►ajándék vírusirtó
 - DrivelImage XXL ►HDD adatokat archiválja
 - Eset Smart Security 3.0 ►komplett csomag kiváló vírusirtóval
 - Gmer ►felderíti és törli a rootkit programokat
 - HijackThis ►átnézi a registryt rosszindulatú kódokat keresve
 - Recuva ►törölt adatokat állít vissza
 - Sandboxie ►szoftvereket biztonságos környezetben futtat
 - SpyBot Search & Destroy ►ingyenes kémprogramok elleni védelem
 - VirtualKeyboard ►virtuális billentyűzet billentyűzetfigyelők ellen
- A CD/DVD-N: Minden programot megtalál a **SPYWARE TESZT** menüpontban.

Antispyware-teszt: Víruskeresővel jobban járunk, mint a speciális programokkal

	1. HELY	2. HELY	3. HELY	4. HELY	5. HELY	6. HELY
Termék	Spy Sweeper 5.8	Ad-Aware 2008 Plus	Spyware Doctor 6	SpyBot Search & Destroy	AntiSpyWare 2	Windows Defender
Fejlesztő	www.webroot.com	www.lavasoft.com	www.pctools.com	www.spybot.info	www.ashampoo.com	www.microsoft.hu
Tájékoztató ár	9000 Ft	7500 Ft	9000 Ft	ingyenes	9000 Ft	ingyenes
Értékelés	67	56	56	52	50	48
Felderítés letöltés közben (URL szűrő/alíráás alapján)	20%/48%	0%/19%	0%/10%	0%/6%	0%/29%	0%/38%
Felderítés telepítés közben (viselkedés/alíráás/egyéb alapján)	0%/80%/10%	0%/40%/30%	0%/80%/10%	0%/10%/90%	0%/10%/70%	0%/20%/0%
Felderített/blokkolt/törölt program telepítés során	90%/60%/30%	90%/40%/30%	90%/50%/20%	100%/60%/10%	80%/40%/0%	20%/20%/0%
Téves riasztás (figyelmeztetés/blokkolás)	30%/20%	70%/0%	0%/0%	50%/0%	50%/10%	0%/0%
Kártevők letiltása utólagos telepítésnél (teljes/részleges)	50%/30%	50%/20%	30%/30%	20%/30%	30%/30%	60%/0%

● Csúskategória (100–90) ● Felső kategória (89–75)
● Középkategória (74–45) ● Nem ajánlott (44–0)
Értékelés pontszámokkal (max. 100)

CHIP-történelem: Hordozható zenelejátszók

Ma egy városban több fülhallgató, mint sapkás embert láthatunk – az MP3-lejátszó régen beépült a társadalomba. A CHIP végigkövette a **MOBIL ZENELEJÁTSZÓ** útját.

Nem tartozik az emberiség régi vágyai közé a zeneélvezet útközben – hogy őszinték legyünk, tulajdonképpen csak egy bizonyos Andreas Pavelnek volt ez az álma. Az 1945-ben Aachenban született médiavállalkozó 1972 februárjában a svájci St. Moritzban

nyomta le a Play gombot az általa összeállított Stereo-Belten. Ekkor a téli hegyek látkepe előtti hőésést Duane Allman és Herbie Mann Push Push című száma festette alá.

Találmányával sok neves szórakoztató-elektronikai vállalathoz bepopogott, és ajánlotta hasznosításra – köztük volt az ITT,

a Philips, a Grundig és a Yamaha –, de mind elutasították, mivel 1972-ben egyszerűen nem tudták elképzelni, hogy valaki nyilvánosan fejhallgatót viseljen, és úgy járkáljon az utcán. Pavel ennek ellenére különböző országokban szabadalmaztatta a találmányát, például Olaszországban is.

1979-ben aztán a Sony bemutatta a Walkmant (akkori áron körülbelül 250 DM-ért). Ez a készülék hatalmas siker lett, annyira, hogy végül az összes hordozható kazettás lejátszót walkmannek neveztek (akkor is, ha nem is a Sony gyártmányáról volt szó). A japán cég egyébként becsületesen meg is vette a Sennheiser által 1968-ban feltalált nyitott fejhallgató licencét, Pavel szabadalmait azonban nem igazán ismerték el. A következmény: bírósági harcok a walkman körül 1980–2007 között, amelyek végül milliói kifizetésekkel zárultak Pavel javára.

1983-ban ismét a Sony lépett, és egy CD-walkmannel jelent meg a piacon. Amíg azonban kazettás walkmanből 200 millió darabot adtak el, a CD-s készüléket először kevesen keresték. A korai kilencvenes évek technikai újításai azonban folyamatos zene-

élvezetről gondoskodtak, ezáltal a forgalom ugrásszerűen megnövekedett. Ezzel párhuzamosan a CD leváltotta az analóg kazettát a legkedveltebb zenehordozó posztján. A DAT és a DCC – digitális kazettaformátumok – csak rövid ideig voltak a piacon: nem tudtak a CD-lejátszók ellenében megmaradni.

iPod & társai: a világ első MP3-lejátszója Dél-Koreából származik

A tömegpiacon sosem terjedt el igazán és mégis fontos a MiniDisc-lejátszó és -felvevő. Különösen a zenészek körében voltak a kis, digitális felvevőkészülékek 1992-től kedveltek, mert szinte veszteségmentes felvételeket tettek lehetővé a szokásos stúdió költségek töredékéért. Aztán 1997-ben eljött az idő: egy dél-koreai üzletben gazdát cserélt az első MP3-lejátszó. Európában a Diamond

Multimedia indította el 1998-ban az MP3-korszakot a Rio PMP300-zal. A zeneipar azonnal felismerte a veszélyt, és a lejátszó gyártó céget többször is bíróság elé citálták – de rendre sikertelenül.

2001-ben szállt be az Apple az iPoddal (kb. 500 euró induló áron) a mobilzene-üzletbe. Az iPod népszerű volt, de az igazi robbanást az iTunes – a virtuális Apple-zenebolt elindulása hozta el. Az iPod mára kultusztárggyá vált, amelyből a mai napig 175 millió darabot adtak el. Azóta a lejátszott formátumok száma ugyanúgy növekszik, mint a maximális tárhelykapacitás, a kijelzőméret és az akküzemidő, az „ipod” nevet pedig sokan az MP3-as lejátszó szinonimájaként használják. A miniatürizálás mára odáig jutott, hogy a lejátszókat okostelefonokba, sőt, még ékszerekbe és ruházatba is integrálják.

A mobil zenelejátszók története

1972 **Stereo-Belt**
Az aacheni születésű Andreas Pavel összeépít egy hordozható készüléket, amely képes „minden élethelyzet műélvezeti lehetőségeit megsokszorozni”.

1979 **Sony Walkman**
Akio Morita és Masaru Ibuka, a Sony alapítói kifejlesztik az első walkmant – egy professzionális diktafonból.

1983 **A Philips DCC-lejátszója**
A kazetta a DCC-vel digitális lett. De ahogy a konkurens DAT formátum, úgy ez sem tudott más formátumokkal szemben elterjedni.

1990 **SeaHan mpman**
A koreai SeaHan gyártó úgy dobja piacra az első MP3-lejátszót – 16 MB tárhellyel –, hogy a világ többi részén észre sem veszik.

1992 **Sony Discman**
A Discmannel a zene mobil élvezete is digitálissá válik. A rázkódásokkal szembeni érzékenysége miatt azonban a gyors piaci siker elmarad.

1997 **Diamond Rio PMP300**
A Rio PMP300 piaci bevezetése felrázza a zeneipart. A 32 MB-os lejátszó, amely párhuzamos porton keresztül tölthető fel MP3 számokkal, sok bírósági eljárás tárgya.

1998 **Sony MiniDisc**
A MiniDisc elsősorban zenészek körében kedvelt – hiszen a kis készülék veszteségmentes felvételeket, vágásokat és másolatokat tesz lehetővé olcsón.

2000 **Siemens SL45**
Az SL45 a Siemenstől az első mobiltelefon, amelyben cserélhető memóriakártya van, MP3-playbacket kínál, és a Java Virtual Machine-re épül – a Siemens azonban nem ismeri fel a termékben rejlő lehetőségeket!

2001 **Apple iPod**
Évek óta ez a számítógépgyártó Apple legnagyobb dobása: az iPod 5 GB-on 1000 zeneszámnak kínál helyet, piacra kerülésekor kb. 500 euró volt az ára. Hihetetlen boomot indít meg.

2003 **Apple iTunes**
Az iTunes online zenebolt indulásával, ahol először lehet zeneszámokat egyesével legálisan megvásárolni, végre van mivel etetni az MP3-lejátszók állandóan növekvő tömegét.

2005 **iriver iFP-995**
A flashmemória most olyan olcsó, hogy már a rendes memóriamérettel (512 MB-tól) rendelkező lejátszók is megfizethetővé válnak.

2006 **Microsoft Zune**
Ha az Apple MP3-lejátszókkal és zenével milliókat és milliókat keres, a Microsoftnak is kell egy szellet a tortából. A Zune-player lett volna a válaszuk az iPodra, de csak az USA-ban forgalmazták, és bukás lett.

2008 **Archos 5**
250 GB-os tárhelykapacitásával az Archos 5 egyelőre kijelöli a csúcst a média-lejátszók számára. A zenelejátszás e sokoldalú tehetségnek csupán az egyik képessége.

JÖVŐ
MP3-lejátszó mint szolgáltatás
A mobil zenelejátszás egyre kevesebb helyet igényel. A trend a mobiltelefonokba, órákba, szemüvegekbe és a ruházatba integrálás irányába tart. A klasszikus MP3-lejátszó kifutó modell.

H.264: egy szabvány minden videóhoz

Egy **MODERN VIDEOKODEK** bárhol és bármikor bevethető, platformtól függetlenül. Ezeknek a követelményeknek tökéletesen eleget tesz a H.264, amely korunk szabványává nőtte ki magát.

Az Apple az iPod videóknál, az Adobe a Flash Playerben használja, sőt, a YouTube videókat is ezzel a kodekkel tömörítik. A HD TV és IP TV szolgáltatók is ezt használják, sőt, Magyarországon a földfelszíni digitális műsorszórás alapja is ez a kodek: a H.264. Vagy ahogyan mások ismerik, AVC, azaz Advanced Video Codec. A szabvány mindenható beférkőzött, a HD TV adásoktól a webstreamekig mindenféle anyag tömörítésére ideális – kiváló minőségű és emellett méretben is felveszi a versenyt minden alternatívájával, s ezért az egyetlen logikus választás az MPEG2 leváltására. Ez persze nem meglepő, magas tömörítési foka miatt a H.264 a nagyfelbontású anyagoknál is használható fájl méretet ad, míg a weben és a hordozható lejátszók esetében a korábbi fájl méret megtartása mellett jobb képminőséget.

Az AVC logikus döntés volt a Blu-ray szabvány kidolgozóinak számára is; bár két versenytársa is volt, a korábban már említett MPEG2 mellett a Microsoft-féle VC1 is parkolópályára került. Kísértetiesen hasonló a helyzet a videokameráknál is – bár itt volt néhány modell, amely MPEG2-ben rögzített HD videókat, ma már szinte csak AVC-s modellek vannak jelen a piacon. A H.264 videokamerák számára optimalizált verziója az AVCHD nevet kapta egyébként. Cserél a DivX is, a 7-es verziótól kezdve H.264 alapú tömörítést használhatunk majd vele. Mindezeket alapul véve nagy az esélye annak, hogy a formátum széles körben elterjed, univerzális lesz.

Alapok: hogyan működnek a kodekek?

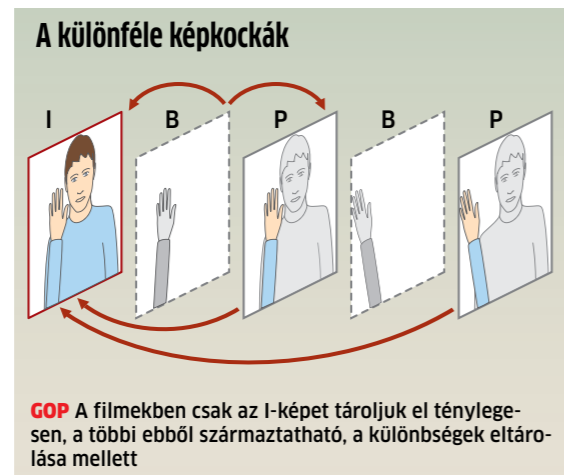
A fejlesztők nem a H.264 esetében találták fel a spanyolviaszt, már ami a tömörítés folyamatát illeti. Az MPEG2 és a H.264 tulajdonképpen e szempontból teljesen azonos módon viselkednek; a filmek (az egyszerűség kedvéért most számoljunk egész számokkal) másodpercenként 24, 25 vagy

30 képkockából állnak. A képkockákat az MPEG2 tömörítő csoportokra osztja, ezeket a csoportokat nevezzük GOP-nak (Group of Pictures). Egy GOP rendszerint 12 képkockából áll. Az elsőt az enkóder éppen úgy tömöríti be, mint egy normál állóképet, azaz egy JPEG fájlt.

Ez a következőképpen zajlik: a tömörítő a képet 16x16-os makroblokkokra bontja, majd mindent átkonvertálja YCrCb (YV12) színterűre. Ez a pixelek fényerősségét tárolja, illetve a vörös és kék színek esetében az eltérés mértékét. Mivel az emberi szem érzékenyebb a fényerőre, mint a színekre, a bitek úgy vannak elosztva, hogy a fényerő értékek tárolására több „hely” jusson. A színinformációk tárolása kisebb blokkokban, 8x8-as egységekben történik.

Az enkóder a fényerősség (luma) és színinformációk alapján kiszámolja a blokkok frekvenciáját, és egyszerűsítést is végez, hogy a túl magas frekvenciaértékek eltűnjenek. A frekvencia azt adja meg, hogy az adott makroblokk a képkockák közötti különbségnek mekkora részét teszi ki. Az első képkocka a kiszámolt adatokkal együtt alkotja az I-frame-et (Intra).

GOP-on belül a többi képkocka kiszámolását az enkóder az I-képkocka alapján végzi, ami kétféle szabály alapján is történhet.

A GOP-on belül P (Predictive) és B (Bi-predictive) képek vannak még, ezek kiszámolása eltérő. A P-frame-ek esetén a képkocka alapján történik (az enkóder a képkockák közötti különbséget tárolja), míg a B-frame-eknél a kiindulási állapot egy előző vagy következő P vagy I kép adja. A B-képek nagy előnye, hogy a felület leírásához szükséges mozgásvektorokat nemcsak a megelőző, hanem a következő képkockából is származtathatni lehet, aszerint, hogy melyik igényel kisebb tárolókapacitást. Ez alapján logikus, hogy a GOP-on belül a legkisebb helyigényű képkockák a B-képek. Minél több B-frame-et képes használni egy enkóder, annál kisebb fájl méret érhető el vele, látható minőségbeli romlás nélkül.

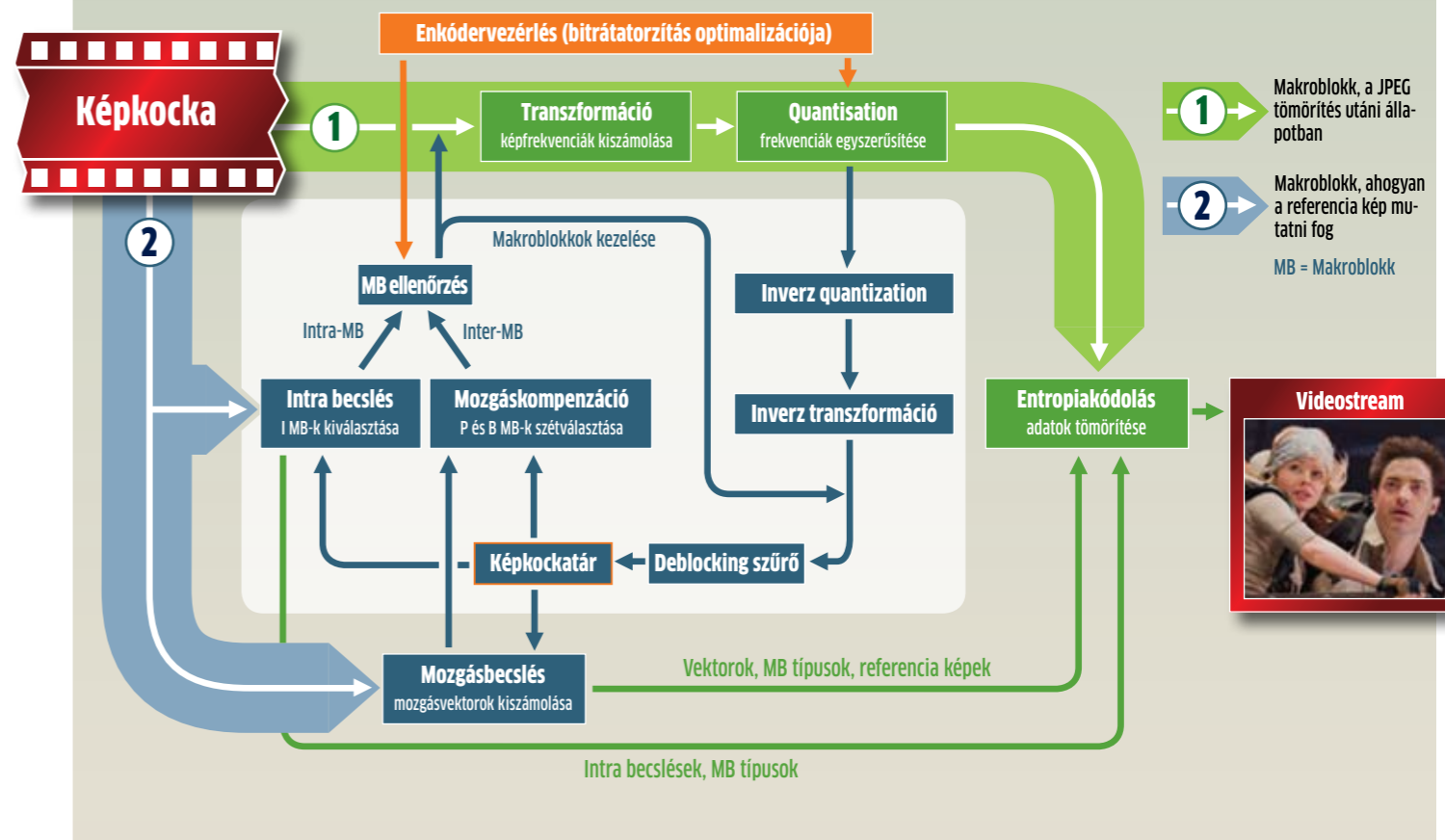
Transzformáció: kisebb blokkok

Az MPEG2 és a H.264 közötti különbséget akkor fedezhetjük fel, ha megnézzük, hogy a két kodek miként viselkedik a frekvenciák átalakításakor. Az MPEG2 enkóder a makroblokkokat négy darab 8x8-as területre bontja, és azokon ún. diszkrét cosinus transzformációt (DCT) hajt végre. Ennek eredményeként a nagy felületek frekvenciája kicsi, a részletek pedig nagy értéket vesz fel. Az átalakítás végeztével egy mátrixot kapunk eredménynek, amely tartalmazza a DC-együtthatókat, s rendszerezve tárolja a blokkok frekvenciáját. Jellemzően a bal felső sarokba a legkisebb, a jobb alsóba a legnagyobb értékek kerülnek. Az egyes blokkok esetében nem feltétlen szükséges a teljes információ tárolása, van mód arra is, hogy a szomszédos blokkokhoz való eltérő mértékű rögzítsük. A szemünk sajátosságainak figyelembe vételével a túlságosan nagy frekvenciákat lehet egyszerűsíteni, a gyors változásokat ugyanis nem tudjuk elég pontosan követni.

Így működik a H.264 kodek

Az enkóder kétféle módon is feldolgozza a filmet. A makroblokkok, amelyeket képként tárol el, egyből az átalakítóhoz kerülnek. A blokkok, amelyek egymásból származtathatók, előbb több becsülőfüggvényen „mennek keresztül”. Lássuk, hogyan néz ez ki a valóságban.

kok, amelyek egymásból származtathatók, előbb több becsülőfüggvényen „mennek keresztül”. Lássuk, hogyan néz ez ki a valóságban.

Briliáns képminőség okos tömörítéssel

A H.264 ezzel szemben 4x4-es blokkokat használ, illetve ha az ún. High Profile-t használjuk, akkor azok mellett 8x8-as egységeket is. A kisebb blokkokra való átváltás mindenképpen szükséges volt, mert így sokkal pontosabb mozgáskövetést lehet leképezni, ami pontosabb információt, jobb képminőséget eredményez. Ezzel a változtatással például erősen lecsökkenthető az ún. ringing-effektus (ez jellemzően akkor jelentkezik, ha egy tárgyat nagy kiterjedésű, viszonylag homogen háttér előtt ábrázolunk, ami azért nem ritka a filmekben). A 4x4-es blokkok alkal-

mazásának további előnye, hogy a frekvenciaadatok meghatározásánál pontosabb adatot kapunk, mint az MPEG2 esetében alkalmazott DCT-vel.

Quantization: rugalmas méretek

Az adatmennyiség csökkentése a következő, quantizationnek nevezett lépés során történik meg. Ideális esetben az enkóder a frekvenciaadatok alapján határozza meg, hogy melyek a fontos és melyek a kevésbé fontos makroblokkok, azaz melyek azok az adatok, amelyeket úgy lehet eltüntetni, hogy a szemünk nem fogja észrevenni. Az alapelv, ahogyan korábban már említettük, egyszerű: az alacsony frekvenciájú blokkokat kell megtartani, és a magas frekvenciájúakból kell dobni annyit, amennyit csak lehet. Az enkóder egy ún. quantization mátrixot helyez a blokkok fölé előbbieket megállapítására.

Az MPEG2 enkóder az egyes frekvenciaadatokot a quantization mátrix adatai alapján dolgozza fel. Gyakran előfordul, hogy a magasabb frekvenciákat o-ra cseréli a tömörítő, ezzel gyakorlatilag törölve az infor-

mációkat. Ezzel szemben a H.264 a mátrix adatai mellett egyéb információkat is felhasznál, annak érdekében, hogy a kerekítési hibák, illetve a lenullázódás veszélyét nagyban lecsökkentse. A H.264 quantization mátrixa összesen 51 fokozatot tartalmaz, amelyek logaritmikusan növekednek. Ezzel elérhető, hogy az alacsonyabb értékekhez relatív és abszolút értékben is pontosabb információkat társítsunk – szemünknek éppen erre van szüksége! A H.264 fejlettségét jól mutatja az is, hogy nemcsak a 4x4-es és a 8x8-as blokkokhoz használ külön mátrixot, hanem az I-, illetve a P/B-képekhez is, így mindenhol a lehető legnagyobb tömörítési fokozatot lehet elérni.

A H.264 „gyári” mátrixaival is kiváló eredményt lehet elérni, azonban az igazán profik a tartalomhoz mérten saját mátrixot is készíthetnek. Így tetszőlegesen növelhetjük a bitrátát például a nagyobb frekvenciájú részletek esetében. A mátrixot a tömörítőprogramok bekódolják a filmbe, így lejátszáskor biztosan nem lesz kompatibilitási hiba. Mivel a quantization mátrix →

az adatmennyiség szabályozásának kulcsa, csak akkor érdemes játszani vele, ha tudjuk, hogy mit csinálunk. A mátrix helytelen beállítása ugyanis a képminőség rovására mehet – de a visszajátszás során akár a blokkmentesítő algoritmust is megzavarhatja. Utóbbi szintén gyenge képminőséget eredményezhet.

I-képek: hatékony tömörítés

Az MPEG2 tömörítésnél az I-frame-ek kezelése befejeződik a DCT algoritmus lefutása után, a H.264 esetében azonban még koránt sincs vége a folyamatnak – a H.264 a képet még tovább zsugorítja. Éppen úgy, ahogyan az MPEG vagy a JPEG esetében, az együttíthatók leírhatók a szomszédos blokkok információi alapján (az eltérések rögzítésével). Mivel az enkóder mindig a kép bal felső sarkával kezdi a képfeldolgozást, ennek az egynek a kivételével az összes többi makroblokk felírható ily módon.

Amennyiben hagyományos felületről van szó, a fényerősség- és színinformáció-értékek egyezők. Márpedig ha ez a helyzet, az enkóder a frekvenciát is tudja származtatni a baloldali vagy a felső szomszédos blokk frekvenciájából. Mindez egy optimálisan tömöríthető adathalmazt eredményez. A származtatás előnye, hogy abban az esetben, ha a szomszédos makroblokkok nem teljesen

azonosak, a köztük lévő minimális különbség leírására használt információ kisebb, és jobban is tömöríthető.

Az I-képek esetében a H.264 nagyon rugalmas, hiszen a kép tömörítésekor 4x4-es, 8x8-as és 16x16-os blokkokat is képes használni, attól függően, hogy az adott helyzetben mennyire homogén felületről van szó.

P/B-képek: még több lehetőség

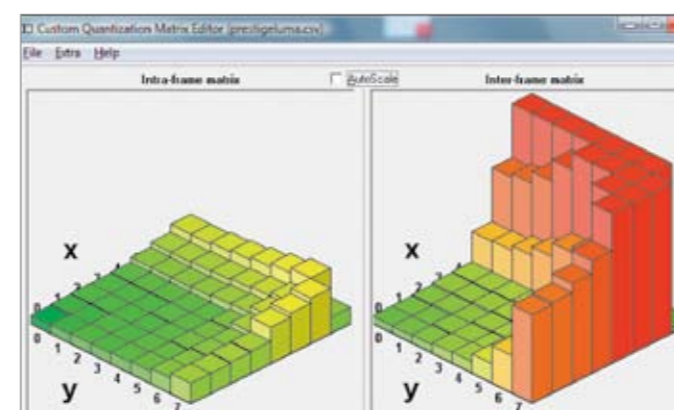
A köztes képkockák származtatásakor az alapelv egyszerű: annyi makroblokk információját kell mozgásvektorok segítségével eltárolni, amennyit csak lehetséges. Minél rugalmasabb a kodek a köztes képkockák kezelésében, annál jobb. Az MPEG2 és a H.264 egyaránt I-, P- és B-képekkel dolgozik, azonban míg az MPEG2 GOP struktúrája kötött, addig a H.264 esetében van mozgástér. A H.264 akár B-képekből is tud B-képet számlolni, így B-kép piramist építeni, sőt, a kodek akár több képkocka adataiból is tud dolgozni. Az ingyenes x264 kodek például három, a fizetős MainConcept pedig akár négy képkockából is, ha valamely Blu-ray profilt választjuk ki. Ezek a lehetőségek az MPEG2 esetében nem adóttak.

A H.264 itt újabb előnyre tesz szert: mivel a P-frame-eknél a makroblokkok egy előző P-képből vagy I-képből származthatók, egy új képkockatípus is bevezetésre került, IDR né-

ven. Ez a képkocka éppen olyan, mint egy I-kép, azonban a mögötte álló P- és B-képek nem származtathatók olyan képkockából, ami az IDR előtt van – ez nem a tömörítés fokozását, inkább a képminőség optimalizálását eredményezi. Az x264 esetében ilyen IDR-képkocka átlagosan 250-300 képkockánként van, azaz nagyjából 10 másodpercenként. Az IDR-ek beillesztése azonban nem fix időközönként történik, hanem a képsorok elemzése alapján akkor, amikor szükséges – tipikusan és optimálisan jelenetváltásoknál. A videószerkesztő programok az AVCHD videokamerákból importált streamek esetén újratömörítés nélkül is be tudják jelölni az IDR-képeket, megkönnyítendő a későbbi feldolgozást. A H.264 a köztes képkockák kódolására nemcsak eltérő méretű (4x4, 8x8 vagy 16x16), hanem eltérő alakú blokkokat is képes használni, így 16x8-as vagy 8x4-es régiókkal is tud dolgozni. Mivel minden blokkhoz tartozik egy mozgásvektor, a tömörítésnél kevesebb információ vész el abban az esetben, ha nemcsak a blokkok méretét, hanem az alakjukat is rugalmasan lehet változtatni. A H.264 ráadásul több mozgásvektort tud felhasználni, amelyek kétszer pontosabbak is, mint az MPEG2 esetében.

Direkt mód: másolt vektorok

A mozgásvektor kifejezés valójában kissé félrevezető, mert a vektorok nem a képen

Quantization A 8x8-as mátrix meghatározza az I-képek (balra) és a P/B-képek (jobbra) intenzitását

megjelenő mozgást írják le, hanem egy szomszédos képkocka valamelyik makroblokkjára mutatnak. A vektorok használata optimális, mert egyszerre három információt is hordoznak: a makroblokk koordinátái mellett a hivatkozó képkocka számát is. A P-képeknél az enkóder minden egyes blokkra összegyűjti a lehetséges forrásokat. A B-képeknél a helyzet valamivel nehezebb, hiszen itt egyetlen blokkra két mozgásvektor is mutathat, hiszen nemcsak egy előző, hanem egy következő képkocka adatait is felhasználhatjuk. Egyébként az enkóder ebben az esetben is egyszerre csak egy vektort szűr be, ám a különbséget mindkét képhez képest elmenti. Plusz információt kell viszont eltárolni, a streamnek ugyanis tartalmaznia kell azt is, hogy egyenlő több adatból dolgozott az enkóder. Ez azonban még mindig kevesebb adatot igényel, mintha a mozgásvektort tárolnánk el, tehát a hatások növekszik.

Ennél is hatékonyabb a direkt mód: ha a hivatkozó képkocka azonos helyén azonos mozgásvektor található, akkor ezt értelem-szerűen nem kell újból eltárolni, elég, ha azt rögzítjük, hogy a hivatkozó képkocka mely adatát kell „átmásolni”. Lejátszáskor a dekóder egyszerűen átnyúl az „eredeti” képhez, és annak adatait is felhasználja.

Mozgásvektorra akkor sincs szükség, ha a kép tartalma nem, csak a fényerő változik. Tipikusan filmek végénél szokott ilyen helyzet előállni, amikor is a zárókép kimeredik, és fokozatosan elsötétedik. Ebben az esetben a H.264 egy ún. súlyozott becslést használ; a fényerő és a színinformációk is kiégeszthetők egy plusz tényezővel, ami leírja – például a luma változásának mértékét. A B-képeknél ez a plusz infó az átmeneteknél a leghasznosabb, mert az „amiből” és az „amivé” képre vonatkozó hivatkozások éppen ennél a képkockatípusnál találkoznak. A legtöbb adatot mégsem ezekkel lehet spórolni, hanem a blokkok egyszerű elhagyásá-

val; B- és P-képeknél, ha az előző képhez képest a tartalom nem változik, akkor vektorok és tartalmi információk tárolása felesleges. Lejátszáskor a szoftver tudni fogja, hogy a hivatkozó képkocka azonos „helyen” lévő blokkját kell újból felhasználni. A legnagyobb hatások értelem-szerűen akkor adódik, ha azonos háttér előtt mozognak karakterek, objektumok.

Deblocking: a tökéletes kép

Tömörítésnél annál nagyobb quantization-értékeket kell használni, minél kisebb bitráta-val dolgozunk. Korábban már említettük, hogy az MPEG2 esetében sajnos előfordulhat, hogy a fényerő vagy a színértékek valamelyike o-ra változik; ebben az esetben a tömörített tartalom homogén színű lesz, noha az eredeti filmben színátmenet szerepelt. Ez blokkosodást, illetve gyűrűsödést is eredményezhet, s nyilván filmnézés közben rontja az élményt.

Az MPEG2-vel ellentétben a H.264-et felkészítették ennek a jelenségnek a kivédésére, a dekóderbe ugyanis egy deblocking szűrő is került. Ez a szűrő változtatható erősségű, és van annyira intelligens, hogy mindig az adott körülményekhez hangolja magát. Ha a quantization paraméterek kicsik, a deblocking filter gyenge, vagy esetleg ki is kapcsol, ha pedig nagy, akkor a deblocking is erősebb fokozatra kapcsol.

A deblocking szűrőt azonban nemcsak lejátszáskor, hanem tömörítésnél is használja a H.264, minden olyan képkockánál, amelyek másik képkocka hivatkozási alapjaként szolgálnak. Ez fontos lépés, mert e nélkül a minőségbeli romlás sokkal érzékelhetőbb mértékben jelentkezne.

A szűrő működését a felhasználók is szabályozhatják. Két fontos paraméter van: az alfa az erősséget határozza meg, a béta érték pedig a blokkfelismerés módját. Ennek változtatásával kivédhető, hogy fontos részletek tűnjenek el lejátszáskor. És még valami:

ha lehet, természetesen jobb megoldást jelent a bitráta növelése, inkább ezt az utat érdemes választani.

RDO: további minőségi beállítások

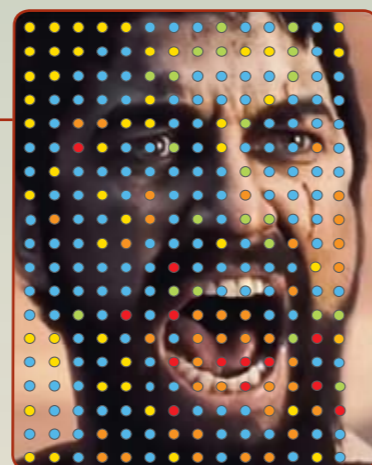
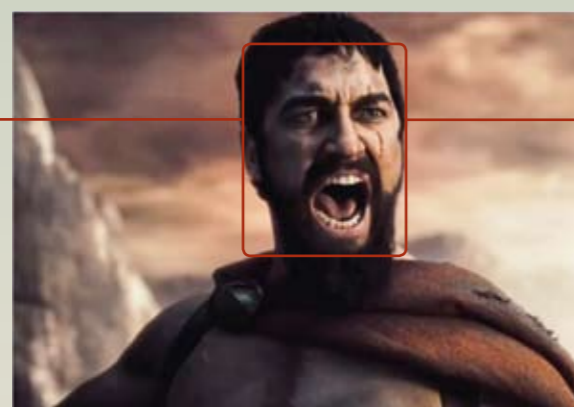
Fentiekből látszik már, hogy a videótömörítés nem egyszerű folyamat, és talán már az is kiderült, hogy a H.264 kodek számos beállítási lehetőséget kínál a fájl méret és a képminőség befolyásolására. E paramétereket nehéz optimálisan beállítani, tulajdonképpen azt is mondhatjuk, hogy minden filmhez más az optimális beállítás. Am nemcsak a makroblokkok mérete vagy éppen a mátrixok értékei számítanak.

Van egy ún. RDO (Rate Distort Optimalization), amely átveszi az irányítást, és pontosan hangolja a minőséget befolyásoló beállításokat. Az RDO azt vizsgálja, hogy a kodek adott szolgáltatása, amely elvileg a képminőséget javítja, adott jelenetnél →

INFO

H.264 stream elemzése

A StreamEye nevű program (www.elecard.com) az MPEG2 és H.264 streameket képről képre tudja elemezni. Az alábbiakban a 300 című film egy B-képkockája látható.

— Előző kép
— Következő kép

- Kihagyva
- Kódolt (8x8)
- Kódolt (16x16, 4x4)
- Kódolt, direkt

Mozgásvektorok A B makroblokkok vektorainak meghatározásakor a piros nyilak az előző, a zöld nyilak a következő képkockától származó információra mutatnak.

Makroblokkok A H.264 különböző típusú blokkjai

valóban eléri-e célját, azaz valóban kell-e használnunk. Emellett az RDO azt is megnézi, hogy vajon a minőségbeli pluszért nem kell-e túl nagy árat fizetnünk, azaz nem növeli-e meg az adott beállítás a fájl méretet túlságosan. Erre azért van szükség, mert tömörítésnél rendszerint van egy fájl méret, amibe bele kell férnünk, illetve van egy maximális bitráta is, amit semmiképp sem szabad túllépni.

Az RDO a tömörített kép zajszintjének megállapításával végzi az ellenőrzést, ez egy egyszerű matematikai algoritmus, melynek segítségével a tömörített és az eredeti kép tartalma összehasonlítható. Az is igaz persze, hogy bár matematikailag tökéletesen összehasonlítható a két képkocka, sajnos ez semmit nem mond el arról, hogy az emberi szem mennyire találja majd a tömörített képet jónak. Pedig végső soron csak ez számít!

A H.264 több korrekciós mérést is tud ennek megállapítására, azonban ezek nem tartoznak a szabványos opciók közé. Itt van például az adaptív quantizációs, amely a blokkosodást hivatott kiszűrni, mégpedig úgy, hogy a homogén felületeknél csökkenti a quantization-értékeket – persze ez azzal jár, hogy a bitráta növekszik valamelyest. Az x264 tömörítéskor egy plusz vizsgálatot is elvégez, amely elvileg megállapítja, hogy a szem az adott képet mennyire fogja eredetinek látni. Vizsgálatok kimutatták, hogy a blokkos, de több részletet tartalmazó képet a szem az eredetihez jobban hasonlónak látja, mint egy olyat, amelyben nincsenek látható tömörítési hibák, emellett azonban kisebb a részletesség is.

CABAC: jobb rendezettség

A H.264-et felkészítették az entropikus kódolásra is, amellyel az adatok eltárolásakor csökkenthetjük valamelyest a fájl méretet. Az alapprofilban a H.264 az ún. CAVLC-t használja, amiről annyit kell tudni, hogy egy sima, ZIP-hez hasonló tömörítés, filmes adatokra optimalizálva. A high profile kiválasztásakor viszont használhatjuk a CABAC eljárást (sőt, ez az alapértelmezett), ami átlagosan 15%-kal jobb hatásfokkal dolgozik. Cserébe lejátszáskor nagyobb számítási kapacitásra van szükség.

A CABAC működése a H.264 működéséhez hasonlóan eléggé összetett, az adatok zsugorítása összesen három lépésben történik. Először is a quantization-értékeket és a mozgásvektorokat kettes számrendsze-

rűre kell átalakítani. Ha ez megvan, az enkóder kiválaszt egy illeszkedő valószínűségi modellt – nagyjából 400 közül. A harmadik lépésben aritmetikus kódolással annak meghatározása történik, hogy adott helyen a 0 vagy az 1-es érték „felbukkanásának” mennyi a valószínűsége.

Amint már említettük, a CABAC hatékonysága 15%-kal nagyobb, de ez persze attól is függ, hogy milyen a tömörített tartalom. Minél több a hasonló számsor, annál jobb a hatásfok, illetve az is növeli a hatékonyságot, ha a mozgásvektorok között sok a 0 vagy majdnem 0 érték. Mindezek felhasználásával optimális esetben annyira kicsi lesz a tömörített és az eredeti képkocka között a különbség, hogy a felhasználó nem tudja megállapítani azt sem, hogy melyik melyik. A használatban lévő kodekek közül pillanatnyilag a H.264 a legjobb választás.

Nyugodtan állíthatjuk tehát, hogy a használatban lévő kodekek közül a H.264 messze a legjobb, nemcsak kiváló képminősége, hanem rugalmas használhatósága miatt is: éppúgy alkalmas nagyfelbontású tartalmak tömörítésére Blu-ray lemezen, mint webes videók kódolására a YouTube-on.

INFO

Profilok és szintek: H.264 konform tömörítés

A H.264 szabvány készítésekor különféle profilokat hoztak létre, a használhatóság megkönnyítése, és a kompatibilitás fenntartása érdekében. Egy-egy profil azokat a beállításokat tartalmazza, amelyeket az enkóder használhat. Bár több is van, véleményünk szerint az alap, a normál és a magas profilokkal érdemes közelebbről megismerkedni. A baseline elsősorban mobil eszközök számára ideális (PSP, iPod). Ebben olyan fontos dolgok, mint például a B-képek, teljesen hiányoznak – alapvetően azért, mert a kitömörítéshez, azaz a visszajátzásához kevesebb erőforrásra van szükség. A normál profilt a YouTube videók, vagy akár a letölthető, minőségi képet nyújtó mkv fájlok is használhatják, ebben alig van valamilyen megszorítás. A magas profilt a tökéletes minőségre törekedő Blu-ray lemezeknél, illetve a valós idejű tömörítést használó eszközöknél, például a videokameráknál használják. Emellett, hogy ez utóbbi fókuszál a legjobban a képminőségre, szinte minden lehetséges opció beállítását engedélyezi.

BLU-RAY KOMPATIBILIS STREAMEK:

Az egyes profilokon belül többféle szint is létezik. Ezek – többek között – a maximális bitrátát is meghatározzák. A Blu-ray esetében 24 megabit a limit, ezt a 4.1-es profil tartalmazza.

Emellett az egyes szintek a kitömörítéshez szükséges pufferméretet is definiálják. Ez az x264 esetében 40 000 kilobit. Érdekes, hogy a Sony az eszközeiben ennek ellenére csak 30 000 kilobitot használ. A puffernak elég nagy-nak kell lennie ahhoz, hogy minden szükséges referenciaképet tárolhasson, hogy a lemezen való ugrándozás nélkül lehessen a B-képeket kiszámolni. Szoftveres (számítógépes) programoknál persze nem lehet gond a kicsi pufferból, de az asztali készülékeknél igen!

PROBLÉMÁK AZ X264-GYEL:

Korábban az x264-gyel tömörített 1080p-s filmek nem indultak el az asztali lejátszókon, mert az enkóder túl nagyra állította be a puffert – most már elérhető az x264-gyel is működő BD Profil (<http://sourceforge.net/projects/megui/>).

Az x264-nek azonban van egy további „hibája” is, mégpedig az, hogy engedi a B-képekből piramisok építését. Ha ezt az opciót engedélyezzük, a B-képek egymásra épülése miatt ugrászerűen megnő a szükséges pufferméret, s gyakorlatilag nincs az a lejátszó, amelynek elég nagy lenne a felhasználható memóriája. (Egyszerre több B-kép referenciaképeit is tárolni kellene, amelynek hatása hatványozottan érvényesül.)

HDTV FELVÉTELEK JAVÍTÁSA:

A HDTV felvételek gyakran 720p formátumban, x264-gyel kódolva kerülnek hozzánk. Ez alából nem túlságosan Blu-ray barát formátum. A hibát a fájlok fejlécében kereshetjük: az x264 a videotömörítés során automatikusan 5.1-es profilt állít ugyanis be. Ezt szerencsére könnyen át lehet írni; használjuk a H264Infot (<http://batchccews.sourceforge.net/>), és változtassuk meg a profil értékét 4.1-re. Ha ezzel megvagyunk, akkor most már mennie kell a filmnek. Mivel a B-képek mérete a teljes HD felbontás 44%-a csupán, még a kicsi pufferméret sem okoz majd gondot – gyakorlatilag nem fordulhat elő, hogy elérjük a memóriálimitet.

H.264 profil	Alap	Normál	Magas
I-/P-/B-képek	●/●/—	●/●/●	●/●/●
Több referencia képkocka	●	●	●
Deblocking	●	●	●
CAVLC/CABAC	●/—	●/●	●/●
Váltottsoros kódolás	—	●	●
Szintér: 4:0:0/4:2:0/4:2:2	—/●/—	—/●/—	●/●/—
Színmélység: 8/9/10 bit	●/—/—	●/—/—	●/●/●
Blokkméretek: 4×4, 8×8	●/—	●/—	●/●
Egyéni quantization mátrix	—	●	●

Kövesd a legjobb fogyasztót WLAN routerek

Újabb felvonásához érkezett a CHIP **ENERGIATAKARÉKOS KÉSZÜLÉKEKET** felvonultató sorozata. Egy éjjel-nappal működő router jelentős mennyiségű energiát fogyaszt el. Bemutatjuk a legjobbakat.

Követendő legjobb WLAN router DSL modem nélkül

A Linksys routere példamutató a hagyományos, azaz a különleges opciókat mellőző WLAN routerek kategóriájában. Mivel nincs beépített modem, se merevlemez, se más fogyasztó, így a legjobb készülék készenléti módban beéri 3,2 wattal, fogyasztása pedig működés közben is csak 5,5 watt.

A listánkon nem szereplő Buffalo WZR-G300N ennek bő kétszeresét igényli, ami nem csoda, hiszen az adóteljesítménye, így a lefedettsége is igen nagy. Olyan dual-band megoldást kínál (2,4 GHz és 5 GHz egyszerre), amely nélkülöz bármiféle energiagazdálkodást. Ha mégis ilyet vásárolunk, akkor

kapcsoljuk ki a nem használt WLAN modult, és csökkentjük az adóteljesítményt is – ez az egyetlen módja, hogy a Linksys WRT160N fogyasztásához közel kerüljünk.

Energiatakarékos n-es WLAN: nem fogyaszt többet, mint a 802.11g

Mérési eredményeink érdekes eredményeket tükröznek, mégpedig azt, hogy az új generációs 802.11n-es routerek a nagyobb sebességük és hatótávolságuk ellenére kevesebbet fogyasztanak a g-s változatoknál: a WRT160N maximális fogyasztása alacsonyabb, mint bármely más 54 megabites routeré.

Linksys WRT160N

A Linksys routere ugyan önmagában nem jeleskedik különleges szolgáltatásokkal (DD-WRT firmware-rel viszont igen), fogyasztása alapján mégis sokak kedvence lehet

Helyezés	CHIP Top10 helyezés	Pont	Termék	Tájékoztató ár	Fogyasztás készenléti állapotban	Fogyasztás adatátvitel közben
1	25	59	Linksys WRT160N	25 000 Ft	3,2 W	5,5 W
2	35	56,4	Sweex LW300	21 000 Ft	3,9 W	5,3 W
3	20	60,5	SMC WBR14S-N2	14 000 Ft	4,3 W	5,2 W
4	31	57,6	D-Link DIR-615	13 000 Ft	4,6 W	5 W
5	23	59,3	Zyxel NBG-415N	45 000 Ft	5,1 W	5,7 W

Követendő legjobb WLAN router DSL modemmel

Azokat a routereket, amelyekbe DSL modemet is integráltak, további vizsgálatnak kell alávetni, hiszen a legtöbb esetben nem csak egyszerű DSL routerek, hanem szolgáltatások tucatjaival bíró WLAN-központok. Általános az USB porton csatlakozó háttértár kezelése (fájl- és médiaszerver), a VoIP funkciók, ritkább esetben az ISDN csatlakozás.

FritzBox: tengernyi szolgáltatás alacsony fogyasztás mellett

Tudásban ő az etalon, nála gazdagabban felszerelt otthoni vezeték nélküli routert nem találunk a piacon. A berlini székhe-

lyű AVM legújabb készüléke több mint hét készüléket egyesít, ezért bizony hátrányba került a többiekkel szemben. Ha viszont külön-külön vennénk meg a darabokat, akkor biztosan többet fogyasztanának 7,8 wattnál (készenlét), illetve 8,1 wattnál (adatátvitel közben).

Ha viszont a tökéletesen takarékos routerre van szükségünk, akkor a Linksys WAG160N a nyerő, amely persze nélkülözi az extra funkciókat. Ebben a kategóriában ez a felszereltség általános, így okos energiagazdálkodással és nagyon jó adapterrel a legjobbak közé lehet kerülni.

Linksys WAG160N

Még beépített modemmel is energiatakarékos a Linksys routere. A mezőnyhöz viszonyított alacsonyabb fogyasztása ellenére igen nagy tudású

Helyezés	CHIP Top10 helyezés	Összpontszám	Termék	Tájékoztató ár	Fogyasztás készenléti állapotban	Fogyasztás adatátvitel közben
1	37	56,2	Linksys WAG160N	34 000 Ft	5,5 W	7,7 W
2	28	57,9	DrayTek Vigor 2820n	51 000 Ft	5,8 W	6,1 W
3	22	59,3	D-Link DSL-2740B	32 000 Ft	7,3 W	7,6 W
4	3	76	AVM FritzBox Fon WLAN 7270	70 000 Ft	7,8 W	8,1 W
5	43	51,9	Netgear DG834N	40 000 Ft	10,2 W	10,8 W

CD- ÉS DVD-tartalom

E havi nagyszerű ajánlatunk: a Paragon Drive Copy 9 SE, amellyel a merevlemez-cserék és -bővítések gyerekjátékká válnak, és az Ashampoo PowerUp 2009, amellyel kedvünkre hangolhatjuk a Windowst. Exkluzív CHIP csomagjaink pedig a túlszűfolt programok felváltására, és gépünk tökéletes védelmére szolgálnak.

CONCEPTDRAWMINDMAP 5 P Kreatív varázsló

TELJES VERZIÓ
 A siker kulcsa az átgondolt tervezés, a vizuális forma pedig a leghatásosabb eszköz az információ továbbításához. Remek brainstorming kellékre lelhetünk a lemez mellékleten a ConceptDrawMindmap 5

Professionalben, amellyel kitűnően felvázolhatjuk ötleteinket, terveinket. Az oktatás, az üzleti élet fontos kelléke lehet a program, amellyel a honlapunk elméleti feltérképezését és prezentációnk előkészítését is elvégezhetjük.

A fő témából kiindulva a fastruktúra klaszszikus formáját követve érdemes elrendezni a jegyzeteinket és az alárendelt fűcsoportokat. Közel ezer beépített ikon segítségével, gusztsosan vizualizálhatjuk kreatív ötleteinket, amelyek így könnyebben átláthatóvá válnak a befogadók számára. Fűrasztó rajzolgatás helyett a Mindmap néhány kattintással létrehozza az uralkodó színvilágot, a túlszűfoltobozokat és a kapcsolatrendszer összekötő elemeit. A létrejött hiperhivatkozásokkal a nézőket azonnal egy adott webhelyre navigálhatjuk.

A beépített sablonokkal könnyen megismerhetjük a program lehetőségeit, és előállhatunk egy prezentációval. A teljes projektet egyenesen Powerpoint prezentációba vagy PDF dokumentumba exportálhatjuk. Sőt, a program képes iPodra is kapcsolódni.

NOVA PDF 6 LITE PDF gombnyomásra

TELJES VERZIÓ
 Napjainkban szinte nélkülözhetetlen egy egyezményes, bárhol megnyitható dokumentumformátum használata. A Nova PDF virtuális nyomtatóval néhány kattintással készíthetünk aktuális

munkáinkból igényes Acrobat dokumentumot. Bármilyen nyomtatásra képes Windows alapú programból exportálhatjuk a szöveget, képes munkáinkat, amely szövegben kereshető lesz, de megtartja a forrás eredeti formáját.

Számos további lehetőséget vehetünk igénybe a programban. Titkosított védelemmel láthatjuk el a bizalmas információkat. Linkelhető tartalomjegyzéket is könnyen készíthetünk, mivel a program automatikusan felismeri a fejléceket, a hiperhivatkozások pedig automatikusan kattintható link formájában jelenhetnek meg a PDF verzióban. Tetszés szerinti műveletekkel a kimeneti fájlt is, ehhez konvertálhatjuk a képeket, és tömöríthetjük a szöveget. Már létező prezentációkat bővíthetünk saját tartalommal, ha hozzáfűzzük azt a Nova PDF segítségével.

Az elkészített dokumentumok közzétételére is egyszerűsíthető, például automatikusan küldendő levélként, ha megadjuk a virtuális nyomtató számára a levelező szerver beállításait. Ekkor az exportálással egy időben a rendszer el is küldi a fájlt a megadott címre.

ASHAMPOO PHOTO OPTIMIZER 2 Gyors képjavító

TELJES VERZIÓ
 Kevésbé tökéletes digitális képek világmegrovított korrigálásához ajánljuk az Ashampoo Photo Optimizer második kiadását. A program segít tökéletesíteni a fényképek expozícióját a fényerő-, kontraszt- és

gamma-értékek változtatásával. Fotóinkat közvetlenül a fényképezőgépről tallózza is megíthetjük, majd egy gombnyomással javítjuk a minőséget a félresikerült darabokban, vagy akár az állóképeket elforgatva helyre tehetjük a kompozíciót. Ha a képeket e-mailben szeretnénk továbbküldeni, beállíthatjuk a JPEG tömörítés minőségét, amivel tetszőlegesen csökkenthetjük a fájlok méretét.

A manuális beállítások helyett nyugodtan választhatjuk az automatikus javítást, amely pillanatok alatt, akár egész mappákat is képes feldolgozni. Az eredeti és módosított képeket összehasonlíthatjuk, így ellenőrizhetjük és tovább finomíthatjuk a képminőséget. A jövőhagyott változtatások mellett mindig készülő biztonsági másolat az eredeti képekről, amennyiben azt később még szeretnénk használni. A böngésző megjegyzi a gyakran használt mappáinkat, így azokat már egy kattintással elérhetjük az indítás után. A megfelelően javított fotókat kinagyítva ellenőrizhetjük, és ki is nyomtathatjuk közvetlenül a szoftverből.

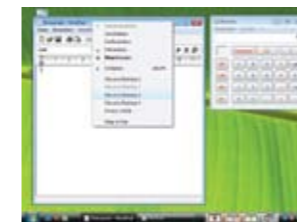
WINDOWS 7 BÉTA 1 Windows - Újratöltve

6 HÓNAPOS TESZTVERZIÓ
 A Windows 7 béta változatát előző lemez-mellékletünkön is közzétettük, és honlapunkról is letölthető volt. Sajnos azonban több olvasónk is jelezte, hogy az ő változata hibás volt, így

nem tudta telepíteni és kipróbálni az új operációs rendszert. Hogy mégse maradjanak le a tesztelhetőségről, újra feltöltöttük a DVD-re a Windows 7 béta 1 kiadását. A fájl természetesen ismét elérhető a chiponline.hu-n keresztül is, ahol a fórumokban segítséget is nyújtunk használatához.

WINDOW PAGER 0.39 Több asztal, több lehetőség

FREWARE
 Fejlesztés alatt álló, virtuális asztalokat létrehozó segédprogram a Windowshoz, amelyvel egyszerűbben elköníthetjük munkáinkat, alkalmazásokat. Az asztalokat gyorsbillentyű

segítségével is elérhetjük, a program lefűgyás esetén is helyreállítja azok korábbi állapotát, valamint vizuális jelzést kaphatunk más asztalokon történt eseményekről. A program telepítés nélkül indítható, futtatásához nincs szükség adminisztrátor jogokra.

BIZTONSÁGI CSOMAG Megérkezett az ESS 4.0

CHIP.VÁLOGATÁS
 A CHIP garantálja a számítógépe teljes biztonságát: minden hónapban átnyújtunk olvasóinknak egy teljes biztonsági csomagot. Válogatásunk tartalmazza a legjobb vírusirtókat, kémprogramirtókat, ingyenes tűzfalat és a leghatékonyabb spamszűrőt. Bármire is legyen tehát szüksége gépének védelmére, az lemez-mellékletünkön megtalálható. A programokat természetesen havonta frissítjük.

A szuper gyors NOD32-t a www.nod32.hu/chip oldalon lehet regisztrálni, az újságban minden hónapban frissülő kód segítségével. E havi kódunk: **8khfvy**

Fenti kóddal regisztrálható a NOD32 nagytűvére, az Eset Smart Security 3.0 is, mely a NOD 32 mellett tűzfalat, és levélspam szűrőt is tartalmaz. Sőt az ESS legújabb, 4.0 verziójához is érvényes, mely DVD-zárás után érkezett, így mellékletünkön lemaradt, de a www.eset.hu címről letölthető - igaz, egyelőre csak angol nyelven.

Biztonságicsomag-tesztünk győztese a Kaspersky Anti-Virus. A magyar nyelven is használható Kaspersky 8.0.0.357 vírusirtóját a DVD/CD-n mellékelt kulcsfájllal segítségével kell aktiválni. A lemez-mellékleten pontos útmutatót talál a licenckulcs használatához.

A biztonsági csomagban szereplő és rendszeresen frissített további szoftverek: Avira AntiVir PE Classic 8.2.0.337, AVG AntiVirus Free 8.0.237, Ad-Aware 2008 8.0, Spybot Search & Destroy 1.6.2.46, Comodo Internet Security 3.8.65951, Spamihilator 0.9.9.44

TELJES VERZIÓK - CSAK A CHIP OLVASÓINK

- 1-abc.net File Replacer 1.01
- Ashampoo Photo Optimizer 2
- Ashampoo PowerUp 2009
- ConceptDraw MindMap 5
- novaPDF 6 Lite
- Paragon Drive Copy 9 SE
- Downgrade - Visszatérés Vistáról XP-re
- Everest Ultimate Edition 5.0
- ImgBurn free 2.4.2
- nLite 1.4.9.1
- SIW 2009-02-24
- VirtualBox 2.14

FRISSÍTÉSI ÖRÜLET - TÚLSZŰFOLT PROGRAMOK ALTERNATÍVÁI

- CDBurnerXP 4.2.4.1235
- Foxit Reader 3.0
- Paint.NET 3.36
- Pidgin 2.5.4
- Songbird 1.0
- The GIMP 2.6.5
- UpdateStar 3.2
- VirtualDub v1.8.8
- VLC media player 0.9.8a

PC-BIZTONSÁG - TELJES VEDELEM 10 PERC ALATT

- HandyBits EasyCrypto Deluxe 5.5
- IE7pro 2.45
- KeePass Password Safe 1.15
- Mozilla Firefox 3.0.6
- Mozilla Thunderbird 2.0.19
- NoScript 1.9.0.6
- Rohos Logon Key 2.5
- Spamihilator 9.9.42
- TrueCrypt 6.1a
- Wireshark 1.0.6

TUNING ESZKÖZÖK - 10 CSÚCSSUPER TUNING PROGRAM

- CCleaner 2.17
- DFX9 for Winamp
- eBoostr 3.0
- Process Explorer
- Riva Tuner 2.24
- SetFSB 2.1.97.0
- SG TCP Optimizer 2.0.3
- TeraCopy 1.22
- TuneUp Utilities 2009
- Wise Registry Cleaner 4.12

SIDUX LINUX - A LEGGYORSABB OPERÁCIÓS RENDSZER

- Sidux Linux 2009-01
- ImgBurn 2.4.2.0
- VirtualBox 2.1.4

TOP FREWARE-EK - A LEGJOBB INGYENES ALKALMAZÁSOK

- Advanced SystemCare Free 3.20
- Bullzip PDF Printer 6.0.0.766
- CPU-Z 1.50
- Drive Backup Express 9.0
- EULALyzer 2.0
- Eusing Free Registry Cleaner 2.0
- InfraRecorder 0.46.2.0
- Inkscape 0.46
- JauntePE 0.3.0
- JPEGcrops 0.7.5 beta
- Notebook Hardware Control 2.0
- Synkron 1.5.0

A HÓNAP JÁTÉKAI - KELL EGY KIS SZÓRAKOZÁS

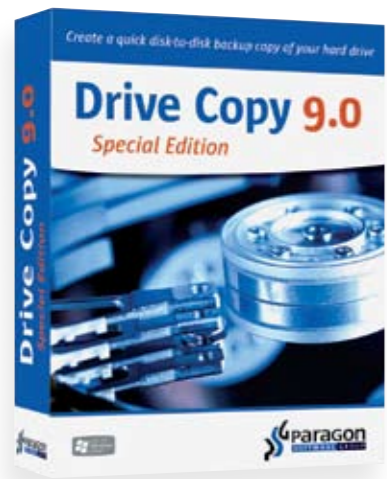
- Alien Breed 2005 Obliteration
- American McGees Grimm A Boy Learns What Fear Is
- Chaks Temple 1.3
- Crazy Lunch
- Grand Ages Rome - Demo
- Hotel Giant 2 - Demo
- Necrovision - Demo
- Puzzle Quest Galactrix - Demo

HONOSÍTÓ MŰHELY - PROGRAMOK KIZÁRÓLAG MAGYARUL

- Software Updates Monitor 2.4.4.70
- Hard Disk Sentinel 2.81
- Wise Registry Cleaner 4.01
- XRecorder 2.39
- Skype 4.0

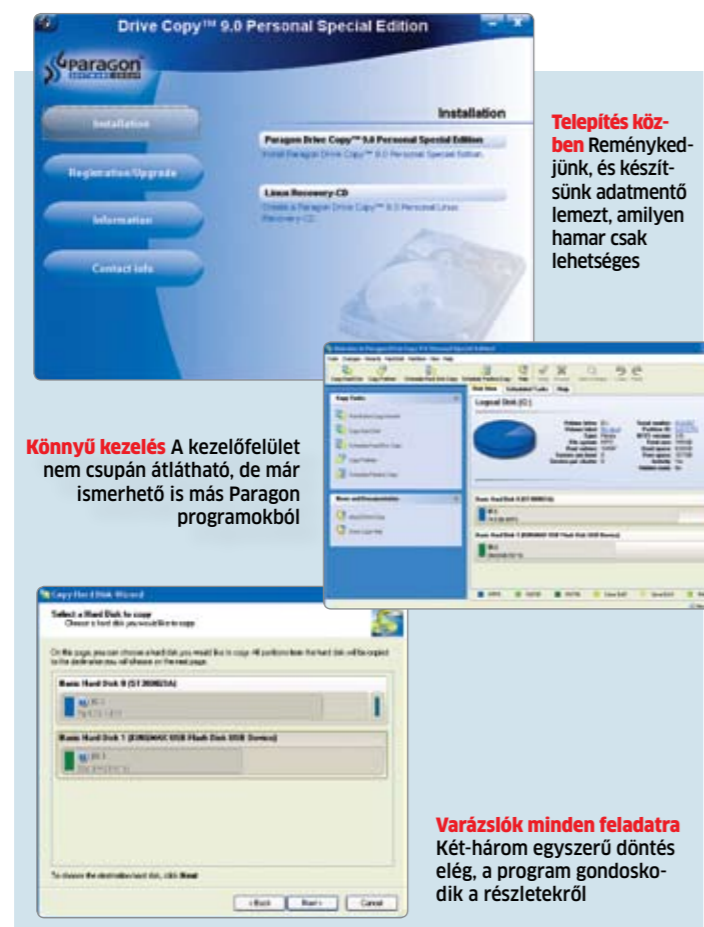
FRISS PROGRAMOK - A HÓNAP LEGÚJABB SZOFTVEREI

- Ad-Aware Plus Anniversary Edition
- Advanced SystemCare Free 3.1.2
- AppRemover 1.4.8
- Ashampoo ClipFinder 1.53
- Ashampoo WinOptimizer 6.10
- a-squared Free 4.0.0.21
- Auslogics BoostSpeed 4.2.8.178
- Directory Opus 9.1.1.7
- DivX 7
- FinePrint 6.05
- LEGO Digital Designer for Windows 2.3.19
- Microsoft SongSmith 1.0
- Mozilla SeaMonkey 1.1.14
- O&O RegEditor 1.0.3045
- Oront Burning Kit 2 Premium 2.62

Lemezklónozás egyszerűen gombnyomásra

TELJES VERZIÓ A Paragon Drive Copy 9 SE megkönnyíti az új merevlemezek rendszerbe és munkába állítását.

Telepítés közben Reménykedjünk, és készítsünk adatmentő lemezt, amilyen hamar csak lehetséges

Könnyű kezelés A kezelőfelület nem csupán átlátható, de már ismerhető is más Paragon programokból

Varázslók minden feladatra Két-három egyszerű döntés elég, a program gondoskodik a részletekről

Új merevlemez vásárlásakor sokan a tényleges szereléstől félnek, holott az néhány perc alatt elvégezhető. Ellenben a lemezegység leformázása és adatainak átmásolása akár hosszú órákat is igénybe vehet, ráadásul szinte folyamatos ellenőrzést igényel. Ezt az időt spórolhatjuk meg a lemez mellékletünkön megtalálható Drive Copy 9 ingyenes, teljes változatának használatával.

1. Pofonegyszerű kezelés

A program ugyan nem beszél magyarul, ám kezelése így sem igényel komolyabb előtanulmányokat. A fő ablakban, legfeltűnőbb helyen éppen kiválasztott merevlemezünk adatai láthatók, alatta a többi egység grafikus megjelenítésével. Ezen a téren a szoftver kezelése megegyezik a cég Partition Manager programjával. A lemezegységekre jobb gombbal kattintva, vagy a *Partition* menüt választva végrehajthatjuk a klasszikus lemezműveleteket: particionálás, formázás, meghajtójel hozzáadása; sőt, akár a lemezfelület ellenőrzését is elvégeztethetjük. Ugyanakkor nem végezhetőek el bonyolultabb műveletek, mint particiók méretének megváltoztatása, meglévő particiók kettébontása vagy összeolvasztása. A műveletek minden

fájlrendszeren (FAT32, NTFS, Linux) végrehajthatók – aminek adatmentéskor nagy hasznát vehetjük.

2. Windows-telepítés helyett

Ha számítógépünk kinőtt vagy hibás merevlemezét nagyobbra cserélnénk, akkor sincs feltétlenül szükség az operációs rend-

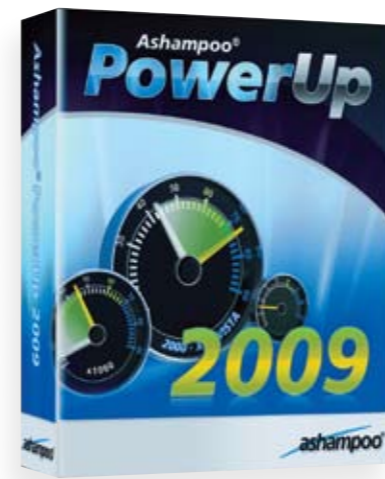
szer órákig tartó újratelepítésére és még hosszadalmasabb beállítására. A fő meghajtó teljes tartalma, vagy többfelé osztott meghajtó esetén bármely particiója egyszerűen átmásolható az új lemezegységre. Ebben a feladatban varázslók segítenek, amelyek könnyen átláthatóvá teszik a műveletet.

A sima másolás során elég kiválasztanunk a forrás- és céllemez, a pontos beállítások átviteléről a program gondoskodik. A particióparaméterek és a boot-információk változatlanul kerülnek fel az új lemezre, így a másolást – és lemezcsere – követően azonnal használatba vehető a számítógép. Természetesen a „beállítások” végzetével a rendszer arra is figyelmeztet, amiről sokan hajlamosak megfeledkezni: ha teljes meghajtót másolunk, a céllemezen található minden meglévő adat megsemmisül a folyamat során. Ha adatainkat szeretnénk megőrizni, a particiómásolást kell választanunk. Itt jelentkezik a particiók megosztásának és átméretezésének hiányossága a legkomolyabban.

Lehetőségünk van törölt particiók helyreállítására is, ám komolyabb sikerre csak frissen – véletlenül – törölt particiók esetében számíthatunk. Ha a lemezterületen tárolt adatokat már felülírtuk, csak erre a feladatra specializált adatmentő program segíthet.

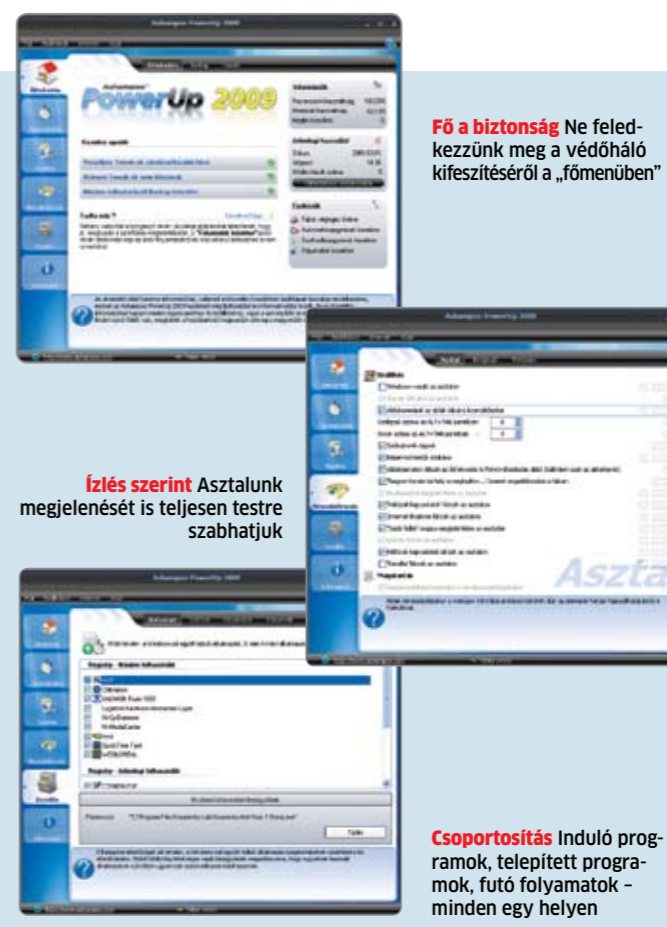
3. Mentőőv Linux alól

A merevlemezek élettartama sajnos kiszámíthatatlan. Akár egy évtizedig is hűen szolgálhatnak, ugyanakkor egy apróbb probléma, egy szabálytalan gépleállítás is komoly problémákat okozhat. Egy olvasónknak is így vált olvashatatlaná a merevlemeze a közelmúltban. Ilyen helyzetre is kínál megoldást a Drive Copy. Rögtön telepítése kezdetén rá is kérdez: a programot installálja, vagy inkább az adatmentő lemezt szeretnénk létrehozni? Érdemes rászálni az időt, és egy DVD-t már ekkor – vagy később, a programból, a *Tools/Recovery Media Builder* menüpont választásával. A DVD-n helyet kapott linuxos operációs rendszerrel is futtathatjuk a programot. Ettől a hibás meghajtó ugyan még nem feltétlenül fog megjavulni (de például egy partició-visszaállításra lehetőségünk lesz), de minden rajta tárolt adatunkhoz hozzáférhetünk

Windows, ahogy azt látni szeretnénk

TELJES VERZIÓ Az Ashampoo PowerUp 2009 segít operációs rendszerünk finomhangolásában.

Fő a biztonság Ne felelkezzünk meg a védőháló kifizetéséről a „főmenüben”

Izlés szerint Asztalunk megjelenését is teljesen testre szabhatjuk

Csoportosítás Induló programok, telepített programok, futó folyamatok – minden egy helyen

Egy frissen telepített Windows ugyan stabil és gyors, de ahhoz, hogy igazán otthonosan érezhessük magunkat benne, még számos kisebb-nagyobb beállításra van szükség, amelyek hosszú órákat vehetnek igénybe; különösen ha nem vagyunk biztosak benne, milyen beállítást hol találunk. A – természetesen – magyarul is „beszélő” PowerUp 2009 átlátható menürendszere segítségével azonban pár perc alatt kényelmesebbé és persze kissé gyorsabbá, stabilabbá is tehetjük a rendszert.

1. Fő a biztonság

Mint minden hasonló tisztító, finomhangoló és beállító program esetében, ez alkalommal is akad némi kockázata a használatnak, különösen az automatikus javítás során. Ezért a legfontosabb opciók rögtön a főlapon találhatóak: itt letilthatjuk a veszélyesebb változtatásokat, és ami még fontosabb, mentést készíthetünk a változtatások előtti állapotról. Ezek után nyugodtabban használhatjuk a programot, ha egy beállításunk bármilyen problémát okozna, könnyen visszavonhatjuk. Az óvintézkedésekre azonban ritkán vagy soha nem lesz szükségünk, ha a beállítások előtt elolvassuk a program kiegészítő információit az éppen vizsgált opcióról.

2. Teljes kontroll a programok fölött

Lapunkban is gyakran téma, hogy a rendszerrel egy időben induló programok sok problémát okozhatnak. Elsősorban a túlekedésükkel lassítják a gép indulását, de betöltődésük után is fékezhetik a processzort és csökkenthetik a rendszermemóriát, miközben sokszor semmi

szükség állandó működésükre (ritkán használt programok ágensei). Ráadásul egyes vírusok és férgek is szeretik magukat felírni erre a listára. Éppen ezért érdemes a listát folyamatosan ellenőrizni, és visszanyesegetni. Erre ad könnyű megoldást a *Kezelés* gomb *Autostart* oldala. Itt megtekinthetjük a magukat lét-

fontosságúnak érző alkalmazások listáját, és némi információhoz is jutunk róluk, ami alapján dönthetünk sorsukról.

Ráadásul egyetlen füllel odébb megtalálhatjuk a telepített szoftverek listáját is, ahonnan törölhetjük azon programokat, amelyeket már eltávolítottunk a rendszerből – de valamiért fent maradt a nevük. Valamint ez a fül emlékeztet rá bennünket, hogy a mai merevlemezeken számos elfeledett program húzódhat meg feltűnés nélkül – a regisztrációs adatbázis rovására.

A harmadik választható ablak a *Folyamatok*, ami a Windows feladatkezelőnek felel meg: itt ellenőrizhetjük az éppen futó programokat, és leállíthatjuk a hibásan vagy gyanúsan viselkedőket.

3. Tökéletesebb rendszer

Az *Optimalizálás* menüpontban több ablakon keresztül apróbb-nagyobb beállításokkal javíthatjuk rendszerünk és főbb felhasználói programjaink működését, kezelhetőségét. A rendszer alapvető beállításai mellett az Internet Explorer és a Firefox néhány alapvető tulajdonságán is változtathatunk, ahogy a Microsoft irodai csomagjainak és levelezési/üzenetküldési szolgáltatásának is található jó néhány tuninglehetősége.

Ugyanilyen fontos a *Beszabályozás* menüpont, ahol további kényelmi és használati finomhangolásokat végezhetünk el, leginkább az Asztal megjelenésével és képességeivel kapcsolatban. A böngészőbeállításokból is jutott néhány még ide is, de a legígéretesebb a *Rendszer* füllel elérhető *Rendszermappa* beállítás. Itt egy helyen megtalálhatjuk a gép működése során használt alapkönyvtárak többségének címét, és meg is változtathatjuk őket. Így egyszerűen kideríthetjük, hol lehetnek még menteni való adatok, másrészt segít az adat-szemetet tartalmazó könyvtárak áthelyezésében.

1-ABC.NET FILE REPLACER 1.01
Hatékony fájlfrissítés

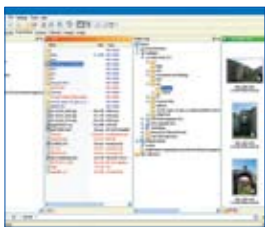

TELJES VERZIÓ
Még a klasszikus fájlmenedzserknél is egyszerűbben és gyorsabban végzi a munkáját az 1-abc.net szoftvere. A File Replacerrel auto-

matizálhatjuk gyakran végzett fájlfrissítési műveleteinket, így megújuló adatbázisok karbantartásakor is profitálhatunk a tudásából.

A program kezelése rendkívül egyszerű, ráadásul a kezelőfelület magyar nyelvű. Elég megadni, mely mappákban szeretnénk felülni a fájlokat, majd összeállítani a „leváltó” dokumentumok listáját. A figyelt mappákban egy gombnyomásra felülírhatóak az azonos nevű, régebbi fájlok. További szűrőfeltételek megadásával pontosíthatjuk, hogy mikor van valóban szükség a célmappákban levő fájlok frissítésére dátum, méret vagy attribútum szempontjából.

DIRECTORY OPUS 9.1.1.7
A feltámadt fájlkezelő

DEMÓ VERZIÓ
Az eredetileg Amigóra írt Directory Opus fájlmenedzser fejlesztője beadta a derekát, és 2001 óta Windows alá fejleszti a leg-

dás programot. A DO konkurenciát megszégyenítő módon testre szabható felülettel és egyszerű fájlkezeléssel igyekszik leváltani a Windows Intézőt. Új verziók viszonylag ritkán jelennek meg, de annál tartalmasabb a hibajavítások és az új funkciók sora.

A HÓNAP JÁTÉKAI
Egy kis szórakozás

CHIP VÁLOGATÁS

A Painkiller motorjára épülő Necrovision első pillantásra egy szimpla első világháborús FPS-nek tűnhet, ám a történet előrehaladtával kiderül, hogy nemcsak az emberek háborúznak ezidőtájt, hanem a pokol teremtményei is, így hamarosan démonokkal és vámpírokkal kell (vér)farkasszemet néznünk. A demó alapján egy nagyon félelmetesre sikerült horror-sci-fi ötvözet lesz a Necrovision, érdemes kipróbálni.

Az American James McGee nevével fémjelzett Grimm-adaptációk elég sajátosan tárják elénk a klasszikus meséket. A mindenki által ismert tanulságos történeteket kell főhősünkkel beszennyeznünk. A feladathoz – és a dizájnerekhez – illően a látványvilág elég morbidra sikeredett, ugyanakkor kétségtelen tény, hogy a sorozat a maga módján rendkívül vicces. Mellékletünkön az első epizód foglal helyet, mely az „Egy fiú megtanulja, hogy mi a félelem” címet viseli. A későbbi részek elérhetők lesznek a Game Tap jóvoltából. www.gametap.com.

WINDOWS LIVE SUITE 2009
Szolgáltatások egyszerűbben

INGYENES
Épp ideje, hogy olvasóink megkapják az idejüket a Microsoft ingyenes klasszikus szoftvereinek. A teljes csomag telepítésével megkapjuk a Windows Mailt, amely bár-

mely e-mail fiókok leveleit képes kezelni, és a Writert, mellyel kényelmesen és igényes formában publikálhatunk kép és videó kíséretében. A Family Safety tartalomszűrő pedig segít korlátozni a gyermekek hozzáférést webhelyekhez és tartalmakhoz.

Végezetül a népszerű Messenger 2009-es verzióját is kipróbálhatjuk, amellyel élő hang- és videokapcsolatot tarthatunk ismerőseinkkel. Az új verzió azt is lehetővé teszi, hogy egyidejűleg több helyről is bejelentkezhessünk, a partnereink aktivitásához hangokat társíthatunk. A szoftverek telepítéséhez internetkapcsolat szükséges.

FINEPRINT 6.05
Nyomatatóbarát

SHAREWARE
A FinePrint nyomtató-segédprogram segít megtakarítani papírra és festékre fordított költségeinket. Leghatékonyabban összetett

webhelyek nyomtatásakor élhetünk előnyeivel, ha a feleslegesen új oldalra tördelt, általában a lap szélén található felesleges tartalmakat eltávolítjuk a nyomtatási listából. A nyomtatási képen látható összes kép eltávolításával még gazdaságosabban dolgozhatunk.

HONOSÍTÓ MŰHELY
Magyarul könnyebb

CHIP VÁLOGATÁS
Több szempontból is fontos szoftvereink naprakészen tartása. E feladat végrehajtását nyugodtan bizzuk a SUMO frissítőre, mely megkeresi

szoftvereink legújabb változatait az interneten, és kérésre telepíti is azokat.

Ne várjunk addig, míg merevlemezünk végleg tönkremegy. Ha nem archiváltunk folyamatosan, sok értékes adatnak mondhatunk búcsút. A Hard Disk Sentinel folyamatosan vizsgálja merevlemezünk állapotát, hőmérsékletét. Ha bármilyen gyanúsítást észlel, azonnal riaszt minket, így meg tudjuk előzni a készülő katasztrófát.

► **Felhívás!** Ha látott az interneten egy hasznos, magyar nyelvű programot, vagy épp saját maga készített fordításokat, és szívesen látná őket rovatunkban, kérjük, keresse a CHIP szerkesztőit.

MOZILLA SEAMONKEY 1.1.14
Mindenes szörfölő

FREWARE
Nyílt forráskódú böngészőprogram a Mozilla alapítvány háza tájáról, amely az internetes feladatokhoz való hozzáállásában az Opera

nyomdokain halad. A piacon jelenleg még nem túl nagy súlyú, ám a szakértők által elismert böngészőhöz hasonlóan a leggyakoribb online tevékenységekhez szükséges alkalmazásokat egyetlen kompakt kliensprogramon belül tudjuk használni.

Úgy tűnik, a Seamonkey-nak ráadásul sikerült túlszárnyalni a konkurenciát, mert levelező, hírolvasó, webszerkesztő és IRC kliens is sikerült beleprésselni a szoftverbe – a nosztalgia kedvelőkre gondolva a Netscape Navigator eredeti „bőrrel” megfejelve. A feltűnően szerény külső mögött viszont jól látható a sok száz önkéntes programozó évek óta tartó kemény munkája. Többek között az SSL titkosított kommunikáció támogatása, a praktikus sütikezelés és a teljes felületre kiterjedő profilbeállítások emelik a programot a legnagyobb böngészők közé. A beépülő modulokkal további hasznos funkciókkal gazdagíthatjuk böngészőnk tudását, a tartalomszűréstől a beépített szótárakig.

A nyílt forráskódhoz gazdag, ingyenes technikai támogatást találunk az online tudásbázisban. A közösséghez csatlakozva a felhasználó is beállhat a Seamonkey fejlesztésébe.

MICROSOFT SONGSMITH 1.0
Zenekar dalainkhoz

SHAREWARE
Az interneten vegyes érzelmekkel fogadott instant dalkészítő programot most Ön is kipróbálhatja számítógépén. Csak egy mikrofonra van

szüksége, és a program énekhangja alapján megkomponálja a kíséretet, így a sikerélmény szinte garantált. A vidámság és a pörgősség mértékét csúszkával beállítva egy mozdulattal más-más stílusú muzsikát alkothatunk.

ASHAMPOO CLIPFINDER 1.53
Online videokereső

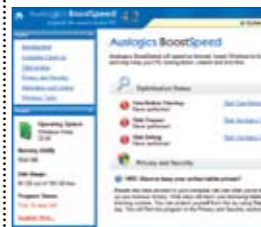

INGYENES
Az Ashampoo Clipfinder segítségével szinte az összes létező online videómegosztó rendszerben egyszerre végezhetünk kulcsszavas

keresést. A program a Metacafe, a Youtube, a Myspace, a Clipfish, a Google Video és még sok más tartalomszolgáltató találati listáját jeleníti meg tömören és áttekinthető formában, melynek köszönhetően hatékonyabban találhatjuk meg a keresett klipet.

A filmeket közvetlenül a szoftver is lejátszsa, méghozzá zavaró szöveg vagy hirdetés nélkül. Kedvenc videóinkat FLV formátumban a számítógépre mentve később is megtekinthetjük. Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy csak érvényes regisztrációval tekinthetünk meg egy filmet, amit a jelszavaink helyi eltárolásával zökkenőmentesen megtehetünk.

AUSLOGICS BOOSTSPEED 4.2.8.178
Windows gyorsabban

SHAREWARE
Windows optimalizáló szoftver, amely eltávolítja a merevlemezeken feleslegesen keletkezett fájlokat, továbbá segítségével szortírozhatjuk az

operációs rendszer indulásakor betöltődő szolgáltatásokat és programokat. Tisztán és tömörítve tartja a registryt. A takarítás kiterjeszhető a böngészőben és a rendszerben hagyott nyomok eltüntetésére.

A-SQUARED FREE 4.0.0.21
Kétszeres védelem

INGYENES
Régóta hiányzik a piacról egy megbízható, ingyenes antivírus és kémprogramkereső program, amely helyet most sikerrel betölti az

A-Squared védőprogramjának ingyenes változata. A szoftver kialakítása felhasználóbarát, kezelőfelülete könnyedén átlátható, ráadásul magyar nyelven is elérhető – így kezelésével bizonyára senkinek nem lesz problémája.

Az alkalmankénti víruskereséssel felkutatjuk a kéretlenül feltelepült programokat és kártevőket, melyek legtöbbjét ki is törölhetjük a rendszerből, vagy karanténba küldhetjük.

Mivel a védőprogramok frissen tartása elengedhetetlen a gép biztonságához, az ingyenes verziót is lehetséges online frissíteni, de csak kézi indítással.

Egy gondolattal gyorsabban

CHIP aktiválási kód:
8khfvj

ESET
Smart Security

Gyors, teljes körű megoldás számítógépének védelmére

Az internet használata elképzelhetetlen biztonsági megoldások nélkül. A díjnyertes NOD32 vírusirtóra épülő ESET Smart Security vírus- és kémprogramvédelmet, tűzfalat, valamint levélszemétszűrőt is tartalmaz, így biztonságossá és kényelmessé teszi az internet használatát. Mindezt úgy, hogy nem lassítja le a számítógépet.

Az ESET Smart Security programcsomagot a CHIP olvasói a hirdetésen található kód segítségével ingyenesen használhatják.

Regisztráció: www.eset.hu/chip

SYNCPPLICITY
„Virtuál-digitál” pendrive

INGYENES

A komplikált hozzáférésű FTP tárhelyek helyett érdemes kipróbálni a Syncpllicity online megoldását, hogy adatainkat a világ bármely pontjáról naprakész állapotban elérhessük.

A számítógépes munkát több, egymástól távoli, internet-hozzáféréssel rendelkező gépről is végezhetjük, a dokumentumok cipélése nélkül. A rendszer 2 GB tárhelyet biztosít ingyenesen, melyet számítógépünk megadott mappáihoz szinkronizálhatunk. Újabb dokumentumok bevonásakor az online mappa frissítése automatikusan megtörténik. A munka végeztével a rendszer frissíti a tárhely fájljait, hogy máshol is az aktuális állapotban találjuk a dokumentumokat. Amennyiben szükségünk van az internetkapcsolat teljes sávszélességére, a szinkronizálást átmenetileg szüneteltethetjük.

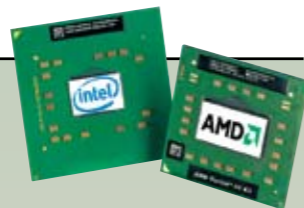
A szolgáltatás fájlmegeosztásra is használható, ráadásul a megosztott fájlok megtekintéséhez nincs szükség a szoftver telepítésére.

Áttekintés Mobil CPU-k

Bár a notebook megbonthatatlanak tűnik, még itt is fejleszhető a központi egység. Persze nagyobb az esély arra, hogy egy „notebookba csomagolva” választjuk a CPU-t, éppen ezért az 50 legjobb mobil processzor listáját is úgy állítottuk össze, hogy könnyedén ki lehessen választani, melyek a

legjobb ár-érték arányú modellek. Alulról a listát a netbookos, Celeron és ULV CPU-k nyitják, amit az erős közepkategória, majd a méregdrága csúcsmoделlek követnek. Notebook vásárlásánál az árak inkább tájékoztató jellegűek, mivel gépbe szerelve egészen más árazás is lehetséges.

INFO

Ár-teljesítmény index

A mobil CPU-knál a teljesítmény mellett az akkus üzemidő is lényeges, az árat azonban nehéz meghatározni. Minél jobb egy modell a CHIP ár/teljesítmény összehasonlításában, annál jobban megéri azt, vagy az azzal szerelt notebookot választani.

Tájékoztató ár (Ft)		Teljesítmény		ÁR/TELJESÍTMÉNY ARÁNY	
1	Intel Core 2 Extreme X9000	227 300	100.0	42.1	
2	Intel Core 2 Duo T9600	160 600	97.7	55.5	
3	Intel Core 2 Extreme X7900	212 100	96.4	40.4	
4	Intel Core 2 Duo P9500	106 100	96.0	79.7	
5	Intel Core 2 Duo T9500	90 900	94.4	88.5	
6	Intel Core 2 Duo T9400	97 000	94.4	82.9	
7	Intel Core 2 Duo T9300	97 000	91.2	74.8	
8	Intel Core 2 Extreme X7800	166 700	88.0	39.1	
9	Intel Core 2 Duo T7800	130 300	87.7	49.5	
10	Intel Core 2 Duo P8600	63 600	86.8	98.3	
11	Intel Core 2 Duo P8400	60 600	85.9	100.0	
12	Intel Core 2 Duo T8300	75 800	85.6	79.1	
13	Intel Core 2 Duo T7700	97 000	82.3	54.9	
14	Intel Core 2 Duo T8100	63 600	80.4	78.1	
15	Intel Core 2 Duo T7500	72 700	74.8	55.0	
16	Intel Core 2 Duo T7350	66 700	72.9	55.5	
17	Intel Core 2 Duo T7300	75 800	70.8	44.8	
18	AMD Turion X2 Ultra ZM-86	60 600	70.0	54.1	
19	Intel Core 2 Duo T5800	33 300	68.5	92.3	
20	Intel Core 2 Duo T7600	169 700	68.2	17.9	
21	AMD Turion X2 Ultra ZM-82	45 500	67.3	64.1	
22	Intel Core 2 Duo T7250	60 600	66.5	46.4	
23	AMD Turion X2 Ultra ZM-80	36 400	65.0	72.1	
24	Intel Core 2 Duo T7100	36 400	63.4	66.9	
25	Intel Core 2 Duo T7400	90 900	62.8	26.1	
26	Intel Core 2 Duo T7200	45 500	58.6	42.3	
27	Intel Core 2 Duo T5670	51 500	57.6	35.5	
28	Intel Core 2 Duo T5600	66 700	54.1	22.7	
29	Intel Core 2 Duo T3200	45 500	54.0	33.1	
30	Intel Core 2 Duo T5500	63 600	52.2	21.4	
31	Intel Core 2 Duo L7500 (LV)	98 500	51.1	13.0	
32	Intel Core 2 Duo L7300 (LV)	84 800	49.3	13.5	
33	AMD Athlon X2 RM-72	45 500	47.7	22.8	
34	Intel Core Duo L2400 (LV)	75 800	47.6	13.6	
35	AMD Athlon X2 RM-70	36 400	45.7	25.1	
36	Intel Core Duo L2300 (LV)	66 700	44.8	12.9	
37	Intel Celeron M 560	22 700	43.5	34.7	
38	Intel Core 2 Duo SU9300 (ULV)	90 900	42.7	8.2	
39	Intel Core 2 Duo U7700 (ULV)	106 100	42.5	6.9	
40	AMD Athlon X2 QL-62	18 200	41.9	38.6	
41	Intel Celeron M 550	25 800	41.0	25.5	
42	AMD Athlon X2 QL-60	21 200	40.5	30.0	
43	Intel Core 2 Duo SL7500	121 200	39.8	5.0	
44	Intel Celeron M 540	22 700	39.4	25.8	
45	Intel Celeron M 530	27 300	37.1	17.9	
46	Intel Core 2 Duo SL7100	106 100	37.0	4.6	
47	AMD Neo MV-40	24 200	36.3	18.9	
48	Intel Atom N270	12 100	15.6	3.0	
49	Intel A110	15 200	15.6	2.4	
50	Intel Atom Z520	9 100	11.1	1.4	

Áttekintés Videokártyák

A játékok új generációja minden eddiginél szebb látványt nyújt, de egyre gyakoribb a hihető fizikai modellezés és a jó mesterséges intelligencia is. A már kizárólag egységesített shaderarchitektúrára épülő GPU-k összehasonlításában a shader processzorok száma és az órajeleken felül a maximális fo-

gyasztás is kiemelten fontos, ezért ezt is feltüntetjük táblázatunkban. A legújabb top-lista elkészítésekor figyelembe vettük a játékosok által használt felbontásokat és beállításokat is, hogy a legújabb játékok futtatásával, valós körülmények közt hasonlíthatassuk össze a piacon jelenleg kapható videokártyákat.

INFO

Ár-teljesítmény index

A videokártyáknál vagy referencia, vagy az aktuális közönségkedvenc modellekkel teszteltünk, ezért a gyártók neveit sem tüntettük fel. Minél nagyobb számot ér el egy VGA kártya a CHIP ár/teljesítmény összehasonlításában, annál jobban megéri az árat.

Tájékoztató ár (Ft)		Teljesítmény		ÁR/TELJESÍTMÉNY ARÁNY	
1	NVIDIA GeForce GTX 295	139 000	100.0	32.9	
2	ATI Radeon HD 4870 X2 OC	133 500	99.1	33.9	
3	ATI Radeon HD 4870 X2	114 900	93.2	37.0	
4	NVIDIA GeForce GTX 285	100 800	87.0	39.4	
5	NVIDIA GeForce GTX 280 OC	96 900	86.4	40.7	
6	NVIDIA GeForce GTX 280	84 000	83.6	45.5	
7	NVIDIA GeForce 9800 GX2 OC	96 000	82.7	39.3	
8	NVIDIA GeForce 9800 GX2	86 400	80.2	42.4	
9	ATI Radeon HD 4870 OC	61 400	75.6	56.2	
10	NVIDIA GeForce GTX 260 OC	69 500	75.4	49.6	
11	ATI Radeon HD 4870	52 800	70.3	60.8	
12	NVIDIA GeForce GTX 260	56 200	69.5	56.5	
13	ATI Radeon HD 3870 X2	50 800	62.5	62.2	
14	ATI Radeon HD 4850 OC	43 600	64.8	67.9	
15	NVIDIA GeForce 9800 GTX+ OC	48 100	62.6	59.4	
16	ATI Radeon HD 4850 1G	48 700	60.9	57.1	
17	ATI Radeon HD 4850	37 900	59.8	72.1	
18	NVIDIA GeForce 9800 GTX+	44 400	58.7	60.4	
19	NVIDIA GeForce 9800 GTX	45 600	55.3	55.4	
20	NVIDIA GeForce 9800 GTX OC	48 200	54.9	52.0	
21	NVIDIA GeForce 9800 GT OC	32 400	54.6	77.0	
22	ATI Radeon HD 4830	27 400	53.3	88.9	
23	NVIDIA GeForce 8800 GT	27 900	53.3	87.3	
24	NVIDIA GeForce 9800 GT	27 400	46.9	78.2	
25	ATI Radeon HD 3870	25 300	43.2	78.0	
26	ATI Radeon HD 3870 1G	29 200	43.1	67.4	
27	NVIDIA GeForce 8800 GTS	45 400	42.3	42.6	
28	NVIDIA GeForce 9600 GT	23 900	41.8	79.9	
29	ATI Radeon HD 3850 OC	22 500	38.7	78.6	
30	ATI Radeon HD 3850	19 400	37.5	88.3	
31	ATI Radeon HD 3850	16 900	37.0	100.0	
32	ATI Radeon HD 4670 OC	22 900	34.8	69.4	
33	ATI Radeon HD 4670	20 500	34.5	76.9	
34	ATI Radeon HD 4650	15 500	30.5	60.4	
35	NVIDIA GeForce 8600 GTS	15 400	17.5	51.9	
36	NVIDIA GeForce 9500 GT	14 100	16.0	51.8	
37	ATI Radeon HD 2600 XT 512M	13 100	15.4	53.7	
38	ATI Radeon HD 3650	12 300	13.0	48.3	
39	ATI Radeon HD 2600 XT	13 100	12.4	43.2	
40	ATI Radeon HD 4550	12 700	12.2	43.9	
41	NVIDIA GeForce 9400 GT	11 600	8.6	33.9	
42	NVIDIA GeForce 8500 GT	7 800	8.1	47.4	
43	NVIDIA GeForce 7300 GT	11 000	4.9	20.3	
44	ATI Radeon HD 2400 XT	7 600	4.0	24.0	
45	ATI Radeon HD 3450	7 300	3.5	21.9	
46	NVIDIA GeForce 8400 GS	5 700	2.8	22.4	
47	ATI Radeon X1550	6 500	2.5	17.6	
48	ATI Radeon HD 2400 Pro	7 600	2.2	13.2	
49	ATI Radeon X1300 Pro	12 500	2.0	7.3	
50	NVIDIA GeForce 7300 GS	6 700	1.7	11.6	

CHIP TIPP

CHIP TIPP

CHIP TIPP

CHIP TIPP

CHIP TIPP

CHIP TIPP

CHIP TIPP

CHIP TIPP

CHIP TIPP

■ Új belépő ■ CHIP TIPP ■ Új belépő + CHIP TIPP ■ Kifutó modell

■ Új belépő ■ CHIP TIPP ■ Új belépő + CHIP TIPP ■ Kifutó modell ■ Csak DirectX 9-et támogat

1: A mobil CPU-kat általában notebookkal együtt árulják. 2: Mért futási idő integrált videokártyával. Erősebb diszkrét GPU akár 40%-kal is csökkentheti az üzemidőt.

Új termékek tesztje

Hónapról hónapra összegyűjtjük a **LEGEREDESEBB HARDVER- ÉS SZOFTVERÚJDONSÁGOKAT**, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Itthon az elsők között jelent meg az LG olyan asztali Blu-ray lejátszóval, amelyik a DVD lemezre írt MKV kiterjesztésű konténerfájlokat is gond nélkül lejátszja, akár 1080p-ben is. A mára szokványos DivX-kompatibilitás mellett internetkapcsolattal is rendelkezik (LAN), így akár a YouTube-on is kereshetünk videókat vele, ami igazán különleges szolgáltatás. Az LG remek példával szolgál arra, hogy a kezelő-felületet igenis gyorsá lehet tenni – hiszen ennek esetleges lassúsága is csökkentené az élveteli szintünket.

Jó néhány évnek el kellett telnie ahhoz, hogy a PDF kellően elterjedjen, és megkapja az őt megillető helyet a mindennapokban. Talán még ma is furcsának hat, hogy a legnépszerűbb irodai csomag sem tud még PDF-ben menteni, pláne PDF-et szerkeszteni. Ezt a rést pótolja az ABBYY PDF Transformer Pro 2.0, amely a főbb Office programokat egészíti ki PDF-olvasó és létrehozó szolgáltatásaival. Többet kínál, mint a piacon lévő legtöbb freeware, működésében pedig az OCR-es tapasztalatokat kamatoztatja.

INFO

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamiért igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

MINŐSÉGI ÉRTÉKELÉS

kiváló	■■■■■	100-90 Pont
jó	■■■■□	89-75 Pont
közepes	■■■□□	74-60 Pont
gyenge	■■□□□	59-45 Pont
nem megfelelő	■□□□□	44-0 Pont

ÁR/ÉRTÉK ARÁNY

kiváló	■■■■■	100-90 Pont
jó	■■■■□	89-75 Pont
közepes	■■■□□	74-60 Pont
gyenge	■■□□□	59-45 Pont
nem megfelelő	■□□□□	44-0 Pont

Tartalom

HARDVER

- 65 Videokártya**
ASUS ENGTX285
Videokártya
ASUS ENGTX295
TFT monitor
Acer H243HQ
- 66 Tablet PC**
Fujitsu-Siemens Lifebook T1010
Notebook
Toshiba Tecra S10-11A
Netbook
Acer Aspire One D150

- 67 Notebook**
ASUS F50SL
Notebook
MSI PX600X
Külső merevlemez
Freecom ToughDrive Leather 320GB

- 68 DVB-T STB**
Alcor HD2000
Blu-ray lejátszó
LG BD370
LCD TV
Sharp LC52DH65E

- 69 Szünetmentes tápegység**
APC Smart-UPS 1500
Hangkártya
ASUS Xonar Essence STX
Digitális fényképezőgép
Panasonic Lumix LX3

- 70 Színes lézernyomtató**
OKI C830dn
WLAN kültéri AP
Straightcore GWA-627EX
WLAN router
SWEEX LW300

SZOFTVER

- 71 Grafikai program**
Adobe Photoshop CS4 Extended
Képszerkesztő
Ashampoo Photo Optimizer 3
Webrádió-rögzítő
Clipinc.fx
- 72 Projekttervező**
Mindmanager 8
Webszerkesztő
Serif WebPlus X2
Szinkronizáló
Syncing.net Home Edition

- 73 PDF-konverter**
ABBYY PDF Transformer PRO 2.0
Rendszertuningoló
Tuneup Utilities 2009
Tömörítő
Winzip 12.0 PRO

VIDEOKÁRTYA

ASUS ENGTX285

ÉRTÉKELÉS

INFO	■■■■■	hu. asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR		120 000 Ft
ÁR/ÉRTÉK		közepes

MŰSZAKI ADATOK

GPU	GT200, GeForce GTX285
Memória	1 GB GDDR3, 512 bit
Shaderek száma	240
Órajelek (mag/shader/memória)	648/1476/2484 MHz
3DMark06	17723 pont
3DMark Vantage	13261 pont
ET Quake Wars - 1680, 4AA/16AF, HQ	103 fps
Crysis - 1680, HQ	54 fps

VIDEOKÁRTYA

ASUS ENGTX295

ÉRTÉKELÉS

INFO	■■■■■	hu. asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR		155 000 Ft
ÁR/ÉRTÉK		közepes

MŰSZAKI ADATOK

GPU	2xGT200b, GeForce GTX295
Memória	2x896 MB GDDR3, 2x448 bit
Shaderek száma	2x240
Órajelek (mag/shader/memória)	576/1242/1998 MHz
3DMark06	19111 pont
3DMark Vantage	21118 pont
ET Quake Wars - 1920, 8AA/16AF, HQ	51 fps
Crysis - 1680, 4AA/16AF HQ	59 fps

TFT MONITOR

ACER H243HQ

ÉRTÉKELÉS

INFO	■■■■■	www.ramiris.eu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR		57 000 Ft
ÁR/ÉRTÉK		közepes

MŰSZAKI ADATOK

Paneltípus	TN+Film
Képtílo, képarány	24 col, 16:9
Felbontás	1920x1080 pixel
Kontrasztarány, fényerő	40 000:1, 300 cd/m ²
Betekintési szögek	170/160 fok (H/V)
Bemenetek	D-Sub, HDMI
Méret	575x425x172 mm
Garancia	2 év

A LEGERŐSEBB EGYCHIPES: Az NVIDIA legutóbbi gyártástechnológiai fejlesztése, a 65-ről 55 nm-re való váltás kis lépésnek tűnik, arra azonban mégis elegendő volt, hogy újra átvegye a csúcskategóriában a vezető szerepet. A GTX295 mellett igaz ez az egychipes GTX285-re is, ami a GTX280 evolúciós folytatásának tekinthető. Az új chip felépítésben és szolgáltatásokban tökéletesen megegyezik elődjével, a kisebb csíkszélességnek hála azonban magasabb órajeleket alkalmazhatott az NVIDIA, mialatt a kártya fogyasztása, ennek köszönhetően pedig a hőtermelése még csökkent is valamelyest.

A mag órajeleinek minimális növelése és a gyorsabb shaderek mellett a fedélzeti GDDR3 memória is gyorsabb lett, így egy referencia GTX285 nagyjából a korábban gyári túlpörgéssel kínált GTX280-ak sebességét hozza játékok alatt. Ez még bőségesen elegendő minden mai játékhoz, legyen szó akár nagyfelbontásról, akár képjavító eljárásokról, vagy mindkettőről egyszerre. A HDMI kimenet hiányát sokan nem nehezményezik, de ha mégis kell, az átalakító, amit hozzá szükség esetén meg kell vennünk, tovább növeli költségeinket.

RÖVIDEN ► Nagyon gyors videokártya, kevesebbet is fogyaszt, mint elődje, de áttörést semmilyen téren nem hoz, ráadásul érezhetően drágább is.

ALTERNATÍVA ► A GTX280 ára sokkal barátságosabb lett az utód megérkezéssel, és mivel alig lassabb, kiváló vétel lehet.

TÚL A HD-N: A jelenlegi játékkonzolok 720p, 1080p-ben képesek a játékokat futtatni, de ha beszerzünk egy GeForce GTX295-öt, akár 2560x1600-ba (WQXGA – Wide Quad eXtended Graphics Array) is felválthatunk különböző lassulás, akadozás nélkül. Sokáig ebben a Radeon HD4870 X2 volt a legjobb, ám ezt az NVIDIA nem tűrhette, így amint gyártástechnológiájában előrelépett a 65 nm-ről 55 nm-re, elkészítette a két GPU-s GTX295-öt. Felépítésben a chipek némileg gyengébbek, mint a GTX285-ön dolgozó GT200-as, ám a két chip kártyán belül van összekötve, így bármilyen alaplapban élvezhetjük az SLI áldásos hatását.

Tesztünkben az ASUS referenciadizájnra épülő kártyája hozta a papírfórmát, vagyis minden játékot tökéletesen futtatott még nagyobb felbontásban, képjavító eljárások alkalmazása mellett is. A hűtéssel sem volt gondunk, nagy méretének megfelelően halk volt, ami teljesítményéhez képest ugyan nagy előny, ám sajnálattal konstatáltuk, hogy a prémium kártya mellett a dobozban semmiféle extra kiegészítőt, kábeleket vagy teljes játékot nem találtunk.

RÖVIDEN ► A jelenlegi leggyorsabb, két GPU-s videokártya, amihez erős csúcs PC is szükséges. Sajnos az ASUS nem csomagolt semmiféle extrát a kártya mellé.

ALTERNATÍVA ► A legtöbb GTX295 referenciadizájn. Olcsóbban két GPU-s kártya, a HD4870 X2 jöhet szóba.

IGAZI FILMES MONITOR: Az Acer H243HQ 16:9-es képarányának köszönhetően éppen ideális filmnézéshez. A monitor azonban nemcsak ezért filmes, hanem a HDMI csatlakozója és a HDCP támogatása miatt is. A nagyméretű kijelző között is egyre több Full HD-s kijelző jelenik meg, ami bár valamelyest kisebb felületet ad a 16:10-es, 1920x1200-as felbontásnál, viszont cserébe, ha filmet nézünk, illetve játékoknál nem kell a fekete csíkokat néznünk a képernyő alsó és felső részén.

Az Acer termékpalettáján az egyik legújabb 16:9-es modell a H243HQ, amely imponáns paraméterekkel bír: fényereje 300 cd/m², a kontrasztarány dinamikus akár 40 000:1-hez is lehet, míg a válaszidő szűrkeáryalatos váltás esetén csupán 2 ms.

A villámgyors képmegjelenítésnek ára van, ezért bizony a TN panelek minimális hátrányát kell elviselnünk, nevezetesen az alacsony betekintési szögeket (170, illetve 160 fok) és a 18 bites színeképzést, amely legalább 3 bites FRC-vel társul, így virtuálisan mind a 16,7 millió szín „láthatóvá válik” rajta.

RÖVIDEN ► Az Acer H243HQ véleményünk szerint egy jó monitor, amelyet nemcsak számítógéphez, hanem játékkonzolokhoz is használhatunk.

ALTERNATÍVA ► Hasonló kategóriát képvisel a BenQ E2400HD, a különbség csak annyi, hogy kontrasztaránya 10 000:1.

TABLET PC	NOTEBOOK	NETBOOK
FUJITSU-SIEMENS LIFEBOOK T1010 	TOSHIBA TECRA S10-11A 	ACER ASPIRE ONE D150
ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■ INFO www.fujitsu-siemens.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR 419 900 Ft ÁR/ÉRTÉK közepes	ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■ INFO www.toshiba.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR 379 900 Ft ÁR/ÉRTÉK közepes	ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■ INFO www.acer.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR 120 000 Ft ÁR/ÉRTÉK jó
MŰSZAKI ADATOK Processzor Core 2 Duo P8400 RAM/HDD 2 GB / 320 GB Optikai meghajtó DVD-RAM Grafika 13,3" @ 1280×800 / GMA 4500M Hálózat 802.11a/b/g/n, Ethernet, Bluetooth Csatlakozók ExpressCard, kártyaolvasó, 3 USB, hangcsatlakozók, D-sub, dokkolócsatlakozó Méret, tömeg 319×244×40 mm, 2,43 kg	MŰSZAKI ADATOK Processzor Core 2 Duo P8600 RAM/HDD 4 GB / 250 GB Optikai meghajtó DVD-RW DL Grafika 15,4" @ 1680×1050 / Quadro NVS 150M Hálózati adapterek 802.11a/b/g/n, Ethernet Csatlakozók 4x USB, eSATA, modem, audio, dokkoló, kártyaolvasó, FW, soros port, PCMCIA, webkamera Méret, tömeg 362×265×40mm, 2,9 kg	MŰSZAKI ADATOK Processzor Atom N280 RAM/HDD 1024 MB / 160 GB Optikai meghajtó - Grafika 10,1" @ 1024×600 / GMA950 Vezeték nélküli kapcsolatok 802.11g, Bluetooth Csatlakozók 3xUSB, D-Sub, Ethernet, memóriakártya-olvasó és audio csatlakozók Méret, tömeg 260×184×33 mm, 1,3 kg

KONVERTIBILIS: A klasszikus tábla-PC hagyományokat követi a Fujitsu-Siemens T1010-e, amely ugyan elég drága, de pénzünkért cserébe sokat is tud. A fekete-fehér és szögletes formatervű gép viszonylag vastkos, és nem is igazán könnyű, viszont legalább gyors: a P8400-as processzor és a 2 GB RAM könnyedén megbirkózik a Vista Business igényeivel, a 320 GB-os merevlemezen pedig bőven marad hely adatainknak.

A legtöbb mai tábla-PC-hez hasonlóan ennek a kijelzője is egy központi zsanér körül forgatható el. A 13,3" méretű érintőképernyő különlegesnek számít a kategóriában, mivel nemcsak a mellékelt tollal, de nyomásérzékeny volta miatt ujjunkkal is irányítható. Tábla üzemmódban egyébként a kijelző körül számtalan, a vezérlést megkönnyítő gombot és érintésérzékeny részt találunk, az ergonomiával tehát nem lesz gondunk – azzal viszont annál inkább, hogy hagyományos noteszgépként használva a csuklótámasz kellemtlenül melegszi. A T1010 csatlakozókkal jól ellátott, de jár hozzá egy dokkoló is, amely további 4 USB-vel és egy DVI kimenettel is kiegészíti gépünket. ■

RÖVIDEN ► Nagy teljesítményű és elegáns tábla-PC, amelyet nyugodt szívvel ajánlunk azoknak, akik ki tudják használni a tábla-PC által kínált angol nyelvű funkciókat.

ALTERNATÍVA ► Ha a táblafunkció nem létszükséglet, ennyi pénzért sokkal jobb hagyományos noteszeket találunk.

BIVALYERŐS: Se nem divatos, se nem érdekes a Toshiba Tecra S10 külseje – ami nem is baj, mert ez nem egy dizájnnotebook, hanem kökemény munkaeszköz, annak viszont kiváló. A kifejezetten puritán, egyes helyeken régies külső alatt igazi csúcstechnikát találunk: 2,4 GHz-es P8600-as processzor, 4 GB (8 GB-ig bővíthető) memória és QUADRO NVS 150M grafikus kártya gondoskodik arról, hogy egy pillanatig se kelljen várnunk a gépre. Igaz, a 4 GB memória kihasználásához 64 bites operációs rendszer kellene, ezen a gépen pedig 32 bites Vista Business van (downgrade opcióval), de ez is megbocsátható. Kijelzője szintén csúcskategóriás, mivel 15,4"-es felbontásához 1680×1050 pixeles felbontás tartozik.

A hardverhez hasonlóan impozáns a csatlakozók száma: 4 USB portja a gép kikapcsolt (alvó) állapotában is áram alatt van, így tölthetünk róla MP3-lejátszót vagy telefont, ráadásul a csatlakozók egyike eSATA-portként is funkcionál. A mai gépeken ritkaság már a soros port – a Tecrától viszont ez sem hiányzik, ha pedig bővíteni szeretnénk tudását, PCMCIA kártyákkal ezt is megtehetjük. ■

RÖVIDEN ► Profi munkaeszköz. Nem néz ki szépen, és nem is igazán könnyű, viszont nagyon gyors, tud mindent, és egyetlen csatlakozó sem hiányzik róla.

ALTERNATÍVA ► Olcsóbban kijövünk, ha lemondunk a 3D-ről, és a Satellite Pro sorozatból választunk munkagépet.

MÁSODIK FELVONÁS: A tavalyi év legsikeresebb netbookja volt az Aspire One, amelynek most végre megérkezett új, immár 10"-es kijelzőt használó utóda is. A méreten felül még két lényeges különbséget tapasztaltunk az elődhöz képest: az N270-es helyett ebben már az N280-as Atom processzor dolgozik. Sajnos a lapkakészlet nem az újabb GN40-es, hanem megmaradt az olcsóbb Intel 945. Akkumulátora az előd 2400 milliamperórás kapacitásához képest meg is nőtt, tekintélyes 5400 mAh lett. Ez persze azt is jelenti, hogy jócskán kilóg a készülék hátából, és hogy tömege sem olyan baráti, mint elődjének volt (az akkuk egyébként kompatibilisek a két modell között).

Az általunk kipróbált modellben 1 GB memória és 160 GB-os merevlemez volt, operációs rendszere pedig a Windows XP Home. Az immár 667 MHz-es buszsebességgel működő, és 1,66 GHz-es N280 hatására igazán nagy teljesítménynövekedést nem tapasztaltunk (PCMark 2005 alatt 1568 pontot ért el, szemben az előd 1520 pontjával), az üzemidő viszont öt óránál is több, ami nagyon jó eredmény. ■

RÖVIDEN ► Az Aspire One kicsit megnőtt és nehezebb lett, de még így is a legjobb a piacon. Külön öröm, hogy a tapipad gombjai visszakérültek régi helyükre.

ALTERNATÍVA ► A 10" méretű kijelzővel rendelkező kategóriában erős vetélytárs az MSI Wind és a Lenovo Ideapad S10 is.

NOTEBOOK	NOTEBOOK	KÜLSŐ MEREVLEMEZ
ASUS F50SL 	MSI PX600X 	FREECOM TOUGHDRIVE LEATHER 320GB
ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■ INFO hu.asus.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 199 990 Ft ÁR/ÉRTÉK jó	ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■ INFO www.msi.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 372 350 Ft ÁR/ÉRTÉK közepes	ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■ INFO www.ramiris.eu TÁJÉKOZTATÓ ÁR 57 000 Ft ÁR/ÉRTÉK közepes
MŰSZAKI ADATOK Processzor Core 2 Duo T6400 RAM/HDD 4 GB / 500 GB Optikai meghajtó BD-ROM Grafika 15,9" @ 1366×768 / Mobility Radeon HD 4570 Hálózat 802.11b/g/n, Ethernet, Bluetooth Interfészek D-Sub, HDMI, 4xUSB, audio+SPDIF, beépített webkamera, kártyaolvasó, ExpressCard Méret, tömeg 380×265×42 mm, 2,9 kg	MŰSZAKI ADATOK Processzor Core 2 Duo P8400 RAM / HDD / ODD 4 GB / 320 GB / DVD-RW DL Grafika 15,4" @ 1680×1050 / GeForce 9300M GS Hálózat 802.11a/b/g/n, LAN, Bluetooth Interfészek D-Sub, 2xUSB+1 eSATA/USB kombo, Firewire, audio+SPDIF, webkamera, kártyaolvasó, ExpressCard PCMark V, üzemidő 3344, 2 óra 36 perc Méret, tömeg 360×259×39 mm, 2,7 kg	MŰSZAKI ADATOK Kapacitás 320 GB Interfész USB 2.0 Olvasási sebesség 32,9 MB/s Írási sebesség 27,5 MB/s Elérési idő 17,9 ms Méret 140×80×19 mm Tömeg 217 g Garancia 2 év

SZOKATLAN: Több szempontból is érdekes kreálmány az ASUS F50-es szériája, amelyek közül az F50SL az egyik legérdekesebb. Az ASUS szemmel láthatóan igyekezett egy noteszgépet és egy HTPC-t ötvözni, amit nem is csinált rosszul, ráadásul a teljesítményéhez és tudásához képest egész jó ára van ennek a noteszgépnek.

A három legérdekesebb alkatrésze a kijelző, a lapkakészlet és az optikai meghajtó. Az első azért, mert 16"-es, és 1366×768 pixeles felbontású, azaz leginkább a HD Ready LCD és plazmatévékre emlékeztet, a chipset azért, mert a lassú, de olcsó SIS 671-es szériából származik, az utolsó pedig azért, mert a megszokott DVD-író helyett ebbe a gépbe egy Blu-ray olvasó került.

Mindez azt jelenti, hogy az F50SL tökéletesen használható Blu-ray lemezek lejátszására. A filmek dekódolását nem csak a gyors T6400-as processzor végzi, de a munkából nagy részt a 4570-es GPU is kiveszi a részét – no nem mintha a processzor ehhez önmagában kevés lenne. A HDMI csatlakozójának köszönhetően pedig képét jó minőségben, projektoron vagy tévén is élvezhetjük. ■

RÖVIDEN ► Ideális HTPC-noteszgép kombináció, HD anyagok lejátszására ideális hardverrel. A kedvező árat az egyszerűbb külsővel és chipsettel fizetjük meg.

ALTERNATÍVA ► Az Acer Aspire szériájában található hasonló képességű darabokat, például az Aspire 6935G-t.

BŐRKÖTÉSBE: Az MSI PX600X a gyártó új, exkluzív termékvonalat hivatott képviselni (P mint Premium) – kár, hogy formaterve sok szempontból az ASUS különböző modelleinek másolatára emlékeztet. Ettől eltekintve a gép jól néz ki, a fedőlap bőrborítása pedig a főnöki íróasztalon még jól is néz ki. Sajnos a csuklótámaszra már nem jutott belőle, ott maradt a szálcsiszolt alumínium, ami szintén csinos, viszont hajlamos az ujjlenyomatok begyűjtésére.

Hardver szempontjából ez a modell az erősebbek közé tartozik, elsősorban a 1680×1050 pixeles kijelzőnek köszönhetően, amelyen minden felirat és kép tüélesnek tűnhet. A P8600-as processzor, a 4 GB memória és a 320 GB-os merevlemez jó teljesítményt nyújt, a 9300M GPU pedig elég arra, hogy a nagyfelbontású kijelző is kihasználható legyen. De hiába a gyors hardver, a kijelző sajnos játékokra teljesen alkalmatlan – ilyen célú használatát csak a legelszántabaknak ajánlhatjuk. A csatlakozási lehetőségek jók, de nem kiválóak: a 3 USB port elég kevés egy ekkora géptől, még úgy is, hogy egyikük eSATA-ként is funkcionál. ■

RÖVIDEN ► Elegáns és erős noteszgép, amely jól használható, de külön numerikus billentyűzet helyett a többi gombon kellett volna kicsit nyitni.

ALTERNATÍVA ► Az ASUS-nak is van bőrrel bevont gépe, a subnotesz kategóriába tartozó S6-os széria személyében.

MINDENT KIBÍR: A Freecom legújabb külső meghajtója bőrborításának köszönhetően jól néz ki, de emellett strapabíró is, elviseli még azt is, ha 2 méteres magasságból leejtjük. A titkok nyitja a speciális anyag készülőkházban és a strapabíró notebook-merevlemezben rejlik, amelyet a teszteldány esetében a Samsung szállított.

Bár a merevlemez gyorsabb lenne, az elektronika behatárolja az elérhető leggyorsabb írási és olvasási sebességet, amely rendre 27,5, illetve 32,9 MB másodpercenként. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az elérési idő 17,9 ms, akkor egy egész gyors adattárolót kapunk, persze tudjuk, hogy egy ilyen eszköz esetében a sebesség azért nem sarkalatos pont (feltéve, hogy nem csigalassú az adott termék). Az USB kábel, ahogyan az ilyen termékeknél lenni szokott, integrált, így még a csatlakozó sem tud megsérülni.

A készülék további érdekessége, hogy az elektronika transzparens, 256 bites titkosítást is kínál, így az adatok nem csak a mechanikai behatások ellen, hanem a kíváncsi szemektől is védve maradnak. ■

RÖVIDEN ► Nem olcsó, de legalább biztonságban tartja adatainkat a Freecom ToughDrive Leather, amely üzleti felhasználóknak különösen ajánlott.

ALTERNATÍVA ► A Toshiba termékpalalettáján is van hasonló eszköz, amely bőrborítás helyett műanyag burkolatot kapott.

DVB-T STB	BLU-RAY LEJÁTSZÓ	LCD TV
ALCOR HD2000	LG BD370	SHARP LC52DH65E
		
ÉRTÉKELÉS ■■■■□	ÉRTÉKELÉS ■■■■□	ÉRTÉKELÉS ■■■■□
INFO www.infopatika.hu	INFO www.lg.hu	INFO www.sharp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR ÁR/ÉRTÉK 33 900 Ft közepes	TÁJÉKOZTATÓ ÁR ÁR/ÉRTÉK 69 990 Ft közepes	TÁJÉKOZTATÓ ÁR ÁR/ÉRTÉK 529 990 Ft jó
MŰSZAKI ADATOK	MŰSZAKI ADATOK	MŰSZAKI ADATOK
Támogatott szabványok DVB-T (MPEG-2/4)	BD-Profil 2.0	Képtíró 52 col/132 cm
Legnagyobb felbontás 1080i	24p van	Fényerő/kontraszt 450 cd/m ² / 20 000:1
CI kártyaolvasó igen	Videokimenetek HDMI, YPbPr, kompozit	Paneltípus, válaszidő ASV/6 ms
Video ki HMDI, SCART, kompozit, S-Video, YPbPr	Audiokimenetek HDMI, optikai, S/PDIF, sztereo	HDMI bemenetek száma 3
Audio ki optikai, sztereo	Kezelt lemezek BD, BD-R/RE, DVD-R (DL), DVD-R (DL)	Tunerek analóg, DVB-T (MPEG-4)
EPG/Teletext van/van	Kezelt formátumok AVCHD, H.264, DivX, JPEG, MP3	100 Hz nem
USB csatlakozó van	Fogyasztás 18 watt maximum	Automatikus fényerő-szabályozás van
Méret 299*206*51 mm	Méret 430*245*54 mm	Méret 1252*851*295 mm

KÖZÉPKATEGÓRIÁS STB: Mindazok, akik már megvásárolták LCD tévéjüket, és az nem alkalmas a hazai DVB-T adások vételére, egy olyan set-top boxot kell vásárolniuk, mint amilyen például az Alcor HD-2000. A vevő rendelkezik a MinDigTV matricával, így garántáltan alkalmas a földi terjesztésű adások vételére, s mivel még egy kártyaolvasó modul is tartalmaz, a kódolt adásokat is foghatjuk vele.

A hátoldalon a szokásos analóg kimenetek mellett HDMI csatlakozót is találunk – s talán ez a legfontosabb, hiszen ezzel a HD adások képe minőségromlás nélkül jut el a lapostévéig.

A rajta lévő USB port adattárolókat képes fogadni – mivel a termék alapból nem tartalmaz merevlemez, érdemes ide legalább egy kisebb pendrive-ot csatlakoztatni, mert így van lehetőség az éppen játszott adás megállítására, illetve felvételre. Az elektronika természetesen az EPG műsorújság kezelésére is alkalmas. A készülékház tetszetősen kompaktnak tűnik, de véleményünk szerint erősen átlagos: ezüst színe a legtöbb új tévéhez nem passzol.

RÖVIDEN ► A készülék árát tudásához képest soknak tartjuk, főleg az országos DVB-T környezetben, hiszen ma még csupán 4 adót tudunk fogni vele.

ALTERNATÍVA ► A matricás termékek között csak hasonló árú kapható, ilyen az Alcor HD8000 vagy az Optibox T1000 HDCX.

MINDENT JÁTSZIK: Az LG legújabb Blu-ray lejátszója gond nélkül kezeli a DVD lemezen tárolt MKV fájlokat is. Az olcsó Blu-ray lejátszó kora még mindig nem jött el, viszont legalább, ha már az ár magas marad, a gyártók egyre több extrát pakolnak lejátszóikba.

Ennek egyik ékes példája az LG BD370 Blu-ray lejátszó, amely BD-Live kompatibilis, és ami még jobb, tökéletesen kezeli az MKV konténereket: tesztünk során a 1080p-s anyagokat is minden gond nélkül lejátszotta. Ezen kívül megnyitja a DivX tömörítésű állományokat és mellesleg a YouTube-ról is képes letölteni a streameket. Persze a netes videók minősége – főleg egy Full HD-s tévén – hagy maga után némi kívánnivalót, de alkalmanként mégis jó időtöltésre adhat alapot. A YouTube kezelését minőségétől függetlenül viszont remek ötletnek tartjuk.

A HDMI kimeneten 24p-s jelet is ki tud adni. A hátoldalon optikai és koaxiális audio kimenetet is találunk, míg az Ethernet csatlakozó az otthoni routerünkkel biztosítja az összeköttetést. Az előlapon lévő USB-vel külső tárolókról olvashatunk be képeket, zenéket, videókat.

RÖVIDEN ► Az LG nagyon jól összerakta a BD370-et, s végre a firmware is elég gyorsra sikerült. BD lemezekkel még mindig lassú, de a fejlődés jól érezhető.

ALTERNATÍVA ► Ha megvárjuk a konkurensek tavaszi termékeit, biztosan találunk majd tudásban és árban hasonló termékeket.

MEGFIZETHETŐ ÓRIÁS: A Sharp termékpalettáján a középkategóriát képviseli az LC52DH62E. A tévé a Sharp saját fejlesztésű ASV paneljére épül, amely nagy kontrasztot és nagy fényerőt biztosít. A tévé válaszüzideje 6 ms, ez elég ahhoz, hogy a gyors mozgások se mosódjának el túlságosan. A tévét teszteltük analóg adással és HD tartalommal is. Természetesen ez utóbbi nagyságrendekkel jobb látványt nyújtott az 1080 soros panelnek köszönhetően, de az elektronika a tévé jelét is megfelelően dolgozta fel, így 4 méterről az analóg tévéadások képe is elég jónak tűnt. A készülék nemcsak analóg, hanem DVB-T tunert is tartalmaz, amely az MPEG-4 kódolású adásokat is veszi.

A tévé menürendszer jó átgondolt és sok paraméter változtatását teszi lehetővé – többek között a bőrszint is korrigálhatjuk. A zajszűrés eredménye viszont nem mindig nyerő, ezt tehát érdemes kikapcsolni, így kevesebb részlet vész el, és élesebb is marad a kép. A tévé fogyasztása a méretét figyelembe véve kedvező: az optimális beállításokkal 207 wattot mértünk.

RÖVIDEN ► Ha megvagyunk 100 Hz és 24p tulajdonságok nélkül, a tévé jó választás, képminősége nemcsak HD, hanem SD tartalommal is a jobbakk közé sorolható.

ALTERNATÍVA ► A Samsung LE-52A656R2 valamilyen olcsóbb, képminőségben pedig hozzávetőlegesen ugyanezt tudja.

SZÜNETMENTES TÁPEGYSÉG	HANGKÁRTYA	DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP
APC SMART-UPS 1500	ASUS XONAR ESSENCE STX	PANASONIC LUMIX LX3
		
ÉRTÉKELÉS ■■■■□	ÉRTÉKELÉS ■■■■□	ÉRTÉKELÉS ■■■■□
INFO www.apc.com	INFO hu.asus.com	INFO www.panasonic.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR ÁR/ÉRTÉK 140 000 Ft jó	TÁJÉKOZTATÓ ÁR ÁR/ÉRTÉK bevezetés alatt -	TÁJÉKOZTATÓ ÁR ÁR/ÉRTÉK 119 000 Ft jó
MŰSZAKI ADATOK	MŰSZAKI ADATOK	MŰSZAKI ADATOK
Kimeneti teljesítmény 980 W / 1500 VA	Csatlakozó PCI-E x1	Érzékelő 1/1,63", 10,1 Mpixel
Kimenet 220, 230 vagy 240 V szinusz	SNR 124 dB	Optikai zoom 2,5x, 24-60 mm
Kimeneti feszültségsztorzulás max. 5% teljes terhelésnél	DAC TI PCM1792A	Képstabilizátor mozgó lencse
Áthidalási idő 6,7 perc (980 W), 23,9 perc (490 W)	Csatlakozók 2*6,3-as jack, SPIF, optikai normál 3,5-ös jack	Érzékenység ISO 80-3200
Interfészek RS-232, USB, SmartSlot	Támogatott 3D-s szabványok DS3D GX2.5 HW, DS SW, A3D, OpenAL	LCD kijelző 3", 460 000 pixel
Szűrítés 480 joule túlfeszültség, 0,3% zajszűrés	Extrák DD Live, DD Headphone, DD VS, Karaoke	Memóriakártya SDHC
Zajszint 45 dB(A)		Méret 109*60*27 mm
Méret, tömeg 216*170*439 mm, 24 kg		Tömeg 263 g

BIZTONSÁG SZERVEREKNEK IS: Az APC szerverekhez, igényes szünetmentes villamos energiát igénylő készülékekhez (pl. High-End HiFi) illő UPS-családjá Smart-UPS névre hallgat. Azért okos, mert a benne lévő elektromos, az egyszerűbb négyvezet, illetve „kváziszinusz” jelalakok helyett kellő pontosságú szinusz kimenetet biztosít akkumulátoros üzemben is.

No persze nem csak ezért, hiszen programozhatjuk a riasztási és kikapcsolási üzemmódokat, a hozzá tartozó programmal megtekinthetjük a terhelés és az akkumulátor kapacitásának aktuális értékét, és persze az áthidalási időt is. Ez teljes (980 W) terhelésen 6,7 perc, fél terhelésen pedig 23,9 perc. Erre szükség is lehet, hiszen az UPS-re első körben akár 8 készülék kapcsolható IEC csatlakozós kábelekkkel.

Ha a terhelés nagyobb lenne, vagy – okosan – bővíteni szeretnénk, arra is van lehetőség a külső csatlakozó jövőlából. Még egy indok az okosságára: a SmartSlot interfészen keresztül nem csak hálózati kapcsolat érhető el, de a hőmérséklet és páratartalom figyelésére is van lehetőség.

RÖVIDEN ► Megfelelő teljesítmény, bővíthető áthidalási idővel (külső akku.), szerverek védelmét és monitorozását kiegészítő SmartSlot interfésszel.

ALTERNATÍVA ► Más teljesítményben igény szerint az APC konfigurátorral találhatunk, jelenleg itthon nincs alternatívája.

TISZTA HANGZÁS: Bár az integrált hangchipeknek köszönhetően a különálló hangkártyák piaca sokat csökkent, az igényes hangzásra vágyók, vagy éppen a játékosok azért még mindig jól járnak ezekkel az eszközökkel. Az ASUS éppen két éve jelent meg a Xonar kártyákkal ezen a piacon, és most itt egy újabb csúcsmo dell, a Xonar Essence STX. Az elektromágneses árnyékolólemezzel ellátott, PCI-E slotba illeszkedő kártyának első sorban az analóg részét igyekeztek profin megtervezni. Ennek egyik jele a kettős tápegység: az analóg erősítőnek ugyanis külön MOLEX csatlakozója van, amelyen keresztül egyenesen a számítógép tápegységéből érkezik az energia.

A következő érdekesség a fejhallgatókimenet cserélhető erősítője: a műveleti erősítő ugyanis foglalatban van, az könnyedén módosítható (gyárilag egy LM4562 található a lapon). Szintén a profi kivitelt erősíti a hátlapi csatlakozósor, ezen ugyanis a megszkott 3,5 mm-es jackaljak mellett két, egy ki- és egy bemeneti 6,3 mm-es jack is megtalálható – ilyeneket használnak ugyanis a profibb fülhallgatók és mikrofonok.

RÖVIDEN ► Kiváló hangminőségű, igényes kivitelű hangkártya, amelyet azoknak ajánlunk, akik elsősorban az analóg kimenetet szeretnék kihasználni.

ALTERNATÍVA ► Egy házimozi-PC hangkártyájaként inkább a Xonar HDAV 1.3 Deluxe ajánlható, azon van HDMI kimenet is.

ELEGÁNS: Az LX3, annak ellenére, hogy kompakt kategóriába tartozik, mégis az igényes amatőröknek és profiknak készült. És ez nemcsak az ára miatt van így, hanem azért is, mert széles körű manuális beállítási lehetőségekkel és igényes kivittel rendelkezik, így jó szolgálatot tehet második kameraként, a mellényzsebünkben.

Az apró fényképezőgép méretéhez képest meglepően nehéz, objektívje pedig egészen kiváló, 2.0–2.8-as fényerővel rendelkezik. A gyártóhoz méltóan nem hiányzik az optikai stabilizátor sem, ami azért is jön jól, mert magasabb érzékenységet beállítva zajossá válik a képe. A manuális beállítások között mindent megtalálhatunk, ami csak szükséges a kreatív fotózáshoz, nem maradt ki semmi.

Az extrák közé az arcfelismerésen és a különböző analóg filmtípusokat szimuláló beállításokon kívül olyan szolgáltatás is bekerült, amely lehetővé teszi, hogy egyetlen kapcsolóval válasszunk a 4:3-as, 3:2-es és 16:9-es oldalrányú felvételek között – ennek a nyomtatás, megjelenítés során van jelentősége.

RÖVIDEN ► Igényes kivitelű és sokat tudó kompakt fényképezőgép. Ideális lehet egy DSLR mellé, 24 mm-es nagylátószöge miatt bulikban is jól használható.

ALTERNATÍVA ► Ha kevés a 24-60-as átfogás, és lemondunk pár manuális beállításról, a Lumix TZ7 jó választás lehet.

SZÍNES LÉZERNYOMTATÓ	WLAN KÜLTÉRI AP	WLAN ROUTER
OKI C830DN	STRAIGHTCORE GWA-627EX	SWEEX LW300
		
ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■	ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■	ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■
INFO www.okihu.hu	INFO www.alphasonic.hu	INFO www.alphasonic.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR 353 000 Ft	TÁJÉKOZTATÓ ÁR 34 000 Ft	TÁJÉKOZTATÓ ÁR 14 000 Ft
ÁR/ÉRTÉK kiváló	ÁR/ÉRTÉK kiváló	ÁR/ÉRTÉK kiváló
MŰSZAKI ADATOK	MŰSZAKI ADATOK	MŰSZAKI ADATOK
Nyomatómű OKI színes LED	WiFi szabvány 802.11a/h	Chipset Ralink
Maximális felbontás ProQ 2400 multilevel	WiFi sebesség max. 54 Mbit/s	Működési frekvencia 2,4 GHz
Monokróm sebesség (A4/A3) 32/17 lap/perc	Frekvenciatartomány 5150-5850 MHz, több részben	WLAN szabványok IEEE 802.11b/g/n draft 2.0
Színes sebesség (A4/A3) 30/16 lap/perc	Chipset Atheros AR5413	WLAN sebesség 300 Mbit/s maximum
Memória 256 MB (max. 768 MB), opc. 40 GB HDD	Memória 4 MB Flash, 32 MB RAM	WLAN biztonság WEP, WPA, WPA2 WPS konfigurálással
Terhelhetőség max. 75 000 lap/hó	Csatlakozók N típusú anya, POE LAN/WAN	Biztonság SPI tűzdel DoS védelemmel
Zajszint 37 dB(A), max. 54 dB(A)	LED Power, LAN, WLAN - SW konfigurálható üzemmódban	Antenna 3 beépített, 2 dBi érzékenységgel
Méret, tömeg 345×485×634 mm, 40 kg	Méret 74×119×25 mm	Méret 200×150×34 mm

SZEBB, MINT VALAHA: Ez a megállapítás mind az OKI legkisebb színes A3-as lézernyomtatójára, mind pedig az általa produkált színes nyomatokra vonatkozik. Nem csalás, nem ámitás: a nyomtató befoglaló méretei nagyjából fele akkorák csak, mint egy hasonló kategóriájú nyomtatóé. Ez utóbbit a szoftverében nem árt ellenőriznünk, mert ha nincs bejelölve, a kétoldalas nyomtatásra vonatkozó opciók nem jelennek meg. Pedig megéri a kétoldalas üzemmódot használni, vele ugyanis kicsivel gyorsabb is a nyomtatás, a papírtakarékosságról nem is beszélve. Ha csak A4-es méretben nyomtatunk, például a kézi adagolóval, akkor a papírt oldalt is betehetjük, ez pedig további sebességnövekedést eredményez.

A nyomtató igazi formáját nehezebb, fényes papíron mutatja meg, a HD festéknek köszönhetően nem csak a színek vannak a helyükön, de a homogén felületek is nagyon egyenletesek, köszönhetően a 2400 dpi-s felbontásnak. A sebesség A4-es méretben 32 fekete, illetve 30 színes oldalt nyomtathatunk vele, A3-as méretben pedig 17, illetve 16 lap percenként.

RÖVIDEN ► Kiváló minőségű, jó sebességű, USB és LAN csatlakozással, duplex egységgel ellátott megbízható, kategóriájában olcsó színes inline LED nyomtató.

ALTERNATÍVA ► Jelenleg csak az OKI C810 olcsóbb nála, ami nem PCL/PS, mint a C830, hanem GDI alapú nyomtató.

ERŐS KÜLTÉRI: Aki erőteljes körsugárzó antennát szeretne – házon kívül – használni, annak egy kültéri hozzáférési pontra van szüksége. Az itt bemutatott termék is éppen ilyen, és teljesítménye folytán elsősorban WLAN alapú internetszolgáltatók számára (akik rendelkeznek a megfelelő sugárzási engedélyekkel), illetve nagy terület hálózati kapcsolatának megoldásában érdekelteknek ajánlhatunk.

Az általunk tesztelt verzió különlegessége az akár 27 dB adóteljesítményre képes erősítő, amely az 5 GHz-es tartományban működik. A külső antennacsatlakozó N típusú, és olyan erős, hogy egy 10 dB-es omni sugárzót gond nélkül elbír. A ház IP68-as szabványú, tehát a szakadó esőt is gond nélkül kibírja – az alján lévő LED-ek a készülék működéséről adnak információt. Az energiát a készülék az IP csatlakozón keresztül kapja (POE), így kevesebbet kell kábelezni, és a felszerelés, rögzítés is egyszerű. Az AP támogat minden biztonságos WiFi szabványt, ismeri a QoS-t, ha pedig a vezeték internetkapcsolat nem elérhető, a WLAN klienseket egy előre megadott weboldalra is át tudja irányítani.

RÖVIDEN ► Nagy teljesítményű, időjárásálló, egyszerűen üzembe helyezhető hozzáférési pont, ötletes szolgáltatásokkal elsősorban szolgáltatók számára.

ALTERNATÍVA ► Egyszerűen kezelhető, nagy tudású, de jóval drágább megoldást kínál az SMCWHS14-G.

A LEGÚJABB VÁZLAT: A Sweex 802.11n draft specifikációnak megfelelő routerének megjelenése az utolsó, amelyet méltatni fogunk, ennél ugyanis jóval meggyőzőbb az ára, no meg a tudása. Legfeljebb csak az adminisztrációs felületre való nem szokványos belépési jelszót említhetjük meg, az ugyanis a rendhagyó „mysweex” – más negatívumot nem is mondhatunk el róla.

A bekapcsolás után aktív lesz a WPS LED-je, a WLAN ugyanis PIN kóddal és gombbal is könnyedén bebiztosítható. A funkciókhoz sajnos nem tartozik online sugó, azok csak a mellékelt CD lemezen érhetők el. De még az sem tökéletes, ugyanis nem tart lépést a frissített firmware-rel. Néhány nem dokumentált opció – amelyek főleg a WLAN-t érintik – azért sikerült felderítenünk. A router bridge és AP repeater üzemmódban is működik (sokoldalú), a nagyobb sebesség elérése érdekében kizárhatjuk a nem N-es klienseket (GF Only opció). Tovább gyorsít a Short GI használata, ehhez is megfelelő kliensek kellenek. A router a WMM mellett az A-MPDU és A-MSDU csomagolást is ismeri, ezekkel az adatokat titkosítani lehet.

RÖVIDEN ► Kiváló áron praktikus, igazán gyors 300 Mbit/s router, áttekinthető kezelői felülettel, néhány extra funkcióval, három beépített antennával.

ALTERNATÍVA ► A D-Link DIR-615 könnyebben konfigurálható (van sugó), közel azonos áron elérhető.

GRAFIKAI PROGRAM

ADOBE PHOTOSHOP CS4 EXTENDED

ÉRTÉKELÉS

PLATFORM Windows 2000/XP/Vista
INFO www.adobe.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR **450 000 Ft**
ÁR/ÉRTÉK ARÁNY jó

KÉPSZERKESZTŐ

ASHAMPOO PHOTO OPTIMIZER 3

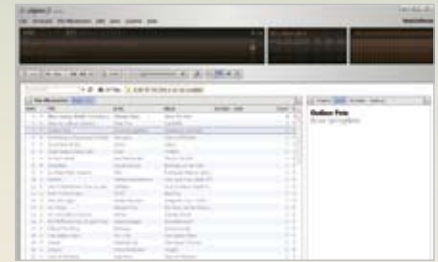
ÉRTÉKELÉS

PLATFORM Windows XP/Vista
INFO www.ashampoo.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR **15 euró**
ÁR/ÉRTÉK ARÁNY közepes

WEBRÁDIÓ-RÖGZÍTŐ

CLIPINC.FX

ÉRTÉKELÉS

PLATFORM Windows XP/Vista
INFO www.tobit.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR **30 euró**
ÁR/ÉRTÉK ARÁNY közepes

AZ ETALON: A csöppet sem szerény tudású „alap” Photoshop CS4-et térbeli animációs, mozgóképszerkesztő funkciók sorával ruházták fel, és a képek elemzéséhez használatos eszközök is bekerültek a kínálatba.

A CS4 kezelői felülete a különféle funkciókhoz igazodik, egy-egy tipikus feladathoz való kellékeket egy kattintással előhozhatjuk (pl. Advanced 3D). Mint képszerkesztő program, a legtokéletesebb, amit ma csak kaphatunk, hiszen a rétegek mindegyike roncsolásmentes, tehát a rajtuk alkalmazott szűrők hatását ké sőbb bármikor visszavonhatjuk, módosíthatjuk. Ennek megfelelően egy kép kezelése lassabb a „hagyományos” módszerénél, ám ez a verzió még látványosabb sebességi és stabilitási jellemzőkkel bír, mint a CS3-as változat. A képek készítését rengeteg hasznos eszköz segíti, például az automatikus képjavítás: beigazítás, forgatás, effektek alkalmazása akár kötegelve is. A fényképszeknek nagy segítség, hogy a kamera-RAW formátumait külön megvásárolható beépülő nélkül, alpból támogatja a program, és a mobil eszközök támogatása is jobb az Adobe Device Centralnak köszönhetően. A CS4 Extended térbeli modulján sokat javítottak, immár közvetlenül festeni is lehet a 3D objektumokra, és azokat 2D-s képekből is előállíthatjuk. A térbeli jelenetekből filmet is készíthetünk, és azokat meg is vágthatjuk. Tesztünk során sajnos sem az LWO, sem a MAX formátumokat nem nyitotta meg, tehát ezen a téren még van mit javítani.

RÖVIDEN ► Amit egy képszerkesztő programból ki lehet hozni, azt az Adobe megtette, most a 3D animációs világ felé fordult - az irány jó, a CS4 rengeteg mindenre alkalmas.

ALTERNATÍVA ► Ha van CS3-unk, az Upgrade opció nem drága (kb. 100 000 Ft), 3D animációhoz a 3DS Max még mindig jobb.

GYORS FOTÓJAVÍTÁS: A digitális fényképezőgépek – legalábbis az olcsóbbak – nagy hibája, hogy az apró méretű kijelzőjükön ragyogó minőségben jelennek meg a képek, ám ha ezt a PC-n nézzük meg, az eredmény sokszor siralmasan sötét, színtelen. Ez a program pontosan az ilyen problémákat hivatott elhárítani, méghozzá a maga egyszerű módján: kiválasztjuk azt a könyvtárat, amelybe a képeinket áttöltöttük, a program pedig elvégzi a képek javítását. Az alulexponált képek fényességének javítása kiváló, ám a kontraszt „belövését” jobb kézzel végezni. Ennek megfelelően nem árt kísérleteznünk egy picit, kapcsolgassunk oda-vissza az eredeti és a javított kép között. Bátran módosítsunk, a program érintetlenül hagyja az eredetiket.

A legújabb verzió vörösszem-korrekciót is végez, csak a vörös szemek helyét kell beazonosítanunk – nem kell pontosan jelöl-nünk, elég csak az érintett területet –, a teljesen automatikus azonosításhoz komolyabb algoritmusokat kellene bevetni. A program sajnos nem mindig jár sikerrel, a felismerés ugyan pontos, ám a kivitelezés során maradnak apró vörös képpontok, amelyeket utólag, kézzel kell javítanunk. A kötegelt feldolgozás is limitált, ugyanis a képek minőségén ugyan automatikusan javít, ám az álló képeket nem forgatja be, és az effektusokat sem tudja több képen alkalmazni. Sajnálatos módon a képek egyedi javítása sem megoldott, a program csak egy egész könyvtárnyi képet tud javítani.

RÖVIDEN ► Ha csak általános képjavításra, egyszerű kezelhetőségre vágyunk, a program jó eredményeket ad, speciális igényeinket viszont nem teljesíti.

ALTERNATÍVA ► Az ingyenes Photoshop-alternatíva, a Paint.NET könnyen kezelhető, emellett funkciók tucatjait kínálja.

MP3-KÉSZÍTŐ: A webrádiókat rögzítő Clipinc.vier (tesztje a CHIP 2008/07-es számunk 77. oldalán olvasható) nem sokat változott, a megjelenése és a kezelhetősége szerencsére változatlanul maradt. A legnagyobb fejlesztés ezen túlmutat: a program speciális támogatással rendelkezik a hírek, zene, filmek és podcastok rögzítéséhez. A legtöbb webrádió-felvevő a zenével együtt a streamelt metaadatot is beolvassa, majd ez alapján tölti ki az ID3 adatokat, például az előadó nevét, a szám címét vagy éppen a dalszöveget. Néhány rádióadó azonban a hagyományos, weben megjelenő műsorújság mellett az ID3 adatokat is sugározni tudja, és ez az, ami alapján ez a program pontosabb adatokkal képes menteni a számokat. Ennek persze van hátránya is: ha adót váltunk, akkor akár húsz perc is eltelhet addig, amíg az éppen játszott szám, és annak címe pontosan megegyezik.

Az egyszerre rögzíthető számok mennyiségét csak az internetkapcsolat sávszélessége határozza meg. A számokat a program külön-külön, MP3 formátumban menti el. Ahhoz, hogy a zenék eleje és vége lehetőség szerint ne tartalmazzon reklámokat, a program egy automatikus vágó funkciót is bevet – megfelelő adó esetén MP3 kollekciókat remekül bővítő számokat kapunk eredményül. A programnak hasznos kiegészítője lehetne még egy CD-író modul, amellyel felvett számainkat audio-CD vagy MP3-as kollekció formájában felírhatnánk.

RÖVIDEN ► A Clipinc.fx igazán egyszerű eszköz webrádiók szimultán felvételére, így zenekollekcióknak bővítésére, de ezen kívül semmi mást nem ad.

ALTERNATÍVA ► A Magix Webradio Recorder 4 hagyományos felülettel rendelkezik, ám van benne szerkesztő és író modul is.

PROJEKTTERVEZŐ	WEBSZERKESZTŐ	SZINKRONIZÁLÓ
<p>MINDMANAGER 8</p> 	<p>SERIF WEBPLUS X2</p> 	<p>SYNCING.NET HOME EDITION</p>
<p>ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>PLATFORM Windows XP/Vista INFO www.mindjet.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 360 euró ÁR/ÉRTÉK ARÁNY jó</p>	<p>ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>PLATFORM Windows 2000/XP/Vista INFO www.serif.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 80 euró ÁR/ÉRTÉK ARÁNY Kiváló</p>	<p>ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>PLATFORM Windows 2000/XP/Vista INFO www.syncing.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 40 euró ÁR/ÉRTÉK ARÁNY közepes</p>

ÖTLETTÉRKÉP: A MindManager grafikus segítséget ad csoportos ötletelések (ún. ötlet-roham, kevésbé szép megfogalmazással brainstorming) alkalmával. Tény, hogy az ilyen megbeszéléseken kell, hogy legyen egy, a társaságot nem befolyásoló személy, aki az ötleteket feljegyzi tekintet nélkül arra, jök-e vagy sem. A második körben, miután tisztázódott, melyik ötlet jó, és melyik kevésbé, már elkészíthető egy adott témával kapcsolatos lista, amely „térképpé” szervezhető. Ez alapján ismét lehet ötletelni, míg végül a központi téma köré csoportosult témák teljesen nem válnak.

A program kezelése egyszerű, kis gyakorlással akár az ötletroham közben is készíthetők bejegyzések. Megjelenésében az Office 2007-hez nagyon hasonló, így az Office-ban járatos felhasználók könnyen kezelhetik ezt is. Ám a képek készítése nem csak ennyiből áll, a bejegyzésekhez külön böngészőablakot csatolhatunk, ahhoz tartozó webcímmel vagy PDF állománnyal. A program közvetlenül kezeli az Office formátumait, és még a Google vagy a Yahoo! keresőjét is használhatjuk vele. Ezzel a sokoldalúsággal az általunk elérhető, projektünkhöz használható adatok elérése a programból való kilépés nélkül valósítható meg.

A stressz minimális szintre csökkentése érdekében a projektvezetők egy feladatkezelőt is kapnak, amellyel a teendőket, megbeszéléseket percre pontosan nyomon követhetjük.

RÖVIDEN ▶ Kiváló segédprogram ötletrohamok eredményének megjelenítéséhez és a feladatok nyomonkövetéséhez; drága ugyan, de ha jól használjuk, behozza az árát.

ALTERNATÍVA ▶ Ha nincs szükségünk a tucatnyi funkcióra, akkor a Data Becker MindMap 4 (kb. 70 €) jó választás lehet.

TERVEZŐKÖZPONT: Noha a vérbeli profik szöveg alapú HTML készítőket használnak, a kényelmesebb út mégis szimpatikusabb: a WebPlus X2 a komoly HTML és CSS ismerettől mentesít. A program dobozában a telepítőn kívül három mintalemezt is találunk, amelyeken jól szerkesztett, tetszetős megjelenésű, csak apróbb módosításokat igénylő weboldalak találhatók. Ha üzleti weboldalunkat kívánjuk elkészíteni vele, akkor számíthatunk arra, hogy az biztosan magára vonja majd a látogatók figyelmét. Ha kell, saját mintáinkat is be tudjuk illeszteni, a WebPlus ugyanis egy tördelő program mintájára működik: beillesztjük a szöveget, képeket, animációkat, majd a megjelenő ségvonalakkal oda pozícionáljuk őket, ahova csak szeretnénk. A program ugyanakkor csak a relatíve egyszerű oldalakon képes elvégezni ezt a mutatványt, a bonyolultabb változatok további módosítására nincs lehetőségünk.

Ennek ellensúlyozására a program apró, látványos trükkök tucatjait tudja az oldalunkon alkalmazni: az RSS mellett készíthetünk Flash alapú fényképalbumot, és mozgóképet (pl. Youtube), zenét is beilleszthetünk. A kérdőívkészítő is tökéletesen működik, erre panaszkodunk sem lehet. Sajnos a W3C Markup Validation Service kezelése nem tökéletes, így a létrehozott oldalainkat aprólékosan végig kell próbálgatnunk. Mivel a WebPlus X2 a HTML kódot elrejt, ahhoz közvetlen módon nem férhetünk hozzá, a felmerülő hibákat csak áttervezéssel tudjuk javítani.

RÖVIDEN ▶ A WebPlus X2 hatékony és könnyen kezelhető, de csak azok számára ajánljuk, akik megelégednek az általa kínált mintákkal és funkciókkal.

ALTERNATÍVA ▶ A WebEasy Professional 7 még fele ennyibe se kerül (kb. 30 €), egyszerűségét programozói tudással ellensúlyozhatjuk.

A MINDIG FRISS OUTLOOK: Ha több számítógépen szeretnénk dolgozni ugyanazzal az adatokkal, akkor kézenfekvő, hogy az állandó másolatok helyett egy szinkronizálót bízzunk meg a feladattal, például a Syncing.netet. A Windows mappáin kívül a program a leveleket, kontaktokat, naptárbejegyzéseket és Outlook-feladatokat is naprakészen tartja, akár három számítógép között.

Telepítése csupán néhány lépésből áll, ám működéséhez a legújabb .NET keretrendszer telepítése még Vista használata esetén is szükséges. Egyszerű kezelői felületen csak a legszükségesebbek találhatók meg, így legalább könnyen megtanulhatjuk a program használatát: a hálózatba csatlakoztatott számítógépünk adatait az interneten elérhető Syncing.net felhasználói fiókjával szinkronizáljuk. Így lehetünk bárhol, az adataink közül mindig hozzáférhetünk a legfrissebbhez. A szinkronizálás előtt csak azt kell eldöntenünk, hogy mely könyvtárakat vegyük bele a műveletbe. E mellett a felhasználók (legfeljebb három) e-mailben értesítést kapnak a hálózathoz való csatlakozáshoz. Ha mégsem lennének internetközben, akkor a program „Store and Forward” technikával átmenetileg tárolja az adatokat a szolgáltató szerverén – az adatokat 256 bites AES kódolás védi. Ami a sebességet illeti, a program sajnos nem szerepelt jól: a helyi hálózatban elvégzett, képeket tartalmazó, 1,5 GB méretű könyvtárainkat közel 20 perc alatt tudta csak szinkronizálni.

RÖVIDEN ▶ Könnyen használható szinkronizáló program, elsősorban Outlook-felhasználók részére. Kár, hogy a teljesítménye még helyi hálózaton is mérsékelte.

ALTERNATÍVA ▶ A Microsoft Sync Toy 2.0 egyszerű programja ingyenes, a 30 eurós SimpleSyn.net Outlookhoz is használható.

PDF-KONVERTER	RENDSZERTUNINGOLÓ	TÖMÖRÍTŐ
<p>ABBY PDF TRANSFORMER PRO 2.0</p> 	<p>TUNEUP UTILITIES 2009</p> 	<p>WINZIP 12.0 PRO</p>
<p>ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>PLATFORM Windows 2000/XP/Vista INFO www.pdftransformer.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 21 000 Ft ÁR/ÉRTÉK ARÁNY jó</p>	<p>ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>PLATFORM Windows XP/Vista INFO www.tune-up.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 40 euró ÁR/ÉRTÉK ARÁNY jó</p>	<p>ÉRTÉKELÉS ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>PLATFORM Windows 2000/XP/Vista INFO www.winzip.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR 70 euró ÁR/ÉRTÉK ARÁNY közepes</p>

TÖKÉLETES PDF-ÁTALAKÍTÁS: Az ABBY szoftverház legismertebb programja a sikeres szkennerreklamekhez csomagolt karakterfelismerő, a FineReader volt. A PDF Transformer alapvetően PDF készítésére és átalakítására, valójában konvertálásra alkalmas. Mint tudjuk, a PDF ugyan ma már nyílt(abb) formátum, a benne foglalt dokumentumok szerkeszthetőségété tétele még ma is nehézkes. A PDF Transformer segít, az OCR programokban jól működő technikát alkalmazza akkor, ha PDF-ből kell DOC, XLS, HTML, EML és TXT formátumú állományokat készíteni. Telepítése során beépül a főbb Office alkalmazásokba, és még a Windows Intézőbe is, de önálló alkalmazásként is futtatható a PDF létrehozása, illetve a PDF átalakítása nevű modul. Kezdjük az átalakítással: a szövegek, képek és táblázatok automatikus felismerése gyors és pontos, de ha csak egy részét szeretnénk kivágni az oldalnak, a kézi kijelölésre is van lehetőségünk. A kijelölés során nem csak négyzet alakú területek hozhatók létre, ezekhez hozzáadni és belőlük kivonni is tudunk – akár csak egy OCR programban. Az átalakítás után a társított programban megtekinthetjük az eredményt. Fontos, hogy a legjobb eredményt a *Nyomatási elrendezés* nézetben kapjuk.

A PDF-et létrehozó része jóval egyszerűbb, hiszen az alkalmazások többségébe beépül, ezek alatt csak egy exportáló funkciót kell használnunk. A legtöbb PDF-készítővel ellentétben viszont nem hoz létre nyomtatót.

RÖVIDEN ▶ Hatékony, jól használható PDF-készítő és átalakító, amellyel bonyolultabb tördelésű dokumentumokat is átalakíthatunk, kényelmes körülmények között.

ALTERNATÍVA ▶ Egy régebbi Adobe Acrobat is drága (kb. 100 000 Ft), az Able2Extract (100 \$) pedig csak egy irányban működik.

TUNING-VARÁZSLÓ: Ha optimalizálni szeretnénk rendszerünk megjelenését és teljesítményét, akkor bízzuk a munkát a TuneUp Utilities 2009-re. A program számos tuningoló szolgáltatással bír, segítségével még a laikus felhasználók is számukra tetszetős megjelenést kölcsönözhetnek rendszerüknek. Megválaszthatjuk, mely programok induljanak a rendszer betöltődésekor, kitakaríthatjuk a rendszerleíró adatbázis felesleges bejegyzéseit, véglegesen törölhetünk állományokat, és így tovább. A gyors eredményre vágyók indítás után válasszák a *One-click maintenance* opciót, amely a beavatkozásunk nélkül elvégzi a szükséges javításokat, például a takarítás után elvégzi a töredezettség-mentesítést.

A program egyes funkciói, mint a *Solve problems* (problémamegoldás), vagy a *Customize Windows* (rendszer személyre szabása) inkább gyakorlati oldalról közelíti meg a feladatot. A *Speed Optimizer* új funkcióval bővült, ezentúl felkínálja, mely szoftverek tilthatók le a Windows szolgáltatások, illetve az automatikus indítás részből. Ehhez csak néhány kérdésre kell válaszolnunk, így a program meg tudja állapítani, kell-e igazán az adott program rezidens része. A rendszerfigyelő is ötletes, a program arra is figyelmeztet, ha nincs telepítve vírus-, illetve kémprogramirtó, vagy ha a Windows Media Player jelentéseket küldözget a Microsoftnak. Egy kattintás, és a művelet után számítógépünk a legjobb formáját hozza.

RÖVIDEN ▶ A könnyen használható TuneUp Utilities 2009 igen sok, köztük igazán egyedi, rejtett funkciókhoz is hozzáférő rendszerhangoló opcióval rendelkezik.

ALTERNATÍVA ▶ A Data Becker szoftverház Vistára specializált Tvista 2.0 programja hasonló árral és funkciókkal rendelkezik.

A TÖMÖRÍTÉS VETERÁNJA: A közismert WinZip új funkciókat kapott, és kezelése is kényelmesebb, mint azelőtt. Az egy kattintás után létrehozott ZIP állományok immár egy kattintással elküldhetők e-mailben, és FTP szerverre is feltölthetők. A digitális fényképezés szerelmesei most már közvetlenül a merevlemezre tárolt tömörített állományba is másolhatják képeiket, így azok kevesebb helyet foglalnak el a lemezen. No nem azért, mert például a JPEG képek különösebben tömöríthetőek lennének, hanem azért, mert számukkal egyenes arányban nő az ún. cluster waste, azaz a fájlok helyfoglalása miatt kihasználatlanul maradó terület – a tömörítéssel ez a pocskéolás minimálisra csökkenthető.

A belső nézőkével ezek a képek gyorsan megjeleníthetők, és az archív állományon belüli könyvtár létrehozása is egyszerűbbé vált. A tömörítés hatékonysága nem változott, ám hasonlóan a RAR-hoz, immár itt is optimális eredményt kapunk JPEG képek tömörítésekor. Tesztképeinket minőségromlás nélkül 25 százalékkal jobban tömörítette a WinZIP, ám ezt csak akkor érthetjük el, ha engedélyezzük a *Best method for the respective file type opció*t. Egyébként is ajánlott minden esetben a legnagyobb tömörítést beállítani, a mai processzorok sebessége mellett időben alig van eltérés. Sajnos az újfajta módszerrel tömörített állományok már nem kompatibilisek a ZIP szabvánnyal, így azok csak a WinZIP-pel csomagolhatók ki.

RÖVIDEN ▶ Az ISO, IMG és 7z formátumokat is kezelő WinZIP jól felszerelt tömörítő, de a korábbi verzióhoz képest nem sok újat ajánl – csak a fotósoknak.

ALTERNATÍVA ▶ A WinRAR (ára kb. 35 €) ugyan kevesebb funkciót kínál, de még mindig tömörebb állományt készít a ZIP-nél.

Időmérő edzés digitális kameráknak Tesztlaborunkban a megfelelő mérőeszközökkel századmásodperc pontossággal meghatározható a zárkioldó gomb megnyomása és a kép elkészülte közti idő

CHIP Top 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról:
A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszköz kerül vizsgálatra. Minden beérkező terméket a lehető legalapabb teszteljárásnak vonjuk alá melynek a nagyját objektív, műszeres mérések adják, ugyanakkor egyes termékeknek a szubjektív szempontokat is figyelembe vesszük, ha szükséges. Az elvégzett vizsgálat az adott termékkategóriákon belül minden esetben megegyezik - így a termékek hosszabb távon is összehasonlíthatóak maradnak. A rengeteg rögzített mérési adatból és termékinformációból hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és csalódsmentes vásárláshoz szükséges összes rangsort, értéket és műszaki adatot tartalmazza.

KATEGÓRIÁK: A CHIP minden terméket a következő osztályokba sorol
■ Csúcskategória (100-90 pont)

■ Felső kategória (89-75 pont)
■ Középkategória (74-45 pont)

Az eszközök helyezéséről, a részpontszámokból számított Összértékük dönt. Azonos pontszám esetében az ár/érték mutatót is figyelembe vesszük, amely értékelésben nem véletlen emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire. Figyelem: a termékek kínálata és tájékoztató ára a március eleji állapotokat tükrözi! Árainkat a netes árkereső oldalról, és kiskereskedések weblapjairól szerezzük be, hosszabb távú érvényességükért nem tudunk felelősséget vállalni.

Mivel kinek-kinek más lehet az elvárása egy adott alkatrészre, vagy akár kategóriával kapcsolatban, így minden részpontszámot közléshez, ahogy Összpontszámbéli súlyukat is. Így mindenki újraszámolhatja a pontszámot, és az elvárásainak megfelelőbb sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top 10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

2008-AS ÉS 2009-ES NAGYTESZTJEINK - KATEGÓRIÁK SZERINT

Téma	Lapszám
Adathordozók	
Külső merevlemezek	2009. 02.
NAS teszt	2008. 10.
1 terabájtos merevlemezek	2008. 08.
16 GB-os USB memóriák	2008. 05.
Küldő HDD 500 GB fölött	2008. 04.
NAS teszt	2008. 02.
SATA csatolás DVD-írók	2007. 12.
Alaplap, CPU	
Olcsó kétmagos CPU-k	2008. 08.
P45-ös alaplapok	2008. 07.
Intel alaplapok	2008. 01.
P35-ös alaplapok	2007. 11.
Digitális fényképezőgépek	
Tükrreflexes digitális fényképezők	2009. 02.
Tükrreflexes digitális fényképezők	2008. 08.
63 digitális fényképezőgép	2008. 02.
Hálózat	
WLAN routerek	2008. 05.
Draft-n routerek	2007. 07.
Házimozsi	
Blu-ray lejátszók	2009. 03.
40-42" LCD tévék	2009. 02.
Merevlemezes DVD-felvevők	2008. 09.
Házimozsi kivetítők	2008. 06.
40-42" LCD tévék	2008. 04.
Hordozható eszközök	
Tölthető elem	2008. 12.
Új PNA-k	2008. 11.
PNA-k 70 000 Ft alatt	2008. 08.
HD videokamerák	2008. 03.
MP3 megateszt	2007. 12.
Tintapatron teszt	2009. 01.
Multifunkciós lézernyomatók	2008. 08.
Multifunkciós nyomtatók	2008. 06.
Széles formátumú nyomtatók	2008. 04.
Színes lézernyomatók	2008. 03.
Megjelenítők	
22" TFT monitorok	2008. 10.
24" TFT monitorok	2008. 07.
19" szélesvásznú TFT-k	2008. 02.
Noteszgép	
Olcsó noteszgépek	2009. 03.
Noteszgépek	2009. 01.
Netbookok	2008. 12.
Szubnoteszek és netbookok	2008. 07.
Olcsó noteszgépek	2008. 03.
VGA	
Radeon Vs. GeForce	2008. 09.
9600GT videokártyák	2008. 05.
DX10 második hullám	2008. 02.

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP - BELÉPŐSZINTŰ

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	Képmínőség (kézelt)	Akku-üzemeltető (100%)	Szélesség (15%)	Terméktámoogatás (5%)	Felbontás (Mpixel)	Zoom átfogása (mm)	Képstabilizátor	Kijelző	Képfarmat	Memóriakártya	Tömeg (g)	
1	Fujifilm FinePix S8100fd	76	57 000	jó	76	87	370	53	65	10,0	27-486	szenzormozgatás	2,5"	JPEG	SD, xD	525
2	Sony Cyber-shot DSC-H10	76	49 000	kiváló	83	66	180	90	62	8,0	38-380	optikai	3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	290
3	Sony Cyber-shot DSC-T70	73	50 000	kiváló	88	50	100	96	62	8,0	38-114	optikai	3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	160
4	Samsung NV9	72	50 000	jó	91	54	120	73	62	10,0	38-190	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD	161
5	Casio Exilim EX-Z300	71	66 000	gyenge	82	52	150	93	62	10,0	28-112	szenzormozgatás	3,0"	JPEG	SD	161
6	Sony Cyber-shot DSC-W300	70	59 000	közepes	86	52	150	80	62	13,4	35-105	optikai	2,7"	JPEG	Memory Stick Duo	187
7	Panasonic Lumix DMC-TZ5	69	62 000	közepes	86	65	150	35	65	9,0	28-280	optikai	3,0"	JPEG	SD	240
8	Sony Cyber-shot DSC-T2	69	60 000	közepes	79	50	120	93	62	8,0	38-114	optikai	2,7"	JPEG	Memory Stick Duo	151
9	Canon Digital Ixus 950 IS	68	66 000	gyenge	77	51	130	95	65	8,0	35-140	optikai	2,5"	JPEG	SD	190
10	Casio Exilim EX-S10	67	55 000	közepes	81	41	120	100	62	10,0	36-108	-	2,7"	JPEG	SD	131

Panasonic Lumix DMC-TZ5
Jó képmínőségű, optikai képstabilizátorral is felszerelt készülék, ám kategóriájában ára viszonylag magas.
Összpontszám: 69 pont (7. hely)
Tájékoztató ár: 62 000 Ft

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP - ÁLTALÁNOS

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	Képmínőség (kézelt)	Akku-üzemeltető (100%)	Szélesség (15%)	Terméktámoogatás (5%)	Felbontás (Mpixel)	Zoom átfogása (mm)	Képstabilizátor	Kijelző	Képfarmat	Memóriakártya	Tömeg (g)	
1	Canon PowerShot G10	83	120 000	közepes	99	70	240	81	65	14,6	28-140	optikai	3,0"	JPEG, RAW	SD	400
2	Panasonic Lumix DMC-LX3	75	105 000	közepes	88	77	150	41	65	10,0	24-60	optikai	3,5"	JPEG, RAW	SD	255
3	Ricoh Caplio GX200	75	110 000	gyenge	89	66	160	60	81	12,0	24-72	szenzormozgatás	2,7"	JPEG, RAW	SD	235
4	Samsung NV24 HD	74	65 000	kiváló	90	64	110	63	62	10,0	24-87	szenzormozgatás	2,5"	JPEG	SD	170
5	Canon Digital Ixus 980 IS	73	85 000	közepes	93	54	140	75	62	14,6	36-133	optikai	2,5"	JPEG	SD	183
6	Samsung NV100 HD	72	75 000	jó	96	52	100	64	62	14,4	28-102	szenzormozgatás	3,0"	JPEG	SD	163
7	Sony Cyber-shot DSC-T500	72	80 000	jó	96	53	80	61	65	10,0	33-165	optikai	3,5"	JPEG	Memory Stick Duo	160
8	Canon Digital Ixus 960 IS	71	80 000	jó	90	54	150	68	65	12,0	36-133	optikai	2,5"	JPEG	SD	188
9	Olympus μ 1020	70	66 000	kiváló	80	55	120	78	96	10,0	37-260	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	xD	156
10	Canon PowerShot G9	70	110 000	gyenge	78	71	150	50	65	12,0	35-210	optikai	3,0"	JPEG, RAW	SD	350

Canon PowerShot G10
Szinte tökéletes képmínőség, óriási felbontás, remek felszerelés. Ára ehhez mérten nem is annyira magas.
Összpontszám: 83 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 120 000 Ft

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP - ULTRA ZOOM

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár (Ft)	Ár/érték	Képmínőség (kézelt)	Akku-üzemeltető (100%)	Szélesség (15%)	Terméktámoogatás (5%)	Felbontás (Mpixel)	Zoom átfogása (mm)	Képstabilizátor	Kijelző	Képfarmat	Memóriakártya	Tömeg (g)	
1	Fujifilm FinePix S100fs	91	136 000	közepes	100	94	130	66	81	11,1	28-400	optikai	2,5"	JPEG, RAW	SD, xD	965
2	Panasonic Lumix DMC-FZ50	90	94 000	jó	90	94	150	91	62	10	35-420	optikai	2,0"	JPEG, RAW	SD	734
3	Panasonic Lumix DMC-FZ28	89	76 000	jó	90	99	210	63	77	10	27-486	optikai	2,7"	JPEG, RAW	SD	410
4	Canon PowerShot SX1 IS	87	140 000	gyenge	83	99	270	72	65	10	28-560	optikai	2,8"	JPEG	SD	675
5	Casio Exilim EX-F1	86	190 000	gyenge	87	94	350	68	62	6	36-432	szenzormozgatás	2,8"	JPEG, RAW	SD	671
6	Olympus SP-560 UZ	83	63 000	kiváló	83	99	390	34	100	8	27-486	szenzormozgatás	2,5"	JPEG, RAW	xD	480
7	Olympus SP-570 UZ	82	90 000	közepes	99	100	350	35	100	10	26-520	szenzormozgatás	2,7"	JPEG, RAW	xD	565
8	Sony Cyber-shot DSC-H50	82	60 000	kiváló	74	91	170	85	62	9	31-465	optikai	3,0"	JPEG	MS Duo	547
9	Olympus SP-565 UZ	80	76 000	jó	77	95	380	38	100	10	26-520	szenzormozgatás	2,5"	JPEG, RAW	xD	495
10	Kodak EasyShare Z812 IS	78	80 000	jó	73	79	160	92	62	8	36-432	optikai	2,5"	JPEG	SD	350

Olympus SP-565 UZ
Jó felszereltségű, különösen nagy átfogású készülék, átlagosan jó képmínőségű, és egyelőre közepesen magas áron.
Összpontszám: 80 pont (9. hely)
Tájékoztató ár: 76 000 Ft

TOP 10 TERMÉKEK TOP ÁRON!

SZENZÁCIÓS ÁRAK, BOMBA AKCIÓK FOLYAMATOSAN!

TEGYEN EGY PRÓBÁT!

www.acomp.hu

Hozza ki a legtöbbet vállalkozásából

Bármelyik cég sikerességében kulcsfontosságú szereplő a tökéletes IT-háttér. A kínálat hatalmas, dönteni nehéz, a CHIP ezért megmutatja, melyek ma egy vállalkozás számára **A LEGJOBB LÉPÉSEK** IT-területen.

ERDŐS MÁRTON

Igen, válság van, igen, recesszió van, mégsem szabad mindent eldobva menekülni: a munkafolyamatok, valamint a rendelkezésre álló eszközök és szolgáltatások felülvizsgálata, optimalizálása vagy leváltása látványosan javítja a cégek működését, csökkenti a költségeket és ezzel a profitot is növel(het)i. Persze a mai korban lehetetlen egyszerre céget vezetni és a napi számítástechnikával is lépést tartani, hogy kiaknázhassuk a legújabb technológiák kínálta előnyöket. Ebben segít cikkünk: bemutatjuk a cég üzemeltetéséhez és hatékonyságához elengedhetetlenül fontos területek legújabb fejlesztéseit, legjobb ajánlatait, és

tanácsokat adunk a felmérés, az átalakítás és a működtetés kérdésköreiben is.

Döntés előtt: ismerjük fel cégünk gyenge pontjait

Minden cég életében kiemelt szerepet kapnak az információtechnológiai szolgáltatások és eszközök. Egy átgondolatlan, hibás rendszer visszafogja a termelékenységet, a profitot, míg egy jól felépített, nem szükségszerűen megregrága, de minden területen megfelelő szolgáltatásokat nyújtó megoldással még a mostani komoly válság is kivédhető, de legalábbis enyhíthető. A kvv-k (kis- és középvállalkozásoknak nevezi az EU

az 50–250 főt foglalkoztató cégeket, mi az ennél kisebb, 10 fős cégek esetén is hasznosnak tartjuk a cikkben foglalt tanácsokat) IT-szükségeit rengeteg területet érintenek, ráadásul mindenhol a legjobbat kell kiválasztanunk. Ennek első lépése nem az azonnali vásárlás és pénzköltés, hanem a legfontosabb kérdések megválaszolásával cégünk jelenlegi állapotának és szükségleteinek felmérése.

HÁZON BELÜL VAGY KISZERVEZVE? Elsőként el kell döntenünk, mi magunk, esetleg egy erre hivatott alkalmazottunk lesz-e felelős a teljes IT átvizsgálásért, optimalizálásért és korszerűsítésért, vagy az egészet kiszervezzük egy külső szakértői cégnek. Ha házon belül intézzük, pénzt spórolhatunk meg, a teljes folyamatot átlátjuk, kontrollálhatjuk, ha pedig hiba keletkezik, azonnal beavatkozhatunk. A kiszervezés havi költséggel jár, ám cserébe alommiféle további gondunk nem lesz az IT-val: ha hiba van, azonnal érkezik a megoldás. Az kiszervezett (outsourcing) IT-felügyelettel nem újabb embert alkalmazunk, aki megbetegedhet, hanem szolgáltatást veszünk a nap 24 órájára, akik nem kezdők, nem itt próbálják ki frissen szerzett tudásukat, hanem bevált technikákat alkalmaznak cégünk esetében, valamint pontos jelentést kapunk minden tevékenységükről, amire garanciát is vállalnak.

Ugyanakkor elképzelhető, hogy éppen egy rosszabb céget fogunk ki, aki helytelen döntéseket hoz, de sok esetben az is előfordul, hogy egyszerűen nincs szükségünk ilyen komoly IT-felügyeletre. Ám attól, hogy ránk hárul az IT-megoldások kialakítása, még nem kell azonnal beleásnunk magunkat a napi számítástechnikába, vagy alább adnunk a minőségből és megbízhatóságból.

IGÉNYEK FELMÉRÉSE: A legfontosabb lépés az első: fel kell mérnünk, mire van szüksége

cégünknek és dolgozóinknak a hatékony munkához, jelenleg mi hátráltatja a munkát, és mi lenne az a beruházás, ami a legjobban növelné a cég profitját. Ehhez pontosan le kell fektetni a cég stratégiai terveit, céljait, és elsősorban ehhez igazítani az IT-átalakításokat, beruházásokat. Figyelembe kell még vennünk az alkalmazottak észrevételeit és szükségleteit, persze csak olyan mértékben, ami egyértelműen javítja cégünk hatékonyságát. Ha valamiről nem tudjuk eldönteni, szükséges-e a cég működéséhez, próbáljuk meg a másik szemszögből megvizsgálni: tudunk-e működni hatékonyan nélküle vagy egy olcsóbb, kisebb alternatívájával?

VÁLSÁG VAN, NEM RUHÁZUNK BE SEMMIRE? Nem feltétlenül ez a jó gondolkodás, ugyanakkor a válság miatt kialakult költségek stop bizonyos értelemben jól is jöhet. Emiatt sokkal alaposabban vizsgáljuk felül, mennyire használjuk ki jelenlegi eszközeinket, szolgáltatásainkat, így mielőtt újat vásárolnánk, rádöbbenhetünk, hogy a folyamatok átrendezésével, az alkalmazottak oktatásával kevesebb pénzből is elérhetjük a hön áhított nagyobb hatékonyságot.

A 21. században a környezetvédelem sem elhanyagolandó döntéshozó tényező, és ezúttal nem csupán az esőerdők megmentéséről, hanem a számunkra kézzelfoghatóbb működtetési költség-lefaragásokról beszélünk. „Igaz, hogy a régi Pentium 4-es gép csúnya és hangos is, de számlázásra még jó, ezért nem váltom le” – gondolhatjuk. Ám elég, ha kerítünk valahonnan egy feszültségmérőt, és megnézzük, mennyi energiát fogyaszt a nap 8-12 órájában ez a gép! Ha ezt egy mai, monitorral együtt is kevesebb mint 50 wattot fogyasztó nettoppal vagy mini barebone rendszerrel (tesztünket az 32. oldalon olvashatják) hasonlítjuk össze, máris kiszámolhatjuk,

Online jelenlét: virtuális vevőcsalogató

Cégünk ma már nem lehet sikeres, ha nincs jelen az interneten. Ennek számos formája ismert és elfogadott. Elsőként kell egy weboldal, ami a céget és munkáját, céljait mutatja be, valamint inkább a név, márka megismerettségére helyezi a hangsúlyt. Ezt kiegészítheti a tényleges ügyfélcsalogató, vásárlást segítő webhely, ami lehet webshop, a termék és szolgáltatások konkrét bemutatása. Itt olyan szolgáltatásokat is kínálhatunk az érdeklődőknek, amelyek ingyenesek, ám nem titkoltan az általunk kínált termékek, szolgáltatások használatára vezetik rá a látogatóként érkező potenciális vevőt.

Az online jelenlét további, hatékony formái még a hírlevelek, ezekben szabályos időközönként értesítjük korábbi látogatóinkat jelenlegi akcióinkról, céges történésekről, újdonságainkról. Sok cég a profiljához illő híreket is közöl weboldalán, amiket RSS-ben is elérhetővé tesz. Ezzel friss információt szolgáltat partnereinek a céget érintő ügyekben, miközben saját weboldalának, termékeinek használatát hangsúlyozza.

A weboldalfejlesztés nehéz feladat, érdemes külső szakembert vagy céget felkérni, de fontos, hogy a tervezésben aktívan vegyünk részt, gondoljunk a jövőbeli fejlesztésekre, és a kivitelezés lépéseit is kíséreljük figyelemmel. Érdemes fejlett, CMS (Content Management System) alapú weboldalt felépíteni, amivel később saját magunk tudunk tartalmat frissíteni, és szükség esetén a kivitelezőtől oktatást is igényelni, hogy érintett dolgozóink is megtanulják a weboldal kezelését.

A már létező, de gyengén látogatott weboldalakat is vizsgáljuk felül. A tartalom frissítése, egy új, korszerűbb dizájn, keresztlinkelés partnereink weboldalával sokat dobhat az ismertségen, ahogy a keresőoptimalizálás is elengedhetetlen.

hogy néhány hónapon belül visszahozza az árát egy új, energiatakarékos gép.

A lényeg tehát, hogy döntéseinket, vásárlásainkat mindenképpen előzze meg stratégiánk kialakítása, készítsünk megoldási tervet, mérjük fel jelenlegi erőforrásainkat, eszközeinket és azok kihasználtságát, majd ezek alapján lépünk tovább a következő fázisba.

Géppark vállalatoknak: jó PC-kkel sokkal könnyebb

Ha a PC-s világban egy gépre azt mondják, irodai, szinte biztos, hogy negatív jelzőként értik – helytelenül. Sokan úgy gondolják, egy Word, Excel, levelezés céljára szolgáló gépnek bármilyen ösrégi „fémhulladék” megteszi, holott rengeteg olyan új fejlesztés érhető el, amelyek nemcsak hogy cégünk →

és dolgozóink mindennapi életét hivatottak megkönnyíteni, de leegyszerűsítik a fenn tartást, és a működtetési költségeinket is lefaragják. Ma már minden munkafolyamat során szükség van legalább egy számítógépre, hogy rendszerezzük adatainkat, kapcsolatot tartsunk kollégáinkkal, partnereinkkel vagy éppen konkurenseink lépéseit figyeljük.

CHIP TOP10: Csökkentse informatikai költségeit

- **Optimális erőforrás-kihasználás:** Csak annyi eszköz kell, amennyire feltétlenül szükség van, és amit hatékonyan ki is használ vállalkozásunk, ugyanakkor a szűk keresztmetszetet is fel kell ismerni és megszüntetni.
- **Adatmentés és védelem:** Rendszeres adatmentés, központosított és kliensoldali védelem, hogy se hardverhiba, se pedig támadás ne hátráltassa munkánkat.
- **Fogyasztás csökkentése:** Alacsonyfogyasztású TFT-k a CRT monitorok helyett, a régi, sokat fogyasztó gépek leváltása 20-30 wattos, korszerű PC-kre, dedikált NAS az adattároláshoz.
- **A kommunikáció olcsó alternatívái:** Felülvizsgált szerződések a szolgáltatókkal, flottába szervezett mobil előfizetések, ingyenes kommunikáció PC segítségével.
- **Mindenknek van ingyenes alternatívája:** Linux, OpenOffice, csoportos online munka – bármilyen szoftverből találhatunk ingyenes alternatívát, ami megfelelően konfigurálva kiválthatja a fizetést.
- **Maximális rendelkezésre állás, redundancia:** A legnagyobb rendelkezésre állást biztosító internetszolgáltatót válasszuk, tartsunk legalább egy csere PC-t és nyomtatót vész esetére, tükrözzük a legfontosabb adatainkat külső tárhelyre is.
- **Alkalmazottak oktatása:** Az új eszközök, technológiák csakis akkor lesznek optimálisan kihasználva, ha dolgozóink megkapják a megfelelő képzést, amit persze később számon is kérhetünk.
- **Távoli elérés:** Érdemes VPN-ről vagy egyéb távoli elérésről gondoskodni, így ha valamilyen fontos adatot bent felejtettünk szerverünkön, PC-nken, esetleg egy dolgozónk megbetegedett, de otthonról tudna dolgozni, nem áll a munka útjába a távollét.
- **Online jelenlét erősítése:** Fejlett, dizájnos és informatív weboldal cégünk bemutatására, termékeink értékesítésére. Hírlevél akciókkal és hűségkedvezményekkel, valamint keresőoptimalizálás, RSS és még sorolhatnánk.
- **A papírnak két oldala van:** Multifunkciós készülék, illetve nyomtató vásárlásakor válasszunk duplex egységgel szerelt modellt, így rengeteg papírt spórolhatunk meg: kiadáscsökkenés és környezetvédelem egy mozdulattal.

KÖNNYŰ BŐVÍTÉS ASZTALI PC-VEL: A mindennapi használathoz maximálisan megbízható PC-kre van szükség, amelyek megfelelően gyorsak is, hogy ne csak a homokóra bámulásáért fizessük őket, hanem minél több gépidő jusson a tényleges munkára. Nem másodlagos szempont a fogyasztás sem, ami azonnal megjelenik villanyszámlánkban. Ha régi, sokat fogyasztó gépeket használunk kliens oldalon, és esetleg szerverként is egy régebbi, nagyfogyasztású PC-t üzemeltetünk, készítsünk fogyasztási számításokat. Ezt papíron cseréljük le fejlett, 50–100 ezer forintért beszerezhető, 20–40 wattot fogyasztó mini PC-kre, valamint profi NAS-ra (és szükség esetén egyéb kiszolgálókra), majd vessük össze a kalkulált fogyasztási mutatókat. Már havi szinten is látványos lesz a spórolás csupán a gépek korszerűsítésével, és akkor még nem is beszéltünk arról, hogy az új gépekkel kevesebb a tétlen várakozás, hatékonyabb munkát lehet végezni, és mellékesen dolgozóink munkakörülményeit is javítottuk.

De nem feltétlenül kell kompletten új PC-ket vásárolnunk. Ha nemrég, egy-két éve hajtottunk végre komolyabb fejlesztést, elegendő lehet az összeállítások felülvizsgálata, így csupán néhány alkatrész lecserélésével, minimális bővítéssel megoldhatjuk teljes gépparkunk korszerűsítését. Ha például anno olyan Intel gépeket választottunk, amelyek alaplapjai a Core 2 CPU-kat is kezelik, de akkor csak Celeronokat, esetleg Pentium 4-es processzorokat szereltünk be, most itt az ideje új, 45 nm-es Core 2 modellekre leváltani a kiöregedett központi magokat. Új E2200-as, vagy E5200-as Core 2 Duo CPU-val látványosan gyorsabb gépeink lesznek, és jó eséllyel a fogyasztás is csökkenni fog.

Hasonlóan egyszerű a rendszeremléria bővítése: ma 3-4 ezer forintért kapunk 1 GB-os DDR2 memóriát, így ha van még olyan gépünk (akár XP-s, akár vistás, akár linuxos), amiben csak 512 MB lenne, ne várjunk tovább a bővítéssel. A merevlemez a PC-k legkényesebb eleme, tele mozgó alkatrészekkel. Mivel egy cégnél az információ és az adat a legértékesebb, mindig maximális védelmet kell biztosítanunk. Vizsgáljuk meg a PC-k merevlemezeinek állapotát és SMART adatait egy erre alkalmas programmal (például HD Tune), és ha csak a legkisebb hibát is felfedezük, azonnal cseréljük a megbízhatatlanná vált tárolót.

A monitorkészletünk felülvizsgálata is sok előnnyel járhat. A CRT monitoroknak már leáldozott, készülünk fel leváltásukra: nem csupán a fogyasztás drasztikus csökkentése miatt, de dolgozóink látásának megőrzése céljából is. Ma már filléressé váltak a 19–22 colos monitorok, amelyekből ugyan nem a leg-

Döntés előkészítés Ne rohanjunk azonnal a boltba, előbb mérjük fel jelenlegi helyzetünket és fókuszáljunk a gyenge pontokra

jobb a TN+ paneles, de átlagos irodai felhasználásnál nem a betekintési szög, vagy a szín-mélység lesznek a legfontosabb tényezők.

Ezek a beruházások felmérést, utánajárást és némi munkát is igényelnek, ám mind e fáradozás megéri rövid- és hosszútávon is. Nagyságrendileg nem jár jelentős kiadásokkal, ráadásul ezek többsége belátható időn belül akár közvetlen módon, forintban mérhetően is megtérül.

NOTEBOOKOK FELÚJÍTÁSA: Notebookok esetében nehezebb a dolgunk a hardverfrissítéssel, de semmi sem lehetetlen. A minden valószínűség szerint már legalább két éve futó mobil PC-kre igazán ráfér némi felújítás, de persze ezúttal csak azok a részek jöhetnek számításba, amelyeket könnyedén és olcsón, házilag is cserélhetünk. Csakis akkor érdemes azonban belekezdeni, ha a CPU még elegendően erős a mai feladatokhoz, és a notebook alapszolgáltatásaival is meg vagyunk elégedve. A processzor és alaplapcsere ezúttal szóba sem jöhet (alaplapot lehetetlen, processzort pedig értelmetlenül drága cserélni), ezért elsőként a rendszeremlériát vizsgáljuk meg. Ma már a notebookmemória is filléres alkatrész, érdemes 2 GB-ra bővíteni a gépeket, ám ha egy már meglévő modul mellé szerelünk be újat, mindenképpen teszteljük a kompatibilitást és a stabilitást vásárlás előtt.

A merevlemez is vizsgáljuk meg, és ha a legkisebb probléma jelentkezik, azonnal cseréljük. Akkor is érdemes új HDD-t beszerezni, ha a régi még 4200 rpm-es, vagy már túlságosan szűkös a tárkapacitás a mindennapi munkához. →

www.annon.hu/uzleti

fogyóeszköz a mobil?

Cége most 0 Ft-ért juthat új telefonhoz, új üzleti előfizetéssel vagy a Bónusz Programban.

Nokia 2630

új, üzleti előfizetéssel, kétéves hűségnyilatkozattal

0 Ft

Bluetooth, kihangosítható, VGA-kamera

közel hozzád
annon

Ajánlatunk 2009. március 3. és április 30. között, illetve a készlet erejéig érvényes, 2 éves hűségnyilatkozat aláírásával, új üzleti előfizetés vásárlása vagy a Bónusz Program készülékedvezmény felhasználása esetén. Az akció más kedvezményes ajánlattal nem vonható össze. A készülék csak Pannon SIM-kártyával használható. További részletek a Pannon üzleteiben. Infóvonal: +36 20 200 0000. www.annon.hu/uzleti

BÜDZSÉ	A CHIP AJÁNLATA	
Géppark	KISVÁLLALKOZÁSOKNAK (10-50 FŐ)	KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOKNAK (>50 FŐ)
Kiadások minimalizálása	A PC-k felújítása több RAM-mal, új HDD-kkel, alacsony fogyasztású monitorokkal (pl. Fujitsu-Siemens L3190)	Új HDD-k, legalább 1, de inkább 2 GB RAM minden PC-ben, új akkumulátor a notebookokba, TFT-re váltás (pl. Fujitsu-Siemens L3190)
A legkevesebből a legtöbbet	Régi, sokat járatott PC-k leváltása alacsony fogyasztású nettopokra (pl. Acer Veriton L670G), barebone-okra, TFT minden géphez (pl. Acer V193)	Egységes géppark alacsony fogyasztású PC-kkel (pl. Acer Veriton L670G), TFT monitor minden munkaállomáshoz (pl. Lenovo L1940)
Új alapokkal tökéletes IT-rendszer	Nettop (pl. Acer Veriton L670G) vagy barebone PC-k, legalább 19 colos TFT-k (pl. Acer B223W), új, DTR notebookok (pl. Acer eMachine G520)	Azonos márkájú, központilag menedzselhető, TPM chippel ellátott, alacsony fogyasztású PC-k (pl. Lenovo ThinkCentre M), minimum 19 colos TFT-k (pl. Lenovo L1940), új, Centrino 2-es üzleti notebookok (pl. Lenovo SL400)
Hálózati fejlesztések	KISVÁLLALKOZÁSOKNAK (10-50 FŐ)	KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOKNAK (>50 FŐ)
Kiadások minimalizálása	Telefon és kábeles vagy ADSL internet azonos szolgáltatótól (pl. Datanet Soho ADSL, UPC Business Internet), gigabites router (pl. D-Link DIR-655) és szimpla switchek, skype a cégen belüli és a külföldi hívásokhoz, távoli elérés	Kis vagy közepes bérelt vonal (pl. UPC Business, T-Home DSL Solo Medium), gigabites router és menedzselhető switch (pl. D-Link DGS-1024D+DSL-2640B), VPN, Skype, VOIP
A legkevesebből a legtöbbet	Kisebb bérelt vonal (pl. T-Home DSL Classic Medium), VPN, Skype, gigabites hálózat, wifi elérés (pl. AVM Fritz Box Fon WLAN 7270)	Legalább közepes bérelt vonal, gigabites hálózat, VPN, távoli elérés, wifi, HSDPA (pl. Zyxel NBG-415N) a külsős dolgozóknak
Új alapokkal tökéletes IT-rendszer	Bérelt vonal tartalék ADSL-lel, VPN, sFTP, gigabites hálózat, wifi, HSDPA a külsős dolgozóknak, Skype	Bérelt vonal garantált rendelkezésre állással, tartalék ADSL-lel, VPN, sFTP, gigabites hálózat, teljes wifi lefedettség, HSDPA a külsős dolgozóknak, Skype
Védelem és központosítás	KISVÁLLALKOZÁSOKNAK (10-50 FŐ)	KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOKNAK (>50 FŐ)
Kiadások minimalizálása	NAS (pl. Icy Box, D-Link DNS-323), vagy egy régebbi, de alacsony fogyasztású gép fájlservernek, ingyenes vagy kisszámú licenccelt védelmi csomag minden PC-re (pl. ESET Smart Security)	NAS (D-Link DNS-343) az adattároláshoz, 2-4 magos CPU-val szerelt gép szerverként, védelmi csomag minden PC-re (pl. ESET Smart Security), rendszeres, központosított biztonsági mentés
A legkevesebből a legtöbbet	Központi NAS (pl. Synology Disk Station DS108J), kliensgépek rendszeres mentése, minden PC-n védelmi csomag (pl. ESET licenc), szalagos vagy offsite backup	Dedikált NAS, kisebb szerver az adatbázisokhoz és a levelezéshez, napi/heti backup, havonta offsite mentés készítése (pl. Kaspersky IS 2009 licenc, Cisco 2800)
Új alapokkal tökéletes IT-rendszer	Külön fájl- és adatbázis szerver, minden klienshez egységes védelmi csomag, korlátozott felhasználói jogosultságok, központi tűzfal, onsite és offsite backup	Külön fájl-, levelezési és adatbázisszerver, minden klienshez egységes védelmi csomag, globális jogosultságkezelés, hardveres tűzfal, napi vagy heti mentés és offsite backup
Operációs rendszer és szoftverpark	KISVÁLLALKOZÁSOKNAK (10-50 FŐ)	KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOKNAK (>50 FŐ)
Kiadások minimalizálása	Ahol lehet, használjunk Linuxot vagy már meglévő Windows XP-t és ingyenes programokat (például OpenOffice)	Linux vagy Windows XP, de érdemes egységesíteni, hozzá OpenOffice vagy céges Google Apps
A legkevesebből a legtöbbet	Windows XP és MS Office minden kliensgépre	Windows XP és MS Office minden kliensgépre
Új alapokkal tökéletes IT-rendszer	Egyedi, mennyiségi Windows XP és MS Office licenc minden kliensgépre, amit később Windows 7-re lehet leváltani	Egyedi, mennyiségi Windows XP és MS Office licenc minden kliensgépre, amit később Windows 7-re lehet leváltani
Nyomatók, szkennerek	KISVÁLLALKOZÁSOKNAK (10-50 FŐ)	KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOKNAK (>50 FŐ)
Kiadások minimalizálása	A multifunkciós gépet egy egyszerű faxszal és egy lézernyomatóval biztosítsuk be	Egy-két multifunkciós gép (pl. HP Color LaserJet CM1312 MFP) és több mono lézernyomató
A legkevesebből a legtöbbet	A multifunkciós gép (pl. HP Color LaserJet CM1312 MFP) mellett a rendelkezésre állást egy vagy több monolézerezrel és tartalék faxszal biztosítsuk	Nagykapacitású, nagy teherbírású, központi állomást használunk, amit egészítsünk ki szükség szerint monolézerez hálózati nyomtatókkal (pl. Brother MFC-9440CN)
Új alapokkal tökéletes IT-rendszer	Nagy kapacitású, központi állomás, emellett szükség szerint monolézerezes hálózati nyomtatókat (pl. Lexmark X502n) is kapcsoljunk hálózatunkba	Saját multifunkciós hálózati eszköz (pl. HP Color LaserJet 2820 MFP) a külön osztályoknak, gondoskodjunk a redundanciáról és a szükséges, speciális kiegészítőkről se feledkezünk meg
Mobil munkaeszközök	KISVÁLLALKOZÁSOKNAK (10-50 FŐ)	KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOKNAK (>50 FŐ)
Kiadások minimalizálása	Egyszerű, de strapabíró, nagy akkumulátoridővel rendelkező mobiltelefonokat válasszunk fix összegű előfizetéssel (pl. Pannon Üzleti Alap)	Egyszerű, nagy akkumulátoridejű mobiltelefonokat válasszunk fix összegű, vagy flottába szervezett előfizetéssel (pl. Vodafone Üzleti FIX)
A legkevesebből a legtöbbet	Flottakedvezmény egyszerű, üzleti telefonokkal (pl. Vodafone Presztízs)	Mindenképpen flottakedvezményt használunk, amihez lehetőleg azonos típusú, üzleti telefonokat vásároljunk (pl. T-Mobile Etalon Plusz)
Új alapokkal tökéletes IT-rendszer	Flottába szervezett üzleti telefonok e-mail szolgáltatással (pl. Nokia 6220 Classic, Pannon Üzleti Pro 3), rendszeres adatmentéssel	Flottakedvezmény, push e-mail, rendszeres, központi adatmentés (pl. T-Mobile Dupla Profit Plusz), fejlett szolgáltatásokkal rendelkező, üzleti mobiltelefonok (pl. BlackBerry)

Az olyan notebook esetében, amit nem asztali PC-t kiváltó gépként használnak (vagyis sokat üzemel akkumulátorról, útközben), érdemes a kétéves, előregedett akkumulátort újra, de legalábbis utángyártottra lecserélni.

Előfordulhat olyan eset is, hogy a notebook már túlságosan elavult, vagy mindhárom, fent említett elemét cserélni kell ahhoz, hogy újra tökéletes munkagép legyen belőle. Ilyenkor a bővítés, szerelés helyett érdemes egy pillantást vetni a mai, belépőszintű notebookokra. Akár már 90 ezer forintért kapunk duplamagos CPU-val, nagy HDD-vel és 2 GB RAM-mal szerelt, Windows-Vistával szállított notebookot, ami egy-két éve még 150, de még inkább 200 ezer forintba került volna. Ha a hordozhatóság kiemelt helyen szerepel, érdemes a netbookokat is számításba venni, amik 100 ezer forintért kínálnak kiváló üzemidőt, hordozhatóságot, sebességük pedig elegendő az átlagos munkához, kapcsolattartáshoz.

Hálózati fejlesztések: internet nélkül nem megy

Említenünk sem kell, milyen lenne nélküle: intranet, internet nélkül a mindennapi működés ma már elképzelhetetlen. Hálózat mű-

Alacsony fogyasztás Energiatakarékos számítógépekkel érezhetően spórolunk villanyzámlánkon és mellesleg a Földet is megmentjük

kodik ma már a legtöbb cégnél az irodában, az üzletben, mindenhol. A helyi hálózaton cserél gazdát az információ legnagyobb része, és a folyamatos internetkapcsolat is elengedhetetlen, mint az egyik legfontosabb kommunikációs eszköz. Webhelyünk, online

áruházunk, levelezésünk akár a szolgáltatónál, akár saját szerverünkön éjjel-nappal elérhető kell, hogy legyen bárhol a világból, továbbá szükség esetén a távoli elérés is nagyban megkönnyíti munkánkat. Ehhez persze komoly infrastruktúra kell, ami – akárcsak minden más az IT-iparban – hamar elavul, hogy újabb, jobb (és sokszor olcsóbb) technológia léphessen a helyére.

A hálózat lehet vezetékes vagy vezeték nélküli, legalább egy routerre mindenképpen szükségünk lesz. Minden valószínűség szerint legalább egy szerver is kapcsolódik a helyi hálózathoz a nap 24 órájában, ami akár kívülről is elérhető. A levelezés és a webtárhely sok esetben a szolgáltatónál van elhelyezve, így ezekkel az eszközökkel közvetlenül nem kell foglalkoznunk, ám mindezek eléréséhez stabil, minimális szolgáltatás-kimaradással üzemelő vagy éppen redundáns internetkapcsolat kell. Manapság vezetékes helyi hálózatnál már kizárólag gigabitesről beszélünk, a készülékek olcsók, a kábelezés sem bonyolult, a sebesség pedig megéri a fejlesztést, amennyiben még 100 megabites helyi kapcsolatunk van. Valószínűsíthető, hogy akár folyamatosan, akár alkalmanként, de vezeték nélküli wifi →

Informatikai csapdák, kidobott milliók

Miért jó az új AuditPro 5?

Avállalatok jelentős része nincs tisztában az általa birtokolt, üzemeltetett hardver- és szoftvereszközök tulajdonságaival, valamint felhasználóik valós szokásaival. Ez a fajta tájékozatlanság akár milliós többletkiadások és komoly jogi problémák forrása lehet. A CompLex Kiadó Kft., Magyarország legismertebb jogi kiadója AuditPro néven olyan új szoftvert jelent meg a hazai piacon, melynek segítségével a vállalatok mindezt elkerülhetik.

Az AuditPro egy számítógépes nyilvántartási eszköz, amellyel a vállalati szoftver- és hardverfeltár folyamatát automatizálhatjuk. Segítségével gyorsan, kis erőfeszítéssel megvalósítható a vállalat szoftver auditálása, a szoftver- és hardvereszközök hatékony felügyelete. Az IT-személyzet és a döntéshozók olyan értékes online jelentésekhez juthatnak, amelyekkel optimalizálhatják a beszerzési költségeket, megakadályozhatják az illegális szoftverek és a tiltott alkalmazások használatát.

Az AuditPro automatikusan előkészíti a szoftverauditok jelentéseit, felderíti a telepített programok licenc nélküli másolatait. Használatával könnyedén elkészíthetjük a számítógépek, szoftverek, licencek, telepítések és eszkö-

zök állandó, mindig naprakész nyilvántartását. Az AuditPro megkeresi azokat a tiltott vagy káros alkalmazásokat, amelyek kockázatot jelentenek az adatbiztonságra vagy a termelékenységre, korlátozza az illegális szoftverek és multimédiaifájlok használatát. A telepített szoftverek jogtisztaságával kapcsolatos felelősséget a számítógépek felhasználóira hárítja, így elkerülhetők a cégen belüli szerzői jogi problémák. Hatékony licencadminisztrációs lehetőséget biztosít, így csökkenthetjük a hardver- és szoftverbeszerzések költségeit.

Az AuditPro számítógép monitorozás modulja részletes felmérést készít minden számítógép hardver- és szoftverkihasználtságáról. A felhasználók alkalmazás használati

szokásainak feltérképezésével optimális licenccelési házi rendet alakíthatunk ki. Lehetőség van ezen felül a fel nem használt szoftverlicencek felderítésére is, így a beszerzési költségek jelentősen csökkenthetők.

Az eszközkezelés modulal egyszerűen menedzselhetjük az összes informatikai és nem informatikai berendezés készletét, valamint elkészíthetjük leltárakat. A leltározást segíti a modulhoz csatlakoztatható vonalkódnyomtató és -kezelő kiegészítés is.

Az AuditPro HelpDesk modul a legújabb eredményeken alapulva hatékony megoldást ad a felhasználói támogatás terén. Segíti a problémamegoldó csoportok munkáját, támogatja az eskalációs igények kezelését, az SLA szerződéseknél megfelelő dokumentálást, a menedzseri riportok elkészítését.

Az AuditPro letölthető verziójával (<http://www.complex.hu/szoftver>) öt számítógép adatait ingyenesen kezelhetők. Az öt számítógép adatait a telepítést is beleértve – nagyjából 30 percet vesz igénybe. ■

kapcsolatra is szükségünk lesz az irodában, ezért ha már lecseréljük régi routerünket, érdemes rögtön wifi N-es, gigabites routert választanunk, illetve ha a routertől fizikailag messze lesz szükség a wifire, megfelelő wifi access pointról gondoskodni.

A hálózat az elsődleges betörési pont, ezért maximálisan be kell védenünk magunkat a kívülről jövő támadások ellen. Ebbe beletartozik a kliens gépek lokális védelme és naprakész frissítése, valamint hálózatunk megfelelő beállítása is. Alkalmazzunk MAC adresszűrést, esetleg a DHCP-t is kapcsoljuk ki, wifinél WPA2-vel védekezzünk és szükség esetén hardveres tűzfalat is állítsunk fel.

A szerver igen drága mulatság. Erre akkor van feltétlenül szükség, ha hatalmas méretű adatbázisokkal dolgozunk, amire a teljes munkaidő alatt több felhasználó kapcsolódik. Ha egy kisebb cégről van szó, ahol kisebb adatbázisok futtatására, esetleg némi hálózatos védelemre, valamint fájlmegosztásra van szükség, alacsony fogyasztású, megbízható, 2-4 magos CPU-val szerelt, hagyományos asztali PC-t állítsunk csatasorba. Fájlmegosztáshoz NAS-t használjunk: olcsó, kicsi, könnyen beállítható és menedzselhető, ráadásul pedig még keveset is fogyaszt. Alkalmazhatunk tükrözést a maximális adatvédelemért, és a legtöbb FTP szerverként is funkcionál.

Az internetkapcsolat kiválasztása nem egyszerű feladat. Ha megkeresünk egy szolgáltatót, elsőként mindenképpen a bérelt vonalat fogja felkínálni, ám ez sok cégnek nem fér bele a költségvetésébe, hiszen egy lassabb, 2/2 Mbit/s-os kapcsolatért is könnyedén elkerülhetnek havi nettó 50 ezer forintot. A legolcsóbb megoldás a kábeles, vagy ADSL internet,

ahol magunk választhatjuk meg a sebességet (akár 20-25 Mbit/s-osat is), ám megrendelés előtt mindenképpen tájékozódjunk a pontos árakról, mivel cégekre általában nem a lakossági díjszabás vonatkozik. Cserébe kapunk fix IP-címet, nagyobb tárhelyet, több e-mail címet, és legálisan megoszthatjuk a kapcsolatot házon belül.

Érdeemes annak is utánajárni, hogy ugyanettől a szolgáltatótól rendelhetünk-e például telefonszolgáltatást – csomagban mindig jobb feltételeket, nagyobb kedvezményeket kapunk. Ezek olcsóbb megoldások, ám azzal is tisztában kell lennünk, hogy a rendelkezésre állás ilyenkor nem garantáltan 100%-os, így évente akár fél napokra is kimaradhat a szolgáltatás anélkül, hogy a szolgáltatónak meg kellene térítenie az ebből eredő kárunkat.

De még valószínűbb, hogy már üzemel telephelyünkön valamilyen internetszolgáltatás. Ez esetben keressük elő a szerződést, és hacsak nem köt a hűségnyilatkozat, azonnal hívjuk fel szolgáltatónk. Egy újraszervezéssel valószínűleg ismét fel kell vállalnunk legalább egy év hűséget, ám cserébe vagy azonos áron gyorsabb elérést, vagy éppen alacsonyabb tarifákat kapunk. Persze érdemes a szolgáltatóváltásnak is utánajárni, hiszen ha eddig például ADSL-ünk volt, de új ügyfélként áttérünk kábeles netre (vagy éppen fordítva), garantáltan sokkal jobb feltételeket kapunk, mint egy-két évvel ezelőtt.

Védelem és központosság: vállalatunk védőbástyái

Nem is kell mondanunk: mindennél fontosabb kényes adataink tökéletes védelme. Ebbe beletartozik az adatvédelem, a támadá-

sok elhárítása, de ide sorolhatjuk a felhasználói vagy hardverhibák, valamint a szolgáltatás kimaradásából eredő gondokat is.

Alapvetően minden kliensgépet védeni kell a támadásoktól, érkezzon az akár az internet felől, akár lokálisan. Mindenképpen használjunk komplett védelmi csomagokat, ne csak vírusirtót. Ha tartunk attól, hogy dolgozóink USB kulcsra vagy CD/DVD-n hozhatnak be rendszerünkbe kártevőket, és nincsen szükség a kliens gépeken ezekre a szolgáltatásokra, tiltsuk le az USB portokat (leszámítva az egér, billentyűzet részt), és akár az optikai meghajtót is szereljük ki. A jogosultságkezelésről se feledkezzünk meg: ma már a Windowsokban is megtalálható a minden részletre kiterjedő házi rend készítésének lehetősége, amivel korlátozhatjuk dolgozóink PC-hozzáférést és internetezési jogosultságait.

A hálózatos védelem is roppant fontos, ám ennek költségei már sokkal komolyabbak lehetnek. A legolcsóbb, ha egy kisebb, normál PC-re telepítünk egy linuxos tűzfalat (esetleg proxyt), és ezt kapcsoljuk a helyi hálózatra. A dedikált berendezések ennél nagyságrendekkel drágábbak.

A védelemhez tartozik az adatbiztonság is, amihez például egy NAS-t használhatunk központként. Ha nagyméretű hálózatos tárhelyet állítunk szolgálatba, érdemes elgondolkozni a kliens gépek teljes és rendszeres lementésén. Erre használhatjuk például a Paragon Drive Backupot. Kisebb tárhelynél sem szabad megelégedni a rendszeres biztonsági mentéssel. Fájlok, könyvtárak biztonságba helyezésére kiváló az ingyenes Cobian Backup.

Adatvesztést nem csupán meghibásodott merevlemez vagy PC okozhat, egy áramszünet során is elveszhetnek fontos adataink. Ezt egy szünetmentes táppal védhetjük ki, amik között ma már igazán olcsó megoldásokat találunk: érdemes legalább a szervert és egy klienst ilyenekről üzemeltetni.

A helyi adatmentések sok gondtól megóvnak, de képzeljük el a legrosszabbat: leég telephelyünk, vagy az éj leple alatt ellopják számítógépeinket. Az úgynevezett „offsite backup” során legfontosabb adatainkat egy távoli szerveren (is) tároljuk, így ha telephelyünkön bármilyen katasztrófa történik, még mindig biztonságban lesznek adataink.

A végére hagytuk a lopásokat, valamint a helyiségek és dolgozók megfigyelését. A helyiségek megfigyeléséhez vagy zárt megfigyelőrendszert, vagy IP-kamerákat használunk, míg a dolgozók munkájának hatékonyságát PC-monitorozó szoftverekkel kísérhetjük figyelemmel. Ez utóbbi a technikai mellett több jogi és etikai kérdést is felvet, ezekkel

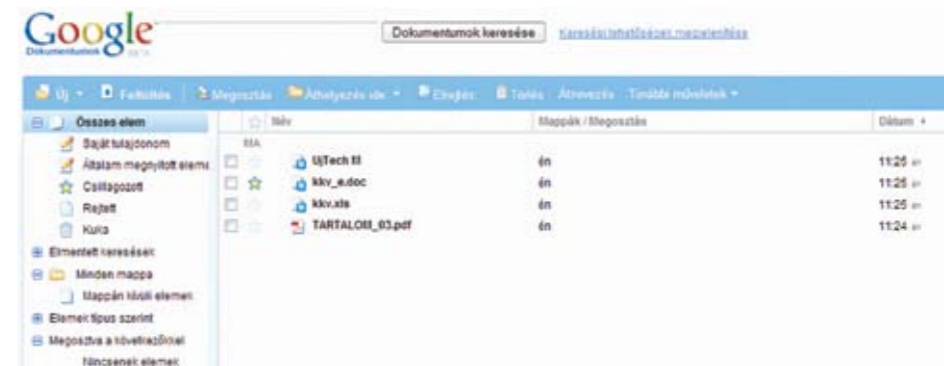
egy korábbi számunkban részletesen foglalkoztunk (Figyelje meg dolgozóit ► CHIP 2008/11, 140. oldal).

OS és szoftverpark: ingyen is lehetünk sikeresek

A cégek 90%-ánál egészen biztosan Windows XP-t használnak, és ez még egy jó darabig így is lesz. Ez a rendszer ugyan már meglehetősen régi, mégis a mai napig kiválóan tölti be kliens oldalon feladatát. Néhány kliensgépen már üzemelhet Vista, ám népszerűtlensége miatt nem terjedt el. Mivel idén ősszel megérkezik a Windows 7, azt tanácsoljuk, ha tehetik, ne váltanak Vistára, és még legalább egy évig ragaszkodjanak meglévő XP operációs rendszerükhöz. A Windows 7 számtalan, cégek számára is hasznos újdonságot hoz, ezért egy év múlva már megéri majd erre váltani.

Persze ingyen is megoldhatjuk az operációs rendszer kérdését – feltéve, hogy mi vagy alkalmazottunk megfelelően ért a Linuxokhoz. Egy Ubuntu vagy OpenSUSE telepítése nem ördögösség, szolgáltatásai kiválóak, minden hardvert kezelnek, a hálózatra is könnyedén felkapcsolódnak, ráadásul a védelem is sokkal fejlettebb, mint az XP vagy a Vista esetében. A Linuxoknál mindössze arra kell vigyáznunk, hogy csak akkor használjuk, ha nincsenek speciális, windowsos programjaink, ugyanis ezek nem fognak Linux alatt futni, és még a Wine emulátorral is kérdéses a siker. Ha azonban a kliens PC-nek irodai feladatokat kell ellátnia (szöveg- és táblázatkesztés, kapcsolattartás stb.), kiváló választás egy Linux, amivel minden programot ingyen megkapunk. A drága MS Office helyett használhatjuk az OpenOffice-t, bármilyen chatrendszerhez képes csatlakozni a Pidgin, a böngészéshez és levelezéshez pedig adott például a Firefox és a Thunderbird.

Más alternatívája is van az irodai programcsomagnak, ami openszerver-független, és az adatvédelmet, közös munkát is megoldhatjuk vele. Ilyen online irodai szolgálta-

A jövő irodája Fényes a jövője az online irodai alkalmazásoknak: a munkamegosztás, adatvédelem, platform és helyfüggetlenség mind az alapszolgáltatások részei, a költség pedig elenyésző

tása van a Googlenek, Google Docs néven, ami magyarul is tud. Hasonló érhető el az Adobe oldalán angolul, és már készül az online-orientált Microsoft Office 14 is.

Nyomtatók, lapolvasók: a papírtól még évekig nem szabadulunk

Az irodában még hosszú évekig nem fogunk szabadulni a papíralapú munkavégzéstől. Az elmúlt években számtalan olyan új termék és fejlesztés vált elérhetővé, amelyek mind olcsóbbá és gyorsabbá teszik a nyomtatást, szkennelést, faxolást. A közepes teljesítményű mono lézernyomtatók fillérek, és a színesek sem elérhetetlenek. Hatalmas a kínálat a multifunkciós eszközök piacán is. Kisebb vállalkozásoknak érdemes ilyen beszerezniük, és ezt kapcsolni hálózatos elérésre akár megfelelő router, akár beépített hálózati csatoló segítségével. A redundanciáról se feledkezzünk meg: legalább egy tartaléknyomtató legyen készletben, ha meghibásodna a multifunkciós készülékünk. A nyomtató kiválasztásakor nem az ára alapján kell választani: az egy oldalra jutó költségből kalkuláljuk ki, mennyibe fog kerülni fenntartása, szervizelése.

Mobil munkaeszközök: a kommunikáció a siker kulcsa

A nyilvánvaló telefonos elérhetőség (vonalas) mellett a mobil és internetes kommunikáció is alapvető szükséglet egy mai cég éle-

tében. Vonalas telefonnál érdemes az internetes szolgáltatásoknál már említett szerződéseinket felülvizsgálni. Sokszor már azzal is rengeteget megspórolhatunk, ha meglévő szerződéseinket egy újabb hűségnyilatkozattal újrakötjük. Ha váltunk, olyan szolgáltatót keressünk, aki saját hálózatán ingyenes hívásokat biztosít ügyfelei számára, és a havi fix díj is minimális. Kedvezőbb árat kaphatunk akkor, ha egyazon szolgáltatótól rendeljük az internetet és a telefonszolgáltatást.

Mobiltelefonos előfizetésnél mérjük fel, kinek van szüksége a munkaideje alatt folyamatos kapcsolattartásra akár velünk, akár munkatársaival. E dolgozókat érdemes flottába szervezni, hiszen a flottán belül ingyen vagy minimális összegért intézhető a hívások. Ha olyan alkalmazottunk is van, aki munkájának döntő többségét telephelyünkön kívül végzi notebookkal és mobiltelefonnal felszerelve, érdemes egyben mobil internetet is kötni, hogy folyamatos kapcsolatban lehessen az irodával.

Ezek mellett mindenképpen érdemes kihasználni a számítógépeken oly népszerű chatszolgáltatásokat is, amik teljesen ingyenesek, esetleg Skype elérést és kreditet biztosítani dolgozóinknak, amivel a hagyományos telefonhoz képest sokkal alacsonyabb költségek érhetőek el, különösen külföldi kapcsolattartás esetén.

Kis- és középvállalati vírusvédelmi csomagok akár 50% KEDVEZMÉNNYEL

Munkaállomás- és szerver védelem

4490 Ft

+AFA / felhasználó 5 felhasználótól

Munkaállomás-, szerver-, levelezésvédelem és menedzsment

5490 Ft

+AFA / felhasználó 10 felhasználótól

Az akció ajánlat 2009. április 1-től 30-ig érvényes.

Egy megfelelően kiépített IT-részleg igazi előnyét csak a **MEGFELELŐ SZOFTVEREK** tudjuk kihasználni. Ezek közé tartoznak az integrált vállalatirányítási rendszerek, amelyekkel ma már a legkisebb cégek is sokkal költséghatékonyabbá tehetik működésüket.

ROSTA GÁBOR

Ma már aligha van olyan cég, vállalkozás a világon, amely megengedhetné magának, hogy saját számítógépes hálózat nélkül működjön. Egy ilyen rendszer kiépítése azonban se nem egyszerű, se nem olcsó feladat, így mindenkinek eleme érdeke, hogy tudását maximálisan kihasználja. Márpedig egy jól kialakított hálózat az alapvető irodai szoftverek futtatásán, fájlok cserélgetésén kívül sok minden másra is használható, például a cég működésének költséghatékonyabbá tételére is. Tipikusan ezt a célt szolgálják az úgynevezett integrált vállalatirányítási rendszerek. Az angol rövidítésük (ERP – Enterprise Resource Planning, azaz Vállalati Erőforrás Tervezés) miatt sokan gondolhatják azt, hogy ezekkel inkább csak nagyvállalatoknál érdemes foglalkozni, ám ma már a közepes és a kis-, sőt, mikro- vállalkozások esetében is érdemes elgondolkozni egy ilyen rendszer bevezetésén.

Szigetek vagy közmunka

Egy átlagos kisvállalati rendszer ma általában a következőképpen épül fel: miközben az egyes számítógépek össze vannak kötve, és képesek egymással adatcserére is, addig az egyes részlegeken (pénzügy, raktár stb.) használt szoftverek köszönőviszonyban sincsenek egymással, így például egy megrendelés beérkezésekor az üzletkötők nem fogják tudni megállapítani az aktuális raktárkészlet nagyságát, sem azt, hogy a megrendelő tartozik-e a cégnek. Egy jól működő vállalatirányítási rendszer ezzel szemben egyetlen komoly adatbázisra épül, amelyet a részlegeknél futó modulok elérhetnek és használhatnak.

Költségvetés

Ha csak a képességeket vesszük figyelembe, akkor persze nagyon szimpatikusnak tűnnek ezek a rendszerek, ám nem szabad elhallgatni, hogy bevezetésük során több milliós költségek is felmerülhetnek. A tipikusan mikro- vállalkozásoknak kialakított, előre konfigurált, és felhasználó által is telepíthető SAP Business One Compact például

5-600 ezer forint, míg a teljes Business One már átlagosan 2-3 millió forintba kerül.

Persze az utóbbinál a díj nagyjából felét a bevezetés, a tesztüzem, a szoftveres tanácsadás és támogatás, illetve a testreszabás teszi ki. Ezek az úgynevezett rejtett költségek, amelyek közül a legnagyobb éppen a betanítás: a felhasználóknak ugyanis nemcsak egy új szoftverrel kell megismerkedniük, hanem egy új munkafolyamattal is. Ha ezt nem sikerül megfelelő szinten elsajátítani, nem fogják tudni kihasználni a megvásárolt rendszer képességeit, amely egy ilyen volumenű beruházásnál felesleges pénzkidobás.

A következő rejtett költség a bevezetés és integráció – hiszen ritkán fordulhat elő az, hogy egy teljesen „szűz” rendszerre kell az ERP-t feltelepíteni. Minden cégnél előfordulhatnak olyan egyénileg fejlesztett modulok, amelyeket az ERP megoldás gyártója nem tud helyettesíteni saját programmal. Ilyenkor aztán vagy a bevezetést végző cég készít egy új modult, vagy a meglévő és az új rendszer közé illeszkedő interfészt. Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy hacsak nem egy most alapuló cégről van szó, az eddigi működés során felgyülemlett adatokat is konvertálni kell. Sajnos a hosszabb ideje működő vál-

lalkozások nagy részében az egyes részlegek adatbázisai különböző, saját tervezésű formátumokat használnak, köszönhetően annak, hogy hiányzott az átgondolt, az IT-menedzsment által megtervezett számítástechnikai fejlesztési koncepció. Ennek megfelelően a különböző adatbázisokat az ERP rendszer bevezetésekor konszolidálni és konvertálni kell.

Ennek a konverzióknak a költségeit és idejét sok vállalkozásnál hajlamosak egyébként alábecsülni, pedig ez egy olyan fontos lépés a bevezetés során, amelyet maximális „óvatossággal” kell végrehajtani. Illetve, ha már szükséges, akkor érdemes időt szánni arra is, hogy az eddigi adatokat kigyomláljuk, a régi, felesleges vagy hibás bejegyzéseket töröljük. Nem

TERMÉK	GYÁRTÓ	INFO	BESZERZÉS MÓDJA	CÉLCSOPORT (CÉGMÉRET)	FELHASZNÁLÁSI TERÜLET
CobraConto Win+	Cobra Computer Kft.	www.cobraconto.hu	Licenc, modul és tételszám alapú árképzés egyedi igény szerint	kis-közepes	Általános
Epicor iSCALA	SCALA	www.epicor.com/hu	Szolgáltatásokkal összekapcsolt vállalati rendszerek egyedi igény szerint	közepes-nagy	Általános, multinacionális, regionális vállalatok
Microsoft Dynamics NAV	Microsoft	www.microsoft.hu	Egyedi ajánlat igény szerint, pályázati és finanszírozási lehetőségekkel	kis-közepes	Általános
rEVOL EXPRESS	rEVOLUTION	www.revolution.hu, www.revolexpress.hu	Licenc és modul alapú árképzés	kis	Általános
roLL-bUsiNess	Roll-Soft Kft.	www.rollsoft.hu	Licenc és modul alapú árképzés egyedi igény szerint	kis-közepes	Általános, cégcsoportok, könyvelőirodák
SAP Business One	SAP	www.sap.hu	Egyedi igény szerinti ajánlat SAP partner támogatásával	kis-közepes	Általános
SERPA	ProGen Kft.	www.progen.hu	Licenc és modul alapú árképzés egyedi igény szerint	minden	Általános
SZÁMADÓ (SzámRendszer)	Számadó Kft.	www.szamado.hu	Csomag és licenc (max. 5 user) alapú árképzés	kis-közepes	Általános
VECTORY	Vector Kft.	www.vector.hu	Bemutató után egyéni ajánlattal	kis-közepes	kis- és nagykereskedelem, termelés, vendéglátás
WinNER	Winform Kft.	www.winner.hu	Bemutató után egyéni ajánlattal	közepes	Általános

Minden egy kézben:

integrált vállalatirányítási rendszerek

szabad elfeledkezni arról, hogy az így felépülő adatbázis a vállalatirányítási rendszer későbbi működésének alapját képezi majd.

A megszokott szoftvertelepítésekhez képest egy ERP-rendszer kiépítése abban is különbözik, hogy a bevezetés után sem dőlhetünk elégedetten hátra, és figyelhetjük a beáramló forintokat. Ahhoz ugyanis, hogy a vállalatirányítási szoftver képességeit kihasználhassuk, a cég működésében is szükséges változtatni – lehetővé kell tenni az új eszköz képességeinek kihasználását.

Egységes rendszer

Kifizettük a sok pénzt, végigvártuk a bevezetés gyakran több hónapos procedúráját, minden alkalmazottunk megbarátkozott az új rendszerrel – de hol van az a terület, ahol ezek után számíthatunk a megtérülésre?

Ezek közül az első a cég pénzügyi helyzetével kapcsolatos információk gyors és pontos elérése: azzal, hogy az egyes részlegek adatai egy központi adatbázisba kerülnek, lehetővé válik az anyagi források precíz áttekintése, és ennek segítségével a cég lehetőségeihez illeszkedő döntések meghozatala.

A következő fontos terület a megrendelőtől a gyártáson át a kiszállításig tartó folyamat gyorsítása és a szükséges raktárkészlet méretének csökkentése. Ez annak köszönhető, hogy a megrendelést felvevő alkalmazott áttekintheti nemcsak a raktárkészlet állapotát, hanem a megrendelő valamennyi adatát, akár az eddigi megrendeléseinek típusát is. A bevitt megrendelés rögtön megjelenik a gyártó részlegen is, ahol egy másik modul segítségével kiderülhet, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagok mennyisége elegendő-e. Az ügyintézők így akár azonnal visszaigazolhatják a megrendelést, nem szükséges megvárni, amíg az

egyes részlegek saját rendszerükből kinyert információkat manuálisan egyeztetik.

A megrendelés utóélete a kiszállítással nem ér véget – ehhez még be kell érkeznie a pénznek is a kiállított számlának megfelelően. Az ERP rendszer itt is segíthet, hogy egyetlen megrendelés kifizetése se sikkadjon el. Bizonyára sokan emlékeznek arra, amikor pár éve lelkes fiatalok nagyobb cégeknek fiktív számlákat küldtek kisebb összegekkel. Akkor egész sok ilyen számlát ki is fizettek, hiszen a napi több száz számla között nem tűnt fel, hogy egyes példányok mögött nincs valós ügylet. Egy vállalatirányítási rendszert ilyen trükkel nem lehet átverni – és a cég anyagi javait saját célra felhasználó „fusizás” is azonnal kiderül.

Előfordul az is, hogy egy nagy megrendelő már az üzletkötéskor kiköti: a beszállítónak megfelelő vállalatirányítási rendszerrel kell rendelkeznie ahhoz, hogy együtt tudjanak működni. Erre azért lehet szükség, mert a nagy cég rendszerével így tud automatikusan összekapcsolódni a megbízott beszállító, így tudja fogadni a megrendeléseket és kiküldeni a számlát is.

TAVASZI AKCIÓ

Ajándék keretrendszer + kamatmentes részlet

2009. április 30-ig kötött
ÚJ sERPa
és Nagy Machinátor
szerződésekre!

Előnyök:

- Stabil cég, hosszú távú partnerkapcsolat
- Egyéni igényeit is megvalósítjuk
- Folyamatos jogszabálykövetés
- Személyes konzulensi segítség
- Telefonos tanácsadó szolgálat
- Bérelhető program
- ABEV-kapcsolat
- Homebanking
- Több cég könyvelése korlátozás nélkül
- Listák, kimutatások és bevallások gombnyomásra

Modulok:

- Vevő- és exportanalitika
- Szállító- és importanalitika
- Bankanalitika
- Pénztáranalitika
- Adó
- Főkönyv
- Tárgyi eszközök
- Témaszámolás
- Bérszámfejtés
- Likviditástervezés
- Készletek
- Rendelés-nyilvántartás
- Kiskereskedelem, számlázás
- Speciális modulok
- Webáruház
- Termelésirányítás
- Mozdgó értékesítés

Központ:

1118 Budapest, Homonna u. 8/A
Telefon: 481-9000 • Fax: 481-9001 • E-mail: info@progen.hu

Kirendeltségek:

7624 Pécs, Megyeri út 26. • Tel./fax: 06-72 226-971
4024 Debrecen, Timár út 15-19. • Tel./fax: 06-52 311-335
6724 Szeged, Eszperantó u. 5. • Tel.: 06-62 310-829

www.progen.hu

A 10 legjobb TUNING-ESZKÖZ

Csak egy kerülhet **POLE POZÍCIÓBA**. A CHIP most 10 csúcs tuningprogramot gyűjtött össze, amelyek a maguk területén mind a legjobbak – segítségükkel a leglomhább Windows is felgyorsítható.

Egy igazán jó tuningprogram képes eltüntetni az operációs rendszer hibás beállításait, felszabadítani némi helyet a merevlemezünkön, és persze olyan plusz szolgáltatásokat is nyújtani, amelyek könnyebbé teszik a munkát Windowsunkkal. Sok száz ingyenes és fizetős szoftver ígéri mindezt, de csak kis részük tud valóban segíteni. A CHIP kíméletlenül kiszűrte azokat, amelyek csak a helyet foglalják, és kiválogatta azokat, amelyek érezhető teljesítménynövekedést eredményeztek. Mindehhez teszteteket is végeztünk, mérőprogramokkal ellenőrizve versenyzőinket.

Minden kategóriából (lásd keretes írásunkat) csak a legjobbat tartottuk bemutatásra érdemesnek. A kategóriára bontásra azért volt szükségünk, mert minden program csak egy adott célterületen a legjobb (például internetbeállítások vagy hangkártatuning). Szinte

valamennyi nyertesünket megtalálják lemez-mellékletünkön is. Induljon akkor a futam, és lássuk, mely versenyzőkkel gyorsul Windowsunk a legjobban!

Tuneup 2009: a mindentudó

A TuneUp Utilities már évek óta a legnépszerűbb szoftverek közé tartozik, és nem véletlenül: minden területen képes javítani gépünkön, ráadásul jól működő helyreállító-szolgáltatással is rendelkezik, funkcióit pedig kezdők és profik egyaránt jól használhatják. Ha nem akarunk sokat bíbelődni vele, egyetlen gombnyomással is elindíthatjuk a gépgyorsítást, ehhez elég a *TuneUp 1-Click Maintenance* linkre kattintani az Asztalon. Ha ezt szeretnénk időzítve, akár meghatározott időközökben automatikusan is lefuttatni, akkor kattintsunk a programablak jobb felső sarkában a *Maintenance*

Settings fogaskerekes ikonjára, és az ablakban alul válasszuk ki az automatikus elindulás idejét és napját.

A TuneUp 2009 azért is ajánlható, mert biztonságos: készítői csak bevált trükköket alkalmaznak, amelyek nem fognak problémát okozni Windowsunknak. Ennek ellenére is sikerült neki 350 súlyosnak mondható hibát orvosolnia tesztgépünkön. Haladó felhasználóknak ajánlható magának a TuneUp 2009-nek (tehát nem a 1-Clicknek) az elindítása, és ott az *Additional Tools/TuneUp Registry Editor* kiválasztása. Ebben a megszokott registry-szerkesztővel ellentétben könyvjelzőket is használhatunk, a változtatásokat pedig nyomon követhetjük, így láthatjuk, hogy pontosan mit csináltunk gépjavítás közben.

Amennyiben a tuningba az Asztal és a Windows egyéb elemeinek testreszabása is beleértendő, akkor a *Customize Windows* oldal *TuneUp Styler* menüjének segítségével ezt is megtehetjük. A program *Interface* oldalának *Add* menüjén keresztül letölthető „témákhoz” jutunk, de a bejelentkezési és a boot-képernyőt is megváltoztathatjuk.

CCleaner: gyorsabb lemezéltérés

A merevlemez kipucolásához a legjobban a CCleaner ért, amelynek plusz előnye, hogy nem kerül semmibe! Megbízhatóan és gyorsan távolítja el nemcsak az ideiglenes fájlo-

kat, de a régi programok által maguk után hagyott szemetet is. Képes a Registry hibáinak javítására, és nem kívánt programok eltávolítására is. Alapbeállításai szerint azonban a CCleaner túl alapos munkát végez, a *Beállítások/Sütik* menüben tehát válasszuk ki azokat a sütiket, amelyekre szükségünk lesz weboldalakra való belépéshez, és mozgassuk át őket a *Megtartandó* oszlopba. Szintén a *Beállítások* menüben a *Kizárás* pont alatt a *Kizárandó fájlok és mappák* közé vegyük fel a *Windows/Prefetch* könyvtárat, mivel ennek kiürítése csak lassítja a Windowst. Ezután kattintsunk a *Tisztítás* oldal *Elemzés* gombjára, hogy megtudjuk, mennyi helyet szabadíthatunk fel – tesztgépünk esetében ez 150 MB volt.

WRC: registry-tuning profi módon

Természetesen van értelme a hibás és felesleges bejegyzések eltávolításának a registryből (ezt nagyjából megteszi a CCleaner is), és ebben a legnagyobb profi a

Wise Registry Cleaner. A jelenleg negyedik verzióján tartó programból fizetős és ingyenes változat is létezik. Telepítése nem körülményes, de érdemes odafigyelnünk, különben gépünkre kerül az ASK-féle Internet Explorer-kiegészítő eszközsáv, amely aztán üzenetekkel bombáz minket. Ettől a kénytelen adware-től eltekintve kellemes program a WRC, amely ráadásul magyarul is tud. Elindítása után a nagy *Play* gombra kattintva indíthatjuk el a registry vizsgálatát, majd a *Ctrl+F*-fel eltüntethetjük a megjelölt bejegyzéseket. A program még arra is képes, hogy ezeket visszaállítsa, legalábbis akkor, ha készítettünk vele egy biztonsági mentést – ezt a *Ctrl+Alt+B*-vel tehetjük meg.

SG TCP Optimizer: webgyorsítás

Még az internetkapcsolat sebességén is javíthatunk a registry segítségével. Bár ezekre a trükkökre sok más registry-tuningoló is képes, az SG TCP Optimizer végzi a legjobb munkát, már csak azért is, mert itt azonnal le is tesztelhetjük a változást a megfelelő weboldalak segítségével. Ha nem akarunk sokat próbálkozni, a leggyorsabban úgy jutunk célba, ha a *General Settings* fülön alul kiválasztjuk az *Optimal settings* opciót. Ekkor a program maga állítja be azokat az értékeket, amelyek a legtöbb kapcsolat esetében valóban az optimális megoldást jelentik. Ha szeretnénk ezeken változtatni, például finomhangolási célból, váltsunk a *Custom Settings* fülre. Az elküldött adatcsomagok maximális méretét a *Largest MTU* fülön állíthatjuk be – itt a program egy internetes oldal segítségével méri meg ezt az értéket. A hasonlóan fontos pufferméret beállításához a következő, *BDP* nevű fül szolgál. Az értékek beírása után a *Latency* segítségével ellenőrizhetjük a csomagvesztés mértékét, a *Registry* fül adataiból pedig kiderül, →

A legjobb mindenre TUNEUP UTILITIES 2009

Teljesítménynövelés:	■■■■■■■■■■
Adatpucolás:	■■■■■■■■■■
Problémakeresés és javítás:	■■■■■■■■■■
Extrák:	■■■■■■■■■■
Ár/teljesítmény:	■■■■■■■■■■

- könnyű kezelés
- profi Registry-szerkesztő könyvjelzőkkel
- beépített adathelyreállító
- saját töredezettségmentesítő
- a TuneUp Stylerrel kicserélhetjük még a bootképernyőt is

- a Clear RAM opció semmit sem csinál
- elég drága (40 euró)

A legjobb lemeztisztító CCLEANER

Teljesítménynövelés:	■■■■■■■■■■
Adatpucolás:	■■■■■■■■■■
Problémakeresés és javítás:	■■■■■■■■■■
Extrák:	■■■■■■■■■■
Ár/teljesítmény:	■■■■■■■■■■

- ingyenes
- olyan kevésbé elterjedt programokat is ismer, mint a Paint.Net

- kitakarítja a Prefetch könyvtárat is, amely pedig szükséges lenne a Windows gyors indításához

hogy pontosan hova kerülnek az előbb módosított bejegyzések.

Megjegyzés: Ha még sosem dolgoztunk ilyen programmal, és nem tudjuk, mit jelentenek a paraméterek, inkább ne módosítsuk őket – maradjunk csak a *General* fülnél. Szintén érdemes minden érték beállítása után például a <http://speedguide.net> segítségével ellenőriznünk, hogy a változtatás jótékony hatással volt, és ha nem tapasztalunk ilyet (vagy éppen ellenkezőleg, lassul a sebesség), akkor állítsuk vissza az eredeti értékeket.

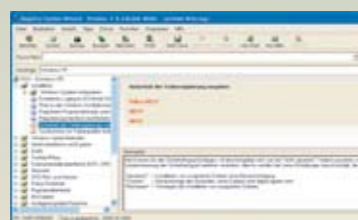
SetFSB: hardvergyorsítás az alaplapon

Ha alaplapunk gyártója nem teszi lehetővé az órajelállítást szoftverből, akkor próbáljuk ki a SetFSB-t – ezzel még az ASUS Eee PC nevű kis netbookjait is felgyorsíthatjuk.

A SetFSB használatbavételéhez csak az órajelgenerátor (clock generator) típusát kell ismernünk. Ha ez az információ nem áll rendelkezésünkre, látogassunk el a www13.plala.or.jp/setfsb oldalra, ahol csak meg kell keresnünk alaplapunk pontos nevét és típusát a *SetFSB/Chipset* táblázatban. Lemezmellettkön az ASUS P5B modelljéhez tartozó szoftvert találják meg, a többi márkához és típusához tartozó szoftver a weboldáról tölthető le.

Miután telepítettük a megfelelő változatot, a többi már gyerekszám: kattintsunk a *Get FSB* gombra a jelenlegi órajel meghatározásához. Ezután már megpróbálhatjuk emelni a buszsebességet, lehetőleg 5-10 MHz-es lépésekben (az FSB emelésével nemcsak a processzort, de a legtöbb alrendszer is gyorsítható). Minden egyes emelés után érdemes alaposan megvizsgálni a rendszer stabilitását, és arról se feledkezzünk meg, hogy a túlajtás csökkentheti az alkatrészek élettartamát.

A legjobb registry-szerkesztő WISE REGISTRY CLEANER

Teljesítménynövelés:

Adatpuccolás:

Problémakeresés és javítás:

Extrák:

Ár/teljesítmény:

- egyszerűen kezelhető
- magyarul is tud
- kezdőknek ideális

- opcionális adware-t is akar telepíteni

RivaTuner: kapcsoljunk fénysebességre

Természetesen a grafikus kártyák túlajtásának sincs akadályja – ám mivel ez problémákkal járhat, az ATI és az NVIDIA általában elég mélyen elrejtik az ehhez tartozó funkciókat meghajtóiban. A *RivaTuner* bekapcsolja e szolgáltatásokat, így biztosítja a minél nagyobb teljesítményt és a gyors megjelenítést.

A grafikus kártya felturbózásához tudnunk kell, hogy ez a program két üzemmódban működik. A viszonylag „veszélytelen” *Power* mód csak a registryt és kivételes esetekben a meghajtóprogramot módosítja, így tökéletesen megfelel azon óvatosságnak, akik nem akarják kockáztatni, hogy a túlpörgetés esetleg a hardver sérülésével érjen véget. A megfelelő registry-beállításokat a *Power* kapcsolóval tudjuk ki- és bekapcsolni.

Azok, akik mernek kockáztatni, kattintsanak a *Main* fülön a *Driver settings* részben található *Customize* gombra, majd válasszák a *System settings*-et. Ezzel el is érkezünk a *Driver level* üzemmódban, ahol közvetlenül

a hardverhez férhetünk hozzá. Tegyük pápát az *Enable driver-level hardware overclocking* opció elé, és nyomjuk meg a *Detect Now* gombot az aktuális órajel megállapításához. Ha ez megtörtént, már szabályozhatjuk a GPU és a videomemória órajelét a csúszkák segítségével. Hasonlóan a SetFSB-hez, itt is tartuk be a fokozatosság elvét, és lehetőleg maximum 5 MHz-es lépésekben emeljük a frekvenciákat.

Minden lépés után figyeljünk oda, hogy látunk-e hibákat a monitoron megjelenő képen (ez arra utalhat, hogy elértük a memória teljesítőképességének határát), és jól teszszük, ha egy tesztprogrammal – például a *3DMark* valamelyik verziójával – alaposabban „megterheljük” kicsit a grafikus kártyát. Ha bármi problémát, képhibát vagy fagyást észlelünk, csökkentsünk a frekvencián pár MHz-et, hiszen ilyenkor már károsodhat a hardver is. A *RivaTuner* segítségével tesztgépünkön az NVIDIA GeForce 8800 GTS kártyánk órajelét 515 MHz-ről egészen 570 MHz-ig sikerült feltornászni, ami már játékok közben is érezhető különbséget jelent.

DFX: garancia a tökéletes hanghoz

Ellentétben a grafikus kártyával, a hangkártyán található processzor (általában) nem gyorsítható. De ez nem is akkora baj, hiszen egy hangkártyától a jobb hangminőséget és nem a gyorsabb lejátszást várjuk. Ezért tuningprogramunktól a médiafájlok hangjának és a 3D-s effektek minőségének javítását várjuk – pontosan ezt nyújtja nekünk a DFX.

Lemezmellettkön a WinAMP-hoz optimalizált változatot találják meg olvasóink, akik más lejátszóprogramot használnak, ingyen letölthetik a hozzájuk illő verziót a www.fxsound.com oldalról. A DFX telepítésekor beépülő modulként integrálódik a lejátszóhoz, az pedig, hogy későbbiekben ez a lejátszó elindulásakor magától aktiválódik-e, vagy külön kell bekapcsolnunk, az már a lejátszótól függ. A WinAMP esetében az előbbi történik, így a DFX ablaka automatikusan meg is jelenik elindulása után. Ebben választhatunk egy sor előre elkészített beállítás közül (például *Hard Rock*, *80's Metal* stb.). Az ingyenes verzió egyetlen hátránya a sok bosszantó hirdetés. Ha úgy érezzük, hogy szükségünk van erre a programra (márpedig elég sokat tud ahhoz, hogy érdemes legyen ezen elgondolkozni), akkor 30 dollárért meg is vásárolhatjuk.

TeraCopy: másolás villámsebessen

Nagyobb filmgyűjtemény, vagy egy egész partíció átmásolása Windows Intézővel legálábbis problematikus, a *TeraCopy* viszont hatalmas mennyiségű adatot is gyorsan és egyszerűen képes A-ból B-be „lapátolni”. Hibás, vagy elérhetetlen fájlok esetében a program nem áll meg, csak átugorja őket, így nem fordulhat elő, hogy egy hosszabb másolás után arra ülünk le gépünk elé, hogy csak két-három állomány került át új helyére, az Intéző pedig munka helyett az OK gomb megnyomására vár.

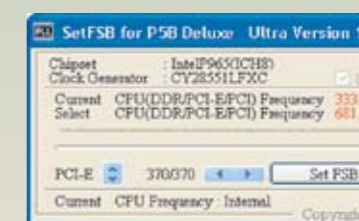
A *TeraCopy* új menüként kerül be a helyi menübe, amelyet a jobb egérgombbal érhetünk el bármilyen fájlra vagy könyvtárra kattintva. Válasszuk ki a *TeraCopy/Copy to* opciót, majd a *Browse* ablakban válasszunk célt adatainknak. A *Move* paranccsal másolás helyett mozgathatjuk a fájlokat. Különleges, de kényelmes funkció, hogy egyszerre több forrást is kiválaszthatunk az *Add* paranccsal, a *More* gomb megnyomásával pedig láthatjuk a feldolgozandó fájlok listáját.

A *TeraCopy*-val nemcsak a Windows Intéző, de például a *Total Commander* másolási funkcióját is kicserélhetjük, ha a *Menu/Options/Use TeraCopy as default copy handler* opciót választjuk.

Process Explorer: fékkiengedés

Feleslegesen futó, vagy a rendszer erőforrásait feleslegesen terhelő folyamatok lelassíthatják gépünket. A Microsoft által →

A legjobb szoftver-túlajtáshoz SETFSB

Teljesítménynövelés:

Problémakeresés és javítás:

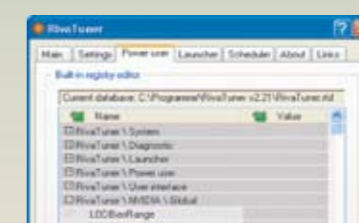
Extrák:

Ár/teljesítmény:

- többféle alaplap támogatása
- nyílt forráskód
- csak a legfontosabb opciókra koncentráll
- a ClockGennél stabilabb
- gyakori frissítés

- órajeladó típusát ismernünk kell
- kezdőknek nem ajánlott
- adatvesztést is okozhat

A legjobb GPU-tuner RIVATUNER

Teljesítménynövelés:

Problémakeresés és javítás:

Extrák:

Ár/teljesítmény:

- rejtett beállítások módosítása
- NVIDIA és ATI kártyákkal is működik
- beépített időzítő és registry-szerkesztő

- csak angol
- kezdők kezében veszélyes lehet

A legjobb hangművész DFX

Teljesítménynövelés:

Problémakeresés és javítás:

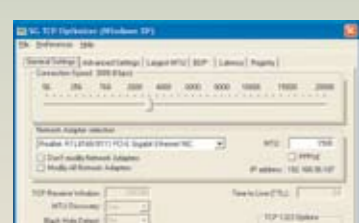
Extrák:

Ár/teljesítmény:

- minden fontos lejátszót támogat
- rengeteg előre elkészített beállítás
- egyszerűen kezelhető

- drágább egy külső hangkártyánál

A legjobb netgyorsító SG TCP OPTIMIZER

Teljesítménynövelés:

Problémakeresés és javítás:

Extrák:

Ár/teljesítmény:

- beépített registry-szerkesztő
- optimális MTU-érték kiderítése
- beépített sávszélesség-mérő

- kezdőknek túl bonyolult
- a QoS csomag-optimalizálás semmit sem ér

megvásárolt Sysinternals-féle Process Explorer segítségével nemcsak ezeket állíthatjuk le, de egyes trójai programokat is elkapathatunk és „kivégezhetünk”.

A program első indítása után el kell fogadnunk a felhasználói szerződést, majd rögtön a főablakban találjuk magunkat, ahol fastruktúrában láthatjuk a futó folyamatokat. Szemben a közönséges Feladatkezelővel, a Process Explorer azt is megmutatja, hogy melyik folyamatot melyik program indította el. A választható hasznos információk között szerepel még az azonosítószám (PID), a fő ablak neve, és így tovább. Ha több adatra van szükségünk, kattintsunk kétszer a kérdéses folyamatra, és máris minden lehetséges tulajdonságot leolvashatunk egy külön ablakban.

Különösen hasznos ennek az ablaknak a TCP/IP füle, ahol kiderül, ha egy program kéretlenül küldözget vagy fogad adatokat az internetről. Ezután elég a kérdéses folyamatra rákeresni a Google-ban, és ki fog derülni, hogy ártalmatlan alkalmazásról vagy vírusról van szó – az utóbbit a Kill Process menüpont (DEL gomb) segítségével le is állíthatjuk.

eBoostr: négyszer gyorsabb start

Flashmemóriából gyorsabb a fájlérés, mint a merevlemezről. Ezt használja ki az eBoostr, amely külső memória használatával igyekszik rövidíteni a gép indulásán.

Telepítéskor szolgáltatásként kerül rendszerünkbe, így folyamatosan rendelkezésre áll. Használatához meg kell adnunk egy meghajtót, amelyet cache memóriaként használhat, majd meghatározni, hogy ezen mekkora helyet foglalhatnak el a gyorsításra használható állományok. Ez az eljárás ismerős lehet a Vistából ReadyBoost néven, ám az eBoostr négy USB-kulcsot tud együtt használni.

Az eszköz főablakát a Tálcán található ikonra kattintva érhetjük el. Az első használatkor itt várunk kell egy kicsit, amíg a program előkészíti a cache-be kerülő fájlokat. Amint megjelenik az *Active* felirat, a *Help/Test speed* menüpont segítségével letesztelhetjük, hogy mennyire gyorsult fel az adatátvitel az eBoostrnek köszönhetően. Tesztlaborunk régi szerverénél 3,5 MB/s volt a merevlemezről, és 672 MB/s a memóriából történő adatolvasás.

Az eBoostr az XP esetében is elérhetővé teszi a Vistában használt SuperFetch szolgáltatást: megfigyeli, hogy bootolás közben milyen sorrendben indulnak el az egyes folyamatok, és ez alapján úgy optimalizálja a Windows betöltődését, hogy az minél gyorsabb legyen. Ehhez szükségünk lesz pár indítási ciklusra, hogy a program pontos képet kapjon minderről.

A leggyorsabb másoló **TERACOPY**

Teljesítménynövelés:

Adatpucolás:

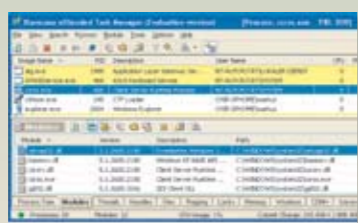
Problémakeresés és javítás:

Extrák:

Ár/teljesítmény:

- beépül a helyi menübe
- másolás közben magára hagyhatjuk
- Total Commanderrel is integrálható
- az ingyenes változat korlátozott tudású
- csak angolul tud

A legjobb hibakereső **PROCESS EXPLORER**

Teljesítménynövelés:

Adatpucolás:

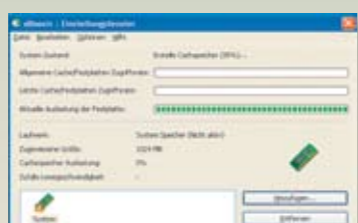
Problémakeresés és javítás:

Extrák:

Ár/teljesítmény:

- minden folyamatot észrevesz
- rengeteg információt ad
- szűrők és keresési funkció
- kezdőknek bonyolult
- néha veszélyes lehet

A legjobb gyorsindító **EBOOSTR**

Teljesítménynövelés:

Adatpucolás:

Problémakeresés és javítás:

Extrák:

Ár/teljesítmény:

- a Vista-féle SuperFetch XP alatt is használható
- egyszerre négy USB kulccsal is használhatjuk a ReadyBoostot
- noteszgépeknél növeli az üzemidőt
- az ingyenes változat csak két óráig használható

30% KEDVEZMÉNY! CHIP MAGAZIN ÉVES ELŐFIZETÉS 12 SZÁM 16 740 FT-ÉRT!

Éves CHIP magazin előfizetés: 16 740 Ft
Megtakarítása: 7200 Ft.

A megrendelés menete:

1. Keresse fel honlapunkat!
www.itmediabolt.hu
2. Töltse ki az online megrendelő lapot!

Az előfizetés a DVD mellékletes CHIP magazinra és 12 lapszámra vonatkozik.

További információ:
06 (1) 577-2615 és 06 (1) 577-2666
mpb@motorpresse.hu
www.chiponline.hu

Viszlát Vista – az XP visszatér

Minden idők legnagyobb visszatérése: **AZ XP MÉG MINDIG ÜTŐKÉPES.** Ebrudaljuk ki a Vistát, és készítsük elő a terepet a szupersztár számára, amelyet egyszerűen a számítógépre varázsolhatunk.

A király nem tűnhet el egyszerűen a süllyesztőben. A Microsoft ugyan dollármilliókat ölt az új rendszer marketingkampányába és a gyártók és a felhasználók áttérését az újabb verzióra azzal ösztönözte, hogy felfüggesztette az OEM és a retail – tehát az új számítógéppel együtt kínált – Windows XP változatok forgalmazását. E miatt azonban nem tértek át többen a vártnál, hiszen az XP-t még mindig nagyon sokan szeretik.

Csak egy megoldás van: vissza a gyökerekhez! Tegye vissza a számítógépére az XP-t! Ezt azonban mindenképpen jól elő kell készíteni, ugyanis a visszatérés az új hardvereknek köszönhetően egyesek számára a

kétköves pokol is lehet, a gyári XP-telepítőt ezért úgy kell módosítani, hogy a SATA vezérlő meghajtói is rá kerüljenek. Mi több, a művelethez egy már működő, licenccel rendelkező Windows XP-re is szükség van, e nélkül ugyanis nem fog menni a dolog. Új számítógép vásárlásakor ezért mindig kérdezzük meg, hogy a géphez megkapjuk-e a Windows XP OEM CD lemezét is, mert ezt nem minden esetben adják oda.

Casting: készen áll az XP-re?

Töröljük a Vistát, és telepítjük az XP-t? Ez úgy hangzik, mintha Lagzi Lajcsi egy stadionnyi Tankcsapda-rajongó előtt próbálna zenélni: a csatlakoztatott eszközök fele sztrájkolni kezd.

LEMEZMELLÉKLETEN

Sikeres visszatérés

EVEREST Ultimate Edition ► meghajtókat keres az interneten

ImgBurn ► ISO lemezképeket ír ki CD-re, DVD-re

nLite ► egyedi Windows XP telepítő lemezeket hoz létre

SIW ► számítógépünk részegységeiről ad információt

VirtualBox ► hasznos segítség az nLite ISO-k ellenőrzésére

► **A CD/DVD-N: Minden programot megtalál a VISZLÁT VISTA, HELLO XP menüpontban.**

Első lépésként tehát azt kell ellenőriznünk, hogy a PC részegységei alkalmasak-e a downgrade-re, azaz a szoftveres visszalépésre. **VEGYÜK A MEGFELELŐ GÉPET:** Ha új számítógépet veszünk, akkor üzleti kategóriás modellt válasszunk, illetve olyat, amelyhez a Vista Business vagy Ultimate verziója jár – csak ezek licencei teszik lehetővé az operációs rendszer XP-re cserélését, ezekhez kaphatunk OEM XP telepítőt.

Az olyan gyártók, mint a Lenovo, Fujitsu Siemens, Dell nem csak a géphez csapják a Windows XP telepítőt, de a különleges kialakításnak köszönhetően a rendszer átalakítása gyors, automatikus és fájdalommentes is.

MÉRLEGLJÜNK: Ha nincs üzleti gépünk luxusszolgáltatásokkal, a nehezebb utat kell választanunk. Ebben az esetben legelőször gondoljuk át, valóban szükséges-e a visszaváltás. Például ha csupán egy freeware nem akar Vista alatt futni, azért nem érdemes kínlódni. Bizonyára tucatnyi Vista alatt elinduló alternatívát találunk, de még az eredeti programok is futásra bírhatók, ha a keretes részünkben leírtak szerint cselekszünk ► 98.

Svájci bicska Az nLite könnyen telepíthető Windows XP lemezeket hoz létre, saját meghajtó programjainkkal

oldal). Az is lehet, hogy kedvencünk pár hét múlva megjelenő új verziója már fut Vista alatt is, ezt érdemes lehet kivárni.

Ha viszont egy drága programot használunk, amelynek az újabb verziójára csak azért kellene váltanunk, mert az Vista alatt is elfut – nos, akkor a downgrade indokolt. Különösen azok a notebookok alkalmasak erre a feladatra, amelyek első körben kapták meg a „Vista ready” matricát az új rendszer piacra kerülése alatt.

Hangpróba: elő a meghajtókkal

Azok, akik a downgrade rögs útjára lépnek, valójában jutalmat is kapnak: nem kell végre felugró ablakok tucatjain gombokat nyomogatnunk, a DRM másolásvédelem sem fog

atyáskodni felettük, és a Vista többi gonosz-kodása is elmarad. Először tehát az XP színpadra lépését kell előkészítenünk: össze kell gyűjtenünk a számítógéphez tartozó meghajtókat, kivétel nélkül.

Ehhez indítsuk el a telepítés nélkül futtatható SIW (System Information for Windows) programot, vagy használjuk az EVEREST Ultimate programot. Mindkettő megtalálható lemez mellékletünkön, illetve letölthető a download.chip.eu/hu címről is. Vista alatt is működnek, és a hardverek típusát és gyártóját is megjelenítik. Ezekkel az információkkal már nekiállhatunk meghajtó programokat keresni a gyártói weboldalakon, azokon belül a *Download*, illetve a *Support* szekciót meglátogatva.

Még jobb, ha a notebookunk vagy alaplapunk gyártói oldalán a Windows XP-hez szükséges meghajtók is fent vannak, így nem kell a hardverekhez külön-külön szoftvert keresgelnünk: a gyári, hivatalos változatok biztosan működni fognak. A letöltés után másoljuk őket egy külső meghajtóra, például egy USB-kulcsra.

Megjegyzés: A Windows XP nagyon sok alapszintű meghajtót tartalmaz, a hardverek azonosítását legalább minimális szinten el tudja végezni. Ezekkel a legtöbb hardver működésre bírható, de csak minimális szinten, a különleges szolgáltatásokat nem tudjuk velük kihasználni. Nehéz helyzet elé kerülünk, ha éppen egy „gazdaságos”, multimédia cuccokkal bőven ellátott gépet kell „XP-sítenünk”.

A legrosszabb eset persze az, amikor a Windows XP telepítése után egy-egy hardver megtagadja a működést.

Felvétel: a hiányzó SATA meghajtó

A meghajtók legveszélyesebbjével külön kell foglalkoznunk. Az új számítógépek ma már mind SATA merevlemezekkel (és optikai meghajtókkal) kerülnek forgalomba, ezeket pedig a gyári Windows XP telepítő nem támogatja.

Egyszerű trükk: a számítógép BIOS Setupjában (DEL, ALT+F2, F2 induláskor) állítsuk át a SATA vezérlőt *Native/Legacy IDE* üzemmódra, illetve az AHCI módot kapcsoljuk ki. Ekkor a SATA előnyei közül kizárólag a nagyobb (SATA-II 300 Mbit/s) sebességet élvezhetjük, mást nem. A hátrány: ez után nincs visszaút. Ha így telepítjük a Windowst, és ez után telepítjük a SATA meghajtót, majd engedélyezzük az AHCI módot, az XP egyszerűen nem indul el. →

Ezért egy teljesen más módszert ajánlunk: ha van még a számítógépünkben floptimeghajtó, akkor egy lemezre másolva az XP-s SATA meghajtókat, és a telepítés elején nyomva tartva az F6-ot a rendszer már ezzel a meghajtóval kerül a gépünkre. A meghajtókat vagy külön kell letöltenünk a gyártó honlapjáról, vagy a géphez mellékelt CD lemezen találjuk meg.

Mivel a floptimeghajtót legfeljebb csak erre használjuk manapság (no meg talán BIOS-frissítésre), ma már egyáltalán nem divat ilyet új PC-be építeni. Ha a mi gépünkön ezért nincs flopi, akkor jön jól a lemezmellettkéntünkön is fellelhető nLite, amely egy SATA meghajtókkal ellátott telepítő CD-t tud készíteni. Az integrálás nem nehéz feladat, csak néhány lépésből áll.

Először az alaplap SATA vezérlőjének meghajtóját kell megnézni, hogy a telepítő könyvtárában szerepel-e txtsetup.oem állomány. Ha igen, akkor az integrálására alkalmas verzió van a birtokunkban. Ha a válasz nem, akkor a fent említett programokkal meg kell keresnünk a SATA vezérlő típusát.

A letöltött meghajtót csomagoljuk ki egy könyvtárba, ez kerül majd az új Windowsba. Az összes többi meghajtót ráérünk később telepíteni, ezek nélkül el fog indulni rendszerünk. Ha szeretnénk, a Service Pack 3-at is beépíthetjük, így annak telepítésére a későbbiekben nem kell várni. Végül pedig egy jogtisza Windows XP telepítőlemezre van már csak szükségünk.

Heavy metal: kemény notebookteszt

Amíg egy asztali PC-t aránylag könnyen downgrade-elünk, nehéz dolgunk lehet egy notebookkal, különösen a videokártya és a hangkártya meghajtóival. A gyors próbához tegyük az alábbiakat.

Vista alatt készítsunk új partíciót a **Start menü/Vezérlőpult/Rendszer és karbantartás** menü alatt a **Partíciók létrehozása és formázása** opcióval. A rendszerpartíció helyi menüjében válasszuk a hangzatos **Kötet zsugorítása** pontot – itt a kötet méretét legfeljebb a szabad hely méretével tudjuk csökkenteni, nagyjából 10 GB elég is lesz. Az így felszabaduló helyen a Windows XP telepítője már létre tudja hozni a partícióját, több dolgunk Vistában nem lesz.

A notebook BIOS-ában kikapcsoljuk a SATA vezérlő különleges üzemmódjait, majd telepítjük a rendszert. Ha megjelenik a munkaasztal, nézzük meg az eszköztárat (**Sajátgép/Tulajdonságok, Hardver** fül alatt), és azt, mely eszközöknél szerepel sárga felkiáltójel. Normális esetben a meghajtók beszerzése következne, mi azonban brutális dolgot

Garantált harmónia: XP segédprogramok Vista alatt

Kis hozzáértéssel az XP alatt futó minden programot Vista alatt is működtésre bírhatunk – kedvenc programjaink újabb esélyt kaphatnak az életre.

Évek óta meglepéssel használt programokról nem csak nekünk, de minden más felhasználónak is le kell mondanunk, mert a Vista csak erőlködik, de nem képes azt futtatni? A készítőjére, vagy az operációs rendszerre vár – akár az örökkévalóságig – az a feladat, hogy biztosítsa a kompatibilitást? Nem, a frissítésre ne várjunk: ha eddig nem jelent meg új verzió, valószínűleg ezután sem fog. Az alábbi néhány trükkel kiiktathatjuk a Vista futtatást korlátozó funkcióit.

FUTTATÁS RENDSZERGAZDAKÉNT

A legegyszerűbb trükk a leghatásosabb: a XP-s segédprogramok is bementik az un-

al-
mast, ugyanis nekik sincs joguk Vista alatt futni. Kattintsunk jobb gombbal a rakoncátlan kódú programra, majd a helyi menüből válasszuk a **Futtatás rendszergazdaként** opciót. Ha a programot huzamosabb ideig szeretnénk használni, akkor készítsunk hozzá parancsikont, majd annak **Speciális** tulajdonságlapján jelöljük be a hasonló nevű funkciót. Parancssorban a Ctrl+Shift+Enter lenyomása után kapunk rendszergazdai jogokat.

HIBAÜZENETEK MEGSZÜNTETÉSE

Egy régi kedvencünk, az Audiograbber Vista alatt rendszeresen hibaüzenetet dob indulás

neki egy könyvtárba, ahol van elegendő hely. Továbblepve egy korábban elkészített konfigurációt tölthetünk be, de mivel ilyenünk még nincs, lépünk tovább.

A lemez előállításához kattintsunk a **Javitócsomag, Driverekek és Felügyelet nélküli telepítő** gombokra, végül pedig jelöljük be a **Bootolható ISO** opciót is. Ez után válasszunk javítócsomagot – az alsó menü közvetlenül a Microsoft weboldalára küld, innen letölthetjük a legfrissebbet.

Főpróba: egyéni XP-telepítő lemez

A számítógépünkhöz készített telepítőlemezrel gyors és fájdalommentes a telepítés. Ilyet boltban biztosan nem kapunk, ellenben elkészíthetjük, és – egy időre – el is felejthetjük a Vistát (vagy kihagyva telepíthetjük majd a Windows 7-et).

Az nLite indítása után válasszuk a magyar nyelvet, majd az új ablakban adjuk meg a telepítő forrásának helyét. Tegyük a meghajtóba a telepítő CD-t, majd adjunk meg

neki egy könyvtárba, ahol van elegendő hely. Továbblepve egy korábban elkészített konfigurációt tölthetünk be, de mivel ilyenünk még nincs, lépünk tovább.

A lemez előállításához kattintsunk a **Javitócsomag, Driverekek és Felügyelet nélküli telepítő** gombokra, végül pedig jelöljük be a **Bootolható ISO** opciót is. Ez után válasszunk javítócsomagot – az alsó menü közvetlenül a Microsoft weboldalára küld, innen letölthetjük a legfrissebbet.

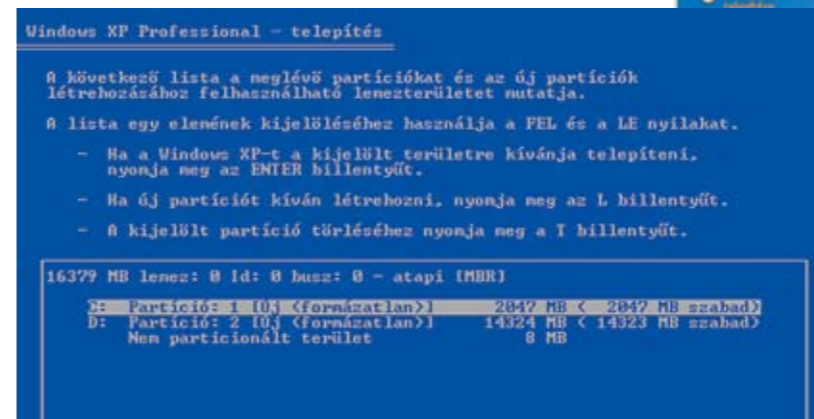
Gyorségetés Az nLite-ből származó ISO állomány ezzel írható fel a lemezre

előtt, az ablakot bezárva viszont gond nélkül működik tovább. Noha a Vista a DLL hiányát jelzi, a program attól még tökéletes. Ilyen esetekben – vagy akkor, ha programunk kifejezetten egyetlen DLL hiánya miatt nem indul – meglátogathatjuk a **www.dll-files.com** oldalt, ahonnan letölthetjük a program könyvtárba másolva a kérdéses állományt, meg fog szünni a hibaüzenet. Ha netán fizetős programmal történik meg ez, akkor kérjük a program írójának a segítségét, a **súgó / névjegy** alatt olvasható e-mail címen.

PROGRAM KOMPATIBILISSÁ TÉTELE

A Vista Programkompatibilitás varázslója problémásnak tűnő programok indításakor rendszeresen zaklat, a felbukkanó ablakban ekkor nyomjuk meg a **Program futtatása** gombot. Ha programunk így sem indulna, akkor kézzel indítsuk el a varázslót a **Start / Vezérlőpult / Programok / Régebbi program használata a Windows jelenlegi változatával** menüponttal. Ez után válasszuk az **Egyéb / Program megadása** opciót, és válasszuk ki annak elérési útját és futtat-

következhet a meghajtók hozzáadása, ezt a **Beillesztés/Egy driver** használatával tehetjük meg: az előzetesen egy könyvtárba kicsomagolt meghajtó helyét kell megadnunk. Ha egy könyvtárba már külön-külön kicsomagoltuk a számítógéphez való friss meghajtókat, akkor a **Beillesztés/Több driver** mappa opció lesz üdvözítő. Mivel egy SATA meghajtó több rendszer alatt is működhet, beillesztéskor a Textmódú driver alatt a Windows XP-hez készült változatot kell megjelölnünk. A Felügyelet nélküli telepítő ablakában opciók tucatjait találjuk, ez ne ijesszen meg: itt elég a telepítőkulcsot megadnunk, a többit hagyhatjuk változatlanul. Ez után a program integrálja a meghajtókat,

Garantáltan tiszta Ha meglévő partícióra szeretnénk telepíteni, válasszuk a Formázás (gyors) opciót, a törlés-létrehozás nem működik tökéletesen

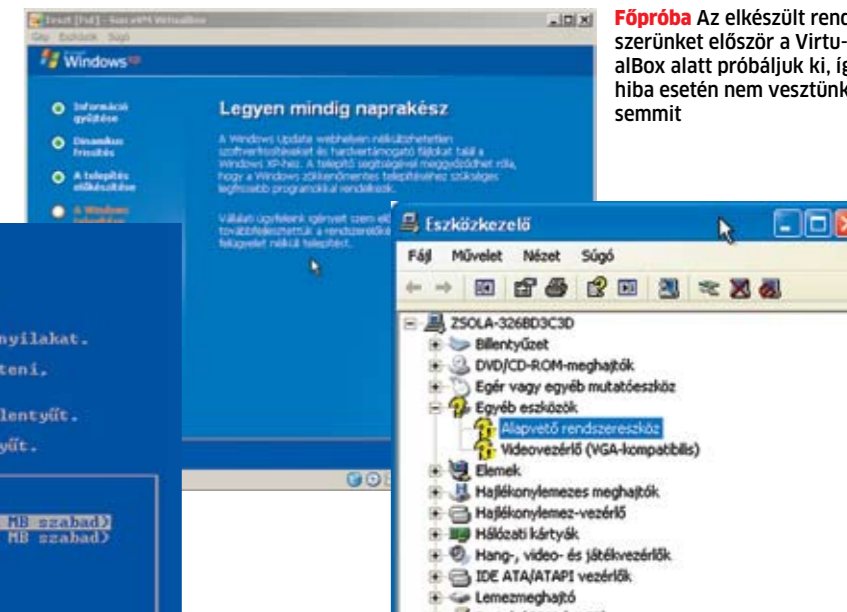
ható állományát. Szimulált operációs rendszernek Windows XP-t válasszunk, de hatásvos lehet az is, ha a képernyő színmélységét 256 színre korlátozzuk. Végül ne felejtsük el bejelölni a **Futtatás rendszergazdaként** opciót a program indítása előtt!

PROFIKNAK: PROGRAMOK MÓDOSÍTÁSA

A fentiek ellenére még mindig nem indult el a program? Az egyetlen lehetséges megoldást a Microsoft ajándéka, az Application Compatibility Toolkit (ACT) jelenti. Ezzel a hatékony eszközzel a legapróbb lépésekig beállíthatjuk, hogyan viszonyuljon a Vista programunkhoz. Az opciók között a DirectX verziójának szimulációja, vagy a szükségtelen kezelőfelületi API-k kikapcsolása is helyet kapott. A program használata ugyanakkor programozói és adatbázis-kezelői jártasságot kíván, és a GUI működésének ismerete is szükséges. Ha érdekel ez a módszer, a Microsoft honlapján (**www.microsoft.hu**) keressünk a kb294895 kulcsra, itt egy rövid bemutatás után megtaláljuk azt a linket, amelyről letölthetjük a készletet.

következhet a képfájl (ISO) készítése. Az ablakban az ISO fájl gombra kell kattintanunk, majd megadnunk a kimeneti képfájl könyvtárát, ez bárhol lehet.

Telepítsük fel, és indítsuk el a lemezmellettkéntünkön lévő ImgBurn programot, majd válasszuk a **Write image to Disc** opciót, majd a **Source** szekcióban a bal oldali **Browse for file-t**, majd adjuk meg az nLite alatt mentett Win-

Főpróba Az elkészült rendszerünket először a Virtu-alBox alatt próbáljuk ki, így hiba esetén nem veszünk semmit

Van még tennivaló Miután az XP-t telepítettük, az eszköztáratban lévő sárga felkiáltójeles eszközök meghajtóit kell frissíteni

Dropbox: adattárolás a világhálón

Legyünk bárhol, üljünk bármilyen számítógép előtt, legfontosabb adataink mindig rendelkezésünkre állnak. Megosztásukhoz elég pár kattintás, elvesztésük esélye pedig minimális – ezt nyújtja az **INGYENES INTERNETES TÁRHELY**.

A dataink értékes és sérülékeny dolgok, és nincs pénz, ami kárpótolna akkor, ha valóban fontos és pótolhatatlan fájljaink tűnnek el a digitális süllyesztőben. Márpedig a merevlemezek tönkremehetnek, a DVD-k megkarcolódhatnak, az USB-kulcsokat pedig elhagyhatjuk. Az interneten több ingyenes adatmentő-szolgáltatást is találhatunk (lásd lenti keretes írásunkat), páran ezek közül azonban az egyszerű mentésnél sokkal többet kínálnak.

INFO

Ingyenes alternatívák

Mást vár egy online „merevlemeztől?” Íme másik négy szolgáltatás, speciális funkciókkal.

BOX.NET: Ez az online tárhely csak 1 GB-ot kínál, de össze lehet kötni további web 2.0-s szolgáltatásokkal is (irodai munkához és képmegosztáshoz jó megoldás) <http://box.net>

HUMYO: Ennek a netes merevlemeznek a legnagyobb vonzereje a 10 GB-nyi kapacitás és a könnyű kezelhetőség. A beépített multimédiás lejátszónak köszönhetően elsősorban zene- és képmegosztásra ideális. www.humyo.com

ADRIVE: Aki maximális kapacitásra vágyik, itt megkaphatja: az 50 GB tárhely elég sokáig elegendő lehet majd. www.adrive.com

IDRIVE: Ez a szolgáltató kifejezetten a biztonsági mentésekre specializálta magát, és 2 GB-nyi tárhelyt kínál – ami legfontosabb adataink mentésére rendszerint elég is. www.idrive.com

A Dropbox például egy sokoldalú és könnyen használható online tárhely, amely tökéletesen beépül számítógépünk kezelőfelületébe, legyen szó akár Windowsról, akár Linuxról, akár Mac-ről. Ennek megfelelően bármely internet-hozzáféréssel rendelkező gépről elérhetjük adatainkat és megoszthatjuk azokat barátainkkal és kollégáinkkal. És a legjobb: 2 GB-nyi kapacitást teljesen ingyen kapunk – arra kell csak ügyelnünk, hogy legalább 90 naponként lépünk be, különben adataink törölődnek. Ha ekkora online merevlemez nem elég, akkor 10 dollár/hónap, illetve 100 dollár/éves díjért cserébe 50 GB-nyi kapacitással gazdálkodhatunk.

A CHIP most megmutatja, miként csatlakozhatunk ehhez az (angol nyelvű) szolgáltatáshoz, és hogyan konfigurálhatjuk gépünket a legjobban használatához.

Telepítés: pár egyszerű lépés a netes tárhelyhez

A Dropbox kényelmes használatához Windows esetén egy, a www.dropbox.com oldalról ingyenesen letölthető 14 MB-os kiennt kell telepítenünk.

A telepítőfájl elindítása után a folyamat már automatikus, egyedül egy e-mail címet és egy jelszót kell megadnunk az online hoz-

záféréshez. A telepítő létrehoz egy *My Dropbox* nevű könyvtárat a felhasználónevükhöz tartozó, saját adatainkat tartalmazó mappában. Ezen belül két könyvtárat találunk majd, *Photos* és *Public* néven. Azért, hogy ezekhez közvetlen hozzáférésünk legyen, a Windows Tálcára is kerül egy kis ikon, amely további hasznos funkciókat is kínál: például egy kattintással beállíthatjuk a le- és feltöltési sebességet, vagy módosíthatjuk az internetkapcsolat tulajdonságait.

Most teszteljük le a kapcsolatot a Dropbox szerverével: egyszerűen fogjunk meg, és húzzunk át az egérrel egy fotót vagy más dokumentumot valamelyik helyi könyvtárunkból a *My Dropbox* könyvtárba az Intézőben. A fájl ikonján látható apró overlay mutatja a feltöltés állapotát: kék kör jelzi, ha még feltöltés alatt van, a zöld pipa pedig azt jelenti, hogy a fájl már elérhető. Az adatátvitelre a Dropbox SSL kapcsolatot használ, a csomagokat pedig az AES szabványnak megfelelő módon, 256 bites kulccsal titkosítja.

Lépünk most be a szolgáltatás oldalára a www.getdropbox.com oldalon. Itt láthatjuk a könyvtárainkat, éppen úgy, mint számítógépünkön – ha például PC-nken új könyvtárat hoztunk létre, az itt is megjelenik, és persze ugyanez visszafelé is működik: a honlapon

Photos
Hozunk létre egy mappát, és máris megoszthatjuk ismerőseinkkel közös képeinket

My Dropbox
Minden elmentett fájl és mappa innen érhető el

Share
Itt közzétehetjük könyvtárainkat, hogy aztán közösen dolgozhassunk rajtuk kollégáinkkal

Account
Itt ellenőrizhetjük a fiókunkhoz csatlakozó számítógépeket

Recent Events
Egyebek mellett itt is megtekinthetjük legutóbb frissített vagy módosított fájljainkat, mappáinkat

Invite friends to Dropbox
E-mailen keresztül meghívhatjuk kollégáinkat egy kis közös munkára

Upload
Egyenesen a böngészőn keresztül is feltölthetjük az adatokat

Kezelőfelület A Dropbox kezelőfelületén egy helyről elérhetjük az összes fontos funkciót

létrehozott mappák következő bejelentkezéskor otthon is láthatóak lesznek. Annak ellenőrzésére, hogy megosztott könyvtárainkba került-e új fájl, egyszerűen csak kattintsunk a *Home* linkre, alatta pedig a *Recent events* listában láthatjuk az elmúlt idő eseményeit.

A windowsos kliens nemcsak hasznos, de sok időt is megtakaríthatunk vele feltöltés közben, ugyanakkor idegen gépekre való telepítése sokszor lehetetlen és felesleges is (sőt, veszélyes is, mivel megjegyzi jel-szavunkat, és automatikusan belépet minden gépindításkor). Az otthoni géptől távol tehát érdemes a netes kezelőfelületet használni, adatfeltöltéshez tehát lépünk be a honlapon, majd keressük meg a *My Dropbox* menü alatt az *Upload* gombot. Kattintsunk rá, és a megjelenő ablak segítségével már kiválaszthatjuk a megfelelő fájlokat, amelyek feltöltését a *Start upload* gombbal indíthatjuk el.

Ellentétben a legtöbb online szolgáltatással, a Dropbox lehetővé teszi egyszerre több, különböző fájl elmentését a böngészőn keresztül. Ezzel a Dropbox még mindig nem lenne több, mint a többi online merevlemez, ám itt olyan plusz szolgáltatásokkal is találkozhatunk, mint például kollégákkal való

Magánháló az interneten

közös munkaterület megosztása, az adatszinkronizáció vagy éppen a saját fotóalbum létrehozása.

Használjunk ki mindent: megosztás, bemutatás és közös munka

Fájlok megosztásához hozunk létre egy könyvtárat böngészőnkben, a *Share/Create a new shared folder* menü segítségével. A mappa nevének megadása után az alatta lévő mezőbe beírhatjuk azoknak az e-mail címeket, akikkel meg kívánjuk osztani a könyvtárat.

Meglévő mappát is megoszthatunk, ha a *My Dropbox* mappalistájában, a könyvtár nevének sorában, jobb oldalon látható kis kék nyílra kattintunk, és a *Sharing info* pontot választjuk. A meghívni kívánt ismerősöknek a jobb oldali menü *Invite friends to Dropbox* mezőjének segítségével küldhetünk levelet. Ugyanezt saját gépünkön is elvégezhetjük: hozzuk létre a könyvtárat a *My Dropbox* mappa alatt, majd kattintsunk rá a

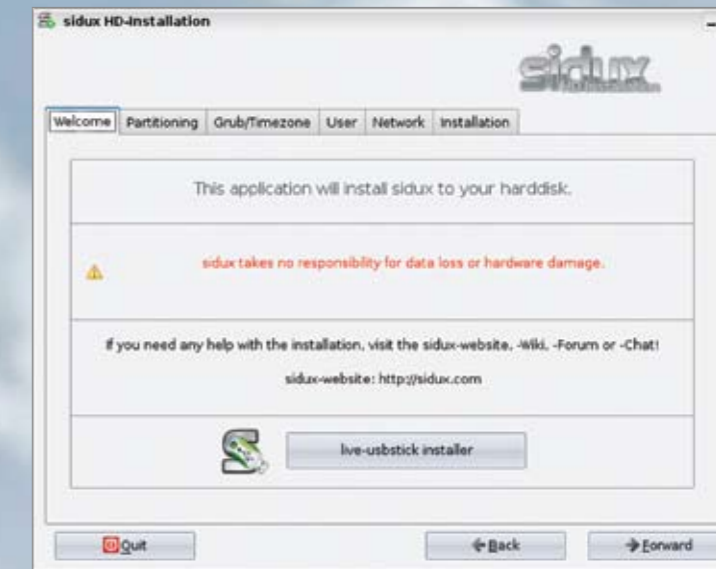
jobb egérgombbal, és válasszuk a *Dropbox/Share* menüpontot. Ezután a webes kezelőfelület nyílik majd meg, ahol az *Invite others* dobozban kell megadnunk a kollégák levél-címét. Fontos, hogy csak Dropbox-hozzáféréssel rendelkező felhasználók tudnak egymással fájlokat megosztani.

Arra az esetre, ha csak fotókat szeretnénk megosztani, a Dropbox egy külön megoldást is kínál, ráadásul ilyenkor a többieknek nem szükséges Dropbox-fiók sem. Másoljuk be számítógépünkön a képeket tartalmazó mappát a *Photos* könyvtárba, majd kattintsunk rá jobb egérgombbal, és a Dropbox menüből válasszuk a *Copy public gallery link* menüpontot. Ezzel a vágólapra kerül az ehhez a mappához tartozó publikus link, amelyet kitehetünk honlapunkra, vagy elküldhetünk e-mailben.

A Dropbox nemcsak tárolásra és megosztásra, de adatszinkronizálásra is használható. Az első lépés ebben a kliens telepítése a munkához használt minden számítógépre, ugyanazzal a fiókbeállítással. Ezután a weboldalon az *Account/Manage computer* alatt ellenőrizzük, hogy minden gép szerepel-e a listában. Ha bármelyik gépen felmásolunk egy fájlt, vagy módosítunk a *My Dropbox* mappában, az rögtön a többi rendszeren is elérhető lesz.

Letisztult asztal

A Sidux KDE kezelőfelülete könnyedén használható és az alapcsomag része több hasznos szolgáltatás is

Egyszerű telepítés

A grafikus menü segítségével pillanatok alatt beállíthatjuk az install programot, és akár HDD-re, akár USB-kulcsra is telepíthetjük a rendszert

A földkerekség leggyorsabb Linuxa

Egyedülállóan gyors **OPRENDSZER, AMI MINDIG NAPRAKÉSZ**: A CHIP végigvezeti a tökéletes sidux Linux telepítésem, beállításokon, és megmutatja, melyek a legjobb linuxos alkalmazások.

ERDŐS MÁRTON

Azt gondolja, a Windows 7 friss? Dehogyan, a Win7 máris elavult, ha a Linuxhoz hasonlítjuk! A Microsofttal ellentétben a Linux-disztribúciók, mint például az Ubuntu, nagyjából félévente megújulnak mind kernel, mind felhasználói felület tekintetében. Sőt, még ennél is frissebbek a Linuxok: az összes Linux, akárcsak a cikkünkben bemutatásra kerülő sidux, rendszerszinten, globálisan tartják naprakészen a rendszert és az összes

telepített drivert, kodeket és programot is. Elég tehát egyszer telepíteni, a frissítés már nem a mi gondunk, mindent a rendszer vége a háttérben, mindenféle pluszmunka nélkül.

A sidux a Debian sid online, úgynevezett unstable forrásokat használva készül, így több, még bétás, tesztelési fázisban lévő komponenst is tartalmaz. Ez egyben azt jelenti, hogy mindig a legújabb fejlesztések kerülnek bele, ám mindezek ellenére

nem kell tartanunk a „béta” vagy „instabil” viselkedéstől, mivel a sidux készítői már a legkisebb gyanú esetén is kiszűrik a megbízhatatlan kódot a végleges felhasználói rendszerből.

De nem csupán a naprakészség a sidux erénye. A teljes indulási időt nem percekben, hanem másodpercekben kell mérni! Tesztrendszerünkön mindössze 15 másodpercre volt szükség, hogy a teljesen kikapcsolt állapotból egy kész, használható rendszert kap-

junk. De hogyan is kell kipróbálni, telepíteni, beállítani és használni a siduxot? Cikkünkben minden segítséget megkap, hogy meggyőző ízelítőt kapjon a Linuxok világából.

Live-DVD: tesztkörök a siduxszal

Először is szükségünk lesz a DVD mellékleten található sidux képfájllra. Amennyiben a leg hamarabb szeretnénk megtapasztalni, milyen is a sidux használat közben, telepítsük fel a VirtualBox virtuális PC kezelő szoftvert a CHIP lemez mellékletéről, hozzunk létre egy új Debian Linux alapú virtuális gépet, adjuk meg DVD képfájlnak a siduxot, és indítsuk el a Live, vagyis azonnal használható operációs rendszert. A sidux készítői gondoltak a VirtualBox-felhasználókra, így már az alap Live rendszer is tartalmazza a VirtualBox kiegészítéseket és drivereket, így első indítástól kezdve működik a fájl- és egérmegosztás, a grafikus driver és a hang is.

Ahhoz, hogy a Live siduxot gépünk teljes erőforrásának kihasználásával kipróbálhassuk, előbb el kell készítenünk egy megfelelő rendszer-DVD-t. A CHIP lemez mellékletén található, teljes változatú sidux képfájlt bármelyik DVD-író programmal kiírhatjuk DVD-re (2 GB-os a fájl mérete), mi a legegyszerűbben használható, ingyenes ImgBurnt adjuk szoftver-

csomagunkban. Itt válasszuk a *Képfájl lemezre írása* opciót, húzzuk az előzőleg gépünkre másolt képfájlt a program ablakára, adjunk meg egy biztonságos (4-8×) írási sebességet, és kattintsunk a *Lemez elkészítése* gombra.

Amint ezzel megvagyunk, mentjük el munkáinkat, majd indítsuk újra PC-nket, és lépünk be a BIOS menübe (leggyakrabban Esc, F1/F2 billentyűk lenyomásával). Itt a bootsorrendben vegyük első helyre DVD-meghajtónkat, mentünk és lépünk ki, hogy gépünk következőre már a sidux indítómenüjével fogadjon.

A teljes változatú sidux lemez tartalmazza a 32 (i686) és a 64 bites változatot is. A továbbra is szélesebb körű drivertámogatottság miatt érdemes a 32 bitesnél maradni. A roppant gyors indulás után máris megkapjuk a sidux KDE kezelőfelületét, szinte biztosak lehetünk benne, hogy az internet is működik, így kipróbálhatjuk, milyen programokat kapunk alapértelmezettként, mennyire használható a kezelőfelület és így tovább.

Barátságos: meglátni és megkedvelni

A Live Linux előnye, hogy minden program, a kezelőfelület és a legtöbb esetben minden hardverünk is azonnal használatra

kész, így megízlelhetjük, milyen is lenne a sidux, mint telepített oprendszer gépünkön. A sidux Live első indításakor a böngésző automatikusan megnyílik néhány hasznos linkkel és tanáccsal a telepítéshez és használathoz. Itt pontos leírást kapunk a migráláshoz is (például áttérés Windows XP-ről vagy Vistáról, esetleg más Linux disztribúcióról), bár egyelőre a sidux esetében kénytelenek leszünk elővenni angol nyelv-tudásunkat. Ha a leírások átböngészése után bármilyen kérdésünk megválaszolatlan marad, a *sidux chat* ikonra kattintva azonnali élő kapcsolatba léphetünk sidux-gurukkal, akik boldogan segítenek. Ez tulajdonképpen egy IRC kliens, ami egyenesen a sidux chatszobájába irányít, akár névtelenül, akár nevünket felvallalva.

A windowsos Start menü helyén a KMenüt találjuk, ami nagyban hasonlít az XP Startjához. Itt minden programot, beállítási panelt és információs szolgáltatást megtalálunk kategóriákra lebontva – érdemes kipróbálni őket, kárt nem tehetünk a Live rendszerben. A *System/sidux Control Center* alatt találjuk a Vezérlőpult linuxos megfelelőjét: itt a PC-nkre és rendszerünkre vonatkozó minden információt megtalálunk, ahogy a fontosabb beállításokat (például hálózat beállítása, felbontás változtatása) is →

elvégezhetjük innen. Az ugyancsak itt található *Hermes* opciót is érdemes aktiválni. Ez frissítés előtt jelzi, ha valami problémás kiégszítés érkezhethet gépünkre.

Telepítés: akár HDD-re, akár USB-kulcsra

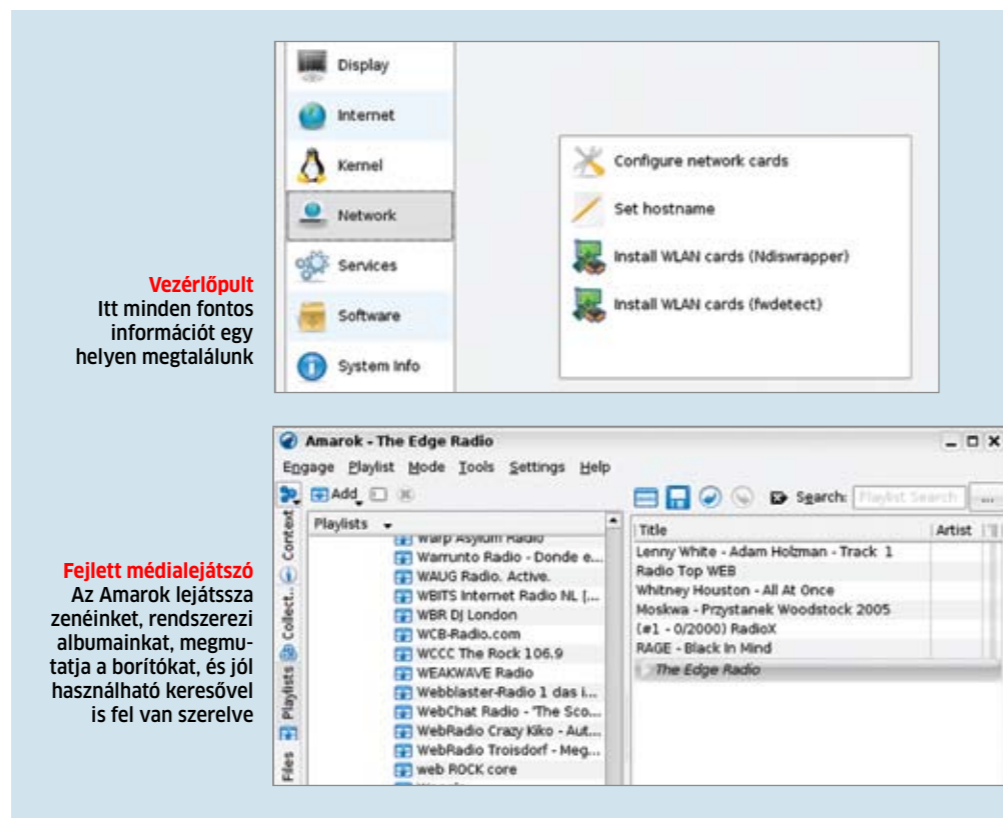
Amennyiben szeretnénk teljes pompájában is kipróbálni a sidux Linuxot, szabadítsunk fel elsődleges merevlemezünkön némi tárhelyet (20 GB bőven elegendő minden feladathoz és programhoz), majd kattintsunk a a Live sidux asztalán a sidux installer ikonra. Ha még nem készítettünk elő helyet az új rendszernek, azt a telepítő gparted részében is megtehetjük. Ez biztonságos, stabil és jó szoftver, de sosem árt biztosra menni, ezért legelőször készítsünk biztonsági mentést minden fontos adatunkról. Figyeljünk rá, hogy a többi, felhasználóbarát disztribúcióval ellentétben (például OpenSUSE, Ubuntu) a sidux Linux telepítéskor nem particionálja automatikusan a felszabadított helyet, ezt nekünk kell mentenni a gparteddel.

A grafikus telepítőprogramban állítsuk be a fontosabb paramétereket (pl. időzóna, root jelszó, gép neve stb.), jelöljük ki a z előzőleg elkészített szabad partíciókat (rendszer és swap is), majd a varázsló segítségével telepítsük számítógépünkre az oprendszert: meg fogunk lépni, milyen gyorsan végzünk ezzel a lépéssel. Lehetőségünk nyílik USB-s külső tárolóra is telepíteni a siduxot, így zsebünkben hordozhatunk magunkkal egy teljes értékű operációs rendszert. Mindössze arra figyeljünk, hogy a minimum 2 GB-os USB tárolót formattálni fogja a sidux telepítő. Amennyiben ezt a változatot szeretnénk, a sidux telepítő varázslójában az USB telepítést válasszuk.

Akár HDD-re, akár USB-re installáljuk a siduxot, a telepítés nem rabolja el sok időnk: PC-nk és adattárolónk teljesítményétől függetlenül 5-15 perc alatt végez minden feladattal.

Frissítés: naprakészég mindenekfelett

Ezt már ismerhetjük a windowsos világból: telepítés után azonnal frissíteni kell rendszerünket. Ehhez a sidux minden segítséget megad, így szerencsére csupán néhány perc kérdése a teljes rendszer és vele együtt minden telepített program frissítése. Ehhez a művelethez az smxi szkriptet hívjuk segítségül, aminek futtatásához a parancsértelmező konzolra lesz szükségünk. A konzolt a KMenü melletti konzolmenüből indítsuk el, majd váltsunk át rendszergazdai jogokra (root felhasználó) az `su` parancs kiadásával és a `root` jelszó begépelésével. Az online frissítési források listájának frissítése az első lépés, amit az `apt-get update` sorral ak-

Vezérlőpult
Itt minden fontos információt egy helyen megtalálunk

Fejlett médialejátszó
Az Amarak lejátszsa zenéinket, rendszerezi albumainkat, megmutatja a borítókát, és jól használható keresővel is fel van szerelve

tíváljunk. Ezután gépeljük be sorban a következőket a szkriptek telepítéséhez:

```
su
[root jelszó]
apt-get •update
apt-get •install •sidux-scripts
```

A rendszermag frissítéséhez és a legújabb szoftvercsomagok letöltéséhez ki kell lépünk a grafikus kezelői felületről és Runlevel 3-as, parancssoros üzemmódban futtatni az smxi update-pakkot. Ehhez a következő parancsot adjuk ki továbbra is root (rendszergazda) jogosultságokkal a konzolablakban:

```
cd •./usr/local/bin
wget •smxi.org/smxi.zip
unzip •smxi.zip
init •3
```

A KDE felület ekkor bezáródik, és megkapjuk a szükséges parancssort. Lépjünk be rootként, majd aktiváljuk a megfelelő update szkriptet így:

```
smxi
```

Természetesen továbbra is rendszergazdai jogokkal kell rendelkezünk, ha nem így te-

szünk, hibaüzenettel leáll a frissítés. A kérdésekre válaszolva az smxi ellenőrzi, akad-e jelenleg frissebb szkript az interneten, majd ennek végeztével megtudjuk, milyen kernelverzió fut jelenleg, és milyenre lesz ez frissítve az elkövetkezendő percekben.

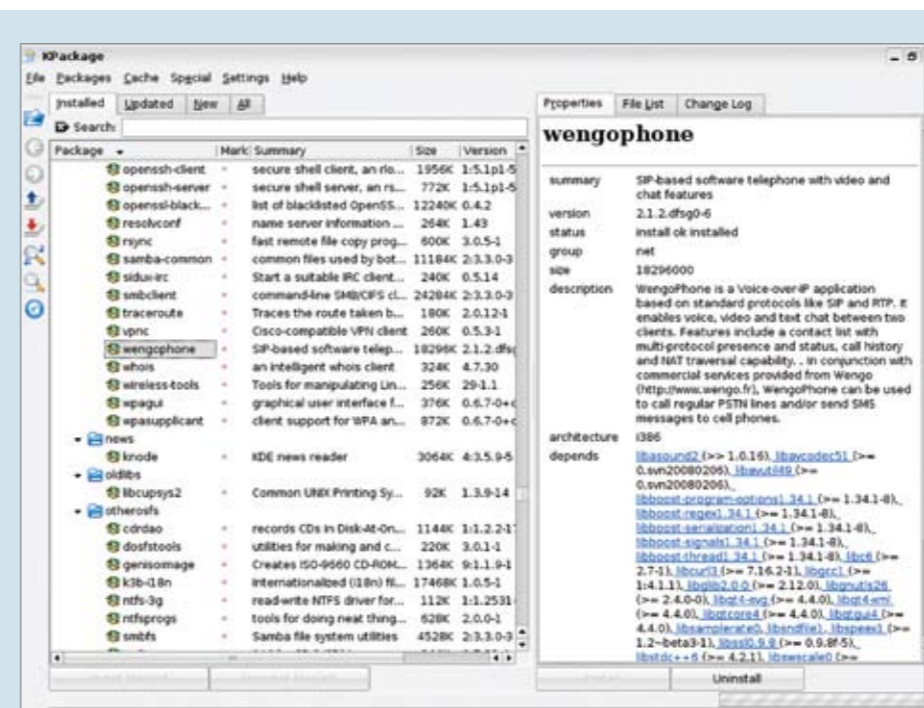
Figyelem! A kernelfrissítés után kötelező újraindítani a gépet, mielőtt folytatnánk a rendszerfrissítést. Amennyiben a frissítés folyamán valami hiba jelentkezik, a szkript segít megtalálni a megoldást, vagy akár automatikusan megoldani a gondot.

A következő lépésekben rendszerünk finomhangolására kerül sor. Itt almenükbe rendszerezve találunk minden opciót – érdemes rászálni az időt és alaposan átböngészni ezeket. Például hasznos lehet további szoftvercsomagokat telepíteni vagy megtisztítani rendszerünket a felesleges adatszemméttől.

A frissítés utolsó lépésében az smxi automatikusan detektálja videokártyánkat (7-es opció), és ennek alapján azonnal felkínálja a driver telepítését. Tesztünk során az NVIDIA GeForce videokártya felismerése és telepítése semmiféle gondot nem okozott az automata rendszernek.

Multimédia: kodekek és 3D

Az interneten könnyedén bukkanhatunk olyan fájllra, amit fogalmunk sincs, mivel nyissunk meg. A siduxot könnyedén „megtaníthatjuk” bármilyen fájl kezelésére, azon-

Csomagtelepítő

A KPackage segít egyszerűen az internetről beszerezni a programokat, elvégzi a telepítést és gondoskodik a frissítésekről is

ban ingyenes és nyitott oprendszerről lévén szó, az alapsomagból a licencköteles kodekek kényeszerűen hiányoznak. Ez ne törje le lelkesedésünket, néhány szoftverforrás hozzáadásával máris hozzájuthatunk a legfontosabb multimédia kodekekhez és lejátszókhöz. Új online forrás (repositories) felvételéhez indítsuk el a konzolt a KMenü melletti ikonra kattintva (*Shell* menüpont), majd a `su` vagy a `sux` parancs kiadásával váltsunk rendszergazdai módba (de indíthatjuk rögtön a Root Shellt is). A `kwrite` parancsra indul az egyszerű szövegszerkesztő, amivel egy üres fájlba gépeljük be a következő bejegyzések egyikét (a # után álló sor megjegyzés):

```
#sok-sok további program
deb •http://ftp.debian-unofficial.org/debian
sid •main •contrib •non-free •restricted

#Multimédia-eszközök
deb •http://www.debian-multimedia.
org •sid •main

#A •legfrissebb •Compiz-Fusion •csomag •3D-s
kezelőfelülethez
deb •http://download.tuxfamily.org/shames/
debian-sid/desktopfx/unstable/ •/
```

A fájlt könnyen megjegyezhető névvel és list kiterjesztéssel (például multimedia.list) mentjük a `/etc/apt/sources.list.d/` könyv-

tárba. Emellett Debian forrásokat is rögzíthetünk a `debian.list` fájlba.

A következő lépés a csomaglisták frissítése, majd a szükséges csomagok letöltése. Ehhez adjuk ki a sidux parancsértelmező konzolban, rendszergazdai (root) jogokkal az `apt-get update` parancsot. Egy „W:GPG error...” hibaüzenet lesz a jutalmunk, amitől ne ijedjünk meg: szimplán hagyjuk figyelmen kívül.

Testre szabás: programtelepítés

A sidux alapfelszereltségébe tartoznak olyan fontos programok, mint például az OpenOffice, böngésző, chat szoftver, képszerkesztő vagy levelező kliens, de lehetőségünk van még további több tízezer ingyenes program közül válogatni. Ehhez használhatjuk a parancsértelmező konzolt is az `apt-get update`, majd `apt-get install [program neve]` parancsot, ám ekkor tudnunk kell a telepítendő program pontos nevét (például `apt-get install wine`). Ugyan keresni is akad lehetőségünk (`apt-cache search [a keresett szoftver neve]`), de ennél sokkal kényelmesebb és egyszerűbb a beépített, grafikus csomagkezelőt, a KPackage-et használni, amit a `KMenü\System` pontjában találunk. Itt még a program nevét sem fontos tudnunk, kereshetünk a programok tudása, szolgáltatásai, készítői stb. alapján, és egyetlen kattintással telepíthetjük, vagy el is távolíthatjuk

VGA kártya telepítése

Ha nem szeretne az smxi-vel bajlódni, csak a videokártya driverét telepíteni, rögtön erre a részre is elugorhat már a kezdeteknél. Az smxi letöltése és telepítése után ugyanúgy lépünk ki init 3 parancssal szöveges üzemmódba, ám ne az smxi parancsot adjuk ki, hanem az `sgfxi-t` használjuk. A következő lehetőségeink vannak:

SGFXI

Automatikusan felismeri videokártyánkat és telepíti a szükséges, legfrissebb drivert.

SGFXI -N

Automatikusan telepíti a VGA kártyánknak megfelelő natív, ingyenes Linux drivert.

SGFX -H

Megjeleníti az összes lehetséges opciót.

a kiválasztott szoftvert. A keresést tovább könnyíti a kategóriák szerinti osztás és a programokhoz tartozó információs panel. Ha valami gondunk akadna a KPackage frissítési folyamata során, inkább manuálisan, konzolból indítsuk ezt a műveletet az `apt-get update`, majd az `apt-get upgrade` parancsokkal. Érdemes ezt heti rendszerességgel megtenni, hogy biztosak legyünk operációs rendszerünk naprakészégében. ☑

LINKEK:

www.sidux.com

A sidux Linux hivatalos weboldala telepítési és használati útmutatóval

www.linuxforum.hu

Magyar Linux-fórum, ahol azonnal segítenek a bajbajutottaknak

manual.sidux.com

Rendkívül hasznos használati útmutató siduxhoz, angolul

www.linux.hu

Minden a Linux világról, a disztribúciókról, sok hasznos linkkel és segítséggel, magyarul

smxi.org

Nem hivatalos, de roppant hasznos szkriptek és sok segítség a siduxhoz

ubuntu.hu

Az egyik legismertebb és legbarátságosabb Linux-disztribúció magyar nyelvű oldala

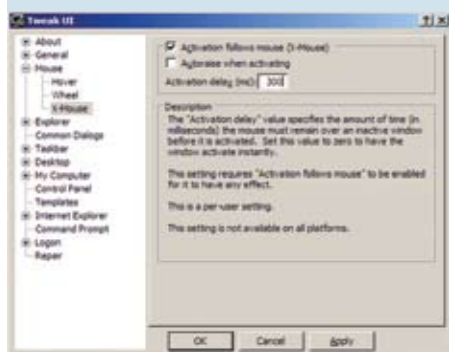
Segít a CHIP!

Kedves Olvasónk! **GONDJA VAN A GÉPÉVEL, EGY-EGY TERMÉKKEL, SZOLGÁLTATÁSSAL?** A CHIP szakértői szállítják önnek a válaszokat.

1. X-Mouse

Amikor az egér makacsul követi a fókusz

Az X Window grafikus felület alatt teljesen normális volt, ha az egérmutató előre hozta azt az ablakot, amire rámutattunk. Ezt a funkciót természetesen Windows alatt is elérhetjük, de igény szerint ki is lehet kapcsolni.

Linuxos örökség A Tweakuival bekapcsolhatjuk a kattintás nélküli fókuszot váltó opciót, az X-Mouse-t

KÉRDÉS ► A CHIP útmutatásai alapján elkészítettem a Windows XP SP3 telepítő CD-jét, majd telepítettem is azt. Az a kellemetlen jelenség lépett fel, hogy ha az egérmutatót egy addig háttérben lévő ablak fölé húzom, vagy föltette elhúzom, akkor arra az ablakra áll a fókusz anélkül, hogy kattintanék az egérrel. Nem

találtam sem lehetőséget a beállítások között, sem információt az interneten, hogyan lehetne kikapcsolni ezt a „feature”-t. S. Ferenc

VÁLASZ ► Az nLite-nak nem szabadna ehhez hasonló paramétereket elállítania, ezért ennek kiküszöbölése helyett inkább a visszaállítás módját tudjuk bemutatni: Fel kell telepíteni a Windows CD-n lévő TweakUI programot a Powertools könyvtárból, esetleg letölteni azt a www.microsoft.com oldaláról. Telepítés után elindítva keressük meg a Mosue/X-Mouse szekciót, és itt kapcsoljuk ki az *Activation follows mouse* opciót. Ha netán már ki lenne kapcsolva, akkor bekapcsolás, „alkalmaz”, ki-kapcsolás, „alkalmaz” a megoldás.

2. Új notebook

Minden, ami egy notebookkal kapcsolatos lehet

Ehhez hasonló levelet ritkán kapunk, hiszen legtöbbször egy-egy problémánál akadnak el. Levélírónk egy notebook vásárlása után, használata közben ütközött több bosszantó, ám megoldható hibába.

KÉRDÉS ► Néhány hónapja vásároltam egy Fujitsu Amilo La1703 laptopot (AMD Turion64 X2 TL50 1,6 GHz, 5412 kB L2 cache, 1 GB RAM, 160 GB HDD). A Windows XP Professional és a Fujitsu oldalán fellel-

hető meghajtóprogramok telepítése után az Eszközkezelőben már nincs sárga kérdőjel, viszont a Problémás eszközknél (*Rendszerinformáció*) megtalálható a Rendszer megszakításvezeletje. Ez komoly problémát jelent-e a rendszer működése, megbízhatósága szempontjából? Hogyan tudnék megfelelő illesztőprogramra szert tenni? Laptopomra 32 vagy 64 bites operációs rendszert telepítsek, vagy bármelyik megfelelő? E kérdés nemcsak Windowsra, hanem Linuxra is vonatkozik, például Debianból választhatom-e az i386-os (x86) változatot is, vagy csak az AMD64-est? FreeDOS 1.0-t telepíthetek-e laptopomra, nem lesz-e a notebook túl „modern” a DOS-hoz? Milyen méretű partíció ajánlott?

Egy Outlook-probléma: ha a Névjegyalbumban egy névjegykártyánál megváltoztatom a telefonszámot, majd a változtatást menteni akarom, elindul a Helyinformáció párbeszédpanel, amiből csak úgy tudok kilépni, ha erőszakosan bezárom az Outlookot.

Nokia-mobil: ha a telefont PC Suite módban csatlakoztattam, a „Hardver biztonságos eltávolítása” opcióval nem lehet eltávolítani (adatmódban viszont sikerül), hiába zárom be a PC Suite programot. Ilyenkor egyszerűen kihúszom a kábelt. Árt-e ez a telefonnak?

Adobe Flash Player telepítésekor a „Nincs elég lemezterület” üzenet jelenik meg... Partition Logic: PC-vel gond nélkül működött, viszont az Amilóval nem érzékeli a merevlemezt. Tudnának-e egy szintén ingyenes partícionáló ajánlani, amelyik laptopom merevlemezét is kezeli? Sz. Zsolt

VÁLASZ ► A rendszer megszakításvezeletje azért lehet problémás, mert PIC, nem pedig APIC módban van. Az üzemmódot a BIOS APIC mode illetve az Interrupt mode nevű opciójával lehet engedélyezni. Ha a videók lejátszásakor nem akadozik a kép-hang, és minden zökkenőmentesen megy még akár USB-s cucc csatlakoztatásakor is, akkor maradhat PIC módban a megszakításvezelet, nem okoz gondot. Meghajtókat a www.fujitsu-siemens.hu oldaláról tölthet le.

SEGÍT A CHIP

1590 Budapest, Pf. 279
Telefon – terjesztés: 577-2690
Telefon – szerkesztőség: 577-2600/01

Hardveres kérdéseivel forduljon a tesztlaborhoz!
leveleslada@chiponline.hu

Az AMD processzora ugyan 64 bites, de x86 alapú, tehát a régi rendszer is gond nélkül, gyorsan fut rajta. A 64 bites rendszerek meghajtóprogramjaival néha még ma is gondok lehetnek, és persze a 64 bites kód is nagyobb, tehát a programok többet foglalnak a merevlemezen. Bizonyos esetekben gyorsabb a végrehajtása, de ez már alkalmazásfüggő.

A FreeDOS is fut rajta az x86 kompatibilitás miatt, de nem használná ki a rendelkezésre álló erőforrásait. A partíció mérete függ attól, hogy milyen programokat akar rajta használni. Egy 100 GB-nál nagyobb merevlemezen ajánlott rendszerenként 12–30 GB méretű partíciót készíteni, a maradék terület adataink tárolására használhatjuk, esetleg ezt is több részre oszthatjuk rövid (dokumentumok, zenék) és hosszú (ISO fájlok, filmek) fájlok tárolására.

OUTLOOK: A „Helyinformáció” nevű ablak valójában a „Vezérlőpult/Telefonok és modem beállításai” ablak, itt elég 1-es körzetszámot megadnunk. Ha itt is lefagy, nem csak Outlook alatt, akkor a modem meghajtójának a frissítése segíthet, esetleg a modem letiltása.

TELEFON: A Nokia telefonnak természetesen nem árt az ilyesfajta eltávolítás, ha a PC Suite éppen nem végez írási műveletet. Másolás közben tehát nem szabad lehúzni.

MOZILLA: A Flash Playernek a C: meghajtón kell némi szabad hely, de ha az üzenet akkor jelenik meg, amikor rengeteg a szabad hely, akkor a merevlemezt mindenképpen ellenőrizni kell. Erre a legjobb, hazai fejlesztésű programot ajánljuk, a Hard Disk Sentinel (www.hdsentinel.hu).

PARTÍCIONÁLÓ: Végül egy remek, otthoni felhasználóknak ingyenes partícionáló programot ajánlunk, ez az EASEUS Partition Manager 3.0 Home Edition (www.partition-tool.com).

3. LightScribe-titkok

Amikor gyors és pontos az ügyfélszolgálat

Nem csak annak örülhetünk, hogy gyorsan választott az ügyfélszolgálat és megoldódott olvasónk problémája, hanem annak is, hogy egy eddig nem dokumentált problémára is fény derült. E mellett több tippel is szolgáltunk, ezek más esetekben is segíthetnek.

KÉRDÉS ► Lapról lapra csodálattal olvasom a lehetetlennek tűnő problémákra adott megoldásait. Most én kényszerültem bilentyűzetet ragadni, mert sehogy sem tudom rávenni számítógépeket a LightScribe technológia használatára, a dolog az elején,

az LS Service szoftver installálásakor megakad. Ezt a lightscribe.com oldalról töltöttem le (1.17.90.1-es verzió).

A telepítő szépen elindul, egészen a Service indításáig, ahol megáll a következő hibaüzenettel: „Error 1920. Service LightScribeService Direct Disc Labeling Service failed to start.” Ha belépek a Sajátgép/Kezelés/Szolgáltatások alá (Admin Tools/services), akkor magát a szolgáltatást mégsem tudom elindítani. Amikor kézzel indítom, ez jelenik meg: „This application has failed to start because the application configuration is incorrect. Reinstalling the application may fix this problem”. Mi lehet a gond? Korábban nem telepítettem ezt az alkalmazást, így eltávolítani sem tudom. A lightscribe.com-on leírtak szintén nem szólnak ilyen problémáról, nem hoztak eredményt. Merre tovább? Nagyon szeretnék lemezeket „gravírozni”

Nem sokkal később: Megvan a megoldás, a nemzetközi LS support válaszolt végül (elsőre csak semmitmondót, másodikra a lényegyet). Nos, a Windows Update segítségével a .NET frameworkhoz le kell tölteni egy patchet, így már simán megy a telepítés. Juhhhé! :) Talán megírhatjátok az újságban, hátha másnak is hasznos... Cs. Zoltán

VÁLASZ ►Természetesen megírjuk, hiszen ez másoknál is gondot okozhat. Első körben az adminisztrátori jogosultságok meglétének ellenőrzését és beállítását javasoltuk, ez a programindítás, könyvtártörölés nehézségein segít. Ezt a *Vezérlőpult/Mappa beállításai* ablakának *Nézet* füle alatti *Egyszerű fájlmegosztás használata* tiltásával, majd a kérdéses könyvtár vagy állomány tulajdon-ságlapján a *Biztonság* fülön adhatunk hozzá felhasználót, illetve engedélyezhetjük a törlést és futtatást.

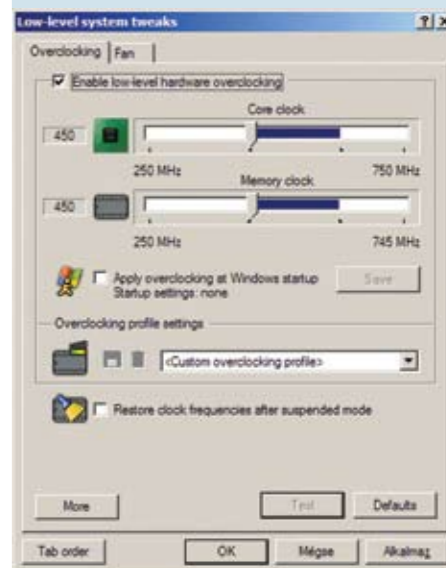
Ez után a Microsoft Installer, azaz a telepítő ellenőrzését és javítását javasoltuk és a LightScribe szolgáltatás régebbi verziójának telepítését. A megoldást persze kedves olvasónk szállította, amelyet az ügyfélszolgálat adott.

A program jelenlegi verziója a .NET keretrendszert használja, és az ebben lévő biztonsági hiba miatt nem indult el. A sors firtora, hogy ezt a frissítést a Microsoft automatikus frissítési rendszere nem telepíti. Ha kézzel elindítjuk a Windows Update programot, akkor az *Expressz és Egyedi telepítés* választásakor az utóbbit választva elérhetjük a .NET Framework 2.0 és a Service pack for .NET framework csomagokat. Ezekre a nevekre keresve letölthetjük, majd telepíthetjük őket, ez után pedig már felrakható a LightScribe szoftver.

4. Az újraindulás okai

Tipppek, ha nem működik egyetlen 3D-s alkalmazás

Ha nem működnek a 3D-s alkalmazások, akkor szinte biztos, hogy a videokártyával lesz gond: ez könnyen megállapítható, a hiba valódi oka viszont ez esetben is igen sokféle lehet. Alábbiakban összefoglaljuk a hibás grafikával kapcsolatos leggyakoribb jelenségeket.

Stabilitás és takarékoság A Rivatunerrel a legtöbb videokártya órajele csökkenthető, növelhető, automatikusan is

KÉRDÉS ► Van egy 6-7 éves ATI Radeon 9200 SE (64 MB, AGP) VGA kártyám. A gondom az, hogy akármilyen D3D alkalmazás elindítása után a számítógémem újraindul. A DXDIAG D3D tesztje alatt is hasonló a helyzet. Próbáltam gyengébb alkalmazásokat (Google Earth), de azoknál is ezt produkálja. Az asztalt rendszeres megjeleníti, de mikor a képfreccsítést átállítom, szintén újraindul. Szoftveresen teljesen rendben van és más gépben is pont így viselkedik. Az alaplapom egy ASUS A7N8X-X, AMD Duron CPU-val és 896 RAM-mal, de nem hinném, hogy kompatibilitási problémám lenne, mert eddig tökéletesen működött. K. Csaba

VÁLASZ ► Az újraindulásnak két fő oka lehet: a hardver meghibásodott, ez akár egy sikertelen elindulásnak is betudható, de okozhatja statikus kisülés, villámcsapás, hibás tápegység is. A kártya ezért képtelen 3D-s utasításokat végrehajtani. Az is lehetséges, hogy a hűtése nem megfelelő. Ha a programok elindulnak, majd lelassulnak, a kép összezavarodik, a program kilép, lefagy, vagy a PC indul újra: az ok rendszerint a stabilitással →

5. A HÓNAP OLVASÓI KÉRDÉSE: _ OUTLOOK EXPRESS

Levélküldés: sikeres!

Az Outlook Express a legszélesebb körben használt levelezőprogram, de ez nem jelenti azt, hogy minden ízében tökéletes lenne: ha nem tudunk levelet küldeni, annak több oka is lehet, a sűgője pedig nem elég alapos. Az alábbiakban összefoglaltuk a levél sikeres küldésének feltételeit.

„Az a gondom, hogy az Outlook Expressben a postázandó üzenetek mappából nem tűnik el az az üzenet (mellékletes), amit elküldött, hanem benn marad. Nem rakja át az elküldött elemek mappába, így nem is tudom, mikor küldi el, vagy elküldi-e egyáltalán. Egy idő után ezt írja ki: „Időtűllépés következett be, miközben a kiszolgálóval kommunikált. Tárgy 'Fw.: Fiók: 'freemail.hu', Kiszolgáló: 'mail.globonet.hu', Protokoll: SMTP, Port: 25, Biztonságos (SSL): Nem, Hibaszám: 0x800CCC19”. Fogadni tudok mindenféle levelet. Mellékletet, és sima szöveget is. Sima levelet, amiben nem csatolok mellékletet, azt át teszi az elküldött elemek mappába.” N. Tamás

A levélküldés alapjai

Ha levelet fogadni tudunk, de küldeni nem, akkor annak egyszerű magyarázata, hogy nincs beállítva a küldésre szolgáló (SMTP) szerver címe. Nem minden szolgáltató esetén egyezik meg a bejövő és a kimenő cím, bizonyos e-mail szolgáltatók hitelesítéshez kötik a küldés lehetőségét, mások csak úgy használhatók, ha a küldésre az internetszolgáltató smtp szerverét használjuk – ennek a spamet elleni aktív védekezésben van szerepe. Mivel a malware-rel fertőzött gépek tömegesen képesek spamet küldeni a helyileg a PC-re telepített SMTP szerverrel, csak a szolgáltatói felügyelet képes hatásukat csökkenteni.

Általános esetben tehát küldéshez az *smtp.<szolgáltató>.hu* vagy a *mail.<szolgáltató>.hu* címek használhatók, ezt az Outlook Express *Eszközök/Fiókok* menüpontja alatt, a *Levelezés/Tulajdonságok* kiválasztása után, a *Kiszolgálók* fül alatt a *Kimenő levelek* sorában adhatjuk meg, de első indításkor a program ezt is bekéri.

Hibakeresés

Ha hosszas várakozás után a program nem tud levelet küldeni, akkor nyissunk egy parancssori ablakot a CMD paranccsal, és el-

lenőrizzük a szerver elérhetőségét, azaz pingeljük meg a címét a

```
ping smtp.szervercim.hu
```

paranccsal. Ezzel a hálózati kapcsolatot is ellenőriztük, tehát ha már itt elakadunk, és biztosan jó a cím, a hálózati kártyánkat és az internetkapcsolatunkat kell ellenőrizni a kártya letiltásával és engedélyezésével, a modem, illetve router ki- és bekapcsolásával. Ha a cím jó, visszalépünk a levelezőprogramunkhoz, és bejelöljük a hitelesítéssel kapcsolatos opciókat. Az internetszolgáltatók általában nem igénylik, a külföldi e-mail szolgáltatók (pl. MSN Live, Gmail) pedig megkövetelik az SSL protokollt.

A következő akadály a tűzfal lehet, amely akár pontosan a levelezőprogramunkat felismerve nem engedi ki a leveleket – ezzel a korlátozással az internetszolgáltatók is élnek, ha aránytalanul sok levél megy ki gépünkről, mert ez bizony kémprogramok által küldött spam. A levelezőprogram cse-reje, illetve a tűzfal ellenőrzése után ez esetben hívjuk az ügyfélszolgálatot.

Megoldás

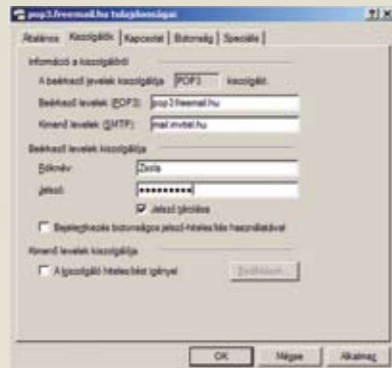
A megoldást úgy találhatjuk meg, hogy kímásoljuk a hibaüzenet „ox” után sze-

replő számait, ez ugyanis általában egy memóriacímre utal – a fórumokban, leírásokban is általában így hivatkoznak a hibákra. Meg is találtuk a megoldást, ez pedig az, hogy a levélküldésre használt *pop2uidl.dbx* állomány valahol meghibásodott, így azt az Outlook Express nem tudja feldolgozni. Ezt törölve ugyan elküldött levelünk is törlődik (másoljuk át például a piszkozatok alá), de a következő próbánál vélhetően működni fog a küldés. A kérdéses állományt a *C:\Documents and settings\<felhasználói név>\Local and settings\Application Data\Identities\<azonosító>\Microsoft\Outlook Express* mappában találjuk.

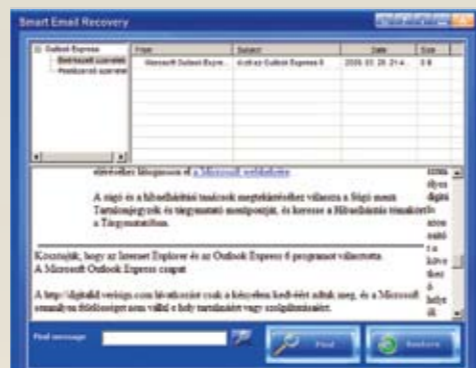
Néhány tipp

Ha a fenti állományokat lemásoljuk, akkor a Windows újratelepítése, az OE beállítása után, ha visszamásoljuk ide a DBX kiterjesztésű állományokat, akkor a leveleinket ugyanúgy használhatjuk, mint a Windows újratelepítése előtt. Erre természetesen egy sor segédprogramot is igénybe vehetünk, de a legjobb, ha új programra váltáskor (is) azok *Import/Export* opcióit használjuk, és a leveleket általánosan felismert .EML formátumban mentjük, esetleg abban, amelyet a másik program felismer. Fontos, hogy ha egy addig ismeretlen programra szeretnénk váltani, és még bizonytalanok vagyunk, akkor ellenőrizzük, hogy tud-e leveleket exportálni a későbbi visszatérés esetére.

Ha a leveleinket tartalmazó adatbázisok megsérülnének, azokat az ingyenes Smart Email Recovery (www.smartpctools.com), vagy a Power Email Recovery for Outlook Express (www.mt-solution.ca) programokkal elemezzük.

Levélküldő beállítás A bejövő és a kimenő levelezőszerverek címe nem minden esetben egyezik meg

Smart Email Recovery Ha csak ennyit látunk, akkor valószínűleg egy másik felhasználói fiókkal jelentkeztünk be

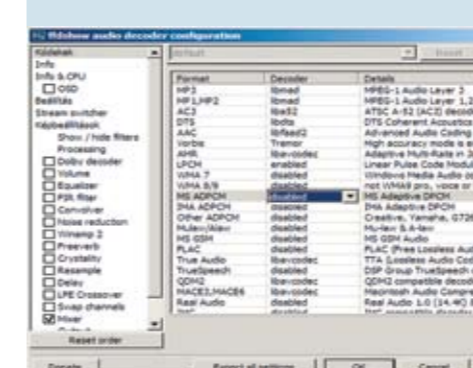
kapcsolatos. Ha túl gyenge vagy leállt a hűtés, ha túlterhelt és instabil a tápegység, ha túl lett hajtva a GPU, ez az eredmény.

Ha viszont a 3D-s program el sem indul, akkor ott vagy komolyabb hardveres, vagy szoftveres okok játszanak szerepet. A Google Earth egyébként jobban igénybe veszi a GPU-t, mint a DXDIAG tesztje.

Ha a hűtés gyenge, akkor is előfordulhat, hogy a 3D-s program indulásakor fagy le a számítógép, így annak ellenőrzésével kell kezdeni. Ha a hűtéssel minden rendben van, és a tápegység is kellően erős, akkor legfeljebb csak a VGA BIOS-frissítése hozhat eredményt. Frissítéskor körültekintéssel kell eljárnunk, ugyanis nem csak gyártónként különbözhetnek a kártyák, de a rajtuk lévő memória, órajel is igen változatos lehet.

VGA BIOS-t a gyártó weboldalán találhatunk, de egy nagyon jó kollekciót találunk a *bios.techpowerup.com/vgabios* címen. A művelet nem veszélytelen, a videokártya akár totálisan működésképtelen is lehet nem megfelelő BIOS használata esetén. A frissítés művelete egyébként pontosan úgy zajlik, mintha az alaplap BIOS-át frissítenénk. Átmeneti tesztleléshez megfelelő tuningprogrammal, vagy a meghajtó programjával kis mértékben csökkentjük a GPU, illetve a memória órajelét. Ha egyik trükk sem működik, ráadásul a Windows is újra lett telepítve, akkor vagy másik meghajtó programmal fog működni, vagy sehogy.

6. Kép van, hang nincs
Az ffdshow kiváló munkát végez, néha viszont csak a letiltása segít
Az ffdshow-ról csak a legjobbakat tudjuk elmondani, a filmek dekódolását kifogástalanul végzi. A kodekcsomagot újabban egy hangdekóder egészíti ki, amely nagyon sok formátumot ismer, de fejlesztése nem indult olyan régen, mint a képkodeké, ennek megfelelően még itt-ott hibák lehetnek benne.

ffdshow audio kodek: A hang dekódolásában még nem teljesen tökéletes, a letiltás esetenként segíthet

KÉRDÉS ▶ A 2008/03-as CHIP 56. oldalán olvastam, hogy „Az ffdshow az MPC-be az Extenal filters opciókn keresztül tölthető be”. Ameddig nem telepítettem az ffdshow-t, addig a Nero Show Time és az mplayerc rendszeren lejátszották az unokámról készített MOV fájlakat, azóta nincs hang! Ezen fájlkat egy Panasonic DMC-FZ18-as géppel vettem fel. Meg vagyok elégedve velük – valószínű kezdő mivoltom miatt.

Gondoltam a cikk olvasása után, vajon miért ne lehetne még jobb és szebb az én felvételem? Be lehet-e úgy állítani, hogy legyen hang is, és a kép is maradjon meg? Továbbiakban szeretném a kisfilmeket „Öszszevágni” és korongra égetni, hogy megmaradjon az utókornak is. Maradjon-e MOV fájlként, vagy konvertálni kell, de akkor mivel?
M. Károly

VÁLASZ ▶ A fényképezőgéppel felvett MOV állományokat hivatalosan a Apple QuickTime kodekkel lehet lejátszani, ezt valószínűleg a fényképezőgép telepítőlemezéről is fel lehet telepíteni. Jobban járunk viszont, ha egy „lecsupasztított”, felesleges szolgáltatásoktól mentes változatát, a QuickTime Alternative-ot telepítjük, ez a *download.chip.eu/hu* oldalról is letölthető.

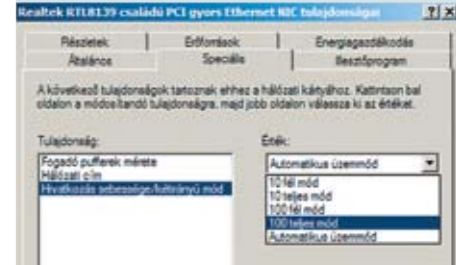
A hang ennél a fényképezőgépnel feltehetően a szabványos PCM formátumú, nem kizárt, hogy az ffdshow ennek a viszszaajtszásakor hibába ütközik. Ha megnyitjuk az ffdshow audio decoder konfigurációs felületét, akkor a *Kodekek* szekcióban – ez az első – érdemes letiltani az MS ADPCM, IMA ADPCM és Other ADPCM opciókat (disabled), de tehetünk egy próbát az LDPCM letiltásával is, ekkor ugyanis az ffdshow nem fogja dekódolni a hangot.

Ha letiltjuk a megfelelő kodeket, akkor annak a formátumnak a kezelését a legutóbb a számítógépre telepített kodek fogja végezni, esetünkben a Nero audio kodekje. Ha lehet, ne kísérletezzünk különböző kodekcsomagokkal, mert ezek egyidejű telepítése gyakran üti egymást. Arról nem beszélve, hogy az internetről letölthető mozgóképfarmátumok nem mutatnak olyan nagy változatosságot, amely a nagy csomagok telepítését indokolja – ha lehet, maradjunk csak az ffdshow mellett. Ha már itt tartunk, akkor megjegyezzük, hogy az ffdshow minden tökéletessége ellenére néhány programmal nem kompatibilis. Így például a nem is olyan régen megjelent Fallout 3 című játékban is hibát okoz.

Ha gyanítjuk az összeférhetetlenséget, az ffdshow hangkodekjét egyes programokban letilthatjuk, ha az *Info* szekció *Don't use ffdshow* in sorában beírjuk a program nevét (pl. *Fallout3.exe*).

7. LAN problémák
Titkolt-ismert hiba a hálózati alrendszerben

Ez egy olyan probléma, amelyre hivatalos javítás nem, esetleg csak „tipp” lehet a gyógyír, a probléma oka ugyanis annyira alacsony szintű, hogy csak egy triviális megoldás segíthet. Vagy – mint példánk is mutatja – egy másik operációs rendszer.

Stabilitás és takarékoság A Rivotunerrel a legtöbb videokártya órajele csökkenthető, növelhető, automatikusan is

KÉRDÉS ▶ Vásároltam egy MSI GX600 PX-214HU notebookot, hozzá egy jogtiszt Vista Business operációs rendszert. Az a gond, hogy a gép egyszer csak gondolt egyet, s ledobja a netet. A fizikai kapcsolat ellenére kiírta, hogy nincs kábel bedugva az ethernet adapterbe, vagy látszólag meg van a kapcsolat. De internet nincs, a problémát csak az újraindítás oldotta meg.

Frissítettem a Realtek PCI-E 8168-as driverét, tökéletesen ment az elmúlt 6 órában, majd ismét előjött a hiba. Bevettem az „ipconfig renew” parancsot is, hiába. Kémprogramokat is kerestem, de nem találtam, és a rendszert is újratelepítettem, eredmény nélkül. A hiba Windows XP alatt, és Linux alatt sem jelentkezett. A gépemhez kapcsolódó WRT 54GL routert is újraindítottam, át-konfiguráltam, eredmény nélkül. Gy. Csaba

VÁLASZ ▶ A hiba kellően le van szűkítve, hiszen más operációs rendszerekkel tökéletesen működik: az ok a meghajtóprogrammal, vagy a hálózati alrendszerrel van. Előbit lehet, utóbbit nem lehet cserélni. Ha tehát a frissítés nem segít, akkor lépünk be a hálózati kártya tulajdonságlapjára, és itt a *Speciális fül* alatt válasszuk ki az *Adathordozó típusa* opció (ennek neve egyébként meghajtónként változhat), majd az *Auto negotiation* érték helyett válasszunk *100Base TX teljes kétrányú-t*.

A hibát az okozhatja, hogy a meghajtóprogram a hálózati kábel esetleges hibája, bizonytalansága miatt újra és újra próbál sebességet egyeztetni, és ez sajnos nem minden esetben sikerül. ☒

Ingyen programok

FREEWARE ► OPEN SOURCE ► WEBSZOLGÁLTATÁS

Remek ingyenes programok szerepelnek e havi terítékünkön: közülük az energiatakarékosági, DVD-író és rendszeroptimalizáló programok tűnnek ki, a hónap weboldala pedig a Photoshop online alternatívája, a Pixlr.

1 JAUNTEPE
OPÉRÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 98/ME/2000/XP
NYELV: ANGOL

Hordozható programok

☺☺ A jó programok nem terhelik le a rendszert, nem írnak semmit az amúgy is kusza registry-be, és pendrive-ról is elindulnak – tehát hordozhatók. De nem csak ezért praktikusak: beállításainkat a Windows (újra) telepítése után is megőrzik. A profik olyan alkalmazásokat is hordozhatóvá tudnak tenni, mint a Firefox. Az itt bemutatott JauntePE-vel erre akár mi is képesek lehetünk, elég csupán ebben a programban megnyitni annak a telepítőjét, amelyet mobilissá szeretnénk tenni. A JauntePE figyel, hogy a telepítendő program normális működése során milyen értékeket ír a registrybe, majd azokat egy hordozható változatba írja, amelyeket majd az önálló futtatáshoz használ. Ha a program enél többet kíván, akkor a súgóban lévő, 12 lépéses megoldáson kell végiglépelnünk, amely természetesen angol nyelvű.

TIPP 1 ► A legegyszerűbb módja a portolásoknak az, ha a *JPE Quickie* opciót választjuk a főmenüben lévő varázssapka kiválasztásával. Ez után nyomjuk meg a *Select Application* gombot a *Quickie* fülön a program indításához.
TIPP 2 ► A hordozható programok nem minden esetben futnak tökéletesen, ha a Windows asztaláról, vagy a Dokumentumok menüből indítjuk. Jobban tesszük, ha a programot külső tárolóra másoljuk.
www.portablefreeware.com

2 NOTEBOOK HARDWARE CONTROL
OPÉRÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS
NYELV: ANGOL

Takarékos tuning

☺☺ Halkabb notebookot szeretnénk, amelynek az akkumulátora tovább bírja? Vagy azt, hogy ne a töltő csatlakoztatásától függjön az, milyen gyorsan működik a processzora? Mindez egy csapásra megvalósul, ha fellepítjük ezt a programot. Az NHC egy nyílt forráskódú ACPI rendszerrel fér hozzá a számítógép energiamegazdász funkcióihoz – jelenleg az ASUS, Compaq, Fujitsu-Siemens, HP, IBM és Samsung egyes típusai támogatottak. A tálcára ülő program kijelzi akkumulátorunk töltöttségét, a processzor aktuális órajelét és a merevlemez hőmérsékletét. A helyi menüben a maximális, normál és energiatakarékos sebesség mellett egy dinamikus módot is ismer, amely a processzor terhelésének függvényében képes állítani annak órajelét.

TIPP 1 ► A *Settings* fül alatt válaszunk ki a *Show all NHC options and settings* opciót, így más beállításokat is elérhetünk.
TIPP 2 ► Még a régebbi számítógépek merevlemeze is lehalkítható, ha a *Hard Disk* fül alatt a legördülő menüben csökkentjük az APM és az AM értékeit. Ugyanitt a SMART értékeit is megtekinthetjük.
TIPP 3 ► Ha régebbi a notebookunk, és van kedvünk belemászni az ACPI C# nyelvű programozásába, akkor nézzük meg a program ACPI könyvtárában lévő *example.cs* állomány tartalmát.
www.pbus-167.com

INFO

Minden program ingyen

- 1 **JauntePE** ► hatékony hordozható programkészítő
- 2 **Notebook Hardware Control** ► hosszabb üzemidő
- 3 **Free Registry Cleaner** ► registry-takarító program
- 4 **InkScape** ► Photoshop-alternatíva SVG szerkesztéshez
- 5 **Synkron** ► Kezes fájlszinkronizáló
- 6 **Infra Recorder** ► DVD-író telepítés nélkül
- 7 **Advanced System Care Free** ► PC-gyorsítás egyszerűen
- 8 **Bullzip PDF Printer** ► PDF-nyomató
- 9 **A HÓNAP PROGRAMJA**
Paragon Drive Backup Express ► partíciók, merevlemezek biztonsági másolója
- 10 **EULALyzer** ► licencanalizáló átverések ellen
- 11 **CPU-Z** ► CPU és memória adatainak lekérdezése
- 12 **JpegCrops** ► képek szabványos méretezésére

A hónap webszolgáltatásai

- 1 **Namepedia** ► elődeink névrokonságának felderítéséhez
- 2 **The Password Meter** ► jelszavainkat tesztelő weboldal
- 3 **A HÓNAP WEBOLDALA**
Pixlr ► regisztráció nélküli Photoshop-alternatíva
- 4 **TXTR** ► közös dokumentumszerkesztés, nyomkövetés
- 5 **Családfa** ► egyszerűen használható családfatervező
- 6 **Bidonline** ► fordított aukciós weboldal saját kínálatlalt

☺ ► A CD/DVD-N: Minden programot megtalál a **FREEWARE-EK** menüpontban.

Programok a CD-n DVD-n

3 FREE REGISTRY CLEANER
OP. RENDSZER: WINDOWS 98/ME/NT/2000/XP/VISTA
NYELV: MAGYAR

Registry-takarító

☺☺ Jól tudjuk, hogy a regisztrációs adatbázis kezelése macerás; a legtöbb program törlése után hátrahagyja elárvult bejegyzéseit, nem is keveset. A bejegyzések növelik az adatbázis méretét, ezzel lassítják a rendszert. Ez a program megkeresi, és megbízhatóan törli a felesleges bejegyzéseket. Ha valami mégis rosszul sülné el, akkor a jól bevált biztonsági mentés, illetve ennek visszaállítása oldja meg esetleg felmerült problémánkat.
TIPP ► A *Fájl/Startup-kezelő...* menüben kiválaszthatjuk, hogy mely programok indulhatnak el rendszer indulásakor.
www.eusing.com

5 SYNKRON
OPÉRÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
NYELV: ANGOL

Trükkös tükröző

☺☺ Napjainkban egy merevlemez egy terabájtól is nagyobb lehet, ez pedig a rajta lévő adatok kezelését megnehezíti – különösen, ha nem csak adatok tárolására használjuk, hanem dolgozunk is velük. A Synkron két könyvtár tartalmának szinkronizálását végzi, különösen hasznos például a legfrissebb adataink NAS-ra mentésekor.
TIPP ► Ha a szinkronizációs ablakban rákattintunk az *Advanced* gombra, akkor leülhetünk az *alkönyvtárak* másolását a *Do not synchronize subdirectories*, illetve a rejtett fájlokat a *Hidden Files* opcióval.
synkron.sourceforge.net

4 INKSCAPE
OPÉRÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
NYELV: MAGYAR

Photoshop helyett

☺☺ Lehet szeretni a Photoshopot, és az e hasábkon is bemutatott alternatíváit, ám vannak dolgok, amiket még velük sem lehet elvégezni: például a weboldalakra ágyazott animált SVG animációk és más vektorgrafikus, valamint hibrid formátumok szerkesztését. Az Inkscape elsősorban ebben jeleskedik, de megbirkózik a szarteres formátumokkal is. Ráadásul szépen néz ki, funkciója rengeteg.
TIPP ► Mielőtt bárminek is nekikezdenénk, elsőként ismerkedjünk meg a példákkal, amelyeket a program *Shared/examples* alkönyvtárában találunk meg.
www.inkscape.org

6 INFRA RECORDER
OPÉRÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
NYELV: MAGYAR

DVD-írás telepítés nélkül

☺☺ A fizetős Nero tudása bőven túlteljesíti legtöbbünk igényeit. Ha még a Nero legjobb ingyenes alternatívája, a CDburnerXP sem nyerte el a tetszésünket, nyugodt lélekkel kipróbálhatjuk az Infra Recordert: audio-CD és DVD-videó lemezeket is készíthetünk vele, és még a képfájlokat is kezeli. Indítókus praktikus menüvel fogad, és telepíteni sem kell.
TIPP ► Indítás után lépünk be az *Options/Configurations* menübe, majd a *Language* fül alatt válaszunk ki a magyar nyelvet. A program újraindítása után annak nagyobb része magyar lesz.
infrecorder.org

FRISSÍTÉSEK

Mindig aktuális: információk az ingyenes programok legújabb verzióiról és a legérdekesebb freeware projektekről.

XVID 1.2
Hosszú szünet után megérkezett a közkeletű kodek legújabb változata, ám megérte rá várni: ki tudja használni a többmagos processzorokat, az általuk ismert SSE3 és SSE4 utasításkészletet. Mi több, a sérült MPEG4-es állományokkal is megbirkózik.
www.xvid.org

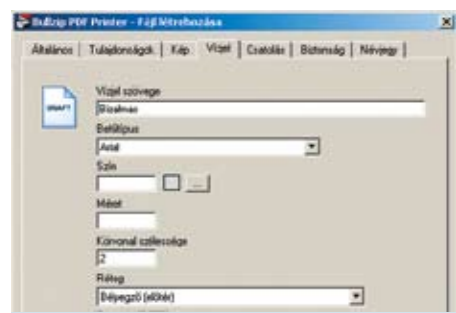
SECUNIA PCINSPECTOR 1.0
A PCInspector az után nyomoz, hogy rendszerünk a lehető legfrissebb programokkal és biztonsági frissítésekkel van-e ellátva. A legfrissebb, 1.0-s verzió a Vista alatt is működik.
secunia.com

RECUVA 1.21
Ez az ingyenes program törölt fájlokat és könyvtárakat állít vissza, miközben az adatok típusára is fokozott figyelmet fordít. A legújabb verzió a JPEG állományú képeket hatékonyabban menti meg.
www.recuva.com

7 ADVANCED SYSTEMCARE FREE
OPÉRÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
NYELV: MAGYAR

Kényelmes PC-gyorsító

☺☺ Ezt a programot a szó legszorosabb értelmében csak telepíteni kell, majd indítása után csak a visszaállítási pont készítését kell nyugtáznunk. Ez után megkeresi az eltávolítható állományokat, a kémprogramokat, a felesleges registry-bejegyzéseket, elvégzi a töredezettségmentesítést, de még a rendszer beállításait is ellenőrzi.
TIPP ► Ellenőrizzük a listát, hiszen a PC működését úgy teszi gyorsrá, hogy e közben jó néhány látványelemet is kikapcsol, amit mi nem biztos, hogy szeretnénk. Régi gépeken mindenképpen ajánlott a program használata.
www.iobit.com

8 BULLZIP PDF PRINTER
 OPERÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
 NYELV: MAGYAR

PDF-nyomtató

Ha azt kellene eszetelnünk, milyen szép a program kezelői felülete, sok jót elmondhatnánk. A Bullzip egy olyan PDF-készítő program, amely nyomtatóként illeszkedik a rendszerünkbe, ennek köszönhetően bármelyik olyan programból tud PDF-et menteni, ami tud nyomtatni.

TIPP ▶ A program működéséhez az ingyenes Ghostscript Lite rendszert használja a PDF-ek előállítására, így azt vagy előzetesen fel kell telepítenünk (www.ghostscript.com), vagy a telepítéskor kell hagynunk a programnak, hogy letöltsse.

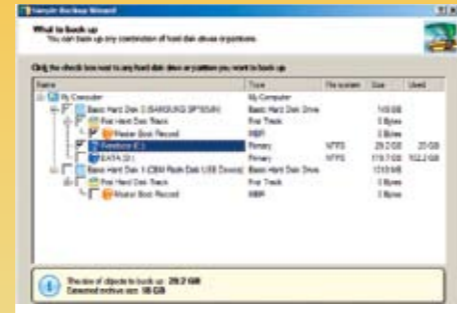
www.bullzip.com

A HÓNAP PROGRAMJA

Rendszer- és adatmentés egyszerűen

A Windows alatt mindenképpen külső programot kell használnunk a működő rendszer mentésére, erről a feladatról a rendszer ugyanis nem gondoskodik. A Paragon Drive Backup Express programja – mint azt a neve is elárulja – komplett merevlemezről és partíciókról képes másolatot készíteni, ez pedig akár a rendszerindító meghajtó is lehet. Ha netán vírus támadna a rendszerünkre, az elmentett lemezzel könnyedén visszaállíthatjuk a működőképessé állapotot.

TIPP 1 ▶ A telepítés során meg kell adnunk a szériaszámot, de e helyett válasszuk a *Get Free Serial* felirátú gombot. A megjelenő weboldalon ingyen regisztrálhatunk, ez után megérkezik a szériaszámunk a megadott e-mail címre.

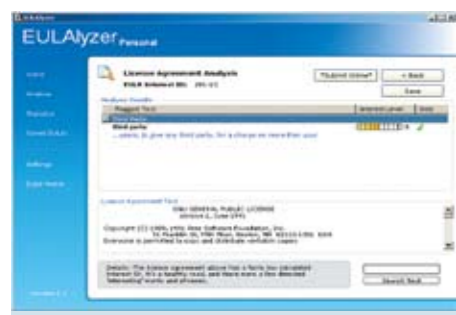

9 PARAGON DRIVE BACKUP EXPRESS
 OPERÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
 NYELV: ANGOL

TIPP 2 ▶ Készíthetünk boot CD-t is, amit akkor vehetünk be, ha a Windows nem hajlandó elindulni – természetesen csak az a rendszer javítható vele, amely alatt elkészítettük. A lemezt a főmenü *Recovery CD* pontjával készíthetjük el, és ha a számítógépünk USB kulcsról is elindul, a *Type of recovery medium* alatt válasszuk a *Flash Memory* opciót. A művelethez legalább 50 MB szabad hely szükséges.

TIPP 3 ▶ Egy képfájl integritása nagyon fontos, ha csak egy hiba is akad benne, a visszaállítás nem lesz sikeres. Ezért használjuk az *Examine the backup archive* opciót az elkészítés utáni ellenőrzéshez. A képfájl pontos helyét sem kell kikeresnünk, az addig elkészült mentésekről a varázsló listát ad.

driver-backup.com

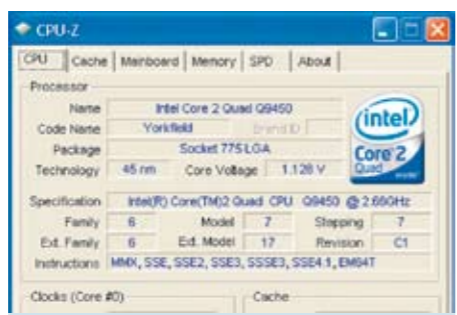
10 EULAZYLER
 OPERÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
 NYELV: ANGOL

Ne hagyjuk magunkat...

Még akár Juszti László is propagálhatná ezt a programot, hiszen éppen arra szolgál, hogy megelőzze átverésünket. A szoftverek telepítésekor megjelenő EULA-t (végfelhasználói licenyszövegezt) sokan átugorják, pedig az évek folyamán láttunk mi már heti sórfizetésre, illetve szexuális szolgáltatásra kötelező bejegyzést. E program kiemeli az adatbiztonság szempontjából kényes részeket.

TIPP ▶ A legújabb, 2.0-s verzió nemrég jelent meg, viszont néhány gépen nem indul el – használjuk az 1.2-es változatot, az is megbízható eredményt ad.

www.javacoolsoftware.com

11 CPU-Z
 OPERÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
 NYELV: ANGOL

Hardver elemzése

A frissen megvásárolt számítógép processzoráról a Windows csak annyi információt közöl, amennyi éppen arra elég, hogy tudjuk: a megfelelő processzort vásároltuk. Ennél többet mutat a népszerű CPU-Z: az alaplap, processzor, memória típusán kívül azok órajelét, időzítéseit is megnevezhetjük. Ez például akkor hasznos, ha memóriát kell bővítenünk.

TIPP ▶ Az *SPD* fül alatt nem csak a memóriák gyártóját, de az alaplap foglalataiban elfoglalt helyüket és a garantált órajeleiket és időzítéseiket is megtekinthetjük.

www.cpuid.com

12 JPEGCROPS
 OPERÁCIÓS RENDSZER: WINDOWS 2000, XP, VISTA
 NYELV: MAGYAR

Méretre vágás

A képszerkesztő funkciók alkalmazása egyetlen alkalommal szinte mindig egyetlen képhez kötődik – kivéve esetünkben, amikor több képen tudunk dolgozni egyszerre. A JPEGCrops kiválóan végzi a képek leelőg széleinek tömeges levágását. A műveletről minden esetben ad előnézetet. A képeket a legjobb, 100-as minőséggel menti el.

TIPP ▶ A *Fájl/Beállítások...* opció alatt válasszuk általános fotóméretet, ha azokat 9×13-as vagy 10×15-ös méretben szeretnénk majd kinyomtatni – új méretet a *Hozzáadás...* funkcióval adhatunk a listához.

ekot.dk/programmer/JPEGCrops

1 NAMEPEDIA
 KATEGÓRIA: NÉVKATALÓGUS
 NYELV: ANGOL, NÉMET

A nevek eredete

Kik vagyunk és honnan jöttünk – ez az esetek többségében filozófiai kérdés, nem is tesszük fel magunknak minden nap. Most eljött az idő, hogy legalább egy részét megválaszoljuk ennek a kérdésnek, a Namepedia segítségével: megmutatja, hogy a vezeték- és keresztnév milyen evolúción estek át az idők folyamán. Bár a lista elég gazdag, a tőlünk nyugatabbra lakó emberek nevein kívül nem sok található meg benne, erre legyünk tekintettel.

TIPP ▶ A névkeresőt Firefox és Thunderbird plugin, valamint Google Gadget formában is tölthetjük a *More/Software* menü alatt.

www.namepedia.org

2 THE PASSWORD METER
 KATEGÓRIA: JELSZŐELLENŐRZŐ
 NYELV: ANGOL

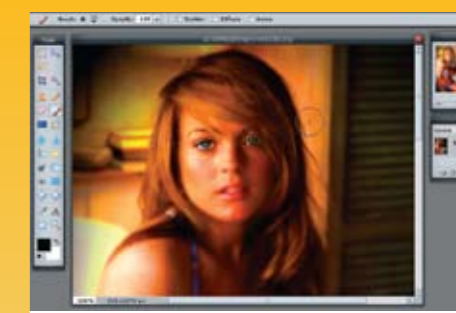
Elég erős a jelszavunk?

Egy nemrégiben készült felmérés szerint még mindig a legnépszerűbb jelszó az „123456” – most mindenki sorolja fel a jelszavait. Ha könnyen ment, esetleg mindenütt csak egyet használunk, feltétlenül ellenőrizzük erősségét ezen a weboldalon. Ha nem érjük el a 40 százalékot, akkor mindenképpen változtassunk rajta! Könnyen megjegyezhető, biztonságos jelszót készíteni nehéz, de megéri!

TIPP ▶ Egy egyszerű generátort találunk a passwd.bitfarm.eu címen, ha angolul könnyen megjegyezhetőre van szükségünk, akkor látogassuk meg a www.safepasswd.com oldalt.

www.passwordmeter.com

A HÓNAP WEBOLDALA

3 PIXLR
 KATEGÓRIA: KÉPSZERKESZTŐ
 NYELV: TOBBNYELVŰ

Az igazi „képbolt”

A webkettes képszerkesztők közül pozitív értelemben lóg ki a sorból: hasonlít a Photosopra, használatához regisztrálnunk sem kell. Néhány funkció hiányzik belőle, de kezeli a rétegeket.

TIPP ▶ A *Filter* menüben több, a Photoshopban alapértelmezettként nem szereplő szűrőt találunk, ezekkel művészi hatásokat állíthatunk elő képeinken.

www.pixlr.com

400 000 PC egy számítógépben

Nélkülük nem lenne időjárás-jelentés és kevésbé lennének hatékonyak a gyógyszereink: **SZUPERSZÁMÍTÓGÉPEK** nélkül ma már elképzelhetetlen az élet. Az IBM pedig minden számítási rekordot megdönt legújabb modelljével.

Kanadában áll a világ legnagyobb fája, 115 méter magas, és a Sequoia nemzetséghez tartozik. A roadrunner, magyar nevén gyalogkakukk, 27 km/h maximális sebességével Észak-Amerika leggyorsabb futó madara. A ragadozó macskafélék közül pedig a jaguárnak van a legerősebb harapása, metszőfoggaival egyszerűen összeroppantja áldozata koponyáját. Röviden: mindhárman egy-egy terület legeslegjobbjai.

Fantasztikus képességeiknek köszönhetően ezek az élőlények más legjobbak névadóivá váltak: a szuperszámítógépekévé. Az IBM Roadrunner 2008 májusa óta vezeti a világ leggyorsabb számítógépeinek top 500-as listáját. Sebessége 1,1 petaflops – tehát 1,1 billiárd számítási művelet másodpercenként. A Cray építette Jaguar valósággal a Roadrunner sarkában van – 1,06 petaflopsszal.

Hamarosan azonban egy új gigász mindkettőt le fogja söpörni a színről: a Sequoia. Az IBM várhatóan 2011-ben készül el új szuperszámítógépével, amely közel 20-szor anynyi számítást fog teljesíteni másodpercenként, mint a Roadrunner. Vagy 400 000-szer többet, mint egy jobbféle PC, 3 GHz-es Quadcore processzorral. Hogy mennyi is az a 20 petaflops, azt az IBM egy megkapó képpel próbálja érzékeltetni: „Amit a Sequoia egyetlen nap alatt kiszámít, arra hat milliárd embernek zsebszámológépekkel majdnem 1000 évre lenne szüksége.”

Nagyigényű szimuláció: szupernóvák megfigyelése szuperszámítógépen

De mihez van szükség ilyen elképzelhetetlen adatmennyiségre és számítási teljesítményre? Szimulációkhoz, természetes folyamatok komputervezérelt megrendezéséhez. Szuper-

számítógépekkel meghatározhatjuk, hogyan terjednek a mérgeanyagok a talajban – és meddig tart, ameddig felbomlanak. Ki lehet velük számítani magmaáramlását a Föld belsejében, vagy galaxisok képződését szimulálni. Megmutatni, mi történik egy szupernóva idején, vagy hogyan hat a lézerlövés különböző anyagokra (ez többek között a részecskegyorsítók fejlesztése szempontjából fontos), és hogyan használható daganatok kezelésére. Szuperszámítógépekkel gyógyszer hatását lehet kutatni anélkül, hogy laborokban állatokat kínoznának. Vagy előre jelezhető velük, mikor lesz legközelebb földrengés Los Angelesben – és mely utcák lesznek a legérintettebbek.

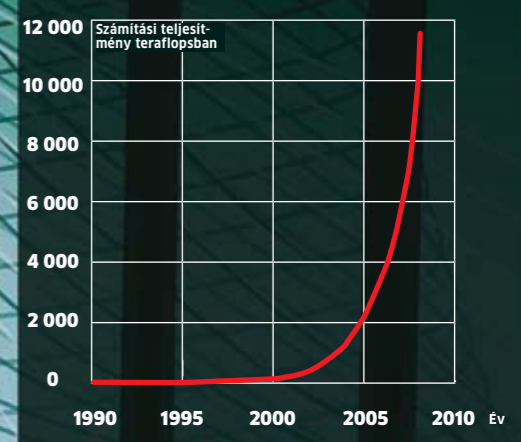
„A szuperszámítógépek nélkülözhetetlenek számos kutatáshoz” – mondja Klaus Wolkersdorfer, a High-Performance Computing-Systeme (Nagyteljesítményű számítási

rendszerek) részleg vezetője a Jülich Kutatóközpontban. „Az elmélet és a gyakorlat mellett mondhatni a tudomány harmadik tartóoszlopává fejlődtek.” Jülichben található Jugene, Európa jelenlegi leggyorsabb szuperszámítógépe, amely 180 teraflopsszal a világ top 500-as listáján a tizenegyedik helyet foglalja el. Jülichnek mégis jók a kilátásai arra, hogy hamarosan dobogós helyre kerüljön. Jugene-t ugyanis nyáron bővíteni fogják, aminek eredményeképpen Európa első „peta-számítógépévé” válik. Az ehhez szükséges tízmilliókat – amely összeg pontos nagyságáról egyöntetűen hallgatnak az érintettek – a Német Szövetségi Oktatási és Kutatási Minisztérium, valamint az Észak-Rajna-Vesztfáliai Fejlesztési Minisztérium finanszírozza.

A bővítés több mint egy egyszerű presztízsbetűzés: „A tudósok valósággal üldöznek minket” – mondja Wolkersdorfer. →

KIROBBANÓ SZÁMÍTÁSI TELJESÍTMÉNY

Az ötszáz leggyorsabb szuperszámítógép kumulált számítási teljesítménye csak az utóbbi néhány évben növekszik exponenciálisan.

„A tudósok valósággal üldöznek minket”

Klaus Wolkersdorfer, Jülich Kutatóközpont

IDŐVONAL: A SZUPERSZÁMÍTÓGÉPEK TÖRTÉNETE

1943 A Colossus volt az első számítógép, amely több mint 1000 flops teljesítményre volt képes. Vele fejtették vissza a bríték a náci elfogott üzeneteit

1961 Az IBM 7030 Stretch négy éven át volt a leggyorsabb számítógép - és az első 64 bites architektúrával

1984 A szovjetek Moszkvában bemutatják az M-13-at - másodpercenként 2,4 milliárd számítási művelettel ez volt a világ első gigaflop számítógépe

1997 Az Intel az Ascii Reddel létrehozta az első teraflop számítógépet, amely három évig vezette a top 500-as listát

2008 Az IBM Roadrunner az első számítógép a világon, amely átlépi a petaflop-határt

2011 Az IBM Sequoiának 20 petaflopot kell majd teljesítenie. A képen az azonos felépítésű Dawn látható

„A Jugene számítási idejét máris legalább ötszörösen túlfoglalták. Nyártól ezt a hatalmas igényt végre képesek leszünk – egy darabig – kiszolgálni.”

A kibővített Jugene-ben 294 912 PowerPC processzor fog dolgozni, melyek összesen 72 darab telefonfülke nagyságú szekrényben kapnak majd helyet. A teljes memóriamennyiség közel 144 terabájtot tesz majd ki, és a rendszernek hat petabájtnyi merevlemez-tárhely áll rendelkezésére. A processzorok 850 megahertzen fognak működni. „Ettől az órajeltől egy PC-felhasználó természetesen nem esik hasra” – mondja Wolkersdorfer. A sebesség azonban nem növelhető tovább, a rendszernek már így is 2,2 megawatt az energiafelvétele. Még magasabb órajelt alkalmazva az áramfelhasználás mellett a leadott hőmennyiség is növekedne – és a berendezés hűtése különösen problematikusá válna.

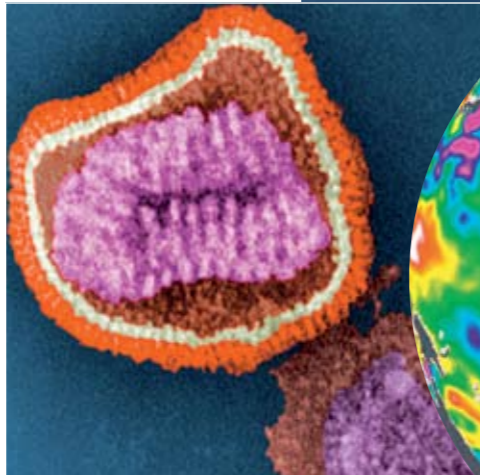
Az órajelnél sokkal fontosabb a szoftver, amelyet Jugene futtat. A Photoshop ugyanis egy szuperszámítógépen sem futna gyorsabban, mint egy kereskedelemben forgalmazott átlagos notebookon – a program egyáltalán nem tudna ilyen sok processzort használni. Minden alkalmazást speciálisan a számítógépre és multicore architektúrájára kell megírni. Hogy ez a lehető leghatékonyabb legyen, a jülichi team szorosan együttműködik azoknak a tudományos intézeteknek a szoftverfejlesztőivel, amelyek a szimulációikat a Jugene-on futtatják. „A párhuzamos programozás valódi kihívást jelent” – mondja Klaus Wolkersdorfer. „Az a nehézsége, hogy a processzorok közti adatcserét is meg kell szervezni úgy, hogy az egyik chipnek ne kelljen a másik eredményeire várnia.”

Precíz időjárás-jelentés: eső az előkertben, napsütés a teraszon

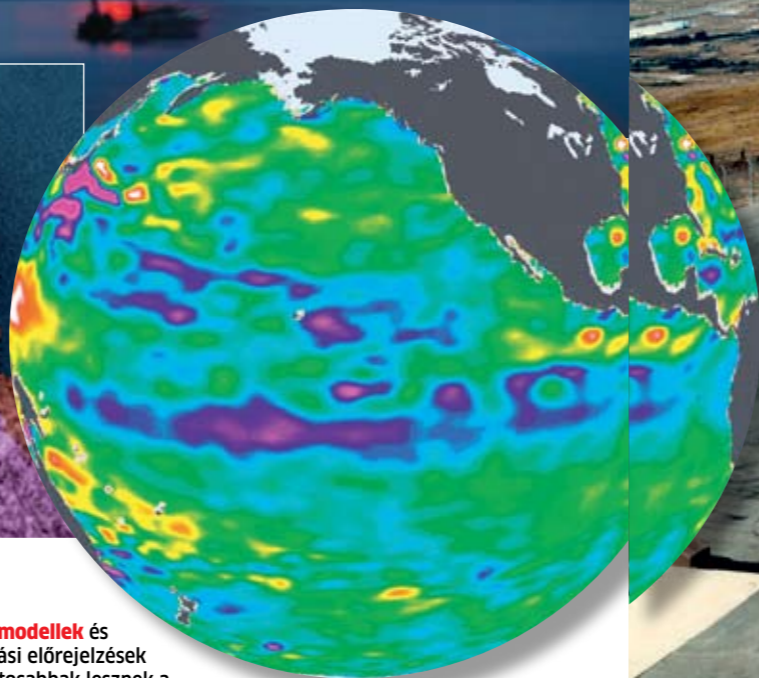
Pontosan ezen a problémán töprengtek éppen az IBM szoftverfejlesztői is Rochesterben, Minnesotában. Nekik azonban nem csupán 300 000 processzor munkáját – mint a Jugene esetében – kell koordinálniuk, hanem összehasonlíthatatlanul több chipet kell vezérelniük. A mérnökök az USA északi részén a Sequoiát építik, azt a számítógépet, amelynek nagyjából három év múlva a top 500-as lista élposztját kell elfoglalnia. Ebben a szuperszámítógépben 1,6 millió processzor lesz elhelyezve, a memóriája 1,6 petabájtot fog magába foglalni, és mindez 96 rackbe lesz beépítve 340 négyzetméteren. Ennyire lesz szükség a tervezett 20 petaflops teljesítményhez.

Erre a számítási teljesítményre a Sequoiának egyetlen egy munka elvégzéséhez lesz szüksége: az atomfegyverek (el)öregedését kell szimulálnia. A megbízó National Nuclear

A katasztrófákat mint a földrengések vagy a vulkánkitörések megaszámítógépekkel 50-szer pontosabban lehet előre jelezni – ahogy a következményeiket is

Az orvosi kutatások is profitálnak a számítógépes szimulációkból. Például hosszadalmas gyógyszer-tesztek válhatnak ki velük

Klíma modellek és időjárás előrejelzések is pontosabbak lesznek a szuperszámítógépeknek köszönhetően

Indításra kész vagy sem? Az amerikai atomfegyverek „eltarthatóságát” 2011-től a leggyorsabb szuperszámítógépekkel határozzák meg

nem meglepetés. Az Intel Advanced Computing Center igazgatója a holnap szuperszámítógépeinek technológiájáról gondoskodik – új processzorokról, interfészekről, szoftverekről. A számítástechnika ma olyan szimulációkat tesz lehetővé, amelyek évekként elzúlóttak még elképzelhetetlenek voltak, mondja Cornelius: „Még a nanostruktúrák viselkedését is ki lehet számítani.” Vagy olyan folyamatokat, amelyekben teljesen különböző területek játszanak szerepet – mint a vér áramlása a szíven keresztül. Ezeknél a számításoknál az áramlás fizikai tulajdonságait ugyanúgy figyelembe kell venni, mint a kémiai és biológiai reakciókat. „Hiszen mindez nano- vagy pikomásodperces időtartományban játszódik – így Cornelius, – ezért a számítási teljesítmény iránti igény természetesen rendkívüli módon nő.”

Szuperszámítógép: nagyjából tíz év múlva ledől az exaflop-határ

De vannak egészen egyszerű példák, amelyekhez még egy petaflop számítógép is túl lassú. „Ma például még nem lehetséges egy komplett repülőgép keltette összes áramlást szimulálni” – mondja Cornelius. Egy ilyen számításnál ahhoz, hogy pontos eredményeket kapjunk, nagyon finom kell, hogy legyen a virtuális repülőgép rácsmodellje. Egy repülőgépen rengeteg a kerek felület, a rácsmodell azonban poligonokból áll – ezek pedig egyenesek, ezért a lehető legfinomabb felbontással kellene dolgozni. Azonban minél részletesebb a modell, annál több elemet kell figyelembe venni (persze pont ez lenne a szimuláció lényege), azaz annál erőforrás-igényesebb a számítás. A repülőgép-tervezők ezért csak a gép egyes elemeinek áramlási tulajdonságait számítják ki, mivel a szűkre szabott fejlesztési idő miatt nem tudják kivárni a teljes modellre vonatkozó számításokat. A rész-áramlásszimulációkat azonban naponta két-háromszor is átszámolják – hogy a mérnökök gyorsan az eredményekhez jussanak, és tovább tudjanak dolgozni.

A számítási teljesítmény iránti igény növekedésének egyáltalán nem látszik még a vége: tíz éven belül le kell, hogy dőljön az exaflop-határ – ez 1000 petaflop. Elméletileg már ma is lehetséges volna ezt elérni, egyszerűen össze lehetne kapcsolni annyi számítógépet, hogy azok elérjék ezt a teljesítményt, erősíti meg Cornelius: „Csak azt nem tudom, egy atomerőmű elegendő lenne-e egy ilyen számítóközpontot energiával ellátni. És a számítógép valószínűleg akkora lenne, mint egy kisváros.” Mamutprojekt, amelyhez biztosan akad a természetben megfelelő névadó.

Nautilus: zöld szuperszámítógép

A legnagyobb energiahatékony nagyteljesítményű számítógép nem tud nagyon sokat – azt azonban nagyon jól.

536 megaflopsra képes egy wattnyi árammal, vagyis 536 millió számítási műveletet hajt végre wattmásodpercenként – ez a varsói Nautilust a világ legenergiahatékonyabb szuperszámítógépévé teszi. Ezzel 2008 júliusa óta vezeti az évente megjelenő Green500 listát (Info: www.green500.org). A Nautilus takarékoságának titka processzoraiban rejlik. Az IBM PowerXCell chipjei működnek benne, amelyek vektorszámításokra vannak specializálva – pont a legmegfelelőbbek az áramlási tulajdonságok szimulációjához, amelyet a Nautilus végez. A jelenlegi leggyorsabb szuperszámítógép, a Roadrunner, nem ilyen energiahatékony: egy wattnyi árammal csak 444,94 megaflopsra képes.

Szupertakarékos Minden nagyteljesítményű számítógépek között a leginkább energiahatékony a Nautilus

Security Administration (Nemzeti nukleárisbiztonsági Hivatal), az amerikai Energiaügyi Minisztérium egy részlege, így akarja kideríteni, hogy a mostanára több évtizedes kora elért atomfegyver-arsenál használható-e még – vagy lassan ellenőrizhetetlen veszéllyé válik. Amúgy mellékesen, ha éppen akad szabad kapacitása, civil célokra is fog számításokat végezni a szuperszámítógép: a meteorológusok és szeizmológusok így még pontosabb előrejelzéseket adhatnak, áll az IBM egy sajtóközleményében. A 20 petaflops számítási kapacitás lehetővé tenné a helyi időjárás jelenségek előrejelzését 100 négyzetméteres pontosságig. Még ha hihetetlenül is hangzik: eső az előkertben, napsütés a teraszon – a legritkább időjárás jelenségek is előre jelezhetővé válnának. Ennél meggyőzőbb, hogy a földrengések és a biztonságos menekülési útvonalak előrejelzése 50-szer jobban kiszámíthatóvá válna a mainál. „A kutatók képesek lennének egy rengeteg hatását az egyes épületekre előre jelezni – akár olyan nagy és sűrűn lakott területen is, mint Los Angeles.”

„A számítási teljesítmény iránti igény tovább növekszik”

Herbert Cornelius, Intel

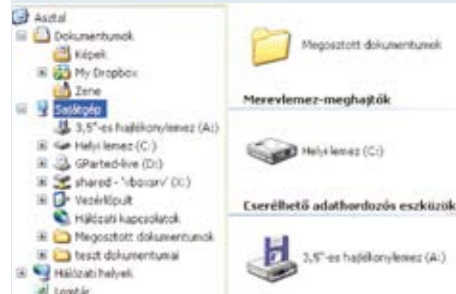
Európa békésebb: a jülichi szuperszámítógépet kizárólag civil célokra fogják használni. Sőt, a kutatóknak még azt is alá kell írniuk, hogy a munkájuk eredményét közzé fogják tenni – különben nincs számítógépidő. Ezzel szemben az, amit a Sequoia 2011-től kiszámít, a legmesszebbmenőkig titokban marad. Herbert Cornelius számára a szuperszámítógépek iránti hatalmas kereslet és az új teljesítményhatárok vadászata

Tippek & trükkök

A számítógép-felhasználók mindennapjaihoz hozzátartoznak a **SZOFTVERES ÉS HARDVERES PROBLÉMÁK**. Tippjeink segítségével ezeket könnyen és gyorsan orvosolhatja.

1. Windows XP, Vista Hálózati kapcsolatok gyorsabb elérése

XP alatt a Start menüből közvetlenül elérjük a hálózati kapcsolatokat, a Vistánál először át kell küzdeni magunkat a Hálózati és megosztási központ, ami nagyon körülményes.

Összekapcsolva Egy Registry-bejegyzéssel gondoskodhatunk róla, hogy a Windows az Intézőben megjelenítse a hálózati kapcsolatokat

NameSpace kulcsra. Ezután nyissuk meg a Szerkesztés/Új/Kulcs menüpontot. Írjuk be kapcsos zárójelekkel együtt a

```
{992CFFA0-F557-101A-88EC-00DD010CCC48}
```

megnevezést. További értékekre nincs szükség. Ezután zárjuk be a Registryt, és indítsuk újra a Windows Intézőt.

2. Windows Vista Ultimate Minden felhasználói fiókhoz saját rendszernyelv beállítása

Külföldi vendégeink vannak, akik szeretnék elolvasni leveleiket számítógépünkön – ebben viszont folyamatosan a mi segítségünkre szorulnak, mivel Windowsunk csak magyarul beszél.

Svéd barátunk Vista Ultimate alatt minden felhasználó saját rendszernyelvet használhat – akár svédet is

TIPP ▶ Vista Ultimate alatt megvan a lehetősége, hogy minden felhasználói fiókhoz saját megjelenítési nyelvet rögzítsünk. **MEGJELENÍTÉSI NYELV MÓDOSÍTÁSA:** Jelentkezünk be a kívánt felhasználói fiókba, és nyissuk meg a Start/Vezérlőpult-ot. Egy kat-

Tartalom

WINDOWS ▶ 118. OLDAL

- 1 **Windows XP, Vista:** Hálózati kapcsolatok gyorsabb elérése
- 2 **Windows Vista Ultimate:** Minden felhasználói fiókhoz saját rendszernyelv beállítása
- 3 **Windows Vista:** Lomtár újraélesztése és a helyi menü biztonságossá tétele
- 4 **Windows 2000, XP:** Mappák méretének azonnali felismerése az Intézőben
- 5 **Gyorstippek:** Intéző, Hálózat, Képkimentés, Rendszer, Registry
- 6 **Windows XP:** Megnyitás és mentés ablakok optimalizálása
- 7 **Windows XP, Vista:** Az eredetiségvizsgálat ellenőrzőködjének újrahasznosítása további letöltéseknél
- 8 **A CHIP fórumból:** USB-eszközök csatlakoztatása okozta pc-lefagyás megakadályozása
- 9 **Windows XP:** Biztonságos bejelentkezés hiányzó kurzorral is
- 10 **Windows XP, Vista:** A Média Player lefagyásának biztos megakadályozása
- 11 **PROFI TIPP:** Saját videók indítása közvetlenül a Start menüből

ALKALMAZÁSOK ▶ 123. OLDAL

- 12 **Word XP, 2003, 2007:** Törtszámok megjelenítésének automatikus javítása
- 13 **Office XP, 2003, 2007:** Excel táblázatok Wordhöz csatolása megjelenítési hibák nélkül
- 14 **Gyorstippek:** Excel, Word, Opera
- 15 **PROFI TIPP:** Eset Smart Security beállítása
- 16 **Outlook XP, 2003, 2007:** Üzenetek automatikus, biztonságos törlése a rendszerből

KOMMUNIKÁCIÓ ▶ 125. OLDAL

- 17 **Firefox 2.x, 3.x:** Több weblapra történő feltöltések összefogása
- 18 **Firefox 2.x, 3.x:** Kínai internetcenzúra szimulálása saját gépünkön
- 19 **Firefox 1.x, 2.x, 3.x:** Bőngésző villámgyors újraindítása egyetlen paranccsal
- 20 **Firefox 2.x, 3.x:** Letöltések gyors újbóli megtalálása és könnyebb kezelése
- 21 **Outlook 2007:** Beérkezett üzenetek több szempont szerinti rendezése
- 22 **Google:** Pénz nem gyors átszámítása online vásárlás előtt külföldön
- 23 **Google Picasa:** Fotók feltöltése e-mailben saját webalbumunkba
- 24 **Thunderbird 2.x:** Minden fájl melléklet külön fájlként küldése
- 25 **Az CHIP fórumból:** Webkamera használata Adobe Flash Player 10 alatt
- 26 **Thunderbird 2.x:** Kéret optimalizálása kis képernyőre

HARDVER ▶ 129. OLDAL

- 27 **Hardvertelepítés:** Meghajtóhullák eltávolítása és új eszközök hibátlan telepítése
- 28 **Hálózat:** WLAN védelme a kapcsolat megszakadása és hackerek ellen
A hónap hibája: Az új nyomtató lefagyasztja a Windowst

tintás után az Óra, nyelv és terület hivatkozásra nyissuk meg a Területi és nyelvi beállítások ablakot. A Vezérlőpult klasszikus nézetében ezt az ablakot közvetlenül is elérhetjük oly módon, hogy duplán a Területi és nyelvi beállítások ikonra kattintunk.

Hozzuk előre a Billentyűzetek és nyelvek fület. Az alsó, Megjelenítési nyelv területen válasszuk ki a felhasználói fiók megjelenítési nyelvét a listáról, és hagyjuk jóvá OK-val. A kívánt nyelv alkalmazásához a felhasználót a rendszerből először ki, majd ismét be kell jelentkeztetni. A Windows megnyit egy ablakot, amelyben a Kijelentkezés most gombbal a folyamatot közvetlenül elindíthatjuk. A megjelenítési nyelv módosítása kizárólag erre az egy felhasználói fiókra lesz hatással.

NYELVEK HOZZÁADÁSA: Egyes nyelvek, mint például a svéd, a Területi és nyelvi beállítások alatti mezőben nem állnak rendelkezésre, utólag azonban telepíthetők. A telepítéshez rendszergazda-joggal rendelkező felhasználói fiókkal kell bejelentkeznünk. Kattintsunk a Vezérlőpult-on a Biztonság, majd a Biztonsági központ hivatkozásra, vagy klasszikus nézetben közvetlenül duplán a Biztonsági központ ikonra.

A következő ablakban kattintsunk a Windows Update-re, és Az elérhető frissítések megjelenítése hivatkozásra. A következő oldalon a Windows minden rendelkezésre álló frissítést felsorol, különböző területekre felosztva, mint például Windows Vista, Windows Ultimate Extras vagy Windows Vista Ultimate Language Packs. Ez utóbbi területen találjuk a nyelvi csomagokat.

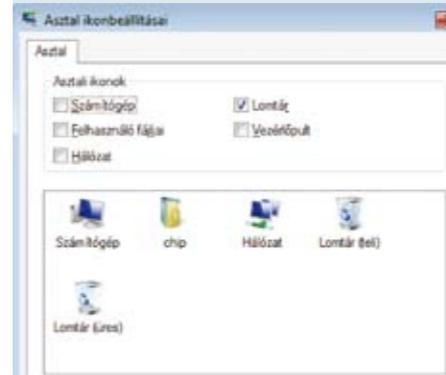
Tegyük a szükséges csomag bejegyzése elé pipát, és kattintsunk a Telepítés-re. A licenfeltételek elfogadása után kattintsunk a Befejezés gombra. A Windows most letölti és telepíti a kiválasztott nyelvi csomagot. Ezután már a fent leírtak szerint be tudjuk állítani az új nyelvet is. Ne lepődjünk meg azon, ha a folyamat lassú: a nyelvi csomag letöltési mérete közel 1 GB!

TELEPÍTETT NYELVEK ELTÁVOLÍTÁSA: Ha egy későbbi időpontban egy telepített nyelvet szeretnénk eltávolítani, kattintsunk a Területi és nyelvi beállítások ablakban a Nyelvek telepítése/eltávolítása gombra. Ez a művelet is csak rendszergazda joggal rendelkező felhasználói fiókból hajtható végre.

A következő ablakban adjuk meg, hogy telepíteni vagy eltávolítani kívánunk-e egy nyelvet. Kattintsunk a Nyelvek eltávolítása gombra. Egy egyszerű ablakban megjelenik valamennyi telepített nyelv listája. Jelöljük ki az eltávolítandó nyelvet, pipát téve a kívánt bejegyzés elé. Ezután kattintsunk a Tovább, majd az Eltávolítás gombokra, a következő ablakot pedig a Bezárás gombbal zárjuk.

3. Windows Vista Lomtár újraélesztése és a helyi menü biztonságossá tétele

Baj van! A nagy sietségben a Törlés paranccsal véletlenül magát a Lomtárat küldtük a digitális megsemmisülésbe, pedig csak a tartalmát akartuk kiüríteni.

Megmentve A Vezérlőpulton a Személyre szabás ikonról indítva visszavarázsoljuk a törölt Lomtárat az Asztalra

TIPP ▶ Szerencsére a Lomtár visszaállítása igazán egyszerű. Kattintsunk a Vezérlőpulton duplán a Személyre szabás ikonra. Kövessük a bal oldali Asztali ikonok módosítása hivatkozást, és a megjelenő ablakban kattintsunk vissza a Lomtár előtti pipát. Ezután kattintsunk az Alkalmaz, majd az OK gombra. Annak érdekében pedig, hogy többször ne törölhessük véletlenül a Lomtárat, még el is tűntethetjük ezt a pontot a jobb egérgomb lenyomásakor előbukkanó helyi menüből.

PARANCS ELTÁVOLÍTÁSA: Nyissuk meg a Futtatás-t a Start menüből, írjuk be: `regedit`, majd kattintsunk az OK-ra. A Registry-szerkesztőben menjünk a `HKEY_CLASSES_ROOT\CLSID\{645FF0405081101B9F0800AA002F954E}` kulcsra. A Szerkesztés/Új/Kulcs paranccsal hozzuk létre benne a `shell` bejegyzést. Nyissuk meg, és alatta hozzuk létre a `delete` kulcsot is. Ezzel már felül is írjuk a töröl parancsot.

ÚJ PARANCS MEGHATÁROZÁSA: A felszabadult helyet kihasználva integrálhatunk a helyi menübe valamilyen más hasznos parancsot. Például elindíthatunk innen egy batch fájlt, amely automatikusan törli a Temp mappa tartalmát. Az ennek megfelelő parancs például így nézhet ki:

```
Cmd.exe • %* • %SystemDrive% • %&& • cd • %TEMP% • %&& • del • *.* • /f • /q
```

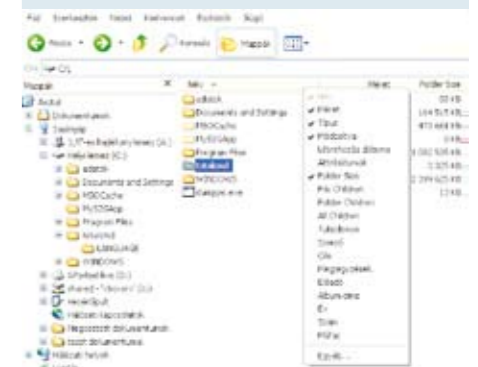
Írjuk be a Jegyzetömbbe, és mentjük a fájlt `tempdel.bat` néven. Ennek elindításakor megjelenik a parancssor ablak, a rendszer-

meghajtó Temp mappájára vált, és onnan bármilyen visszakerdezés nélkül minden ideiglenes fájlt töröl.

PARANCS BEÉPÍTÉSE: A batch fájl helyi menübe illesztéséhez térjünk vissza a Registry-szerkesztőhöz, és kattintsunk a `delete` alculcsban duplán az `Alapértelmezett` bejegyzésre. Írjunk be megfelelő nevet, például `TempMappaTörlése`, és hagyjuk jóvá OK-val. A `Szerkesztés/Új/Kulcs` paranccsal hozzuk létre a `command` kulcsot, és nyissuk meg. A szerkesztéséhez kattintsunk duplán az `Alapértelmezett` értékre. Most írjuk be a parancsindítást, például `C:\\Users\\peter\\Dokumentumok\\tempdel.bat`. Ügyeljünk arra, hogy az útvonaladatoknál minden ferde vonalat duplán kell beírni. Ezután bezárhatjuk a Registryt.

4. Windows 2000, XP Mappák méretének azonnali felismerése az Intézőben

A Windows Intéző részletes nézete megmutatja a fájlok méretét egy mappán belül. A tartalmazott mappák helyigényét azonban elhallgatja, így aztán tippünk sem lehet rá, mekkora helyet foglal el egy mappa összességében

Többletinformáció A Foldersize program kibővíti a Windows Intéző részletes nézetét a könyvtárak praktikus méretadataival

TIPP ▶ Az ingyenes Folder Size 2.4 bővítmény pótolja ezt a funkciót. A programot a legegyszerűbben a <http://foldersize.sourceforge.net/> oldalról tudjuk letölteni. Ha az Internet Explorer először blokkolná a fájl elérését, kattintsunk az üzenetre a felső ablak-szélen, és válasszuk a következő menüből a `Fájl letöltés-t`. Ezután mentjük a `FolderSize2.4.msi` fájlt egy tetszőleges mappába, ahol könnyen megtalálhatjuk.

A telepítéshez kattintsunk a Windows Intézőben duplán az imént letöltött állományra, és a következőként megjelenő biztonsági figyelmeztetést hagyjuk jóvá a `Futtatás` gombbal. Ezután kövessük a telepítő utasításait. →

Végül zárjunk be minden Intéző-ablakot, és indítsuk újra a fájlkezelőt a Start menüből vagy a Win+E billentyűkombinációval.

A *Nézet/Részletek* menüponttal állítsuk be a részletes nézetet. Kattintsunk jobb egérgombbal az oszlopfejekre, és kapcsoljuk be a helyi menüben a *FolderSize* tulajdonságot, és vegyük ki a pipát a Méret elől. Az Intéző egy új oszlopban mutatja ezt az információt. A méret kiderítéséhez a bővítménynek szüksége van néhány másodpercre, ez alatt plusz jel jelenik meg az érték helyén.

Megjegyzés: A mappaméret mellett a mappák számát, a fájlok számát vagy teljesen általánosan az objektumok számát is kiíratjuk. Mielőtt megjárnánk a fájlok számától: mindezek az információk nemcsak a következő szintre vonatkoznak, hanem az aktuálisan kijelölt mappa alatti teljes könyvtárstruktúrára.

5. Gyorstippek

INTÉZŐ

A kötelezően megjelenő nyíl eltüntetéséhez a parancsikonokról töröljük az *Is-Shortcut* karakterláncot a *HKEY_CLASSES_ROOT\lnkfile* Registry-kulcsból.

HÁLÓZAT

Ha a helyi menüben az *Tevékenység animációjának* bekapcsolása bejegyzésre kattintunk, a hálózati ikon a Vista információs területén is villogni fog, mint XP alatt.

KÉPKIMENTÉS

Az Alt+Prt Scr billentyűkombinációval az aktív ablakról készítünk és mentünk fényképet a vágólapra, a csak Prt Scr billentyű megnyomásával azonban a teljes asztal képe a vágólapra kerül.

RENDSZER

A komolyabb rendszerhibák javítására szolgáló helyreállító konzol indításához bootoljunk a telepítő CD-ről, várjuk meg, míg betöltődnek az első rendszerfájlok, és a *Telepítés indítása* helyett üssük le az R billentyűt.

RENDSZER

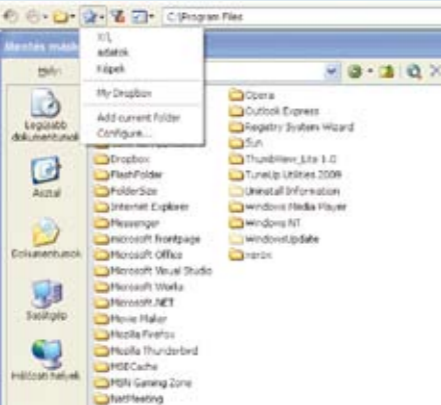
Ha újraindításkor a BIOS-üzenetek után F8-at ütünk, kikapcsolhatjuk az *Automatikusan újraindítást rendszerhiba esetén* opciót, így lehetővé válik a hibakeresésben segítő kódok felírása.

REGISTRY

A megszokottnál gyorsabban navigálhatunk a Registryben, ha beírjuk a következő szint kezdőbetűit, és a mappában leütjük a jobbra nyíl billentyűt.

6. Windows XP Megnyitás és mentés ablakok optimalizálása

A fájlok megnyitására és mentésére szolgáló Windows-ablakból hiányoljuk a lehetőséget, amellyel gyorsan ismét az utoljára használt mappához juthatunk.

Kiegészítő eszköztár FlashFolder-eszköztár a normál fájlablakot praktikus kiegészítő funkciókkal indítja el

TIPP ► A freeware FlashFolder kiegészíti a szabványos Windows-fájlablakot egy eszköz-sorral, amely hasznos kiegészítő funkciók gyors elérését nyújtja, ráadásul ez a program az Office 2003 fájlablakaival is működik.

PROGRAM TELEPÍTÉSE: Töltsük le a program legújabb verzióját a <http://flashfolder.sourceforge.net> letöltési területéről. A telepítést duplán az MSI fájlra kattintva indítjuk el. Az eszköz újraindítás nélkül, azonnal használható és automatikusan működik, amint szükség lesz rá. Mivel a kiegészítő funkciók egy rendszerszolgáltatáson keresztül integrálódnak, a Start menüből nincs is lehetőség közvetlen programindításra sem, és ott nem jelenik meg egyetlen új bekezdés sem!

ÚJ FUNKCIÓ HASZNÁLATA: Az első nagyon praktikus funkció a *View all files (*.*)* gomb, amelyre kattintva az aktuális mappa minden fájlja megjelenik anélkül, hogy először meg kellene változtatnunk a *Fájltípus* alatti kijelölést, vagy beírnunk a *.* maszkot a fájlnév helyére. Ez sokkal kényelmesebbé teszi, ha például TXT helyett BAT vagy INI fájl akarunk szövegszerkesztővel megnyitni.

A mappakonról azonnal elérjük a futó alkalmazás aktuális könyvtárát. A további kapcsolók az utoljára használt mappát és az előzményeket mutatják.

KEDVENCEK KEZELÉSE: A következő nagy segítség a kedvencek tárolása, mint a böngészőkben. Így például nagyon gyorsan újból megtaláljuk a Firefox egyszer már felkeresett, jól elrejtett profilmappáját.

Ehhez egyszer a megszokott módon a mappához kell navigálnunk, ott azonban a kívánt konfigurációs fájl megnyitása előtt kattintsunk a csillagikonra, és válasszuk az *Add current folder* parancsot. A következő ablakban módosítsuk a javasolt nevet egy jelentéssel bíró megnevezésre, mint *FirefoxProfilmappa*, és utána kattintsunk az OK-ra. Ugyanígy további könyvjelzőket is létrehozhatunk.

A kedvencek kezeléséhez kattintsunk a csillagra, és indítsuk el a *Configure* menüt. Itt egyszerű Fogd és Vidd módszerrel helyezhetünk át, hozhatunk létre, törölhetünk és állíthatunk be a hierarchikus menüstruktúrába elemeket. Végül hagyjuk jóvá OK-val a beállításokat.

PROGRAM TESTRESZABÁSA: A FlashFolder beállításait tetszőleges program *Fájl/Megnyitás* menüpontjából érjük el. Az ablak tetején a megszokott vastag keretréz felett ott lesz a program eszközsora.

A program testreszabásához kattintsunk a pipa ikonra, és válasszuk az *Options*-t. A következő ablakban például a *General* alatt megnövelhetjük az előzmények bejegyzéseinek számát, vagy a *Keyboard Shortcuts* menüpont segítségével saját billentyűkombinációkat definiálhatunk a könyvtárak és fájlok még gyorsabb kezeléséhez.

7. Windows XP, Vista Az eredetiségvizsgálat ellenőrző-kódjának újrahaznosítása további letöltéseknel

A WGA Windows-eredetiségvizsgálat idegesítő, mivel elsőre sok letöltést megakadályoz, nekünk pedig folyton nyomogatnunk kell az ellenőrzés gombot. Mi viszont nem akarjuk legális Windowsunkat minden semmiséggért újból megvizsgáltatni, és valamilyen kevésbé bonyolult kerülőutat keresünk a WGA helyett.

Recycling Egy érvényes WGA-ellenőrzőkód sok esetben többször is felhasználható különböző letöltésekhez

8. A CHIP FÓRUMBÓL _ WINDOWS XP

USB-eszközök csatlakoztatása okozta PC-lefagyás megakadályozása

Bruce Manshee:

Amint egy USB-eszközt csatlakoztatok a PC-mhez, az szó nélkül lefagy. Ami pedig még bosszantóbb, hogy az újraindítás is csak akkor sikerül, ha előbb eltávolítom az eszközt.

Robson:

Valószínűleg hever néhány régen nem használt és felesleges meghajtó az operációs rendszered pincéjében. Próbálkozz meg Björn Bastian *USB Fehlerbehebung* nevű programjával. Ingyen megkapod a <http://usb-fehlerbehebung.soft-ware.net/download.asp> oldalon. Varázsló vezet végig három lépésben a meghajtóhullák felszámolásán, az Inf-cache törlésén és egy tápegység-reseten.

Ha még mindig nincs javulás, vizsgálj meg az Eszközkezelőben le tiltott bejegyzéseket. Ehhez nyisd meg a *Vezérlőpult/Rendszer/Speciális/Környezeti változók*-at. Ezután az *Új* gombbal létrehozol két új bejegyzést: *DevMgr_show_details=1*, utána pedig *DevMgr_show_nonpresent_devices=1*. Most kattints az Eszközkezelőben a *Nézet/Rejtett eszközök megjelenítése* menüpontra. A hozzájuk rendelt ikon majdnem átlátszó. Most törölj minden bejegyzést, ami USB-vel kapcsolatos, jobb gombbal rákattintva és az *Eltávolítás* parancsot választva. Semmiképpen ne törölj más, mint rejtett eszköz! Újraindítás után a USB-eszközök már nem kellene, hogy több gondot okozzanak.

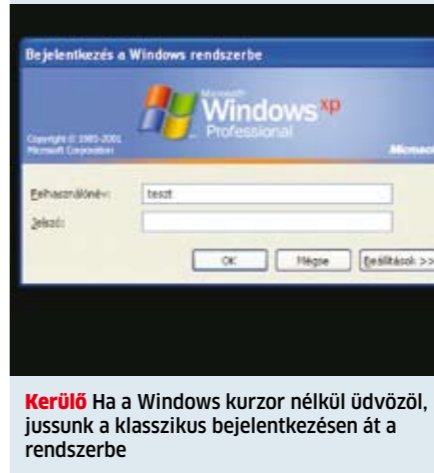
TIPP ► Gyakran elegendő Windowsunk eredetiségét csak egyszer igazolni. Az operációs rendszer ilyenkor kap egy ellenőrző-kódot, amelyet további letöltésekhez ismét felhasználhatunk, sőt, még egy másik számítógépen, egy másik Windows-rendszerrel is működik. Arra azonban nincs garancia, hogy az egyszer megkapott WGA-kód hányszor és meddig használható. Egy idő múlva – nálunk ez körülbelül hat hét volt – a következő vizsgálaton már nem megyünk át vele.

Saját kódunk generálásához először indítsunk el egy ellenőrzésképtelen letöltést. Nyissuk meg például a <http://support.microsoft.com/kb/914440/> oldalt, és töltsük le a *Windows XP Hálózati diagnosztika eszközeinek beszerzése* alatti programot. Az eredetiségvizsgálat ablakában kattintsunk a *Tovább gombra*, majd utána válasszuk a lap alján az *Alternatív hitelesítési mód választása* linket. Itt az első indításkor *Tovább*-ot kell kattintani a hitelesítő programocska telepítéséhez és futtatásához (amennyiben ezt korábban egy másik javítás telepítésekor nem tettük volna meg). Utána jegyezzük fel a kapott kódot, írjuk be, és kattintsunk a *Hitelesítés gombra*. Később már csak ezt a feljegyzett kódot kell beírni a letöltés megkezdéséhez.

Ez a módszer megkönnyíti a munkát például akkor, ha több számítógépre akarjuk ugyanazokat a programokat vagy gyorsjavításokat letölteni és telepíteni A szoftvert persze újabb letöltés nélkül, USB-kulcson vagy hálózaton keresztül is átmásolhatjuk a többi számítógépre.

9. Windows XP Biztonságos bejelentkezés hiányzó kursorral is

Az üdvözlő képernyőről a Windows időnként lefelejt a kurtort, így nem tudjuk beírni a jelszót a bejelentkezéshez. Az újraindítás fáradtságos, de igazából maga a probléma is nagyon bosszantó.

Kerülő Ha a Windows kursor nélkül üdvözlő, jussunk a klasszikus bejelentkezésen át a rendszerbe

TIPP ► A probléma egy felhasználó kijelentkezése után léphet fel egyes esetekben. Újraindítás itt azonban nem szükséges vagy ajánlatos, mivel az a további aktív felhasználókat is kijelentkezteti, amitől előfordulhat, hogy az általuk létrehozott, de még el nem mentett adatok megsemmisülnek. Ehhez jön még a több felhasználó ki- és bejelentkezésének ideje. Ehelyett a problémát megkerülhetjük a klasszikus bejelentkezésen keresztül.

Ennek eléréséhez nyomjuk le kétszer egymás után a Ctrl+Alt+Del billentyűkombinációt. Rövid várakozás után megjelenik egy másik, a korábbi Windows-verziókból ismert bejelentkezési ablak. Itt írjuk be a felhasználónevet és a jelszót.

Megjegyzés: Ez az eljárás csak egy felhasználó kijelentkezése után működik, és nem a gyors felhasználóváltásra szolgál!

10. Windows XP, Vista A Media Player 11 lefagyásának biztos megakadályozása

Egyes USB-kulcsok vagy memóriakártyák csatlakoztatásakor az éppen futó Media Player 11 váratlanul lefagy. Mi történik kedvenc médialejátszó-programunkkal?

Megjavítva Ez a gyorsjavítás gondoskodik róla, hogy a Media Player 11 többé ne szálljon el az inkompatibilis flashmemóriák miatt

TIPP ► Valóban van összefüggés a csatlakoztatott flashmemória és a Media Player lefagyása között. Ha érintettek vagyunk az ügyben, segít egy hotfix, amelyet a Microsoft a <http://support.microsoft.com/kb/933547> címen bocsát rendelkezésre.

Először zárjuk be a futó Media Player 11-et, indítsuk el a telepítést, és kövessük az utasításokat. További lépésekre nincs szükség, a javítás csak az *mshmp.dll* könyvtár-fájlt frissíti.

HÁTTÉR: A probléma abból ered, hogy a Windows Media Device Manager ki akarja olvasni a csatlakoztatott memória gyártóinformációt. Ha az illető flash eszköz ezzel inkompatibilis, vagy a memóriában található bejegyzés hibás, az a Windows memóriakezelésében hibát okoz, mivel az egy nem létező címről próbál meg adatokat beolvasni. Mivel pedig erre a beolvasásra a Media Player által is használt, előbbieken már említett rendszerfájl szolgál, az éppen futó lejátszó is felmondja a szolgálatot. →

11. PROFI TIPP _ WINDOWS XP

Saját videók indítása közvetlenül a Start menüből

A Start menü jobbra fent parancsikonokat kínál saját *Dokumentumok*-hoz, *Képek*-hez, *Zené*-hez. Saját *videók*hoz viszont nem kínál közvetlen elérést.

A Start menü jobb oldali területére lehetőségünk van további parancsikont illeszteni, méghozzá a Registry testreszabásával. A következőkben leírjuk a pontos eljárást, de minden lépés manuális végrehajtása helyett gyorsabb megoldást jelent a *videos1.reg* fájl elkészítése.

Saját parancs beépítése

Indítsuk el a Registry-szerkesztőt: nyissuk meg a *Start/Futtatást*, írjuk be *regedit* és kattintsunk az *OK*-ra. Most menjünk a *HKEY_CLASSES_ROOT\CLSID\{2559a1f6-21d7-11d4-bdaf-00c04f60b9fo}* kulcsra. Ez úgy a leggyorsabb, ha a *Szerkesztés/Keresés*-sel megkeressük az első számoszlopot. Ügyeljünk arra, hogy a keresőablakban pipa legyen a *Kulcs* előtt. Következőként kattintsunk duplán az *Alapértelmezett*-re. Írjuk be a kívánt nevet, mint például *Saját videók*, és kattintsunk az *OK*-ra. A *Szerkesztés/Új/Kulcs*-csal hozzuk létre a *DefaultIcon* alkulcsot, és kattintsunk az ablak jobb oldalán ismét duplán az *Alapértelmezett*-re. Írjuk be a

```
%SystemRoot%\system32\SHELL32.dll,-238
```

hivatkozást, és hagyjuk jóvá *OK*-val. Ezáltal a rendszer saját ikonját használjuk a videomappához, de bármely más tetszőleges ICO fájlra is hivatkozhatunk.

Ezután menjünk a *Class-ID* alatti *Instance\InitPropertyBag* alkulcsra. Itt hozzuk létre a *Szerkesztés/Új/Karakterlánc* paranccsal a *command* bejegyzést, majd nyissuk meg dupla kattintással. Állítsuk az értékét *Saját videók*-ra. Ugyanígy hozzuk létre a *param1* új karakterláncot is a parancsindításhoz. A leírt példához írjuk be:

```
shell:My Video
```

és kattintsunk az *OK*-ra.

További mappák beillesztése

Ugyanezzel a módszerrel itt más mappák vagy műveletek indítását is definiálhatjuk. Használhatjuk például a *shell:AppData* parancsot, hogy kényelmesen alkalmazásaink adatainak mappájára ugorjunk. Ezzel szemben tetszőleges (azaz külön speciális névvel nem rendelkező) mappák indításához az *explorer.exe* parancsot használjuk. Utána hozzunk létre még egy további *param2* karakterláncot, amelyhez értéként a kívánt célmappa elérési útvonalát, például a *C:\windows*-t rendeljük. Minden további értéket változatlanul hagyhatunk.

Hivatkozások megjelenítése

Végül még engedélyeznünk kell ennek a menüpontnak a megjelenítését. Ezt is Registryből végezhetjük el. Menjünk a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced* kulcsra. Keressük meg a jobb oldali ablakrészen a *Start_ShowOEMLink* duplaszót. Ha nincs ilyen, hozzuk létre a *Szerkesztés/Új* paranccsal. Kattintsunk rá duplán a szerkesztéshez, és állítsuk az értékét *1*-re. Az *OK*-ra kattintás és a számítógép újraindítása után már megjelenik saját menüpontunk a Start menü jobb oldali alsó részén.

Aki kísérletezni akar, és gyakrabban változtatni a *Start_ShowOEMLink* Registry-értéket, beágyazhatja ezt a funkciót közvetlenül a Start menü beállítóablakába. Ehhez először is a Registryben keressük meg a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Mic-*

rosoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\StartMenu\StartPanel\ShowOEMLink kulcsot. Itt kattintsunk az ablak jobb oldali részén duplán a *NoOEMLinkInstalled* értékre. Ezt módosítuk *0*-ra, és hagyjuk jóvá *OK*-val. Ez ablakelemek megjelenítését teszi lehetővé ellenőrzőnégyzet formájában. Már csak a *Text* karakterláncot kell szerkesztenünk. Kattintsunk rá duplán, és rendeljük hozzá a *Saját videók* megnevezést. Ebben a kulcsban a következő értékeknek kell lenniük:

```
CheckedValue=dword:00000001
DefaultValue=dword:00000001
HkeyRoot=dword:80000001
NoOEMLinkInstalled=dword:00000000
RegPath=Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced
Text=Saját
Type=checkbox
UncheckedValue=dword:00000000
ValueName=Start_ShowOEMLink
```

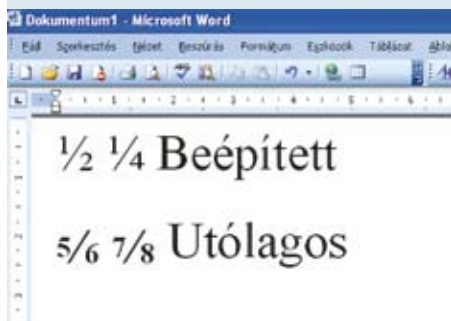
A Registry zárása után kattintsunk jobb egérgombbal a *Tálcára*, és válasszuk a *Tulajdonságok*-at. A *Start menü* fülön kattintsunk a *Testreszabás...* gombra, és váltunk a következő ablakban a *Speciális* fülre. A *Start menü elemei listán* már ki tudjuk választani a *Saját videók* elemet. Ugyanezzel a módszerrel természetesen további mappák elérést is beállíthatjuk.

Kibővítve A Saját videók parancsikon mellett további mappákat is illeszthetünk a Start menübe

12. Word XP, 2003, 2007 Törtszámok megjelenítésének automatikus javítása

A Word az 1/4, 1/2 és 3/4 törtszámokat automatikusan ¼, ½ és ¾-re cseréli. Más törtszámokhoz viszont már nem ismer ilyen ligatúrákat (összevont betűket).

Utómunka A jól formázott törtszámok úgy néznek ki, mint a ligatúrák a szimbólumok közül – amelyekből csak kevés van

TIPP ► Sok törthöz nincs előre definiált megfelelő különleges karakter, ezeket azonban utólag magunk is előállíthatjuk, vagy használhatunk más megoldást helyettük. Az egyik út a képletszerkesztőn keresztül vezet, ez azonban valódi törteket állít elő, és nem tipográfiaiakat, ferde vonallal. Az így elkészített törteket később a Word képként illeszti majd be dokumentumunkba, ami a formázáskor gondot okozhat (szöveg körbefolyatás, méretek, betűtípusok különbözőek lehetnek, és így tovább). További gondot jelent, hogy több törtből álló képletet már elég körülményes beépíteni a folyó szövegbe. Néhány további különleges karaktert, mint például az 5/8-ot, még megtalálunk az *Arial Unicode* betűtípusnál, de például az 5/6-hoz már nincs ilyen karakter, ráadásul a megjelenítés sem a folyószöveg betűtípusával történik – hacsak nem ragaszkodunk mindig az *Arial Unicode*-hoz. Ezért jobb, ha egyedi elemekből építkezünk megfelelő formázással.

Először írjuk be a törtet az 5/6 formátumban. Utána jelöljük ki a nevezőt, és felezzük meg a betűméretet. Egy szokásos 12 pontos szövegben ehhez kattintsunk a *Formátum* eszköztáron a *Betűméret* mezőbe. Írjuk be a 6 értéket, és üssük le az entert. Ezután jelöljük ki a ferde vonalat, és állítsuk *Dőlt* betűsre. Jelöljük ki újból a nevezőt, és a *Formátum/Betűtípus/Térköz és pozíció* fülön rendeljük hozzá az *Emelt* elhelyezést. Itt is szükség van a betűméret testreszabására. Mivel az emelt karaktereket a program eleve kicsinyíti, használjunk például 85%-ot, tehát 12 pt helyett ebben az esetben 10 pt-ot. Hagyjuk jóvá OK-val.

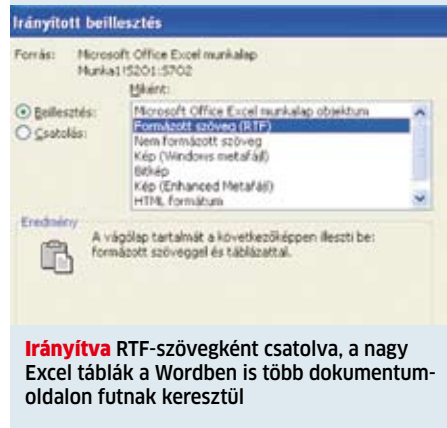
Ha néhány törtértékhez gyakrabban van szükség ilyenfajta formázásra, a munkát automatikusan elvégeztethetjük az automatikus javítással. Jelöljük ki a készre formázott törtet a határoló üres karakterek nélkül, és válasszuk az *Eszközök menüből az Automatikus javítási beállítások*-at. A *Hibás* mezőbe írjuk be a kiinduló szöveget. Itt vagy a tört normál beírását használjuk, mint 5/6, ha a cserének mindig meg kell történnie, vagy használjunk egy rövidítést, mint b5/6, hogy a szöveg bevitelekor magunk dönthessünk a formátumról.

Ezután kapcsoljuk be a *Formázott szöveg* kapcsolót, és kattintsunk a *Hozzáadás* gombra. Hagyjuk jóvá a bejegyzést OK-val, és ismételjük meg a lépéseket a többi gyakran szükséges törtnél is.

Megjegyzés: A jövőben a Word az előre formázott törteket automatikusan megformázza nekünk a folyószövegben, a megszokottól eltérő betűméretnél azonban még manuálisan javítanunk kell a formázáson, vagy minden mérethez további automatikusjavítás-bejegyzéseket kell készítenünk, mint 10-5/6, 12-5/6 és 14-5/6, ahol a kötőjel előtti értékek a kiinduló betűméretet jelölik.

13. Office XP, 2003, 2007 Excel táblázatok Wordhöz csatolása megjelenítési hibák nélkül

Excel táblákat csatolhatunk úgy Word dokumentumokhoz, hogy a táblázat módosításai a Wordben is megjelenjenek. Ez legalábbis kis táblázatoknál jól működik. A nagyokat azonban a Word mindig levágja az első oldal végén.

Irányítva RTF-szöveggé csatolva, a nagy Excel táblák a Wordben is több dokumentumoldalon futnak keresztül

TIPP ► Mivel a Wordnek bosszantó módon valóban problémája van az Excel táblák objektumként való megjelenítésével, ezeket nem helyezhetjük el egyszerűen, csak a *Beállítás/Objektum* menüpont használatával a dokumentumban.

Először jelöljük ki Excelben az átvenni kívánt területet, és másoljuk Ctrl+C-vel a vágólapra. Ezután nyissuk meg a Word dokumentumot, vigyük a kurzort abba a pozícióba, ahol a táblázatnak meg kell jelennie, és válasszuk a *Szerkesztés/Irányított beillesztés*-t. A következő, azonos nevű ablakban válasszuk a *Csatolás* beállítást, és a *Miként* listáról a *Formázott szöveg (RTF)* bejegyzést. Egy kattintás után az *OK* gombra a Word a táblázatot hibátlanul, több oldalon futtatva illeszti a dokumentumba. A táblázat eközben átveszi a normál bekezdés formázását, így előfordulhat, hogy egyes formázásokat még el kell végeznünk.

Megjegyzés: Ha a kurzort a Word dokumentumban a táblázatba helyezzük, és az Alt+F9 billentyűkombinációval bekapcsoljuk a mezőfunkciók nézetet, a tulajdonképpeni hivatkozást látjuk az Excel táblázatra a dokumentumban – ennek köszönhetően a táblázatot az Excel dokumentum szerkesztésével közvetlenül is módosíthatjuk. →

14. Gyorstippek

EXCEL

Shift+Scroll Lock billentyűkombinációval kapcsoljuk be vagy ki a teljes Excel táblázat mozgatását a nyílbillentyűkkel a kurzor mozgatása helyett a táblázatban.

WORD

A 2003-as Word-verziótól a *Nézet/Olvási elrendezés* menüből olvasó üzemmódra válthatunk. Ugyanezen az úton a *Miniaturák* nézet is hozzáférhető.

EXCEL

A sorok és oszlopok felcsereléséhez Excelben illesszünk be egy másolt táblázatot a *Szerkesztés/Irányított beillesztés* paranccsal, a *Transzponálás* beállítással.

OPERA

Az Opera böngészőben üssük le a [.] -ot, ha fogalmakat akarunk keresni az aktív oldalban belül. A [.] billentyűvel pedig csak a megfelelő hivatkozásokat keressük ezen az oldalon.

WORD

Minden megjegyzés törléséhez Wordből nyissuk meg a *Szerkesztés/Cseré*-t, a keresett szöveghez írjuk be: ^a és cseréltesük üresre. Kérjük Az összes cseréjé-t.

EXCEL

Gyors dátumbeíráshoz a számblokkról Excelben használhatjuk a mínusz jelet is, mint például 2008-12-1, de ugyanez működik a per (/) jellel is.

15. PROFI TIPP _ ESET SMART SECURITY 3.0

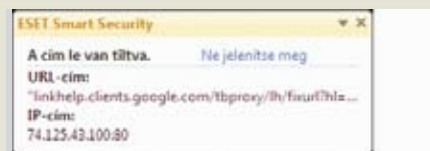
ESET Smart Security profi beállítása

A veszélytelen netezéshez elengedhetetlen a jól beállított biztonsági csomag. Olvasóinknak mi a lemez mellékletünkön is megtalálható ESET Smart Security-t ajánljuk.

Az ESET csomagjának telepítése egyszerű és gyors, ráadásul már az alapbeállításokkal is kiválóan védi gépünket a kártevőktől és a rosszindulatú behatolóktól, ám tudásának maximális kihasználásához összegyűjtöttünk pár hasznos tippet, amelyekkel még barátságosabbá tehetjük működését.

Szülői felügyelet

Az ESET NOD32 Antivirus és az ESET Smart Security lehetőséget biztosít bizonyos weboldalak letiltására, azok címében található

Letiltva A tiltott szavakat tartalmazó weboldalakból csak a figyelmeztetés marad

szavak alapján – például beállítható, hogy a program ne engedje megjeleníteni azokat a weboldalakat, amelyek címeiben szerepel a pornó vagy a szex kifejezés. A beállítás elvégzéséhez az F5 funkcióbillentyűvel nyissuk meg a Beállítások ablakát, és menjünk a Vírus- és kémprogram-védelem/Webhozzáférés-védelem/HTTP/Tiltott címek pontra. A Hozzáadás gomb megnyomásakor megnyíló ablakba írja be a letiltandó szót (természetesen helyettesítő karakterek is használhatóak). Például az összes olyan weboldal letiltásához, amelynek címében szerepel a "porn" szó, a következő kulcsszót kell megadni: *porn*. Hosszabb listákat egy szövegfájlból is beolvashatunk a Hozzáadás gombon lévő lenyíló menüből a Beolvasás fájlból opcióval.

Csendes üzemmód

Játék, illetve filmnézés közben elég zavaró a szoftver felugró figyelmeztető jelzése. Az ESET programjaiban kikapcsolhatók a fel-

ugró ablakok, illetve kikapcsolható az óránkénti frissítési feladat is, amely lassíthat az online játékokon. Az értesítő ablakok kikapcsolásához az F5-tel elérhető Beállítások menüben keressük meg a Felhasználói felület/Riasztások és értesítések részhez, és válasszuk ki a Csak a felhasználói beavatkozást igénylő értesítések megjelenítése opciót, majd nyomjuk meg az OK-t.

A frissítési feladat kikapcsolásához a CTRL+M lenyomásával kapcsolunk Hozzáértő módba, majd a program fő ablakán a bal oldali menüszoport Eszközök menüjéből válasszuk ki a Feladatütemező opciót. A jobb oldalon megjelenő listában vegyük ki a pipát a Rendszeres automatikus frissítés mellől.

Figyelem: Az automatikus frissítés visszakapcsolása elengedhetetlen a hatékony védelemhez! Amennyiben ezt elfelejtjük, a program egy idő után figyelmeztetni fogja.

Személyes adatok védelme

Léteznek olyan kereskedelmi forgalomban kapható programok, amelyek nem rosszindulatból gyűjtenek adatokat a felhasználókról, hanem kifejezetten ez a céljuk – például billentyűnaplózók, vagy távoli elérést biztosító megfigyelő programok. Az ESET megoldásai képesek ezek felismerésére, azonban ez a kategória alapértelmezés szerint ki van kapcsolva a keresőben.

Az ilyen programok felismerésének beállításához nyissuk meg a Beállítások ablakot (F5 gomb), majd menjünk a Vírus- és kémprogramvédelem/Valós idejű fájlrendszer védelem részre. Itt nyomjuk meg a Beállítások gombot, a meg-

jelenő beállítási fában válasszuk ki a Beállítások részt, majd a jobb oldali ablakban pipáljuk be a Veszélyes alkalmazások keresése opciót. Kattintsunk az OK gombra, majd az alattal lévő ablakban is kattintsunk az OK gombra. Ezek után az víruskereső, illetve a Smart Security biztonsági csomag nem fogja engedni, hogy bárki a kategóriának megfelelő programot telepítsen a számítógépre. A még nagyobb biztonság érdekében védje le a víruskereső beállításait a cikk elején leírt módon.

Beállítások elmentése és betöltése

Előfordulhat, hogy különböző beállításokat szeretnénk használni például akkor, amikor játszunk a számítógéppel, és akkor, amikor csak e-maileket olvasunk, vagy dolgozunk vele. Ennek eléréséhez a program teljes beállításait elmenthetjük, majd visszatölthetjük. Első lépésben a CTRL+M kombinációval váltsunk Hozzáértő üzemmódba, majd a Beállítások menüből válasszuk a Beállítások importálása és exportálása opciót. Itt adjunk meg egy fájlt, amibe a beállítások kerülnek – visszatöltésük pedig ugyanezen útvonalon bejárásával történhet majd.

Jelszavas védelem

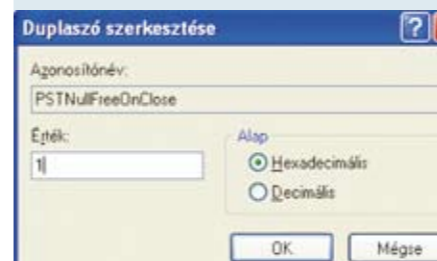
Ahhoz, hogy az itt ismertetett beállításokat ne állíthassák el a számítógép felhasználói, lehetőségünk van jelszavas védelem beállítására is. Ehhez nyissuk meg az F5-tel elérhető Beállítások-at, majd navigáljunk el a Felhasználói felület/Beállítások védelme részhez. Itt tegyünk pipát a Beállítások jelszavas védelme opció elé, és a Jelszó megadása... gomb segítségével adjunk meg egy tetszőleges (de nem túl egyszerű) jelszót.

Beállítások Az ESET Smart Security teljes körűen testre szabható az F5 gombbal elérhető Beállítások ablak segítségével

16. Outlook XP, 2003, 2007 Üzenetek automatikus biztonságos törlése a rendszerből

Egyes e-mailek kényes információkat tartalmaznak, így ezeket szeretnénk valóban megbízhatóan törölni. Kérdés, hogy elegendő-e ehhez, ha egyszerűen csak eltávolítjuk a leveket a Törölt elemek nevű Outlook mappából?

Biztonság Ennek a Registry-bejegyzésnek a hatására az Outlook bezáráskor törli a PST fájlból a Lomtárba került üzeneteket

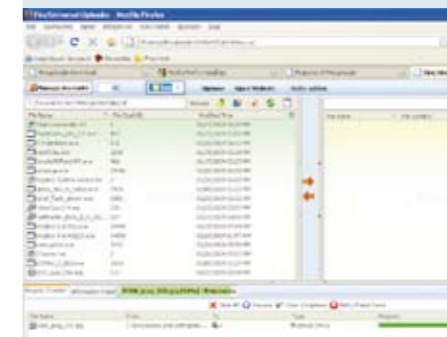
TIPP ► Hát nem – ez a fajta törlés semmilyen biztonságot nem nyújt. Alapértelmezésben az Outlook egy törölt üzenetet csak törölként jelöl meg, még akkor is, ha kiüritjük a lomtárból, a tartalmát azonban egyelőre továbbra is megtartja a PST (Personal Store) fájlban. Hex-szerkesztővel vagy más, fájlhoz közvetlen hozzáférést biztosító programmal ettől még elérhetőek maradnak a törölt tartalmak, az adatterületek csak a PST állomány tömörítésével íródhatnak valóban fölül. Ennek pozitív következménye egyébként, hogy eltűnt leveleinket megfelelő programmal egész sok idő elteltével is helyre tudjuk még állítani. Érzékeny adatoknál persze egészen mást szeretnénk: valóban törölni az adatokat. Ehhez válasszuk a Fájl/Adatfájl kezelés menüpontot, a megjelenő ablakban jelöljük ki a PST fájlt, és nyissuk meg a Beállítások-at. A következő, Személyes mappák ablakban válasszuk az Azonnali tömörítés-t. Az adatállomány méretétől és töredezettségétől függően, valamint rendszerteljesítményünk függvényében ez jó pár percig is eltarthat.

Egy kiegészítő registry-bejegyzéssel azonban úgy is beállíthatjuk az Outlookot, hogy a törölt elemeket a program leállításakor mindig véglegesen törölje. Ehhez nyissuk meg a Start menüben a Futtatás-t, írjuk be *regedit*, és kattintsunk az OK-ra. A szerkesztőben menjünk a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office* kulcsra. Alatta keressük meg az Office-verzióknak kulcsát, amely lehet *10.0*, *11.0* vagy *12.0*, attól függően, hogy Office XP-t, 2003-at vagy 2007-et használunk. Innen menjünk le az *Outlook\PST* alkulcsig.

Itt kattintsunk a jobb oldali ablakterületre, a Szerkesztés/Új/Duplaszó paranccsal hozunk létre egy *PSTNullFreeOnClose* nevű bejegyzést, és üssük le az entert. Dupla kattintás után az új elemre állítsuk az értékét *1*-re. Hagyjuk jóvá OK-val, és zárjuk be a registryt.

17. Firefox 2.x, 3.x Több webszolgáltatóra történő feltöltések összefogása

Elég sok internetes portált használunk egyszerre: fotóinkhoz a flickr-t, klipjeinkhez a Youtube-ot, adatainkhoz pedig a Box.net-et. Bosszantó, hogy minden szolgáltatónál másképp működik a fájlok feltöltése, és többnyire bizonyos megszorításokkal is jár.

Kapcsolóközpont A Fireuploader egy közös webes felület fájlátvitelhez közkedvelt online portálokkal

TIPP ► A közvetlen feltöltés egy-egy weboldalra gyakran egyenkénti fájlokra korlátozott, ezenkívül sok esetben nem is követhető a művelet előrehaladása, ami nagy fájlknál elég zavaró. Mindez nagyon körülményessé és kényelmetlenné teszi több nagyobb állomány feltöltését. Sok helyen speciális megoldások vannak, mint például a *flickr Uploader*, ez azonban a böngészőt nem feltétlenül teszi áttekinthetőbbé és gyorsabbá. Az ingyenes *Fireuploader* bővítmény egyszerűen összefogja a különböző eljárásokat, és egy áttekinthető kezelőfelületen keresztül biztosít hozzáférést az általa ismert online szolgáltatásokhoz.

PROGRAM TELEPÍTÉSE: Töltsük le a *Fireuploader* programot a <https://addons.mozilla.org> címről. Ezt a leggyorsabban úgy találjuk meg, ha beírjuk a programnevet a keresőmaszkba. A letöltési oldalon kövessük az *Add to Firefox* hivatkozást, és kattintsunk az *Elfogadás és telepítés* gombra. A telepítés után az új bővítmény aktiválásához még kötelező a böngésző újraindítása is.

SZOLGÁLTATÁSOK TELEPÍTÉSE: Minden további beállítást a kiterjesztés interaktív weboldalán végezhetünk el, amelyet a böngészőből az új *Eszközök/Fireuploader* paranccsal indítunk el. Először válasszuk ki az alapértelmezésként *Mosso* nevű szolgáltatásra beállított középső gombbalakívánt webszolgáltatást, például a *flickr*-t. A *Manage accounts* menüpontból indítva állítsuk be a hozzáférési adatokat. A következő ablakban kattintsunk az *Add account*-ra a szolgáltatás bejelentkező oldala-lának megnyitásához. Végezzük el a teljes bejelentkezést, és ezután kattintsunk a megjelenő ablakban az *I'm done authorizing* gombra. A sikeres befejezés után a fiók fel lesz sorolva a kiterjesztés ablakában. Hagyjuk jóvá OK-val. Ugyanígy további fiókokat is integrálhatunk, majd a középső gomb átváltásával váltogathatunk ezek között.

FÁJLOK FELTÖLTÉSE: A jövőben elegendő lesz már csak a szolgáltatás és a kívánt fiók kiválasztása, a további lépések – felhasználónév és jelszó beírása – most már a program feladata lesz. A fájlok kijelölése és feltöltése egy könnyen kezelhető, tulajdonképpen FTP-kliensre emlékeztető felületen keresztül történik egy helyi és egy távoli ablakkal. Ebben navigálhatunk a tárolt fájlok között, és kijelölhetjük azokat. A középső nyílakkal még gyorsabb csoportos feltöltésre és letöltésre van mód. Szolgáltatótól függően az alsó területen további beállítások is elérhetőek. Így például a flickr-nél gyorsan megváltoztathatjuk a képekhez tartozó címet, címkéket és beállításokat.

18. Firefox 2.x, 3.x Kínai internetcenzúra szimulálása saját gépünkön

Nem titok: Kína cenzúrázza az internetet saját állampolgárai felé. Kíváncsiságból szeretnénk egyszer kipróbálni, milyen tartalmakat nézhet meg egyáltalán egy kínai állampolgár.

Kínai Nagy Fal A China Channel kiterjesztéssel virtuálisan az ázsiai cenzorállam határai mögé kerülünk

TIPP ▶ A kínai fal az interneten is létezik – legalábbis akkor, ha Kínában próbálunk internetezni. Az ingyenes *China Channel* bővítmény lehetővé teszi, hogy a Firefoxsal egy virtuális pillantást vessünk mögé, így személyesen tapasztalhatjuk meg a cenzúra hatásait, hiszen sok zárolt vagy kikerült weboldalt a virtuális falon kívül korlátlanul is megnézhetünk, és összehasonlíthatjuk a kettőt, pár pillantra megtapasztalva, milyen is lenne az élet az ázsiai országban.

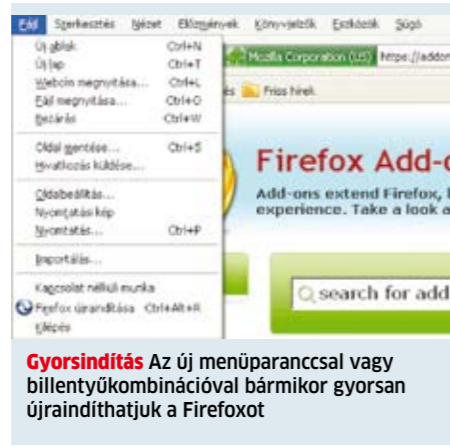
A letöltés a <https://addons.mozilla.org/hu/firefox/addon/9330> címen található. Mivel kísérleti bővítményről van szó, letöltéséhez először be kell jelentkezni Firefox-felhasználóként (ha nincs hozzáférésünk, könnyedén készíthetünk egy fiókot). Csomagoljuk ki a Zip-állományt, majd nyissuk meg az XPI fájlt Firefoxsal. Hogy a bővítményt telepíteni tudjuk, telepítés közben a *Telepítés most* gombra kell kattintanunk.

Most a „kínai üzemmód” aktiválásához a megjelenő új eszköztáron kattintsunk a *GO*-ra. Ezután a *Select* alatt válasszuk a *China Channel* beállítást, és kattintsunk még egyszer a *GO*-ra. Ennek hatására a Firefox ezentúl egy proxyserveren keresztül éri majd el az internetet, amely gondoskodik arról, hogy a lekérések egy kínai szerveren keresztül érkezzenek meg hozzánk. Lehet, hogy az indítással többször is meg kell próbálkoznunk, mivel a kapcsolat minden esetben nagyon lassú. Miután a startoldal egy kínai IP-címmel köszönt, kipróbálhatjuk a korlátozott internetet. A lassú kapcsolaton kívül először semmit sem fogunk tapasztalni. De később már igen: keressünk például olyan érzékeny szavakra, mint *Dalai Lama*, vagy próbáljunk érzékeny információkat összeszedni a kínai vezetés tagjairól.

Megjegyzés: Ne felejtjük el az add-ont később kikapcsolni, hogy ne maradjunk a cenzúra áldozata! Ehhez megintcsak a *GO* gombot kell megnyomnunk, de ezúttal nem a *China Channel* beállítást választani. Ha kiszorakoztunk magunkat, az *Eszközköz / Beállítások* menüben keresztül akár is el távolíthatjuk a bővítményt, hogy csökkentsük a Firefox memóriaigényét.

19. Firefox 1.x, 2.x, 3.x Bőngésző villámgyors újraindítása egyetlen paranccsal

Sok kiterjesztés lehetőséget kínál közvetlenül a telepítés után arra, hogy a böngészőt gombnyomásra újraindítsuk. Egy ilyen villámgyors újraindítási funkció más helyzetben is praktikus lenne, például a konfigurációs fájlok módosítását követően.

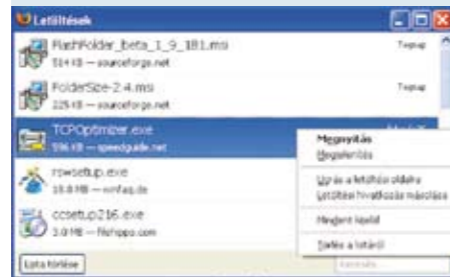

TIPP ▶ Az ingyenes *Quick-Restart* kiterjesztés pontosan ezt a funkciót építi be a böngésző fájlmenüjébe. Nyissuk meg a <https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/3559> oldalt, és kattintsunk az *Add to Firefox* linkre, a következő ablakban pedig a *Telepítés most* gombra. Végül indítsuk újra a Firefoxot. A kiegészítés nem igényel további beállításokat. A jövőben rendelkezésre áll a Fájl menüben a *Restart Firefox* parancs, vagy használhatjuk a *Ctrl+Alt+R* billentyűkombinációt, illetve a *Restart* ikont.

A böngésző gyors újraindítása egyébként nemcsak a különféle bővítmények telepítése után szükséges, hanem akkor is segít, ha hosszabb szünet után erősen megnövekszik a memóriaigény, és ez lefékezi a számítógépünket.

20. Firefox 2.x, 3.x Letöltések gyors újbóli megtalálása és könnyebb kezelése

Gyakran megtörténik, hogy egy letöltött fájlt egy idő múlva sehoh sem találunk a gépünkön. Vajon hová menthetők? És egyáltalán: milyen forrásból és melyik weboldaltól származott a fájl?

Rejtek A Firefox megjegyzi, milyen webcímről származnak a fájlok, és a helyi menüből egy hivatkozással közvetlenül odavisz

TIPP ▶ Ilyenkor a Firefox előzményei segítenek. A program nemcsak letöltési naplót vezet, hanem néhány kiegészítő információt is tárol a letöltött állományokról, amelyek ilyen esetben segíthetnek. Ezeket rendszerint a helyi menüből érjük el.

Először is nyissuk meg a letöltéskezelőt az *Eszközköz/Letöltések* menüből vagy a *Ctrl+J* billentyűkombinációval. Most keressük meg a kérdéses letöltést a listán. Ha ez nagyon hosszú, használjuk a *Keresés* mezőt az ablak jobb alsó sarkában. A Firefox már beíraskor automatikusan frissíti a keresés eredményét (persze ez csak akkor működik, ha előzőleg nem töröltük a listát a *Lista törlése* gomb segítségével). A talált bejegyzés jobb egérgombbal elérhető helyi menüje most a *Megnyitás* mellett kínál még néhány további érdekes parancsot, amelyeknek azonban nem mindegyike áll minden körülmények között rendelkezésre.

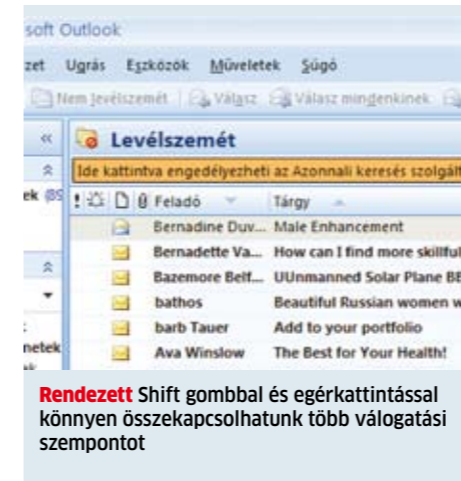
Olyan fájlokról, amelyeket valóban letöltöttünk, és nem csak integráltan a böngészőben néztünk meg, a *Megjelenítés* paranccsal könnyen kideríthetjük, lokálisan hová mentettük. Gyakran azonban azt is tudni szeretnénk, honnan származik egy bizonyos fájl. Ehhez kattintsunk jobb egérgombbal a bejegyzésre, és válasszuk az *Ugrás a letöltési oldalra* helyimenüparancsot. Ez megnyitja a forrás weboldalt az alapértelmezett böngészőben.

Sajnos ez a parancs nem minden letöltés esetében áll rendelkezésre, ilyenkor használhatjuk helyette a *Letöltési hivatkkozás másolása* parancsot. A *Ctrl+V* billentyűkombinációval a másolt hivatkozást a böngésző címsorába vagy egy e-mailbe illeszthetjük. Vegyük figyelembe, hogy itt közvetlen hivatkozásról van szó például egy futtatható programfájlról, így a címzett erre kattintva rögtön a szóban forgó állományt tölti majd le.

Azokat a letöltéseket, amelyekre már nincs szükségünk, vagy amelyek nem kell, hogy továbbra is láthatóak legyenek a listán, kijelölhetjük, és a *Törlés a listáról* paranccsal kényelmesen eltávolíthatjuk.

21. Outlook 2007 Beérkezett üzenetek több szempont szerinti rendezése

A beérkezett üzenetekben vagy más mappában idővel nagyon sok elem összegyűlik. Ezeket ugyan az oszlopfejekkel sorrendbe állíthatjuk például feladó szerint, sok feladónál azonban ez sem elég.

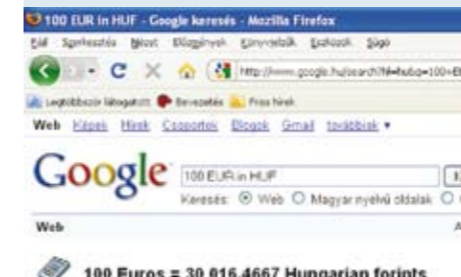

TIPP ▶ Rendeztessük az Outlookkal több szempont szerint az üzeneteket. Ehhez kattintsunk az első szempontnak megfelelő oszlopfejre, például *Feladó*-ra. Utána üssük le a *Shift* billentyűt, és tartjuk lenyomva, miközben egymás után a további rendezési szempontokat jelentő oszlopfejekre kattintunk, például a *Tárgy*-ra. A *Shift* gombot csak akkor engedjük fel, ha minden szempontot megadtunk.

Megjegyzés: Az Outlook a rendezési szempontokat kis méretű világoskék nyíljal jelöli az oszlopfejek jobb oldalán. A lefelé mutató nyíl növekvő sorrendben történő megjelenítést, a felfelé mutató pedig csökkenő sorrendet jelenti.

22. Google Pénznem gyors átszámítása online vásárlás előtt külföldön

Az interneten világszerte érdekes ajánlatokat találhatunk különböző pénznemekben megadott árákkal. Az árak gyors összevetéséhez ahelyett, hogy minden alkalommal kedvenc bankunk honlapját nyitnánk meg, inkább egy egyszerű valutaváltó programot keressünk.

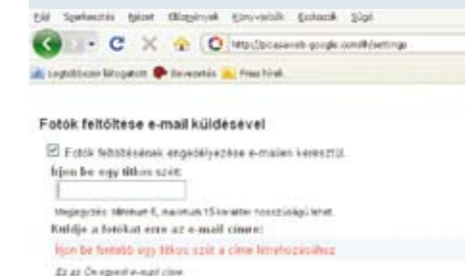
Banki információ A Google átszámítja az árfolyamokat. A pénznemet beírhatjuk szövegesen vagy rövidítésként is

TIPP ▶ Ehhez csak a www.google.hu weboldalt kell megnyitni, mert a keresőgépről egy integrált pénzváltóprogram is elérhető. Ha például 100 eurót forintra akarunk átszámítani, írjuk be a keresőmezőbe: *100 EUR in HUF* és kattintsunk a *Google keresés*-re. A következő oldal ennek a keresésnek a találatait jeleníti meg. Rögtön a lista legelső helyén találjuk az átszámítás eredményét.

Megjegyzés: Nem kell feltétlenül olyan nemzetközileg elfogadott hivatalos rövidítéseket használnunk, mint a *HUF*. A Google a hétköznapi névvel kiírt pénznemekre is reagál. Ha *Forintot* írunk be, azt a Google automatikusan magyar forintként értelmezi. Ezzel szemben, ha *Canadian Dollars*-ra gondolunk, azt így is kell beírni, mert a Dollars szóra USD-be váltja át a kérdéses összeget.

23. Google Picasa Fotók feltöltése e-mailben saját webalbumunkba

A Google Picasa webszolgáltatása tárhelyet kínál online fotóalbumokhoz. Segítségével virtuális betekintést nyújthatunk rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek például a közös nyaralásról készült albumba. A képek feltöltése azonban idegesítő: ehhez először online be kell jelentkezni a szolgáltatásra.

Gyorsabb út Ezzel a beállítással rögzíthetjük, hogy Google-Picasa webalbumunkba e-mailben is tölthetünk fel fotókat

TIPP ▶ Alapértelmezésben a képek feltöltéssel vagy a Picasa programból kerülnek fel a webtárhelyre, ami egyszerű, de nem mindig használható eljárás. Egy beállítás aktiválásával azonban újabb lehetőséget is kapunk: e-mailben is küldhetünk képfájlokat Picasa-albumunkba.

E-MAILES FELTÖLTÉS AKTIVÁLÁSA: Az e-mailből történő feltöltést először engedélyeznünk kell. Jelentkezzünk be a <http://picasaweb.google.hu> alatt e-mail címünkkel és jelszavunkkal. Ezután kattintsunk a

Beállítások-ra a következő oldal jobb felső szélén. A *Fotók feltöltése e-mail küldésével* alatti területen tegyük pipát a *Fotók feltöltésének engedélyezése e-mailek keresztül* beállítás elé. Ekkor megjelenik egy mező, amelybe egy *titkos szó*-t kell beírni. Ennek hat-tizenöt betűből vagy számból kell állnia. Ebből és a Google e-mail címből a Picasa egy új e-mail címet hoz létre az alábbi minta szerint:

<Google-mailcím>.<titkos szó>@picasaweb.com

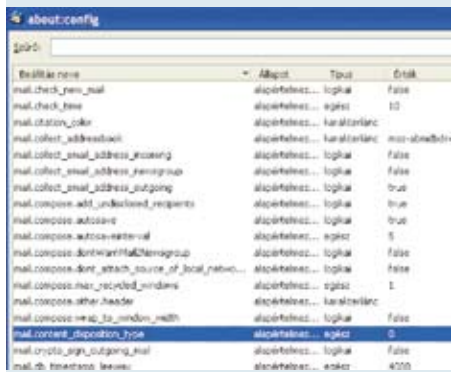
FOTÓK KÜLDÉSE E-MAILBEN: A feltöltéshez mostantól elegendő egy képpel megrakott üzenetet küldeni az új e-mail címre. A képeknek meghatározott webalbumba történő feltöltéséhez adjuk meg az üzenet tárgyként az album pontos címét, különben a képek a *Főalbum* mappába kerülnek. Az eljárás nagy előnye, hogy közös albumainkba a közös képfeltöltést is megoldhatjuk, amennyiben az imént kapott címet megadjuk barátoknak és ismerősöknek. Ezzel ugyanis ők is helyezhetnek el fotókat a webalbumban, azonban jól gondoljuk át, ki mindenre bízunk a címet, végül is az albumok tartalmáért mi vagyunk felelősek!

KÉPEK ÁTHELYEZÉSE A FŐALBUMBÓL: A Főalbumból áthelyezhetjük a képeket a tulajdonképpeni webalbumokba. Ehhez jelentkezünk be újból a Picasa-weboldalra. Kattintsunk a *Saját fotók* fülre, és nyissuk meg a *Főalbum*-ot. A következő oldalon a Picasa megmutatja az összes ebben található fotót. Válasszuk közvetlenül a képeknél a *Szerkesztés/Rendezés és újrendezés-t*. A következő oldalon jelöljük ki a kívánt képeket a *Ctrl-t* lenyomva tartva, és egymás után a képekre kattintva. Ezután a kijelölt képeket az *Áthelyezés* gombra kattintva mozgathatjuk át. Ha egy teljesen újonnan létrehozott albumba akarjuk átvinni, írjuk be *Cím*-nek az új album nevét. Ezenkívül megadhatunk dátumot, leírást valamint a fényképezés helyét is. Kis extraként – ha szeretnénk, és a megfelelő földrajzi koordináták is rendelkezésre állnak – a Picasa bejelöli a megadott helyet egy kis térképen. Alatta válasszuk a *Nem nyilvános* beállítást, ha az új albumot csak meghatározott személyek számára szeretnénk fenntartani. Ezután az album létrehozásához és a képek áthelyezéséhez kattintsunk a *Folytatás* gombra.

Ha a képeket egy már meglévő albumban szeretnénk elhelyezni, kattintsunk a lap tetején a *Jelöljön ki egy már létező albumot* hivatkozásra. Utána jelöljük ki a kívánt albumot, és kattintsunk az *Album kiválasztása* gombra. →

24. Thunderbird 2.x Minden fájl melléklet külön fájlként küldése

Különös hibával állunk szemben: egy üzenet címzettje nem tudja megnyitni a fájl melléketeket, holott azokat a szokott módon csatoltuk az e-mailhez.

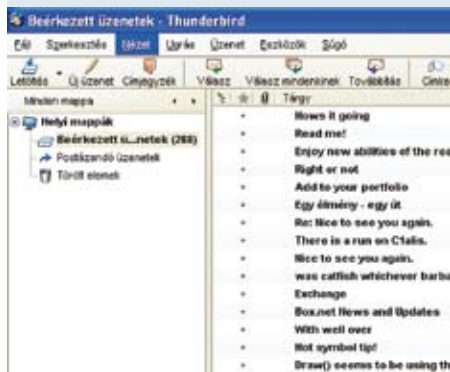
Szeparatista Egy megváltozott beállítás gondoskodik róla, hogy a Thunderbird a fájlokat a szövegtől elválasztva csatolja az üzenethez

TIPP ► Gondoskodjunk róla, hogy a Thunderbird mindig minden fájl mellékletként küldjön el. A program a fájl melléketek alapértelmezésben az üzenetszövegbe integrálja. Ha a címzett is Thunderbirdöt használ, ez nem fog problémát okozni. Más levelezőprogramoknál azonban megtörténhet, hogy például egy szöveges fájl tartalma a levél szövegbe kerül, vagy éppen fordítva: egy nem szöveges állomány (például képfájl) kerül szöveggé levelünkbe, amivel egyrészt az eredeti szöveg is olvashatatlanná válik, másrészt a csatolmányt sem leszünk képesek többé megnyitni.

Nyissuk meg az *Eszközök/Beállítások*-at, és kattintsunk a *Haladó* ikonra, alatta pedig az *Általános* fülön a *Beállítástervező* gombra. Keressük meg a listán a *mail.content_disposition.type* bejegyzést. A gyorsabb kereséshez a bejegyzés elejét beírhatjuk a *Szűrő* mezőbe. A szerkesztéshez most kattintsunk duplán erre a bejegyzésre, és állítsuk az értéket *1*-re. Hagyjuk jóvá a bevitelt OK-val. Ha a bejegyzés még nem létezik, kattintsunk jobb egérgombbal az ablakba, és hozzuk létre az *Új/Egész* paranccsal.

26. Thunderbird 2.x Kinézet optimalizálása kis képernyőre

Elég bajunk van azzal, hogy a legtöbb program menü- és parancssora túl sok helyet foglal el netbookunk apró kijelzőjén, még az időnként felugró, és fontos információkat eltüntető levéltöltési ablakkal is meg kell küzdenünk.

Méretarány Kisebb képernyőkön jobban járunk, ha csökkentjük a Thunderbird betűméretét, mert többet láthatunk egyszerre

25. A CHIP FÓRUMBÓL: INTERNET

Webkamera használata Adobe Flash Player 10 alatt

MICHAEL I:

Helló. Van egy új Sony notebookom és a FireFox 3 böngészőt telepítettem rá. Ha a videotelefonálni szeretnék, a Flash Player ablakban a beállításoknál nem tudom kiválasztani a kamerát, miközben a mikrofon viszont hibátlanul működik. Amint kiválasztom a belső kamerát (Motion Eye, Sony menü kezesztül), a böngésző szó nélkül elszáll. Semmilyen lehetőség nincs a kijelölésre. Az Internet Explorerrel is kipróbáltam, de ugyanez a probléma jelentkezett. Ki tud nekem segíteni? Már többször újratelepítettem a Flash Playert, de nem segített. A régi notebookom a Flash Player 9-cel minden simán működik. Mit tehetek?

CYBERBILK:

Ugyanezt a problémát én is ismerem a saját Sony notebookommal. Hosszú keresés után az Adobe Support Forumon megtaláltam a megoldást. Egy *BtwVdpCapFilter.dll* nevű fájl a felelős érte. E mögött egy profil rejtőzik Bluetooth-készülékekhez, amely lehetővé teszi a felhasználónak, hogy a webkameráját a rövidhullámú rádióon keresztül másokkal megossza. Valójában ezt a funkciót gyakorlatilag senki sem használja. A fájl lefagyasztja a lejátszót, amint az Internet Explorer, a Firefox vagy az Opera megszólítja a webkamerát. A megoldás: egyszerűen át kell nevezni a fájlt a *C:\Windows\system32*-ben, például *BtwVdpCapFilter1.dll*-re.

TIPP ► A Thunderbird esetében minden nehézség nélkül eltüntethetjük a levelek küldésekor és fogadásakor a folyamat állapotát jelző felugró ablakot – amennyiben a haladó felhasználóknak szánt beállítástervezőt használjuk.

Ennek eléréséhez először is kattintsunk az *Eszközök* menüpontra, és válasszuk a *Beállítások*-at. A megjelenő ablakban kattintsunk a *Haladó* ikonra, majd az *Általános* fülön a *Beállítástervező* gombra. Ha a megjelenő hosszú listában nem szeretnénk sokat görgetni, a kereső sorba egyszerűen írjuk be, hogy *mailnews.show_send_progress*, és a megtalált beállítás értékét állítsuk *false*-ra.

Ha viszont már amúgy is megnyitottuk a Beállítástervezőt, érdemes még pár más elem méretén és megjelenésén is változtatni. A *mailnews.attachments.display.largeView* értékét például *false*-ra változtatva kisebbre vehetjük a levelekhez csatolt fájlokat jelző ikonok méretét, jelentős „monitorfelületet” spórolva meg ezzel. További optimalizálási lehetőség, ha a Thunderbird betűméretét csökkentjük. A karakterek csökkentéséhez a *userChrome.css* fájl kell szerkesztenünk, amely alapból nem létezik (a Thunderbird telepítéskor nem hozza létre), így nekünk kell létrehozni. Magát a fájlt a legegyszerűbben úgy készíthetjük el, ha a *Start menü Futtatás* sorába (Vista esetén a *Keresés-be*) beírjuk, hogy `%AppData%\Thunderbird\Profiles\`.

Ezzel a Thunderbird adatait tartalmazó mappába jutunk, itt pedig – amennyiben az alapértelmezett profilt (default) használjuk –, nyissuk meg az `xxxxx.default` (az x-ek helyén véletlenszerű karakterek állnak) nevű könyvtárat. Hozzuk ebben létre egy *chrome* nevű könyvtárat, majd ebben egy egyszerű szövegfájlt (kattintsunk a jobb egérgombbal a könyvtárban, majd *Új / Új szöveges dokumentum* parancsok). A Jegyzetomb segítségével másoljuk be ebbe az alábbi kódot:

```
{  
  
font-size: 8pt !important;  
  
font-family: Arial !important;  
  
}
```

Mentsük el ezt az állományt *userChrome.css* néven (figyeljünk arra, hogy a fájl kiterjesztését is megváltoztassuk, tehát egyszerű szöveges állomány helyett Cascading Style Sheet Document legyen, ikonja pedig fogaskerekes notesszé változzon), majd zárjuk be a fájlt, végezetül pedig indítsuk el a Thunderbirdöt – az eredmény azonnal látható lesz: máris több levelet látunk majd egy oldalon.

27. Hardvertelepítés Meghajtóhullák eltávolítása és új eszközök hibátlan telepítése

Van egy új eszközünk, amelynek az illesztőprogramját Windows alatt kell telepítenünk. Miután a telepítés egyszer félresikerült, a Windows minden további kísérletet hibaüzenettel szakít meg.

TIPP ► A félbemaradt installációk – attól függően, hogy milyen fázisban szakadt meg a telepítés – mindeféle felesleges bejegyzéseket és adatokat hagynak hátra a rendszerben. Ezek a maradványok néha elegendőek ahhoz, hogy a Windowsban egy hibátlanul telepített meghajtó látszatát keltsék, holott a telepített fájlok egyáltalán nem teszik lehetővé az érintett eszköz működését, ráadásul az eszköz a felhasználó számára is láthatatlan, így az illesztőprogram frissítése vagy eltávolítása a Windows saját fedélzeti eszközeivel nem lehetséges. Ilyen esetekben a Windows előszeretettel utasítja el az újratelepítést arra hivatkozva, hogy az illesztőprogram már a rendszerben van, és nem telepíthető még egyszer, a fantom-meghajtó eltávolításában viszont nem segít.

A rendszer-visszaállítás vagy a teljes rendszer újratelepítése megoldaná a problémát, de akinek ehhez valamiért még sincs kedve, mondjuk, mert időközben fontos frissítéseket telepített, vagy csak egyszerűen nincs elég ideje hozzá, az egy rendszertisztító programmal megkeresheti az illesztő-

program-maradványokat. A CHIP a *Cleaner* programot ajánlja (megtalálható CD/DVD-mellékletünkön). A freeware program biztonságosan megtalálja és eltávolítja a meghajtóhullákat. Legjobb, ha csak a Registry fület, és azon az *Installer* és *Applications* bejegyzéseket használjuk. Utána szabad az út a hardver újratelepítéséhez.

28. Hálózat WLAN védelme a kapcsolat megszakadása és hackerek ellen

Centrino platformos notebookunk van, és rádiós hálózaton internetezünk egy WLAN routeren keresztül. Fél óra után a számítógép elveszti a kapcsolatot a vezeték nélküli hálózattal.

TIPP ► A rádiós hálózatokat alapvetően az aktuális WPA-titkosítás (WiFi Protected Access) kellene, hogy védje. WLAN routerek és Centrino notebookok kombinációjánál néha előfordulnak szörványos kapcsolatszakadások: a notebook minden 30 vagy 60 percben elveszti a kapcsolatot a WLAN routerrel. Ez két dolgon múlhat: egyrészt a router hibás működésén, másrészt a notebook által kapcsolódásra használt szoftveren.

A CHIP ajánlata: Windows alatt mindig a Microsoft saját WLAN-managerét használjuk. Ez hibátlanul működik minden Centrino-WLAN adapterrel. Más programokat legjobb, ha eltávolítunk, ha nincs szükségünk speciális funkciókra. Ha egyedül a Windows-

program kontrollálja a hálózati eszközöket, garantált a biztonságos működés (a notebook oldaláról). Magánál a routernél arra kell ügyelni, hogy mindig a legfrissebb firmware legyen telepítve. Ezt ellenőrzendő nyissuk meg a router konfigurációs oldalát a webböngészőben. A routereknek gyakran statikus IP-jük van, amely a böngésző címsorába beírva megnyitja a konfigurációs oldalt. Ezt a címet az eszköz kézikönyvében találjuk. Ha úgy változtattuk meg a router konfigurációját, hogy ez a statikus cím már nem érvényes, megtudhatjuk a címet az *ipconfig*-parancs segítségével: a *Start/Futtatás* alá írjuk be a *cmd* parancsot, a következő ablakba pedig az *ipconfig* parancsot. Az enter leütése után megjelenik néhány hálózati adat. A *Standardgateway* utáni számkombináció a router IP-címe.

Tehát írjuk be ezt az IP-t a böngésző címsorába. Utána menjünk a router konfigurációs menüjébe, és először is ellenőrizzük a firmware aktualitását. Szükség esetén frissítsük, és indítsuk újra a routert. Most ellenőrizzük a titkosítás beállítását. Van, hogy be lehet kapcsolni egyfajta automatikus WPA és WPA2 titkosítást. Ez alapvetően nagyon kényelmes lehet, egyes router-kliens kombinációknál azonban az előzőekben leírt szörványos kapcsolatszakadásokhoz vezethet. Ezért változtassuk meg a titkosítási beállítást valamelyik WPA vagy WPA2 eljárás javára – attól függően, milyen módot támogat a kliensünk. A legjobb természetesen a legújabb WPA2: ezzel a hálózatunk nem csak kiesés-, hanem hackerbiztos is.

A HÓNAP HIBÁJA

Az új nyomtató lefagyasztja a Windowst

PROBLÉMA ► Miután olvasónk régi nyomtatója kilehelte a lelkét, most egy HP multifunkciós készülék áll az asztalán – minden a legnagyobb rendben is volna, ha nem lenne az XP: az operációs rendszer minden alkalommal lefagy, mikor H. úr nyomtatni szeretne. Kétségbeesetten fordul a CHIP-hez.

HIBAKERESÉS ► Első tesztünk során csak megerősíteni tudjuk olvasónkat: amint Word alatt a nyomtatás gombra kattintunk, a Windows már csak kék képernyőt mutat, és úgy is marad. Talán maga a nyomtató a hibás. Ezt gyorsan ellenőrizhetjük – a készüléket egy másik PC-re csatlakoztatjuk. És nézzenek oda,

A régi eszközök bezavarnak A régi nyomtatók illesztőprogramját a Windows csak akkor mutatja meg az Eszközkezelőben, ha tesztre szabjuk a környezeti változókat

máris úgy nyomtat, ahogy az a nagykönyvben meg van írva! Ezzel mindjárt a nyomtatókábel is kizárhatjuk, mint hibaforrást. Röviddel azelőtt, hogy ismét felállítjuk a rendszert, kipróbáljuk a szerencsénket az internetes nyomtató fórumokon, és sikerrel járunk.

MEGOLDÁS ► A régi nyomtató meghajtója okozza a mizériát. A megoldás egyszerűnek tűnik: el kell távolítani a békétlenség okozó-

ját. Ezt azonban egyszerű mondani, de annál bonyolultabb megtenni, ugyanis a Windows az Eszközkezelőben csak a jelenleg csatlakoztatott készülékek meghajtóját mutatja. Az összes többi ugyan aktív, de csak egy trükkkel tudjuk láthatóvá tenni: a billentyűzeten együtt lenyomjuk a Windows és a Pause gombokat, hogy a Rendszertulajdonosságok ablakba jussunk. A *Speciális* fülön a *Környezeti változók* gombra kattintunk, és a *Rendszerváltozók* alatt az Új-ra. Névként ezt írjuk be: *devmgr_show_nonpresent_devices*, az értékhez pedig az 1 számot. OK-val jóváhagyjuk, és újraindítjuk a PC-t. Az Eszközkezelőben a *Nézet/Rejtett eszközök* megjelenítése menüpontra kattintunk, hogy az XP végre megmutassa a régi nyomtatómeghajtót. Jobb egérgombbal az eszközre kattintunk, majd az *Eltávolítás* menüpontból töröljük a tettet a PC-ről. H. úr most már Windows-lefagyás nélkül nyomtathat.

Nagy notebookok – a legjobb PC-k

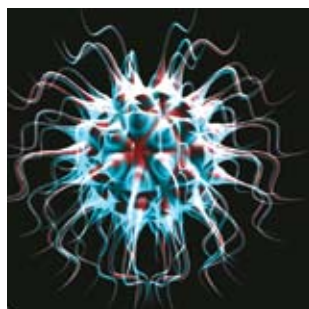
EXPRESSZ TESZT

Nagy és mégis gazdaságos: a CHIP azokat a notebookokat teszteli, amelyek köszönhetően a hatalmas kijelzőnek és a terabájtos merevlemeznek kiválthatják bármely desktop PC-t.

Bárhon megnézhető YouTube és társai

ÖSSZEHASONLÍTÓ TESZT

Nincs többé rossz formátum okozta stressz: Mindent konvertáló eszközeinkkel a zenét és videókat probléma nélkül és gyorsan alakíthatja a kívánt formátumra.

A holnap vírusvédelme

TECHNOLÓGIA

A CHIP bemutatja: hogyan dolgoznak a víruslaborok kutatói már ma a holnap számítógépvédelmén – és hogyan védi meg a web a jövőben saját magát.

Energiatakarékossági programcsomag

GYAKORLAT

Az energiaköltségek csökkentése, akkuüzemidő növelése, hardver védelme: összegyűjtjük az ezekhez szükséges legjobb programokat a CD/DVD-n.

Április 29-től az újságárusoknál!

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Harangozó Csongor
csharangozo@motorpresse.hu

Felelős szerkesztő: Kudella Magdolna
mkudella@motorpresse.hu

Szerkesztők: Erdős Márton
merdos@motorpresse.hu
Győri Ferenc
fgyori@motorpresse.hu
Rosta Gábor
grosta@motorpresse.hu

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
zskohler@motorpresse.hu

Tervezőszerkesztők: Dacher Richárd
Ulmer Jenő Gergely

Levél cím: 1590 Budapest, Pf. 279.

Telefon: 06-1-577-2600

Fax: 06-1-577-2690

Internet: www.chipmagazin.hu

Kiadó: Motor-Press Budapest Lapkiadó Kft.
1113 Budapest, Nagyszőlős utca 11-15.

Ügyvezető igazgató

Motor-Press International: Dr. Maik Schlegel

Ügyvezető igazgató: Hannes Ludwig

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató-helyettes: Gál Tamás

Hirdetési koordinátor: Szőke Erika, 577-2637
eszoke@motorpresse.hu

Médiareferens: Bálint Sámuel, 577-2629
sbalint@motorpresse.hu

Marketing és

online divízió igazgató: Gajdos Barna

TERJESZTÉS

Varga Annamária, Törő István

Telefon: 577-2631, 577-2635

Fax: 577-2690

E-mail: mpb@motorpresse.hu,
itelfozetes@motorpresse.hu

Internet: www.itmediabolt.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

Terjeszti: Magyar Lapterjesztő Zrt.,
alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

Megjelenik havonta,
egy szám ára: DVD-vel: 1 995 Ft, CD-vel: 1 495 Ft

Előfizetési díjak:
1 éves: DVD-vel: 16 740 Ft, CD-vel: 12 540 Ft
Fél éves: DVD-vel: 9 570 Ft, CD-vel: 7 170 Ft

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomatás: Infopress Group Hungary Zrt.

Cím: 2600 Vác, Nádas u. 6.

Felölős vezető: Lakatos Imre, vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Motor-Press Budapest Lapkiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. ISSN 0864-9421

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk. A közölt cikkek fordítása, utánnymása, sokszorosítása és adatrendszerben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

Figyelmeztetés!
Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemez mellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

